

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy.pdf\Heinlein_Robert_A-Job-Komedie_spravedlnosti.PDB

PDB Name: Heinlein_Robert_A-Job-Komedie_s

Creator ID: REAd

PDB Type: TEXt

Version: 0

Unique ID Seed: 0

Creation Date: 12.9.2004

Modification Date: 12.9.2004

Last Backup Date: 1.1.1970

Modification Number: 0

Robert A.Heinlein

JOB: KOMEDIE SPRAVEDLNOSTI

Cliffordovi D. Simakovi

Věru, blaze člověku, jehož Bůh trestá; kázeň Všemocného neodmítej.

I

Půjdeš-li ohněm, nespálíš se, plamen tě nepopálí.
Izaiáš 43:2

Ta ohnivá jáma byla asi tak dvacet pět stop dlouhá, deset stop široká a možná dvě stopy hluboká. Oheň hořel několik hodin. Žhavé uhlíky sálaly tak, že dokonce i tam vzadu, kde jsem seděl, bylo příšerné horko patnáct stop od kraje jámy, ve druhé řadě turistů.

Svoje místo v přední řadě jsem přenechal jedné z dam z lodi a byl jsem jen rád, že mě svým pořádně živěným tělem chránila. Pořád se mi chtělo postoupit ještě víc dozadu... ale zase jsem chtěl vidět zblízka,

jak ti lidé půjdou přes oheň. Jak často se člověku poštěstí vidět takovýhle zázrak?

"Je to švindl," řekl Světoběžník. "Uvidíš."

"No, tak docela švindl to zase není, Geralde," namítl Všeuměl. "Bude to jen o trochu míň, než co nám slibovali. Nebude to celá vesnice - určitě ne tanečníci hula-hula a docela jistě ne ty děti. Tak jeden nebo dva z těch mladých mužů, co mají mozoly na nohách silnější než hovězí useň, co jsou navíc nadopovaní opiem nebo nějakou místní drogou, proletí tou jámou jako o život. Vesničani budou povykovat a náš polynézský přítel, co nám dělá tlumočníka, bude od nás tvrdě vyžadovat, abysme každému z nich dali nějaké peníze, navíc ještě k tomu, co jsme zaplatili za luau a za tanec a tuhle šou.

Ne, tak úplně švindl to není," pokračoval. "Průvodce po pobřeží uvádí ,předvedení chůze ohněm'. To je to, co nám teď předvedou. Nevadí ani trochu, že se říkalo něco o tom, že ohněm projde celá vesnice. To v kontraktu nebylo." Všeuměl se tvářil arogantně.

"Skupinová hypnóza," prohlásil Znuděný.

Měl jsem nutkání poprosit ho, aby mi vysvětlil pojem "skupinová hypnóza" - ale nikdo mě nechtěl poslouchat; byl jsem junior - to se netýkalo věku, ale řídilo se to délkou pobytu na motorové cestovní lodi Konge Knut. Tak je to na těchto lodích zavedeno: Každý, kdo je na plavidle od vyplutí z prvního přístavu, je senior v poměru ke komukoli, kdo přistoupí cestou. Tenhle zákon zavedli Médové a Peršané a nic se na tom nedá změnit. Přiletěl jsem vzducholodí Graf von Zeppelin, z Papeete poletím domů další, Admirálem Moffettem, takže pořád budu junior a budu muset být zticha, když se budou bavit starší. Na cestovních lodích je podávána nejvybranější strava a hodně často se na nich vede nejhorší konverzace na světě. Přesto se mi ostrovy líbily; problémy mi nedělali dokonce ani Mystik a Astrolog amatér a Salonní freudovec a Numeristka, protože jsem je neposlouchal.

"Dělají to přes čtvrtou dimenzi," prohlásil Mystik. "Že mám pravdu, Gwendolyn?"

"Naprostu, miláčku," souhlasila Numeristka. "Koukej, už jdou! Bude jich určitě lichý počet, uvidíš."

"Ty jsi tak vzdělaná, miláčku."

"Hum," řekl Skeptik.

Domorodec, co dělal asistenta našemu průvodci z lodi, zvedl ruce a ukázal dlaně, abychom se utišili.

"Poslouchejte, prosím, všichni! Mauruuru roa. Děkuji vám. Nejvyšší kněz a kněžka se teď budou modlit k bohům, aby učinili oheň pro vesničany bezpečným. Prosím vás, abyste měli na paměti, že toto je náboženská ceremonie, je velmi stará; chovejte se, prosím, tak, jako byste byli v kostele své víry. Protože -"

Hodně starý Kanak ho přerušil; s tlumočníkem hovořili jazykem, který jsem neznal - asi to byla polynézština; byl to docela melodický jazyk. Mladší Kanak se k nám zase obrátil.

"Nejvyšší kněz mi říká, že některé děti dnes budou procházet ohněm poprvé v životě. I to malé dítě, co ho matka drží v náruči. Žádá vás všechny, abyste při modlitbách zachovali naprosté ticho, aby tak bylo zaručeno bezpečí pro děti. Dovolte mi dodat, že já jsem katolík. V tuto chvíli vždy prosím svatou Pannu Marii, aby opatrovala naše děti - a prosím vás všechny, abyste se za ně modlili svou modlitbou. Nebo alespoň zůstaňte v tichosti a myslte na ně v dobrém. Pokud se nejvyššímu knězi nebude váš přístup zdát dostatečně uctivý, nedovolí, aby děti do ohně vstoupily - vím, že jednou zrušil celou ceremonii."

"Tady to máš, Geralde," dramaticky zašeptal Všeuměl. "To je příprava. A pak - šup, svedou to na nás." Odfrkl si.

Všeuměl - jmenoval se Cheevers - mi vadil, hned jak jsem vstoupil na loď. Naklonil jsem se dopředu a potíchu jsem mu řekl do ucha:

"Jestli ty děti projdou ohněm, měl byste odvahu to udělat taky?"

Z toho si vezměte ponaučení. Poučte se z mého špatného příkladu. Nikdy nedopust'te, abyste kvůli nějakému troubovi ztratili soudnost. Za několik vteřin jsem zjistil, že se moje výzva obrátila proti mně - jaksi všichni tři, Všeuměl, Skeptik a Světoběžník na mě vsadili stovku, že já nebudu mít dost odvahy projít ohnivou jámou, pokud napřed tudy projdou ty děti.

Potom na nás tlumočník znovu sykl a kněz a kněžka vstoupili do ohnivé jámy, všichni byli úplně zticha a řekl bych, že někteří z nás se modlili. Já tedy ano. Přistihl jsem se, že říkám, co mě napadá:

"- andělíčku, můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku -"

Nějak se mi zdálo, že se to hodí.

Kněz a kněžka ohněm neprocházeli. V tichosti dělali něco mnohem efektnějšího a (zdálo se mi) mnohem nebezpečnějšího. Prostě stáli v ohnivé jámě, bosí, a několik minut se modlili. Viděl jsem, jak pohybují rty. Občas starý kněz do jámy něco stříkl. Ať už to bylo cokoli, když to dopadlo na uhlíky, rozprsklo se to na jiskry.

Pokoušel jsem se přijít na to, na čem stojí, jestli na uhlících nebo na kameni, ale nic jsem nepoznal... a těžko říct, co by bylo horší. A přesto tahle stará žena, vychrtlá jak ohlodané kosti, tam stála klidně, s obličejem plným klidu a svoji ostražitost soustředila jen na to, že si vykasala lava-lava, udělala si z něho skoro plenu. Bylo zcela jasné, že se bojí o šaty, ale že by si mohla popálit nohy, to se nebála.

Tři muži holemi urovnávali hořící polena a kontrolovali, zda je dno jámy pevné a dost rovné na to, aby se tudy dalo projít. Moc mě to zajímalo, protože jsem čekal, že za pár minut v té jámě budu chodit já, pokud to nevzdám a nevyplatím sázku. Připadalo mi, že to dělali tak, aby bylo možné projít jámou po délce spíš po kamenech než po žhavých uhlících. Doufal jsem!

A pak jsem si říkal, jaký by to vlastně byl rozdíl - když jsem si vzpomněl na puchýře, co jsem měl na nohách ze sluncem rozpálených chodníků, když jsem po nich v Kansasu jako kluk běhal bos. Ten oheň musel mít nejmíň sedm set stupňů; kameny byly v ohni několik hodin. A při takové teplotě - je vůbec nějaký reálný rozdíl mezi pánví a ohněm?

Mezitím mi hlas rozumu šeptal do ucha, že vyplatit tři stovky není zase tak moc peněz na to, z jaké bryndy se dostanu... nebo snad chci až do konce života chodit po pahýlech opečených na rožni?

Pomohlo by mi, kdybych si vzal aspirin?

Tři muži si přestali pohrávat s hořícími poleny a šli ke kraji jámy po naší levé ruce; ostatní vesničané se shromáždili za nimi - i s těma sakramentskejma dětma! Jak vůbec uvažovali jejich rodiče, když je nechali takhle riskovat? Proč nebyly ve škole, kam patřily?

Ti tři, co udržovali oheň, to zahájili, šli za sebou prostředkem ohně, nespěchali ani se neloudali. Zbylí muži šli za nimi, pomalé, klidné procesí. Pak přišly na řadu ženy i s tou mladou matkou s dítětem na boku.

Když to dítě zasáhl závan horka, začalo plakat. Aniž by nějak změnila svůj pevný krok, matka je pohoupala a na chvíli je přiložila k prsu; dítě zmlklo.

Pak šly děti, od pubertálních dívek a adolescentních chlapců až po věkovou kategorii předškoláků.

Poslední byla holčička (devítiletá? osmiletá?), co vedla za ruku svého bratříčka s kulatýma očima. Mohly mu být tak čtyři roky a oblečený byl jen ve své kůži.

Podíval jsem se na to dítě a s truchlivou jistotou jsem si uvědomil, že jako specialita budu naservírován já; už jsem se z toho nemohl nijak vyzout. Jednou ten chlapeček klopýtl; sestra ho držela, aby neupadl. Pak šel dál, krátkými pevnými kroky. Na druhém konci jámy ho někdo vyzvedl ven.

A pak jsem byl na řadě já.

Tlumočník mi řekl: "Chápete, že cestovní kancelář Polynesia na sebe nebere odpovědnost za vaši bezpečnost? Ten oheň vás může popálit, zabít. Tihle lidé v něm mohou bezpečně chodit, protože mají pevnou víru."

Ujistil jsem ho, že i já mám víru a sám jsem se divil, jak můžu tak bezostyšně lhát. Podepsal jsem prohlášení, které mi podsunul.

Po chvíli jsem stál na jednom konci jámy, kalhoty jsem si vyhrnul ke kolenům. Boty, ponožky, klobouk a peněženku jsem měl na protějším konci na stoličce. To byl můj cíl, moje odměna - a když se mi to nepovede, podělí se o to? Anebo to všechno pošlou nejbližším příbuzným?

Říkal mi: "Jděte přesně po prostředku. Nespěchejte a nezůstávejte stát." Nejvyšší kněz něco říkal, můj instruktor poslouchal a pak se ke mně obrátil: "Říká, že nemáte utíkat, ani když si spálíte nohy. Protože byste mohl zakopnout a upadnout. A pak už byste se nikdy nezvedl. Chce říct, že byste mohl zemřít. Já k tomu musím jenom dodat, že byste patrně nezemřel - dokud byste nevdechl plameny. Ale docela určitě byste se ošklivě popálil. Takže nespěchejte a nepadejte. Vidíte tu plochou skálu pod vámi? Tam vykročte. Que le bon Dieu vous garde. Hodně štěstí."

"Díky." Podíval jsem se na Všeuměla, ten se d'ábelsky usmíval, jestli se d'áblové umí usmívat. Lživě furiantsky jsem mu pokynul a vykročil jsem.

Až po třech krocích mi došlo, že necítím naprosto nic. Pak jsem něco ucítil: děs. Byl jsem k smrti vyděšený a přál jsem si být v Peorii. Nebo dokonce i ve Filadelfii. Místo toho, abych byl sám v téhle

veliké doutnající poušti. Druhý konec jámy byl ode mne tak na délku městského činžáku. Možná i dál. Ale pachtil jsem se k němu a doufal jsem, že se zásluhou té znečlivující paralýzy nezhroutím dřív, než tam dojdu.

Cítil jsem, že se dusím a uvědomil jsem si, že jsem zadržoval dech. Prudce jsem se nadechl - a to byla chyba. Nad tak velikou jámou se vznáší plyn a dým a kysličník uhličitý a kysličník uhelnatý a něco, co by mohl být Satanův páchnoucí dech, ale není tam dost kyslíku. Ut'al jsem ten nádech s očima plnými slz a s rozbolavělým hrdlem a zkoušel jsem odhadnout, jestli se dostanu na konec, aniž bych dýchal.

Nebesa, pomozte mi, já nevidím ten druhý konec! Dým se vzdouval a já měl skoro zavřené oči a nemohl jsem zaostřit. Tak jsem pevně stiskl víčka a pokoušel jsem si vzpomenout si na tu frázi, co se říká při zpovědi na smrtelné posteli, která by mě automaticky dovedla do Nebes.

Možná ani žádná taková fráze neexistuje. Nohy mě přestaly poslouchat a kolena se mi začala třást...

"Je vám lépe, pane Grahame?"

Ležel jsem na trávě a díval jsem se na přátelský hnědý obličej. "Myslím, že ano," odpověděl jsem. "Co se stalo? Prošel jsem to?"

"Samozřejmě, že jste to prošel. Bezvadně. Akorát na konci jste se zhroutil. Stáli jsme u jámy a hned jsme vás popadli a vytáhli ven. Ale řekněte mi, co se stalo? Vdechl jste dým?"

"Možná. Mám popáleniny?"

"Ne. Možná máte jeden puchýř na pravém chodidle. Ale držel jste se dobře. Všechno to bylo perfektní, až na to zhroucení, a to bylo určitě tím dýmem."

"Asi ano." Pomohl mi posadit se. "Mohli byste mi dát boty a ponožky? Kde jsou všichni?"

"Autobus odjel. Nejvyšší kněz vám nahmatal tep a zkontroloval dech, ale nedovolil nikomu, aby se vás dotýkal. Když donutíte vstát člověka, jehož duch ještě kráčí, pak by se mu ten duch už nemusel vrátit. Tomu věří a nikdo nemá odvahu se s ním dohadovat."

"Já bych se s ním nedohadoval; je mi dobře. Odpočinul jsem si. Ale jak se dostanu zpátky na lod?" Pět mil tropického ráje je únavných hned po první míli. Když jdete pěšky. A navíc, jak to tak vypadalo, mi nohy trochu otekly. Na to ovšem měly plný nárok.

"Autobus se vrátí, aby dovezl vesničany ke člunu, co je odveze zpátky na jejich ostrov. Ten vás potom může odvézt k vaší lodi. Ale mohli bychom to udělat líp. Můj bratranec má auto. Vezme vás."

"Dobře. Kolik mi bude účtovat?"

Taxíky v Polynézii jsou vždycky neskutečné, hlavně když jste vydaní řidičům na milost a nemilost a oni s vámi nemají ani trochu soucitu. Ale měl jsem pocit, že si můžu dovolit nechat se okrást, protože za tuhle legráčku jsem ho musel nechat něco vydělat. Tři sta mínus poplatek za taxi. Zvedl jsem klobouk. "Kde mám peněženku?"

"Peněženku?"

"Prkenici. Dával jsem ji do klobouku. Kde je? To není žádná legrace; byly v ní moje peníze. A doklady."

"Peníze? Ohi Votre portefeuille. Promiňte, neumím moc dobře anglicky. Zástupce z vaší lodi, váš průvodce, si ji vzal do opatrování."

"To je od něj moc laskavé. Ale jak zaplatím vašemu bratranci? Nemám u sebe ani frank."

Vyřešili jsme to. Když všem z doprovodu lodi bylo jasné, že mě nechávají úplně bez peněz, zaplatili mi cestu k lodi předem. Můj polynézský přítel mě posadil do auta svého bratrance a představil mě - odezva nebyla nijak zvláštní, protože bratrancova angličtina byla omezena pouze na "Okay, šéfe!" a já při představování nerozuměl, jak se jmenuje.

Jeho auto, to byl triumf žoku drátů a víry. S rámusem jsme jeli do přístavu na plný plyn, děsili jsme kuřata a snadno jsme předjížděli kůzlata. Moc pozornosti jsem tomu nevěnoval, protože jsem byl zmaten tím, co se stalo těsně před tím, než jsme odjeli. Vesničané čekali, až se jejich autobus vrátí; procházeli jsme mezi nimi. Nebo jsme chtěli projít. Líbali mě. Líbali mě všichni. Věděl jsem, že Polynézané jsou zvyklí líbat se při příležitostech, kdy my si obvykle podáváme ruce, ale setkal jsem se s tím poprvé. Můj přítel mi vysvětlil: "Prošel jste jejich ohněm, takže jste se stal čestným obyvatelem jejich vesnice. Chťejí pro vás zabít prase. Uspořádat na vaši počest oslavu."

Pokusil jsem se zdvořile jim vysvětlit, že se musím vrátit domů přes velkou vodu, ale že se jednou vrátím, jestli to Bůh tak chce. Nakonec jsme se odtud dostali.

Ale to nebylo to, co mě zmátlo úplně nejvíc. Každý nezaujatý pozorovatel by musel uznat, že jsem normálně kultivovaný. Obávám se, že existují místa, kde neplatí vysoké americké morální hodnoty a kde nikomu nevadí exhibicionismus. Vím, že Polynézanky kdysi chodívaly od pasu nahoru nahé, dokud se k nim nedostala civilizace - houby, čtu National Geographic.

Ale nikdy bych si nepomyslel, že to uvidím.

Než jsem vstoupil do ohně, byli vesničané oblečení přesně, jak by se dalo čekat: měli suknice z trávy, ale ženy měly poprsí zakrytá.

Ale když mě na rozloučenou líbaly, tak ne. Jako, neměly je schovaný. Bylo to přesně jako v National Geographic.

Oceňuji ženskou krásu. Ty rozkošné rozdíly, viděné za určitých okolností s decentně prokreslenými stíny, mohou být čarovné. Ale když jich je přes čtyřicet (ne přesně), tak vás to zastraší. Viděl jsem najednou víc ženských hrudníků než za celý svůj dosavadní život. Metodistická episkopální společnost pro zdrženlivost a morálku by byla úplně vyvedená z míry.

I přes jisté upozornění jsem si jist, že se mi tahle zkušenost líbila. Jenom byla příliš nová, bylo toho příliš mnoho a bylo to příliš rychlé. Dokážu to docenit jen v retrospektivě.

Náš tropický Rolls-Royce zastavil za použití ruční brzdy, nožní brzdy a prvního rychlostního stupně.

Probral jsem se z té zmatené euforie. Můj řidič mi oznámil:

"Okay, šéfe!"

"Tohle není moje loď."

"Okay, šéfe?"

"Odvezl jsi mě na špatné molo. Teda, vypadá to jako správné molo, ale je to špatná loď." Tím jsem si byl jist. M.L. Konge Knut je po stranách bílá a má bílou nadstavbu a furiantský falešný komín. Tahle loď byla převážně červená se čtyřmi vysokými černými lodními komíny.

Musela být na páru - nebyla to motorová loď. A byla taky zastaralá. "Ne. Ne!"

"Okay, šéfe. Votre vapeur! Voilà!"

"Non!"

"Okay, šéfe." Vystoupil, obešel auto a otevřel dveře na mé straně, vzal mě za ruku a vytáhl mě ven.

Já jsem docela svalovec, ale on měl ruku vytrénovanou od plavání, lezení pro kokosové ořechy, od tahání rybářských sítí a od vytahování turistů, co nechtěli vystupovat z aut. Vystoupil jsem.

Naskočil, zavolal: "Okay, šéfe! Merci bien! Au 'voir!" a byl pryč.

Šel jsem - byla to zdánlivě svobodná volba - po přístavní lávce té divné lodi, abych se dozvěděl, jestli to půjde, co se stalo s Konge Knut. Když jsem vstoupil na palubu, poddůstojník na vstupní hlídce zasalutoval a řekl: "Dobré odpoledne, pane Grahame, pan Nielsen vám tu nechal balíček. Okamžik -" Zdvihl víko svého stolu a vytáhl konopnou obálku. "Prosím, pane."

Na balíčku bylo napsáno: A. L. Graham, kajuta C109. Rozbalil jsem ho a uvnitř byla dost opotřebovaná pánská peněženka.

"Všechno v pořádku, pane Grahame?"

"Ano, děkuji. Buďte tak laskav a vyříd'te panu Nielsenovi, že jsem balíček dostal. A poděkujte mu za mě."

"Samozeřejmě, pane."

Všiml jsem si, že stojím na palubě D, šel jsem tedy o jednu palubu výš, abych našel kajutu C109.

Všechno tak docela v pořádku nebylo. Nejmenuji se "Graham".

II

Co se dalo, bude se dít zase,
a co se dělalo, bude se znovu dělat;
pod sluncem není nic nového.

Kazatel 1:9

Díky Bohu za to, že lodi mají důsledný systém číslování. Pokoj C109 byl přesně tam, kde být měl: na palubě C, na pravé straně vpředu, mezi C107 a C111; dostal jsem se tam, aniž bych musel s kýmkoli

hovořit. Zkusil jsem otevřít dveře; byly zavřené - pan Graham patrně dbal pokynů lodních hospodářů, které nabádaly k zamykání dveří, zejména je-li loď v přístavu.

A ten klíč, pomyslel jsem si otráveně, má pan Graham u sebe v kapse kalhot. Ale kde je pan Graham? Načape mě, jak tady šmíruju u dveří jeho kajuty? Nebo se on pokouší otevřít moje dveře ve chvíli, kdy já otevírám jeho?

Šance, že by se můj klíč hodil k tomuto zámku, byla sice mizivá, ale ne nulová. V kapse jsem měl klíč od své kajuty na Konge Knut. Zkusil jsem ho.

No, za pokus to stálo. Stál jsem tam a nevěděl jsem, jestli se mám na to vykašlat nebo omdlít, když jsem za sebou slyšel příjemný hlas:

"Á, pan Graham!"

Hezká mladá žena oblečená jako posluhovačka - opravuji - v uniformě stevardky. Přispěchala ke mně, vzala klíč, co měla na řetízku u pásku, odemkla C109 a řekla mi: "Margrethe mě poprosila, abych si vás pohlídala. Říkala, že jste nechal klíč od kajuty na stole. Nechala ho tam, ale řekla mi, abych vás pohlídala a pustila dovnitř."

"To je od vás moc milé, slečno, ehm-"

"Já jsem Astrid. Mám na starosti stejné pokoje, jenže na pravé straně, takže si s Margou pomáháme. Odpoledne šla na břeh." Přidržela mi dveře. "Bude to všechno, pane?"

Poděkoval jsem jí a ona odešla. Zavřel jsem dveře a zasunul zástrčku. Sesypal jsem se na židli a rozklepal jsem se.

Po deseti minutách jsem vstal, šel jsem do koupelny a opláchl jsem si obličej studenou vodou. Na nic jsem nepřišel a nezklidnil jsem se úplně, ale nervy se mi už netřepotaly jako vlajka ve větru. Od začátku, kdy jsem začal mít podezření, že něco není v pořádku, jsem se ovládal. Kdy to vlastně bylo? Když se zdálo, že u ohnivé jámy není v pořádku naprosto nic? Nebo později? V každém případě jsem viděl, že jedna loď o 20 000 tunách byla nahrazena jinou.

Můj táta mi říkával: "Alexi, na tom, že máš strach, není nic špatného... když si ho připustíš, až když nebezpečí pomine. Hysterie je taky normální... když je po všem a je to v soukromí. Slzy nejsou nemůžné... pokud brečíš v koupelně za zamčenými dveřmi. Rozdíl mezi zbabělcem a odvážným mužem je jen ve správném načasování."

Nejsem stejný jako byl můj táta, ale snažím se držet se jeho rad. Když se naučíte neposkakovat, když za vámi vybuchne petarda - nebo když jste jakkoli jinak překvapení pak máte docela dobrou šanci přežít bez úhony, dokud ta nepředvídaná událost nepomine.

Tahle nepředvídaná situace sice ještě nepominula, ale uvolnění a rozechvění mi prospělo. Ted' už jsem byl schopen myslet.

Hypotézy:

a) s okolním světem se stalo něco neskutečného

b) něco neskutečného se stalo s hlavou Alexe Hergensheimera; měli by ho zavřít do blázince a zklidnit ho.

Třetí hypotéza mě už nenapadla; ty dvě vyhovovaly ve všech směrech. Ztrácet čas s druhou hypotézou nemělo smysl. Jestli jsem začal bláznit, tak si toho ostatní lidi nakonec všimnou, obstoupí mě, navlečou mi svěrací kazajku a zavřou mě do čalouněného pokoje.

Takže dejme tomu, že jsem duševně zdravý člověk (nebo skoro zdravý; být tak trochu blázen jenom pomáhá). Jestli jsem já v pořádku, pak je v nepořádku svět kolem mě. Uvažujme.

Ta peněženka. Není moje. Většinou se peněženky navzájem hodně podobají a tahle byla skoro stejná jako ta moje. Ale když peněženku nosíte několik let, tak s vámi nějak jakoby splyne; je zřetelně vaše. A já hned věděl, že tahle moje není. Ale nechťelo se mi o tom říkat tomu poddůstojníkovi, který trval na tom, že jsem "pan Graham".

Vzal jsem Grahamovu peněženku a otevřel jsem ji.

Několik set franků - spočítám to potom.

Osmdesát pět dolarů v bankovkách - zákonné platidlo "Spojených států severoamerických".

Řidičský průkaz na jméno A.L. Graham.

Bylo tam ještě víc věcí, ale mně zaujala kartička s oznámením napsaným na stroji:

Kdokoli najde tuto peněženku, může si nechat kolik chce peněz jako odměnu za to, že bude tak laskav a peněženku vrátí A.L. Grahamovi, kajuta C109; P.L. KONGE KNUT, dánsko americká linka, nebo kterémukoli z pokladníků na lince. Děkuji A.L.G.

Takže teď jsem pochopil, co se stalo s Konge Knut; prodělala velikou změnu.

Nebo já? Byl opravdu změněný celý svět, a tedy i ta loď? Nebo existovaly dva světy a já nějak přes ten oheň prošel do toho druhého? Byli dva muži, co si navzájem proměnili svoje osudy? Nebo se Alex Hergensheimer proměnil v Aleca Grahama, zatímco se M.L. Konge Knut změnila na P.L. Konge Knut? (Zatímco Unie se proměnila ve Spojené státy severoamerické?)

Ptáte se správně. Jsem rád, že vás tyhle otázky napadly. A teď, žáci, zbývají ještě další otázky...

Když jsem chodil na střední školu, vydávala se spousta časopisů plných fantastických povídek, nebyly to jenom duchařské historky, ale nadpřirozené příběhy všeho druhu. Magické lodi křižovaly éterem a směřovaly k jiným hvězdám. Zvláštní vynálezy. Výpravy do středu Země. Jiné 'dimenze'. Létařící stroje. Energie z hořících atomů. Monstra vyrobená v tajných laboratořích.

Kupoval jsem si je a schovával je mezi výtisky Společníka mládeže a Mladých křižáků, instinktivně jsem tušil, že rodičům se nebudou líbit a že mi je zabaví. Miloval jsem je a stejně tak i můj kamarád - psanec Bert.

Nemohlo to vydržet. Nejdřív se ve Společníkovi mládeže objevil úvodník: "Jed pro duši - zlikvidujte ho!" Potom náš pastor, bratr Draper, měl kázání proti takovému braku, co poškozuje mysl a přirovnával ho k ďábelským účinkům cigaret a alkoholu. Potom byly tyto publikace postaveny v našem státě mimo zákon pod heslem "mravní úroveň naší komunity" dokonce ještě dřív, než byl návrh zákona schválen a zároveň tak vstoupil v platnost.

A moje tajná skrýš "dokonale" ukrytá u nás v podkroví zmizela. A co horšího - díla pana H.G. Wellse a Julesa Verna a některá další byla vyloučena z fondu naší veřejné knihovny.

Člověk musí obdivovat pohnutky našich duchovních vůdců a volených představitelů při péči o ochranu duševního života mládeže. Jak říkal bratr Draper, ve Svaté knize je dost vzrušujících příběhů plných dobrodružství, aby uspokojily každého chlapce či dívku na celém světě; zkrátka nikdo neměl žádnou potřebu takové pohanské literatury. Netrval na cenzurování knih pro dospělé, jen pro vnímavou mládež. Pokud se dospělému chce takový fantastický brak číst, ať si to tedy protrpí - i když on sám nechápe, jak by tohle mohl chtít číst někdo z dospělých.

Myslím, že jsem byl jedním z těch "vnímavých mladých" - doposud tuhle literaturu postrádám.

Přesně si pamatuji na jednu knížku pana Wellse: Lidé jako bozi. Tihle lidé jeli v automobilu a po explozi se dostali do jiného světa, co se podobal tomu jejich, ale byl lepší. Potkali lidi, kteří tam žili, a dostalo se jim vysvětlení o paralelních vesmírech ve čtvrté dimenzi a tak podobně.

Tohle byl první díl. Brzy po jeho vydání byl přijat zákon "Na ochranu naší mládeže", takže jsem ty další díly už nikdy neviděl.

Jeden z mých profesorů angličtiny zcela nepokrytě kritizoval cenzuru a jednou řekl, že pan Wells si sám vymyslel základní fantastické téma a tento příběh považoval za původní pojetí mnohočetných vesmírů. Chtěl jsem se toho profesora zeptat, jestli neví, kde bych mohl sehnat nějaký výtisk, ale odložil jsem to až na konec školního roku, kdy už budu legálně "dospělý" - a čekal jsem moc dlouho; rada akademického senátu pro víru a morálku hlasovala proti definitivě tohoto profesora a on zcela neočekávaně školu opustil ještě před koncem školního roku.

Stalo se mi něco takového, co pan Wells popisoval ve své knize Lidé jako bozi? Měl pan Wells svatý dar proroctví? Například, poletí lidi opravdu někdy na Měsíc? Absurdní!

Ale bylo to absurdnější než to, co se stalo mně?

Možná jsem byl na Konge Knut (i když to nebyla moje Konge Knut) a místo, kde u přístavního můstku kotvila, napovídalo, že bude odplouvat v šest večer. Bylo už pozdní odpoledne a nejvyšší čas, abych se rozhodl.

Co udělám? Vypadalo to, že jsem zmeškal svoji vlastní loď, motorovou loď Konge Knut. Ale posádka (někteří členové posádky) parní lodi Konge Knut mě patrně pokládali za "pana Grahama", cestujícího. Mám zůstat na palubě a zkoušet drze zapírat? A co když se Graham na palubu vrátí (může přijít každou chvíli!) a bude chtít vědět, co dělám v jeho pokoji?

Nebo mám jít na břeh (což bych měl) a obrátit se se svým problémem na odpovídající úřady?

Alexi, francouzské koloniální úřady tě budou přímo milovat. Bez zavazadel, jen v tom, co máš na sobě, bez peněz, nemáš ani sou - nemáš pas! Nebo tě budou tak milovat, že ti dají pokoj a stravu do konce života... v hladomorně, nad kterou bude grill.

V té peněžence jsou peníze.

Takže? Slyšeli jste někdy osmé přikázání? To jsou jeho peníze.

Ale je jasné, že on prošel ohněm ve stejnou dobu jako ty, ale na druhé straně, na tomhle světě nebo kde - jinak by tady na tebe jeho peněženka nečekala. Teď má on tvoji peněženku. To dá rozum, je to logické.

Poslouchej, ty můj zaostalej kamaráde, máš dojem, že ty nesnáze, do kterých jsme se dostali, mají něco společného s logikou?

No -

Mluv!

Ne, ne tak docela. A co udělat to takhle - sed' tady, a ani nedutej, Jestli se Graham objeví, ještě než loď odpluje, vykopnou tě z lodi, to je jasné. Ale nebudeš na tom hůř, než kdybys odtud odešel teď. Jestli se neukáže, tak prostě pojeděš místo něj aspoň do Papeete. To je velké město; tam můžeš celou svoji situaci řešit mnohem jednodušeji než tady. Konzulát a tak.

Ukecal jsi mě.

Na osobních lodích se obvykle každý den vydávají noviny pro cestující je to jen jeden nebo dva listy, kde se píše třeba o tom, že "Dnes v deset dopoledne bude cvičení na lodi. Žádáme cestující -" a "Včerejší sázku na počet ujetých mil vyhrála paní Ephraim Glutz z Bethany, Iowa" a obvykle i ještě několik zpráv, co zaznamenal radista. Hledal jsem lodní noviny a příručku "Vítáme vás na palubě!". To je knížečka (možná se jmenuje jinak) určená novým pasažérům, aby se seznámili s malým světem na lodi: jména důstojníků, čas podávání jídel, informace o tom, kde je holič, prádelna, jídelna, obchod se suvenýry (drobnosti, časopisy, zubní pasta) a jak se odbývají zdvořilostní návštěvy, plán lodních palub, umístění záchranných vest, kde je záchranný člun, kde zjistíte svoje místo u stolu -

"Místo u stolu"! Jejda! Cestující, co byl na palubě třeba jen jeden den, se už nemusí ptát, kam si má v jídelně sednout. Tohle jsou takové drobnosti, co vás vyvedou z míry. No, budu se tím muset nějak prokousat.

Příručka o uvítání na palubě byla v Grahamově stole. Prolistoval jsem si ji s tím, že si musím zapamatovat všechna důležitá fakta, ještě než odejdu z pokoje - pokud ještě budu na palubě, až loď vypluje - pak jsem ji odložil, protože jsem objevil lodní noviny:

Jmenovaly se Královský skald a Graham, budiž požehnán, si schoval všechny ode dne, kdy na loď nastoupil... v Portlandu v Oregonu, jak jsem usoudil podle místa a data spoje na nejstarším čísle. To nasvědčovalo tomu, že Graham měl lístek na celou plavbu, což by pro mě mohlo být důležité.

Předpokládal jsem, že zpátky se budu vracet, jak jsem přicestoval, vzducholodí - ale i kdyby říditelná vzducholod' Admirál Moffett, co létala na pravidelné lince, v tomto světě nebo v téhle dimenzi nebo co to vlastně je existovala, už jsem na ni neměl lístek a ani peníze, abych si koupil nový. Co dělají tihle francouzští kolonisté s turisty, kteří jsou bez peněz? Upalují je na hranici? Nebo je natahují a čtvrtí? Nechtěl jsem to vědět. Grahamův lístek na celou plavbu (pokud ho měl) by mě mohl před zjištěním podobných nepříjemností ochránit.

(Pokud se neukáže v nejbližší hodině a nevyhodí mě z lodi.)

Neuvažoval jsem o tom, že zůstanu v Polynézii. Být příživníkem bez peněz na Bora-Bora nebo Moorea bylo možná praktické tak před sto lety, ale dneska jsou na těchhle ostrovech zadarmo jen infekční nemoci.

Vypadalo to, že budu bez peněz stejně jako kdybych byl cizinec v Americe, ale asi bych se cítil aspoň trochu líp, hlavně proto, že bych byl na své rodné hroudě. Tedy, na Grahamově rodné hroudě.

Četl jsem si nějaké zprávy od radisty, ale nenacházel jsem v nich žádný smysl, takže jsem to nechal na pozdější dobu. To málo, co jsem se z nich dozvěděl, nebylo příliš potěšující. V hloubi duše jsem nelogicky choval naději, že se všechno brzy vysvětlí (neptejte se mě, jak). Ale ty zprávy pro mě znamenaly konec všech nadějí.

Chci říct, co je to za svět, kde "prezident" Německa je na návštěvě v Londýně? V mém světě vládne v Německé říši císař Wilhelm IV. Německý "prezident" zní stejně hloupě jako americký "král".

Třeba to byl příjemný svět... ale nebyl to svět, do kterého jsem se narodil. Podle těch divných zpráv. Když jsem odložil Grahamův výtisk Královského skalda, všiml jsem si poznámky na titulní straně, že dnes je na večeri předepsán "společenský" oblek.

Nebyl jsem nijak překvapen; Konge Knut převtělená do motorové lodi byla docela společenská. Tam se od vás očekávalo, že budete mít černou kravatu. Kdybyste ji neměli, tak byste nabyli dojmu, že skutečně musíte jíst ve své kajutě.

Nemám smoking; naše církev není marnivosti nakloněna. Nakonec jsem zvolil kompromis a rozhodl jsem se, že si vezmu společenský modrý seržový oblek, bílou košili a připnu si černého motýlka. Nikdo nic neříkal. Nevadilo to, stejně jsem byl na méně čestném místě u stolu, protože jsem nastoupil v Papeete.

Řekl jsem si, že se podívám, jestli má pan Graham tmavý oblek. A černého motýlka.

Pan Graham měl spoustu šatů, mnohem víc než já. Zkusil jsem si sportovní sako; docela mi sedělo.

Kalhoty? Délka se zdála dobrá; nebyl jsem si jist, jak to dopadne v pase - byl jsem příliš plachý na to, abych si kalhoty vyzkoušel a navíc tady bylo riziko, že mě Graham překvapí ve chvíli, kdy budu mít jednu nohu v jeho kalhotách. Co se v takových chvílích říká? Ahoj, ty tam! Jenom jsem na tebe čekal a řekl jsem si, že si zkrátím dlouhou chvíli tak, že si vyzkouším tvoje kalhoty. To není přesvědčivé.

Neměl jeden, ale dva smokingy, jeden v klasickém černém provedení a druhý tmavě červený - nikdy jsem o takové afektované eleganci neslyšel.

Ale nenašel jsem připínací motýlek.

Měl několik černých motýlků, ale ne připínacích, a já nevěděl, jak se motýlek váže.

Zhluboka jsem se nadýchl a přemýšlel jsem o tom.

Někdo zaklepal na dveře. Nevyletěl jsem z kůže, jenom skoro.

"Kdo je!"

(Čestně, pane Grahame, já na vás právě čekal!)

"Stewardka, pane."

"Aha. Tak pojd'te dál!"

Slyšel jsem, jak zkouší klíč do dveří, pak jsem vyskočil a zatáhl za zástrčku. "Promiňte, zapomněl jsem, že jsem se zavřel na zástrčku. Jen pojd'te dál."

Ukázalo se, že Margrethe byla přibližně stejně stará jako Astrid, poměrně mladá a dokonce ještě hezčí, měla vlasy jako len a na nose pihy. Mluvila učebnicově správnou angličtinou s kouzelnou kadencí. Na ramínku nesla krátké bílé sako. "Tady máte to sako, pane. Karl říká, že to druhé bude hotové zítra."

"Děkuju vám, Margrethe! Úplně jsem na to zapomněl."

"Myslela jsem si to. Proto jsem se vrátila na loď o trochu dřív -v prádelně už zavírali. Dobře jsem udělala. Je moc velké vedro na to, abyste si vzal ten černý."

"Nemusela jste se vracet na loď tak brzy; rozmazlujete mě."

"Ráda o své hosty vzorně pečuji. To jistě víte." Pověsila sako do skříně a chystala se k odchodu. "Přijdu vám uvázat motýlka. V šest třicet jako obvykle, pane?"

"Dobře, v šest třicet. Kolik je teď?" (Sakra, moje hodinky zmizely s motorovou lodí Konge Knut; na břeh jsem si je nevzal.)

"Skoro šest." Zaváhala. "Ještě vám připravím šaty; nezbývá vám moc času."

"Jste skvělá! Ale to přece není vaše povinnost!"

"Ne, dělám to pro potěšení." Otevřela prádelník, vyndala frakovou košili, položila ji na moje/Grahamovo lůžko. "A vy víte proč." S jistotou člověka, který přesně ví, kde co je, otevřela malý prádelník, kterého jsem se ani nedotkl, vytáhla kožený kufřík a z něj potom vzala hodinky, prsten a manžetové knoflíčky a položila to všechno vedle košile. Pak zasunula manžetové knoflíčky do rukávů, připravila mi na polštář ještě čisté spodní prádlo a černé hedvábné ponožky, lakýrky postavila k židli (se zasunutou lžící na boty). Ze skříně vyndala to sako, pověsila ho společně s černými kalhotami (šle už byly taky připraveny) a tmavě červenou šerpou na skříň zvenku. Všechno to zkontrolovala, přidala k tomu všemu na polštář ještě límec s ohnutými růžky, černou kravatu a čistý kapesník - znovu to všechno pohledem zkontrolovala, klíč od pokoje a peněženku položila k prstenu a hodinkám - ještě jednou si to všechno prohlédla a přikývla.

"Musím už běžet nebo nestihnu večeři. Vráťím se na toho motýlka." A odešla, neběžela, ale pohybovala se rychle.

Margrethe měla pravdu. Kdyby to všechno nepřipravila, tak bych s tím musel zápolit sám. Už jenom tu košili bych nezvládl; byla to taková, co se zapínala na zádech. Nikdy jsem nic takového na sobě neměl. Naštěstí Graham používal normální holičí strojek. V šest patnáct jsem se oholil, osprchoval jsem se (potřeboval jsem to!) a vymyl jsem si kouř z vlasů.

Jeho boty mi padly, jako bych si je sám kupoval. Jeho kalhoty mi byly v pase maličko těsné - dánská loď není místo, kde se hubne, a já na motorové lodi Konge Knut strávil čtrnáct dní. Pořád jsem zápolil s tou košilí, co se zapínala vzadu, když vešla Margrethe. Měla rezervní klíč.

Šla rovnou ke mně a řekla: "Stůjte klidně," a rychle mi zapnula knoflíčky, na které jsem nedosáhl. Pak mi připnula ten ohavný límeček a kolem krku mi obtočila kravatu. "Otočte se, prosím vás."

Uvázat motýlka pořádně je kouzlo. A ona věděla, jak na to.

Pomohla mi se šerpou kolem pasu, přidržela mi sako, prohlédla si mě a prohlásila: "Ujde to. A já jsem na vás pyšná; při večeři o vás holky mluvily. Chtěla bych to vidět. Jste odvážný."

"Odvážný ne. Jsem cvok. Mluvil jsem, když jsem měl být zticha."

"Odvážný. Už musím jít - Kristina za mě hlídá třešňový dort. Ale jestli tu budu moc dlouho, tak ho někdo ukradne."

"Utíkejte. A moc díky! Pospěšte si, ať ten dort zachráníte."

"Nezaplatíte mi?"

"Jak vám mám zaplatit?"

"Netrapte mě!" Přistoupila ke mně blíž a zdvihla obličej. O děvčatech toho moc nevím (kdo toho o nich ví hodně?), ale některé signály jsou výmluvné. Vzal jsem ji za ramena a políbil ji na obě tváře, váhal jsem lak dlouho, abych si byl jist, že jí to nebude nepříjemné ani že bude překvapená, pak jsem ji políbil jednou přímo na ústa. Rty měla plné a teplé.

"Takovou výplatu jste měla na mysli?"

"Samozřejmě. Ale umíte líbat ještě líp. Vy to víte." Našpulila dolní ret a pak sklopila oči.

"Připravte se."

Ano, umím líbat mnohem líp. Nebo jsem to uměl, když jsme se ještě líbali. Nechal jsem Margrethe, aby mě vedla, a srdnatě jsem spolupracoval. V dalších dvou minutách jsem se naučil líbat tak, jak jsem se to za celý svůj dosavadní život ještě nenaučil.

V uších mi hučelo.

Ještě chvíli potom mi zůstala v náruči a dívala se na mě střízlivě. "Alec," řekla jemně, "takhle krásně jsi mě ještě nikdy nelíbal. Panebože. Teď už fakt musím letět, nebo přijdu pozdě na večeři." Vyvinula se mi z náruče a rychle odešla.

Podíval jsem se na sebe do zrcadla. Nic nebylo poznat. Po tom polibku, o kterém jsem byl přesvědčen, že na mě zanechá stopy.

Co vlastně byl tenhle Graham za člověka? Mohl jsem nosit jeho šaty... ale mohl jsem mít i jeho ženu? Nebo - byla jeho? Kdo ví? - já ne. Byl to chlípík, sukničkář? Nebo jsem se dostal do něčeho moc hezkýho, do něčeho jako nerozvázný román?

Jak se chodí ohnivou jámou zpátky?

A chtěl jsem jít nazpátek?

Jdi na zád' k hlavním kajutním schůdkům, potom o dvě paluby níž a zase na zád' - tuhle cestu popisovala ta příručka s plánkem lodi.

Žádný problém. Muž ve dveřích do jídelny, co byl oblečený jako já, jen měl pod paží jídelní lístek, byl docela určitě vrchní číšník, hlavní stevard v jídelně. Dokládal to i jeho profesionální úsměv. "Dobrý večer, pane Grahame."

Zastavil jsem se. "Dobrý večer. Změnila se nějak místa u stolu? Kam se mám dnes večer posadit?" (Když bejka naberete na rohy, tak ho přinejmenším popletete.)

"Není to změna nastálo, pane. Zítra budete zase u stolu čtrnáct. Ale kapitán vás žádá, abyste si dnes večer sedl k jeho stolu. Pojd'te laskavě za mnou, pane."

Vedl mě k obrovskému stolu uprostřed lodi, chystal se usadit mě po pravé ruce kapitána - a kapitán

vstal a začal tleskat, ostatní u stolu následovali jeho příkladu a za chvíli všichni v jídelně (mně to tak připadalo) stáli a tleskali a někdo i provolával slávu.

Při té večeři jsem se naučil dvě věci. Předně, bylo jasné, že Graham byl zatažen do téhož hloupého husarského kousku jako já (ale pořád nebylo jasné, jestli tam byl jeden z nás nebo oba dva).

A pak, a to mělo veliký význam: ledový akvavit Aalborg se nepije na lačno, zejména pokud jste byli vychováni ke střídmosti jako já.

III

Víno je posměvač, opojný nápoj je křikloun.

Přísluví 20:1

Neobviňuji kapitána Hansena. Slyšel jsem, že Skandinávci doplňují svou krev etanolem jako nemrznoucí směsí proti dlouhým tuhým zimám a nejde jim na rozum, že existují i lidé, kteří silný alkohol nesnášejí.

Kromě toho mě nikdo nedržel za ruku, nikdo mi nedržel nos, nikdo mě nenutil alkohol pít. To všechno jsem dělal jen já sám.

Naše církve nesouhlasí s tím, že člověk je křehká nádoba, a proto je hřích lidsky pochopitelný a lze jej snadno odpustit. Hřích je možné odpustit, ale jen stěží a určitě to schytáte. Za hřích se musí trpět.

Já jsem takové utrpení zažil. Prý se tomu říká kocovina.

Tak tomu říkal strejda - pijan. Strejda Ed tvrdil, že nikdo nemůže žít ve střídmosti, pokud na sobě nezakusil nestřídmost... jinak totiž, když se setká s pokušením, nebude si s ním vědět rady.

Možná jsem s názorem strejdy Eda souhlasil. U nás byl považován za člověka se špatným vlivem a kdyby to nebyl bratr mé matky, tak by ho náš táta vůbec nepustil do domu. A i když to matčin bratr byl, nikdy ho u nás nikdo příliš nezdržoval a nikdy na něj nikdo nenaléhal, aby zase brzy přijel.

Ještě jsem ani nedosedl ke stolu a kapitán už mi nabízel sklenku akvavitu. Sklenice, které se na něj používají, nejsou moc velké; jsou docela malé - a to je na tom celém nebezpečí právě to ošidné.

Kapitán měl takovou sklenici v ruce. Díval se mi do očí a řekl: "Na našeho hrdinu! Skaal!" - zaklonil hlavu a hodil to do sebe.

Ozývalo se další "Skaal!" kolem celého stolu a zdálo se, že všichni hltavě polykají stejně jako kapitán.

A já taky. Řekl bych, že být čestným hostem znamenalo určité povinnosti "Když chceš s vlky být" a tak dál. Ale faktem je, že jsem neměl potřebnou sílu charakteru, abych odmítl. Řekl jsem si: "Jedna maličká sklenka nemůže ublížit," a vypil jsem ji.

Žádný problém. Šlo to snadno. Jedno příjemné ledové polknutí, potom kořeněná pachut' s nádechem lékořicové vůně. Nevěděl jsem, co piju, ale nebyl jsem si docela jist, že je to alkohol. Připadalo mi, že ne.

Sedli jsme si a někdo přede mě položil jídlo a kapitánova stevardka mi nalila další skleničku šnapsu. Už jsem se chtěl pustit do jídla, byl to dánský předkrm a bylo to lahodné - toast - když mi někdo položil ruku na rameno.

Vzhlédl jsem. Byl tam Světoběžník - s ním tam stáli také Všeuměl a Skeptik.

Neměli stejná jména. Kdokoli (cokoli?), kdo hrál jakoukoli roli v mém životě, nikdy nezašel takhle daleko. Tak například "Gerald Fortescue" byl teď "Jeremy Forsyth". Až na nějaké drobnosti jsem neměl problémy, abych každého z nich poznal a jejich nová jména byla dost podobná na to, aby mi bylo jasné, že někdo nebo něco se mnou žertuje dál.

(Proč ale tedy moje nové jméno neznělo třeba "Hergensheimer"? "Hergensheimer", to by bylo docela důstojné a majestátní. Jméno Graham není nic moc.)

"Alec," řekl pan Forsyth, "mýlili jsme se v tobě. Duncan a já a Pete jsme moc rádi, že to můžeme říci.

Tady jsou tři tisíce, co ti dlužíme a -" natáhl ke mně ruku zpoza zad a držel v ní velkou láhev, "- nejlepší šampaňské na lodi na znamení úcty."

"Stevardko!" řekl kapitán.

Po chvíli stevardka obcházela stůl a dolévala nám sklenice. Ale ještě před tím jsem se přistihl, že jsem vstal a třikrát jsem skleničkou akvavitu připil Skaal!, postupně na všechny ty, co se mnou prohráli a v ruce jsem měl ty tři tisíce dolarů (dolarů Spojených států severoamerických). Tehdy jsem neměl čas divit

se, proč se tři stovky změnilly na tři tisíce - a navíc to nebylo tak divné jako to, co se stalo s Konge Knut. S oběma. A stejně mě už to divení pomalu přecházelo.

Kapitán Hansen řekl servírce, aby ke stolu přistavila židle pro Forsytha a jeho společnost, ale všichni tři tvrdili, že na ně jejich manželky a společnost u stolu čekají, že se k nim vrátí. A ani tam nebylo místo. Ne, že by to kapitánu Hansenovi nějak vadilo. Je Viking, velký jak polovina domu; zkuste mu dát kladivo a spleťte si ho s Thorem - má svaly i tam, kde normální člověk na ně nemá místo. Hádat se s ním je hodně těžké. Ale bodře přistoupil na kompromis. Mohli se vrátit ke stolům a dovečeřet, ale napřed museli společně s námi slavnostně připít Shadrachovi, Meschachovi a Abednegovi, což byli andělé strážní našeho přítele Aleca. Vlastně se museli přidat všichni kolem stolu. "Stevardko!"

Tak jsme řekli "Skaal!" ještě třikrát a mandlemi jsme rozráželi tu dánskou nemrznoucí směs.

Počítali jste to? Myslím, že jich bylo sedm. Můžete to klidně přestat počítat, protože na tomhle místě já ztrácím nit. Začal jsem pociťovat znovu tu otupělost, jakou jsem měl v polovině ohnivých jám.

Stevard, co měl na starosti víno, dolil šampaňské, na pokyn kapitána si doplnil zásobu. Pak zase přišel čas, kdy bylo třeba mi připít, pak zase já vracel komplimenty těm třem, co prohráli, pak jsme všichni připili kapitánovi Hansenovi a pak jsme připili dobré lodi Konge Knut.

Kapitán připil na Spojené státy a všichni v jídelně stáli a pili s ním, takže jsem cítil jako povinnost odpovědět na ten připitek zase připítkem na dánskou královnu a potom jsem zase musel připít kapitánovi, který chtěl, abych pronesl řeč. "Řekni nám, jaké je to pocítit jít po ohni!"

Zkoušel jsem to odmítnout, ale ze všech stran se ozývaly výkřiky "Mluvit! Mluvit!"

Stoupl jsem si (s menšími potížemi), pokusil jsem se vzpomenout si na řeč, kterou jsem pronášel při večeri k poslední zahraniční misi na podporu fondů. Vykouřilo se mi to z hlavy. Nakonec jsem řekl: "Ale houby, nic to nebylo. Chce to mít za ušima, vyhrnout si rukávy, pomodlit se k Bohu a dokázete to taky. Děkuji, děkuji vám všem a příště zase musíte přijít vy ke mně."

Provolávali mi slávu a znovu jsme říkali "Skaal!", zapomněl jsem, proč vlastně, a dáma po kapitánově levici vstala, přišla ke mně a políbila mě načež se vztyčily všechny dámy od kapitánova stolu, shromáždily se kolem mě a všechny mě líbaly. Zdálo se, že to bylo podnětem i pro další dámy v místnosti, protože tam bylo celé procesí žen, které se se mnou chtěly líbat. Obvykle líbaly i kapitána, když už tam jednou byly; a možná to bylo opačně.

Při téhle přehlídce mi někdo vzal ze stolu steak, ten, na který jsem se chystal. Příliš jsem ho nepostrádal, protože jsem byl zdivočelý z těch nekonečných líbacích orgií, podobalo se to omámení, které měly na svědomí ty vesničanky.

Tohle omámení začalo ve značné míře ve chvíli, kdy jsem překročil práh jídelny. Řekl bych to takhle: moje spolucestující, ženy, by skutečně měly být v National Geographic. Ano. Takhle to bylo. No, možná to není tak docela pravda, ale v tom, co měly na sobě, byly ještě nahatější než ty přívětivé vesničanky. Nebudu popisovat ty "společenské večerní toalety", protože si nejsem docela jist, jestli bych to dokázal - a jsem si naprosto jist, že bych to dělat neměl. Ale žádná z nich nezakrývala víc než dvacet procent toho, co ženy obvykle zahalují při slavnostních večerních příležitostech ve světě, kde jsem vyrostl. Myslím od pasu nahoru. Sukně měly dlouhé, některé až úplně na zem, ale byly rozstřižené nebo na nich měly rozparky přímo dráždivé.

Některým ženám vrchní část oděvu zakrývala skutečně celou horní polovinu jejich těla... ale byla z látky průhledné jako sklo. Nebo skoro jako sklo.

A některé mladší ženy, vlastně to byla děvčata, skutečně patřily do National Geographic, stejně jako moje vesničanky. Ale tyhle mladší ženy z nějakého důvodu nevypadaly tak necudně jako ty starší.

Téhle výstavy jsem si všiml téměř okamžitě, když jsem vstoupil. Snažil jsem se nezírat upřeně a kapitán a ostatní mě zpočátku natolik zaměstnávali, že jsem skutečně ani neměl čas být jen na kradmý pohled na ta neuvěřitelně odhalená místa. Ale, pochopte - když k vám přistoupí žena, obejmě vás a trvá na tom, že ji musíte políbit, je strašně těžké nevšimnout si, že toho má na sobě hodně málo, aby nedostala zápal plic. Nebo neměla další potíže s hrudníkem.

Ale bez ohledu na stoupající závrať a otupělost jsem se pořád držel pevně na uzdě.

Ani holá kůže mě nemohla vylekat tak jako holá slova - jazyk, který jsem za celý svůj život na veřejnosti ani nezaslechl a jen velmi zřídka výlučně v pánské společnosti. Řekl jsem "pánské", protože gentlemani

takhle nehovoří, ani když není přítomna dáma - ve světě, který jsem znal.

Věc, která mě nejvíce šokovala, když jsem byl ještě chlapec, se stala, když jsem jednou přecházel náměstí. Všiml jsem si davu lidí u soudní budovy na straně, kde se ukládalo pokání. Tak jsem se šel podívat, komu to pokání ukládají a proč... a v kládě byl můj skautský vedoucí. Skoro jsem omdlel. Znamení na jeho hrudi napovídalo, že se provinil tím, že použil neuctivé slovo. Udala ho jeho vlastní manželka; nezapíral a sám se vydal na milost soudního dvora - soudcem byl Deacon Brumby, který to slovo neznal.

Pan Kirk, náš skautský vedoucí, za dva týdny odešel z města a nikdo ho už nikdy neviděl - očekávalo se, že vystavení v kládě na člověka takhle zapůsobí. Nevím, co tak špatného pan Kirk řekl, ale asi to nebylo nic tak strašného, protože Deacon Brumby ho odsoudil jen na dobu od rozbřesku do šera.

Tu noc za kapitánovým stolem na Konge Knut jsem slyšel, jak jedna rozkošná dáma typu milované babičky oslovila svého manžela celou řadou zakázaných slov, v nichž bylo rouhání a jisté trestné sexuální akty. Kdyby takhle mluvila na veřejnosti v našem městě, určitě by byla vystavena v kládě na hodně dlouho a pak by z města musela odejít. (U nás se nepoužíval dehet a peří; to se považovalo za brutální.) A přesto tuhle paní na lodi nikdo ani nevyplísnil. Její manžel se jenom smál a řekl jí, že má zbytečně veliké obavy.

Z toho šokujícího jazyka, nepředstavitelných nemravných odhalení a z účinků dvou zvláštních a klamných lektvarů, které se v hojné míře podávaly, jsem byl úplně zmaten. Byl jsem cizinec v cizí zemi, zvyky a šok mě zmohly. A přesto přese všechno jsem byl skálopevně přesvědčen o tom, že musím vypadat kultivovaně, že se musím chovat, jako bych byl doma, a nesmím se nechat ničím překvapit. Nikomu nesmím zavdat příčinu, aby mě podezíral z toho, že nejsem Alec Graham, spolucestující, ale Alexander Hergensheimer, úplný cizinec... jinak by se mohlo stát něco strašného.

Samozřejmě jsem se mýlil; něco strašného se už stalo. Byl jsem naprostý cizinec v úplně cizí a matoucí zemi... ale když se teď na to dívám zpátky, nemám dojem, že bych si situaci nějak zvlášť zkomplikoval, kdybych se přiznal ke všem svým potížím.

Nikdo by mi nevěřil.

Jak jinak? Já sám měl co dělat, abych tomu věřil.

Kapitán Hansen, veselý seriózní muž, by se nad tím "vtipem" proprohýbal smíchy a trval by na dalším přípitku. Kdybych i dál tvrdošijně lpěl na svém "podvodu", tak by ke mně pozval lodního lékaře, aby si se mnou pohovořil.

Stejně jsem ten úžasný večírek prožíval snadněji proto, že jsem se maximálně soustředil na roli Aleca Grahama, abych nikomu nezavdal příčinu k podezření, že jsem nastrčená falešná figurka, kukaččí vejce. Zrovna přede mě položili kus načinčaného dortu, byl krásný, promazaný několika vrstvami marmelády, na to jsem si vzpomínal i z minulé Konge Knut, a šálek kávy, když se kapitán postavil. "Pojď, Alecu, teď půjdeme do salónu, šou už by mohla začít, ale dokud tam nepřiđu, tak nezačnou. Tak pojď! Nechceš přece ten sladkej nesmysl; neprospívá ti to. Kávu si můžeš dát v salóně. Ale napřed si ještě dáme nějaký chlapský pití, jo? Ne tyhlety legrační drinky. Máš rád ruskou vodku?"

Zavěsil se do mě. Viděl jsem, že jdu do salónu. Nebylo v tom ani trochu mé vůle.

Ta šou v salóně byla úplně stejná směsice jako na předešlé M.L. Konge Knut - kouzelník, který předváděl nepravděpodobné věci, ale ne tak nepravděpodobné, jako jsem dělal já (nebo jaké se se mnou děly?), stojící komik, co si klidně mohl sednout, hezká holka, co zpívala, a tanečnice. Ale byly tu dva velké rozdíly, které už jsem znal: holá kůže a holá slova a tou dobou jsem už byl tak otupělý z předešlých šoků a akvavitu, že tyhle další záležitosti z cizího světa na mě působily minimálně.

Ta holka, co tak nahatě zpívala, měla na sobě šaty a slova její písně by způsobila rozruch i v podsvětí Newarku v New Jersey. Nebo aspoň si to myslím; s tímhle notorickým hříchem zlotřilosti nemám žádnou přímou zkušenost. Pozornost jsem věnoval spíš jejímu vzhledu, protože jsem nemusel odvracet oči; prostě se od vás očekává, že se na lidi na jevišti budete dívat.

Pokud člověk připustí (aby se nemusel hádat), že zvyky v oblékání mohou být hodně odlišné, aniž by ničily strukturu společnosti (možnost, kterou nepřipouštím, ale vyhrazuji si ji), pak mám za to, že pomáhá, pokud je osoba, která tenhle rozdíl předvádí, mladá, zdravá a půvabná.

Zpěvačka byla mladá, zdravá a půvabná. Když odcházela z hlediště, bylo mi to líto.

Zlatým hřebem byla tahitská taneční skupina a já už opravdu nebyl překvapen, že tanečnice byly do pasu nahé, měly jen květiny a perly - v tu chvíli bych byl překvapen, kdyby vypadaly jinak. Co mě pořád ještě překvapovalo (i když už mě to překvapovat nemělo) bylo chování mých spolucestujících.

Nejdřív těch osm děvčat a dva muži tančili pro nás, byl to skoro tentýž tanec, který předcházel dnešní chůzi v ohni, skoro tentýž, jaký jsem viděl, když se soubor vrátil na palubu M.L. Konge Knut v Papeete. Možná víte, že se tahitské hula-hula liší od pomalého a ladného hula-hula v Havajském království, protože je mnohem rychlejší a energičtější. Nejsem žádný znalec tanečního umění, ale aspoň jsem viděl oba tance v zemích jejich původu.

Víc se mi líbí havajská hula-hula, kterou jsem viděl, když Graf von Zeppelin měl na cestě do Papeete jednodenní zastávku v Hilo. Tahitská hula-hula mě zaujala spíš jako atletický výkon než jako umění. Ale tou energičností a rychlostí byl ten tanec ještě překvapivější, když se oděvy dívek rozevřely a odkrývaly a zakrývaly jejich těla.

Po nich už nevystupoval nikdo. Po dlouhém tanečním vystoupení, kdy tančily dívky v párech společně a pak postupně všechny se dvěma muži při tom tanci prováděli věci, které by udivily i hodně obscenní otrlce (pořád jsem čekal, kdy to kapitán ukončí), předstoupil lodní ceremoniář nebo průvodce.

"Dámy a pánové," prohlásil, "a vy všichni vostatní nacamraný neurozeného původu -" (Musím jeho jazyk trošičku poopravit.) "Většina ženskéch z vás a dokonce i několik chlápků dobře využili té příležitosti, kdy tu s náma byli tanečníci tak, že do svého repertoáru zařadili tahitský hula-hula. Za chvíli dostanete příležitost ukázat nám, co jste se naučili, a dostanete taky diplomy, že jste doopravdický papeeteský papaji. Ale co eště nevíte je to, že vostatní na starý dobrý Knutě taky nacvičovali. Maestro, dejte pokyn hudbě!"

Ze zadní části jeviště přitančil další tucet tanečnic hula-hula. Ale tyhle dívky nebyly Polynézanky, byly to Kavkazky. Byly oblečeny jako domorodky - sukně z trávy a náhrdelníky, květiny ve vlasech a víc už nic. Ale místo teplé hnědé barvy měla jejich kůže barvu bílou; většinou to byly blondýny, dvě byly zrzavé. To je rozdíl. V tu dobu jsem byl ochoten připustit, že Polynézanky byly správně a dokonce prostě oblečené do svých národních krojů - jiný kraj, jiný mrav. Nebyla snad pramáti Eva dost prostá ve své jednoduchosti před hříchem?

Ale k bílým ženám se většinou tenhle jihomořský háv nehodí.

Přesto ale mi to nebránilo v tom, abych se na tanec díval. Byl jsem ohromen, že tyhle dívky dokázaly ten rychlý a složitý tanec předvést stejně dobře (mému nevzdělanému zraku to tak aspoň připadalo) jako ostrovanky. Zmínil jsem se o tom kapitánovi. "To se takhle perfektně naučily tancovat jenom za čtyři dny?"

Odfkl si. "Trénují po celou plavbu, ty, co s námi pluly už dřív. Všechny si to zkoušely přinejmenším ze San Diega."

V tu chvíli jsem poznal jednu z tanečnic - Astrid, tu sladkou holku, co nic pustila do "mé" kajuty - a pak jsem pochopil, proč měly čas a stimul trénovat společně: tyhle holky byly z posádky. Díval jsem se na ni - vlastně, zíral jsem - s větším zájmem. Zachytila můj pohled a usmála se. A já, jako blbec, jako totální balík jsem místo toho, abych jí ten úsměv oplatil, odvrátil pohled a zčervenal jsem. Rozpaky jsem se pokoušel skrýt tak, že jsem se zhluboka napil ze sklenice, kterou jsem měl v ruce.

Jeden z kanackých tanečníků přitančil před bílá děvčata a jednu z nich vyzval k párovému tanci. Pane Bože, stůj při mě, byla to Margrethe!

Zajíkl jsem se a nemohl jsem dýchat. Skýtala mi ten nejoslnivější a nejnádhernější pohled, jaký jsem kdy v životě viděl.

"Uchovej se čistá, má lásko; uchovej se čistá, máš holubičí oči a vlnité vlasy: tvé vlasy jsou jak stádo koz, co chodí na horu Gilead.

Tvůj pupek je jako oblá číše, kterou bych chtěl plnit opojným mokem: tvé břicho je jako kupka pšenice posetá květy.

Tvé prsy jsou jak dvě mladé srnky, dvojčata.

Jsi celá čistá, má lásko; nemáš jedinou chybu."

IV

Ničemnost přec nevzchází z prachu,
trápení neklíčí z půdy,
člověk je však zrozen pro trápení
a jiskry, aby létaly vzhůru.
Job 5:6-7

Pomalu jsem si začal sám sebe uvědomovat, ale přál jsem si, aby tomu tak nebylo; pronásledovala mě nejděsivější noční můra. Měl jsem pevně zavřené oči, abych neviděl světlo, a snažil jsem se znovu usnout. Bubny domorodců mi tloukly v hlavě; zkoušel jsem si zacpat uši, abych je neslyšel.

Bylo to ještě horší.

Vzdal jsem to, otevřel jsem oči a zdvihl hlavu. To byla chyba - můj žaludek se obracel a v uších mi hučelo. Oči nepostřehly všechny ty ďábelské bubny, co mi trhaly lebku na kusy.

Nakonec se mi podařilo oči ovládnout, i když jsem nemohl zaostřit. Rozhlédl jsem se kolem a viděl jsem, že jsem v podivné místnosti, ležím na nerozestlané posteli a jsem jen napůl oblečený.

To mě přimělo, abych na všechno začal vzpomínat. Večírek na palubě lodi. Alkohol. Spousta alkoholu. Hluk. Nahota. Kapitán v sukni z trávy, tančil dokonale a orchestr s ním držel krok. Některé cestující měly také sukne z trávy, jiné dokonce toho na sobě měly ještě míň. Lomoz bambusu, dunění bubnů.

Bubny -

To nebyly bubny v mojí hlavě - byla to nejhorší bolest hlavy, jakou jsem v životě zakusil. Proč jsem je, sakra, nechal -

Žádný "je". Všechno jsi to udělal ty sám, kamaráde.

Jo, jenže -

"Jo, jenže." Vždycky "Jo, jenže." Celej tvůj život je "Jo, jenže." Kdy už se konečně vzmužíš a vezmeš na sebe plnou odpovědnost za svůj život a za všechno, co se s tebou děje?

Jo, jenže tohle moje chyba není. Já nejsem A.L. Graham. To není moje jméno. Tohle není moje loď.

Není? Ty nejsi?

Samozřejmě, že ne -

Posadil jsem se, abych ten ošklivý sen setřásl. To byla chyba; hlava mi sice neupadla, ale bodavá bolest u kořene krku se přidala k té, co mi pulzovala uvnitř lebky. Měl jsem na sobě černé kalhoty od obleku a očividně nic jiného a byl jsem v podivném pokoji, který se pomalu pohyboval.

Grahamovy kalhoty. Grahamův pokoj. A ten dlouhý pomalý pohyb, to byl pohyb lodi bez stabilizátorů.

Žádný sen. Nebo když, tak se ho nemůžu zbavit. Bolely mě zuby, nohy mi nesloužily. Uchlý pot po celém těle. Moje podpaží - o tom se nechci ani zmínit!

Moje ústa toužila po nějakém pití.

Na všechno jsem si teď vzpomněl. Nebo skoro na všechno. Ohnivá jáma. Vesničané. Kuřátka, co cupkala z cesty. Loď, která nebyla moje - a byla moje. Margrethe -

Margrethe!

"Tvé prsy jsou jak dvě srnky - jsi celá čistá, má lásco!"

Margrethe mezi tanečnicemi, prsa měla obnažená stejně jako nohy. Margrethe tančí s tím bídákem Kanakou, co s ní třese -

Není divu, že jsem se opil!

Nech toho, kamaráde! Byl jsi opilý už před tím. Jediný, co jsi měl proti tomu domorodému chlápku bylo to, že tam byl on místo tebe. Ty sám jsi s ní chtěl tancovat. Jenže ty tancovat neumíš.

Tanec je nástraha Satanova.

A nepřej si vědět, jak jsi to zjistil!

"- jako dvě srnky"! Ano. Já to vím!

Slyšel jsem lehké ťukání na dveře a pak chřestění klíčů. Margrethe vstrčila hlavu dovnitř. "Jste vzhůru? To je dobře." Vešla a nesla podnos, zavřela dveře a přišla ke mně. "Vypijte tohle."

"Co to je?"

"Rajčatová šťáva, z velké části. Vypijte to - a bez protestů!"

"Myslím, že to nepůjde."

"Ale půjde. Musí. Šup."

Čichnul jsem k tomu a pak jsem maličko upil. K mému překvapení se mi žaludek nezvedl. Tak jsem toho vypil o trochu víc. Po jednom maličkém zachvění to zvolna steklo a v klidu se to ve mně usadilo.

Margrethe mi podala dvě tablety. "Vemte si tohle. Zapijte je zbytkem té rajčatový šťávy."

"Nikdy neužívám léky."

Povzdechla si a řekla něco, čemu jsem nerozuměl. Nebylo to anglicky. Ne docela. "Co jste říkala?"

"Ale jen něco, co říkávala moje babička, když se s ní dědeček hádal. Pane Grahame, vemte si ty tablety. Je to jen aspirin a potřebujete ho. Jestli se mnou nebudete spolupracovat, tak vám přestanu pomáhat. A přenechám vás Astrid, to udělám."

"Nedělejte to."

"To teda udělám, jestli se budete vzpouzet. Astrid by si to ráda vyměnila, já to vím. Líbí se jí - říkala mi, že jste se na ni včera večer díval, když tančila."

Vzal jsem si tablety, zapil jsem je zbytkem rajčatové šťávy - byla ledová a moc mi pomohla. "Jo, dokud jsem nezahlídnul vás. Pak jsem se díval na vás."

Poprvé se usmála. "Ano? Líbilo se vám to?"

"Byla jste krásná." (A tvůj tanec byl obscénní. Tvůj necudný oděv a tvoje chování mě absolutně šokovaly. Nelíbilo se mi to ani trochu - a přál bych si, abych to všechno znovu viděl okamžitě teď hned!) "Jste moc půvabná."

Když se usmála, tak se jí na tvářích objevily dolíčky. "Doufala jsem, že se vám to bude líbit, pane."

"A taky se mi to líbilo. A teď už mi přestaňte vyhrožovat Astrid."

"Dobře. Pokud se budete chovat slušně. A teď vstaňte a šup pod sprchu. Napřed pořádně horkou vodu, potom ledovou. Jako v sauně." Čekala. "Řekla jsem, Vstaňte!". Nehnu se odtud, dokud ve sprše neuslyším téct vodu a dokud se odtud nebude valit pára."

"Osprchuju se. Až odejdete."

"A pustíte si vlažnou vodu, to znám. Vstaňte, sundejte si ty kalhoty a jděte do té sprchy. Zatímco se budete sprchovat, přinesu vám na podnosu snídani. Je akorát tak čas, než zavřou lodní kuchyň, aby mohli začít připravovat oběd. . . takže neplývejte časem. Prosím vás!"

"Ale já nemůžu sníst! Dneska ne. Ne." Jídlo - ani pomyslet jsem na něj nemohl.

"Musíte jíst. Včera večer jste příliš pil, víte to sám. Jestli nebudete jíst, bude vám celý den špatně. Pane Grahame, u ostatních hostů už jsem hotová, takže teď na vás můžu dohlédnout. Donesu vám snídani a pak tady počkám a budu se na vás dívat, jak jíte." Požívala se na mě. "Měla jsem vám sundat kalhoty, když jsem vás ukládala do postele. Ale byl jste moc těžký."

"Vy jste mě ukládala do postele?"

"Ori mi pomohl. Ten kluk, co jsem s ním tancovala." Můj obličej mě musel prozradit, protože hned dodala: "Ale nedovolila jsem mu, aby vstoupil do vašeho pokoje, pane. Svlékla jsem vás sama. Ale potřebovala jsem, aby mi někdo pomohl dostat vás do schodů."

"Já vás nekritizoval." (Šla jsi pak zase zpátky na večírek? Byl tam i on? Tančila jsi s ním znovu? "- žárlivost je krutá jako hrob; její uhlíky jsou uhlíky z ohně -" nemám na to žádné právo.) "Díky vám oběma. Určitě jsem byl hrozně protivnej."

"No. . . odvážní muži často hodně pijí, když nebezpečí pomine. Ale není to pro vás nic dobrého."

"To ne." Vstal jsem z postele, šel jsem do koupelny a řekl jsem: "Pustím si horkou. Slibuju." Zavřel jsem za sebou dveře a zasunul jsem zástrčku, svlékl jsem se. (Takže já se tak hnusně zhužlal, že mi ten domorodej kluk musel pomoci do postele. Alexi, ty jsi nechutná ztracená existence! A nemáš nejmenší právo, abys žárlil na tak hezkou holku. Nepatří ti, na jejím chování není podle místních zvyků nic špatného - ať už je toto místo kdekoliv - a všechno, co udělala, je jen to, že o tebe mateřsky pečovala. To ovšem neznamená, že by sis na ni mohl dělat jakýkoli nárok.)

Pustil jsem si horkou vodu, i když to chudáka starýho Alexe skoro zabilo. Ale nechal jsem tu horkou vodu puštěnou tak dlouho, dokud jsem neměl pocit, že mám konečky nervů úplně vypálené - pak jsem

najednou přepnul na studenou vodu a řval jsem.

Nechal jsem téct studenou vodu, až se mi už studená nezdála, potom jsem ji zavřel, utřel jsem se a nechal dveře otevřené, aby se ten vlhký vzduch vyvětral. Vstoupil jsem do místnosti... a najednou jsem si uvědomil, že se cítím výborně. Žádná bolest hlavy. Žádný pocit, že svět skončí v poledne. Žaludek v klidu. Akorát jsem měl hlad. Alexi, už se nikdy nesmíš opít... a jestli přece jen, musíš dělat přesně to, co Margrethe říká. Je to chytrá hlavička, chlapče - toho si važ.

Začal jsem si pískat a otevřel jsem Grahamovu skříň.

Uslyšel jsem klíč ve dveřích, rychle jsem popadl jeho župan a stačil jsem se tak akorát obléci, než se jí podařilo dveře otevřít. Otevírala pomalu, protože nesla těžký podnos. Když mi to došlo, podržel jsem jí dveře. Položila táč, potom na stůl rozestavila talíře a jídlo.

"Měla jste pravdu s tou saunovitou sprchou," řekl jsem. "Bylo to jak doporučení od doktora. Nebo spíš od sestry, řekl bych."

"Já vím, tohle vždycky dělala moje babička s dědečkem, když se opil."

"Moudrá žena. Teda, to voní senzačně!" (Michaná vejce, slanina, pořádná dávka dánského pečiva, mléko, káva - jako vedlejší chod sýry, jladbrod a jemné plátky šunky, jakési tropické ovoce, které nedokážu pojmenovat.) "Co že to říkala vaše babička, když se s ní dědeček hádal?"

"No, byla někdy dost netrpělivá."

"Ale to vy nikdy nejste. Řekněte mi to."

"No - říkala, že bůh stvořil muže proto, aby zkoušel duše žen."

"Možná na tom něco je. Souhlasíte s ní?"

Usmála se a zase se jí udělaly dolíčky. "Myslím, že jsou i k něčemu jinému."

Když jsem jedl, Margrethe uklidila můj pokoj a umyla koupelnu (no, dobře dobře, Grahamův pokoj, Grahamovu koupelnu - spokojení?). Připravila mi kalhoty, sportovní košili s potiskem mapy ostrovů a sandály, při podávání kávy a zbývajících ovoce uklidila táč a nádobí. Když odcházela, tak jsem jí poděkoval a nevěděl jsem, jestli bych jí neměl nabídnout "výplatu" a taky mě zajímalo, jestli služby tohoto druhu poskytuje i jiným cestujícím. Připadalo mi to nepravděpodobné. A taky mě napadlo, že bude lepší se na to neptat.

Zaháčkoval jsem za ní dveře a pokračoval jsem v průzkumu Grahamova, pokoje.

Nosil jsem jeho šaty, spal jsem v jeho posteli, reagoval jsem na jeho jméno - a teď se musím rozhodnout, jestli o tomhle všem budu mlčet a rozhodnu se být "A.L. Graham"... nebo jestli bude lepší jít na nějaký úřad (k americkému konzulovi?), přiznat se k převleku a požádat o pomoc

Události mě tlačily ke zdi. V dnešním King Skaldy bylo napsáno, že P.L. Konge Knut by měla být v Papeete ve tři hodiny odpoledne a vyplout k Mazatlánu v Mexiku v šest odpoledne. Pokladník oznámil všem cestujícím, kteří si chtějí vyměnit franky na dolary, že zástupce banky Papeete bude na lodi, naproti pokladníkovi kanceláři, od zakotvení až do doby patnácti minut před vyplutím. Pokladník také informoval cestující o tom, že účty v lodním baru a obchodu se budou platit výlučně v dolarech, dánských korunách nebo ověřenými kreditními kartami.

Všechno to bylo velmi rozumné. A komplikovalo mi to situaci. Předpokládal jsem, že se loď zastaví v Papeete přinejmenším na dvacet čtyři hodin. Tříhodinové zakotvení mi připadalo absurdní - sotva dokončí uvazování lodi, bude zase třeba loď odvázat a vyplout! Copak se nemuselo platit za dvacet čtyři hodiny tak jako tak, když loď vjela do přístavu?

Pak jsem si uvědomil, že starat se o loď není moje věc. Třeba kapitán využil několika hodin mezi odplutím jedné a příplutím jiné lodi. Nebo pro to mohlo existovat sedm dalších důvodů. Jediné, co mi dělalo starosti, bylo to, co budu dělat mezi třetí a šestou hodinou a co musím udělat od tohoto okamžiku do tří.

Výsledek čtyřicetiminutového intenzivního pátrání byl následující: Oblečení všeho druhu - jediným problémem zůstávalo asi tak pět liber, o které jsem vážil víc a bylo to v pase znát.

Peníze - franky v jeho dolarovce (bude třeba je vyměnit) a osmdesát pět dolarů. Tři tisíce dolarů volně uložených v zásuvce stolu, kde bylo také malé pouzdro na Grahamovy hodinky, prsten, manžetové knoflíčky a podobně. Protože hodinky a šperky v tom pouzdru byly, domníval jsem se, že mi tam Margrethe nechala to, co jsem já (nebo Graham) vyhrál nad Forsythem, Jeevesem a Henshawem. Říká

se, že Bůh ochraňuje blázny a opilce; jestli to tak je, pak v mém případě tak činil prostřednictvím Margrethe.

Nejrůznější věci pro mně v tomhle momentálním problému nedůležité - knížky, suvenýry, zubní pasta atd. Žádný pas.

Když jsem po prvním prohledání nenašel Grahamův pas, vrátil jsem se a začal jsem znovu, tentokrát jsem prohlížel kapsy všech šatů ve skříni a zároveň jsem se velmi bedlivě věnoval průzkumu obvyklých i méně obvyklých míst, kde se dá schovat knížečka velikosti cestovního pasu.

Žádný pas.

Jsou i takoví úzkostliví turisté, kteří, když odcházejí z lodi, nosí pas vždycky s sebou. Já ten typ nejsem, protože ztratit pas je vždycky pěkný průšvih. Včera jsem taky svůj pas u sebe neměl... takže ten můj byl teď někde v čudu, někde v Prčicích, tam, kam se dostala i motorová loď Konge Knut. A kde to bylo? Zatím jsem neměl čas o tom přemýšlet; měl jsem příliš práce s tím, abych se nějak vyrovnal s tímhle divným novým světem.

Jestli si Graham včera pas vzal, tak s ním zmizel do Prčic prasklinou ve čtvrté dimenzi. Začalo to tak vypadat.

Když jsem tak nad tím vším přemítal, někdo mi pod dveře kajuty podstrčil obálku.

Sebral jsem ji a otevřel. Uvnitř bylo vyúčtování mé (Grahamovy) útraty na palubě lodi. Znamenalo to, že by snad Graham měl vystupovat v Papeete? Ale ne! Kdyby ano, tak to bych byl na ostrovech bez prostředků na neurčito.

Ne, třeba ne. Vypadalo to jako běžné vyúčtování na konci měsíce.

Výše Grahamova účtu z baru mě šokovala... dokud jsem se nepodíval na jednotlivé položky. To jsem pak byl šokován ještě víc z jiného důvodu. Jestli coca-cola stojí dva dolary, neznamená to, že by ta coca byla větší; znamená to, že dolar má menší hodnotu.

Ted už jsem věděl, proč se třisetdolarová sázka z druhé strany změnila na třítisícovou na téhle straně.

Pokud jsem měl v tomhle světě žít, pak bylo třeba, abych si zvykl přemýšlet v nových cenových relacích. Zacházet s dolary, jako by to byla cizí měna, a všechny ceny si v hlavě přepočítávat tak dlouho, než si na ně zvyknu. Třeba na téhle lodi byly ceny reprezentativnější, takže prvotřídní oběd, steak nebo žebírko v restauraci první cenové skupiny, třeba v hlavní jídelně takového hotelu jako je Brown Palace nebo Mark Hopkins - takovej oběd mohl stát klidně deset dolarů. Teda!

S koktejly před jídlem a s vínem k jídlu se cena mohla vyšplhat na patnáct dolarů! To je týdenní mzda.

Díky Bohu nepiju!

Co že neděláš?

Hele - včera večer to byla výjimečná situace.

Ale? Bylo to tak, protože jsí o svoje panictví přišel jenom jednou. Přišel jednou, přišel napořád. Cos to pil těsně před tím, než zhasla světla? Dánské zombie? Nedal by sis teď taky jedno? Jen tak, aby ses dostal do formy.

Už se toho nikdy v životě ani nedotknu!

Ještě uvidíme, kámo.

Mám ještě jednu šanci, poslední, ale dobrou - aspoň jsem doufal. V malém kufříku, co ho Graham používal na šperky a tak, byl klíček, jednoduchý, s číslem osmdesát dva vyraženým pro jistotu na straně. Pokud mi byl osud nakloněn, pak to byl klíček k uzamykatelné schránce uložené u pokladníka.

(A jestli se na mně osud dneska vybod, tak to byl klíč k nějaké uzamykatelné schránce v jakési bance kdesi v jednom ze šestačtyřiceti států, v bance, kterou nikdy neuvidím. Ale nebudeme si přidělovat zbytečné starosti. Mám všechno, co potřebuji.)

Šel jsem o jednu palubu níž, na zád. "Dobré ráno, pokladníku."

"Á, pan Graham! Hezkej večírek, že jo?"

"Ano, bylo to fajn. Ještě jeden takovej a jsem úplně mrtvej."

"No, to mě teda podržte! Tohle říká chlap, kterej chodí ohnivou jámou. Vypadalo to, že se vám to líbí - já teda vím, že mně se to líbilo. Co pro vás můžeme udělat, pane?"

Vytáhl jsem ten klíč, co jsem našel. "Mám ten správný klíč? Nebo je tenhle z banky? Nikdy si to nepamatuju."

Pokladník si ho vzal. "Tenhle je od nás. Poule! Přines bedýnku pana Grahama. Pane Grahame, chcete to obejít a sednout si ke stolu?"

"Ano, děkuji vám. A prosím vás, máte nějaký sáček nebo něco, kam bych mohl uložit obsah té bedýnky, aby to bylo dost velké? Chtěl bych si to vzít a vyřídít si nějaké papírování."

"Sáček' - hmm... mohu vám jeden opatřit z obchodu se suvenýry. Ale - kolik času vám to asi tak zabere? Stihnete to do dvanácti?"

"No, to jistě."

"Tak si vemte celou bedýnku k sobě do kajuty. Je to sice proti předpisům, ale ty jsem vymyslel já, takže to můžeme risknout a neřídit se tím. Ale pokuste se stihnout to do dvanácti. Od dvanácti do jedné máme zavřeno - jak to vyžadují odbory - a kdybych tu musel zůstat sedět, až ostatní úředníci odejdou na oběd, tak byste mi musel zaplatit panáka."

"Toho vám zaplatím tak jako tak."

"Ještě se dohodneme. Tady to máte. Nechod'te s tím ale do žádného ohně."

Hned nahoře byl Grahamův pas. Spadl mi kámen ze srdce. Neznám větší pocit ztracenosti než být mimo Unii bez pasu... dokonce ani když to není pravá Unie. Otevřel jsem ho, podíval jsem se na vlisovanou podobiznu. Vypadám tak? Šel jsem do koupelny, porovnával jsem si obličej v zrcadle s tím v pasu. Skoro totéž, aspoň mi to připadá. Člověk od takové podobizny v pasu nic moc neočekává. Pokoušel jsem se tu fotku držet u zrcadla. Najednou to byla jasná podoba. Kamaráde, máš nesouměrný obličej... a vy taky, pane Grahame.

Brácho, jestli přijmu tvoji totožnost napořád - a čím dál víc to vypadá tak, že to jinak nedopadne - tak jsem si oddechl, že jsme si tak podobní. Otisky prstů? Na to se podíváme, až budeme muset. Zdá se, že novodobé US of NA v pasech otisky prstů nemají; to mi trochu pomůže. Zaměstnání: vedoucí úředník. Vedoucí úředník čeho? Pohřebního ústavu? Nebo celosvětového hotelového řetězce? Třeba to nebude jen složité, ale téměř nemožné.

Adresa: Na bytě u O'Hary, Rigsbee, Crumpacker a Rigsbee, soudně Attys, apartmá 7000, Smith Building, Dallas. No, to je bezvadný. Jenom poštovní schránka. Žádná služební adresa, žádná domácí adresa, žádné zaměstnání. Chtěl bych ti, ty tajtrlíku, dát jednu do frňáku!

(Nemůže bejt moc odpudivej; Margrethe má o něm dobré mínění. No, ano - ale mohl Margrethe nechat na pokoji; využíval ji. To není čestné. Kdo ji využívá? Bacha na to, chlapečku, nebo z tebe bude rozdvojená osobnost.)

V obálce pod pasem byla kopie jeho jízdenky - a byla vskutku na celou okružní cestu z Portlandu do Portlandu. Ty dvojče, jestli se před šestou odpoledne neukážeš, tak mám v kapse cestu domů. Třeba ty teď využíváš můj lístek na Admirála Moffetta. Hodně štěstí.

Dál tam byly ještě nějaké drobnosti, ale většinu prostoru kovové krabice zabíralo deset zapečetěných úředních obálek. Jednu jsem otevřel.

Byly v ní tisícidolarové bankovky, stovka.

Rychle jsem prohlédl zbylých devět. Byly jedna jako druhá. Milión dolarů v hotovosti.

V

Svévolníci utíkají, i když je nikdo nepronásleduje, ale spravedliví žijí v bezpečí jako lvice.

Přísl. 28:1

Sotva jsem popadal dech. Lepicí páskou, kterou jsem našel v Grahamově stole, jsem obálky zalepil.

Všechno jsem uložil zpátky, jen pas i s těmi třemi tisíci, které jsem považoval za "svoje", jsem si dal do malé zásuvky ve stole. Pak jsem vzal tu bedýnku zpátky k pokladníkovi; nesl jsem ji velmi opatrně.

U přepážky byl někdo jiný, ale toho pokladníka jsem viděl uvnitř v kanceláři; všiml si mě.

"A," zavolal. "Už jste s tím zpátky?" Vyšel ven.

"Ano," přitakal jsem. "Tentokrát, kupodivu, vše souhlasilo." Podal jsem mu bedýnku.

"Škoda, že vás nemohu u sebe zaměstnat. Tady nikdy nic nesedí. Aspoň ne před půlnocí. Pojd'te, dáme si toho panáka. Potřebuju to."

"Já taky! Tak jdeme."

Pokladník mě vedl na zád' do venkovního baru, toho jsem si na plánku lodi vůbec nevšiml. Paluba nad námi končila a paluba, na které jsme byli, paluba D, se táhla dál jako otevřená promenáda; byla z fošen z týkového dřeva, po kterém se chodilo velmi příjemně. Konec paluby C tvořil převis; pod ním byla právě tahle otevřená paluba krytá jen plátěnou střechou. V pravém úhlu k baru byly rozestavěny dlouhé stoly se štědrou nabídkou studené kuchyně. Cestující tam stáli seřazení do fronty. O kousek dál na zádi lodi byl bazén; slyšel jsem cákání, vřiskot a ječení.

Vedl mě dozadu k malému stolku, kde seděli dva poddůstojníci. Zastavili jsme se u nich. "Vy dva. Přes palubu."

"Hned, pokladníku." Vstali, vzali si sklenice s pivem a šli dál na zád'. Jeden z nich se na mě zašklebil a pokýval hlavou, jako bychom se znali, tak já taky přikývl a řekl jsem: "Ahoj."

Tenhle stůl částečně stínila markýza. Pokladník mi řekl: "Chcete si sednout na slunce a dívat se na děvčata nebo si sednete do stínu a budete odpočívat?"

"Mně je to jedno. Sedněte si kam chcete; já si sednu na tu druhou židli."

"Hm. Pojd'te, posunem trochu ten stůl a oba si sedneme do stínu. Tamhle, tak to bude dobré." Sedl si na tu židli, co byla obrácena směrem k přídi; chtěl nechtěl jsem si musel sednout čelem k bazénu - a utvrdil jsem se v tom, co jsem zahlédl hned na začátku: do tohoto bazénu nikdo nechodil v něčem tak zbytečném jako jsou plavky.

Kdybych se nad tím zamyslel, logicky by mi to muselo dojít - ale já nad tím nepřemýšlel. Naposled jsem to viděl - koupání bez plavek - když mi bylo asi dvanáct a byla to výsada jenom kluků stejně starých nebo mladších.

"Říkám: Co budete pít, pane Grahame?"

"Promiňte, neposlouchal jsem vás."

"Já vím. Díval jste se. Tak, co to bude?"

"No... dánské zombie."

Mrkl na mě: "To si v tuhle dobu nedáte; je to štípačka lebky. Hmm -" Kývnul na někoho, kdo stál za mnou. "Srdíčko, pojd' sem."

Podíval jsem se, když ta přivolaná servírka přicházela. Podíval jsem se znovu a pak ještě jednou.

Naposled jsem ji viděl v alkoholové mlze včera večer, byla to jedna z těch dvou zrzavejch holek, co tančily hula-hula.

"Řekni Hansovi, že chci dva stříbrný fizzy. Jakkak se jmenuješ, pusinko?"

"Pane Hendersone, ještě jednou budete dělat, že nevíte, jak se jmenuju, a já vám vyleju to pití rovnou na pleš."

"Ano, miláčku. Teď si ale pspěš. Rozhejbej ty svoje tlustý nohy."

Odfíkla a odplula na štíhlých a krásných nohách. Pokladník dodal: "To je bezvadná holka. Její rodiče bydlí hned naproti mně v Odense; znám ji už jako mimino. A je to taky bystrá holka. Bodel studuje, bude z ní veterinářka, zbývá jí ještě jeden rok."

"Opravdu? A jak to dělá, že má tohle zaměstnání a zároveň chodí do školy?"

"Většina našich děvčat studuje vysokou školu. Některé si prostě udělají prázdniny v létě, jiné přeruší na semestr - jedou na moře, užijou si trochu legrace a vydělají peníze na další studium. Při najímání dávám přednost děvčatům, co pracují při studiu; jsou spolehlivější - a umí i víc jazyků. Vemte si třeba svoji stevardku. Astrid?"

"Ne. Margrethe."

"No jo, vy jste ve sto devítce; Astrid má ty kajuty na pravé straně, vaši stranu má Margrethe. Margrethe Svensdatter Gundersonová. Učitelka. Angličtina a dějepis. Ale mluví ještě dalšími čtyřmi jazyky - kromě skandinávských - a na dva z nich má osvědčení. Na rok přerušila své působení na H.Ch. Andersen Middle School. Vsadím se, že se tam už nevrátí."

"Proč?"

"Provádá se za bohatého Američana. Vy jste bohatý?"

"Já? Vypadám na to?" (Je možné, že by věděl, co je v té zamčené bedýnce? Panebože, co se dělá s miliónem, který není váš? Nemůžu ho prostě hodit přes palubu. Proč by Graham cestoval s tak velikou

hotovostí? Napadlo mě několik důvodů, všechny špatný. Kterýkoli z nich mě mohl dostat do větších potíží, než jsem kdy měl.)

"Bohatý Američani na to nikdy nevypadají; učí se nevypadat bohatě. Myslím Severoameričani; u těch jižních je to něco úplně jiného. Gertrudo, díky. Jsi moc hodná holka."

"Vy chcete, abych vám to pití vylila na pleš?"

"Chceš, abych tě hodil do bazénu v šatech? Chovej se slušně, miláčku, nebo na tebe budu žalovat mamince. Polož to pití a dej mi účet."

"Žádnej účet; Hans chtěl panu Grahamovi koupit drink. A tak vám tenhle taky zaplatil."

"Řekni mu, že takhle bar přichází o peníze. Řekni mu, že mu to strhnu z platu."

A tak se stalo, že jsem vypil dva stříbrné fizzy místo jednoho... a byl jsem zase na stejné cestě ke katastrofě předešlé noci, když pan Henderson rozhodl, že musíme něco sníst. Chtěl jsem třetí fizz. Po těch prvních dvou jsem si úplně přestal dělat starosti s tou hloupou bedýnkou plnou peněz a přitom jsem pořád víc oceňoval tu přehlídku u bazénu. Pomalu jsem přišel na to, že za dvacet čtyři hodin mohu odvrhnout vše, co jsem se naučil za celý život. V pohledu na ženskou roztomilost bez jakýchkoli příkras nebylo nic hříšného. Bylo to tak sladce nevinné, jako když se díváte na kytky nebo na koťata - akorát, že tohle bylo mnohem zábavnější.

Mezitím jsem chtěl další drink.

Pan Henderson tohle moje přání vetoval, zavolal Bodel a mluvil s ní rychlou dánštinou. Odešla a za několik minut se vrátila s naloženým tácem - sendviče, teplé masové kuličky, sladké pečivové mušličky plněné zmrzlinou, silná káva, všechno v obrovském množství.

Po pětadvaceti minutách jsem ještě pořád hodnotil ty mladý holky u bazénu, ale už jsem nebyl na cestě k další alkoholické katastrofě. Vystřízlivěl jsem natolik, že jsem si uvědomoval, že svoje problémy nemůžu vyřešit přes alkohol, ale že se budu muset alkoholu vyhýbat, dokud je nevyřeším - protože jsem neuměl pít tvrdý alkohol. Strýc Ed měl pravdu; zlovyk vyžaduje trénink a dlouhou praxi - jinak z pragmatických důvodů ctnost vládla dokonce i v tom případě, kdy člověka nezavazují morální pravidla.

Moje morálka mě skutečně nezavazovala - jinak bych tam nemohl sedět se sklenicí ďábelského nápoje v ruce a při tom se dívat na obnažená ženská těla.

Zjistil jsem, že jsem ani na chvíli nepocítil hryzení svědomí. Jediné, čeho jsem litoval, bylo to vědomí, že nezvládnu takové množství alkoholu, kolik bych chtěl. "Snadná je cesta do bran Pekla".

Pan Henderson se zdvihl. "Za necelé dvě hodiny přistáváme, já teď musím zašvindlovat pár čísel, než na palubu přijde zmocněnec. Díky za příjemnou společnost."

"Já děkuji vám, pane! Tusind tak! Takhle to říkáte?"

Zasmál se a odešel. Chvilí jsem tam ještě seděl a přemýšlel jsem. Dvě hodiny, než zakotvíme, tři hodiny v přístavu - co s tím udělám?

Půjdu za americkým konzulem? A co mu řeknu? Vážený pane konzule, já nejsem ten, za koho mě všichni pokládají, a právě jsem čistou náhodou našel milión dolarů -

Absurdní!

Neřict nikomu nic, shrábnout ten milión, jít na břeh a počkat si na další vzducholod' do Patagonie?

To není možné. Moje morálka klesla - očividně nebyla nic moc. Ale pořád ve mně zůstávala předpojatost proti krádeži. Není to jenom špatnost; je to nedůstojné.

Už stačí jen to, že nosím jeho šaty.

Vzít ty tři tisíce, co ti "právem" náleží, jít na břeh, počkat, až loď odpluje, a pak se dostat zpátky do Ameriky, jak to půjde?

To je ale hloupej nápad! Skončil bys v nejtemnějším žaláři a tohle hloupý gesto by nepomohlo ani Grahamovi. To je zase nanic, ty zabeďněče; musíš zůstat na palubě a počkat, až se ukáže Graham. Nepřijde, ale třeba dostaneš nějaký vzkaz rádiem nebo něco takovýho. Okusuj si nehty a čekej, než loď vypluje. Až vypluje, poděkuj Bohu za cestu do Boží země. Zatím Graham dělá totéž se svou jízdenkou domů na lodi Admirál Moffett. Zajímalo by mě, jak se mu líbí jmenovat se "Hergensheimer". Určitě víc než mně "Graham", to se teda vsadím. Hergensheimer je takové hrdé jméno.

Vstal jsem, šel jsem dozadu a o dvě paluby výš do knihovny. Byla úplně prázdná, jen jedna žena tam luštila křížovku. Ani jeden z nás si nepřál být vyrušován a tohle nám vyhovovalo. Většina knihovniček

byla zamčená, knihovník tam zrovna nebyl, ale našel jsem tam ohmatanou encyklopedii - přesně to, s čím jsem potřeboval začít.

Za dvě hodiny mě překvapilo houkání, které oznamovalo, že vplouváme do přístavu; dorazili jsme tam. Hlavu jsem měl plnou podivné historie a podivných faktů a nic z toho jsem nemohl ztrávit. Především, v tomhle světě William Jennings Bryan nebyl nikdy prezident; v roce 1896 byl na jeho místo zvolen McKinley, pobyl ve funkci prezidenta dvě funkční období a po něm přišel nějaký Roosevelt.

Neznal jsem žádného prezidenta ze dvacátého století.

Místo více než jedno století přetrvávajícího míru za naší pověstné neutrality, se Spojené státy opakovaně zapletly do válek v zahraničí: 1899, 1912-17, 1932 (s Japonskem!), 1950-52, 1980-84 a tak dále až do posledního roku - nebo do takového posledního roku, kdy byla encyklopedie vydaná; Královský skald o žádné právě probíhající válce nepsal.

Za sklem jedné zamčené skřínky jsem objevil několik historických knih. Jestli ještě za tři hodiny budu na lodi, musím si při té dlouhé cestě do Ameriky přečíst všechny historické knihy, co jsou v lodní knihovně. Ale jména prezidentů a válečná data nebylo to, co bych nutně potřeboval; člověk to nepotřebuje denně. Ale co jsem opravdu potřeboval vědět, aby moje sebemenší neznalost nezpůsobila všechno možné od zbytečných rozpaků po katastrofu, bylo: jestli je rozdíl mezi mým světem a tímhle světem - v tom, jak lidi žijí, mluví, chovají se, jí, pijou, hrajou si, modlí se a milují. Než se to naučím, musím být hodně opatrný, mluvit co nejmíň a poslouchat co nejvíc.

Jednou jsem měl souseda, a ten z celého dějepisu znal dva letopočty - 1492 a 1776 - a dokonce i ty se mu pletly a nikdy nevěděl přesně, který se vztahuje ke které události. V ostatních oborech na tom byl stejně. Ale vydělával skvěle jako dlaždič.

Být nějaký velký společenský nebo ekonomický zvíře nevyžaduje příliš velké vzdělání... pokud víte, jak na to. Ale neznalost místních poměrů vám může vynést i lynčování.

Jak je na tom asi Graham? Připadalo mi, že on je v mnohem nebezpečnější situaci než já... když vezmu v úvahu (a to samozřejmě musím), že jsme si spolu prostě jenom vyměnili místa. Měl jsem pocit, že moje výchova může tady zavdat příčinu k tomu, abych byl považován za excentrika - ale jeho výchova ho může v mém světě dostat do velkých nepříjemností. Náhodná poznámka, nevinný čin ho můžou dostat do klády. Nebo může dopadnout ještě hůř.

Ale třeba pro něj bude největší problém plně se vžít do mé role -jestli se o to vůbec pokusil. Řeknu to takhle: když měla Abigail rok po tom, co jsme se vzali, narozeniny, dal jsem jí umělecké dílo Zkrocení zlé ženy. Nikdy mě nepodezírala, že to byl nějaký záměr. Pevné přesvědčení o její vlastní oprávněnosti jí bránilo pochopit, že v mém srdci se rovná Kateřině. Jestli Graham přijal mou roli jejího manžela, tak ty vztahy musely být pro obě strany hodně zajímavé.

Nikdy bych vědomě nikomu Abigail nepřál. Protože na mě nikdo nebral ohled, neronil jsem krokodýlí slzy.

(Jaký to může být v posteli se ženou, která nikdy nedávala manželské vztahy do souvislosti s "rodinnými povinnostmi"?)

Ted' tu mám před sebou dvacetidílnou encyklopedii, milióny slov plných nejdůležitějších faktů o tomto světě - takových, co nutně potřebuji vědět. Ale copak se to dá nějak rychle proletět? Kde mám začít? Nemám zájem o řecké umění nebo historii Egypta nebo geologii - ale co vlastně chci?

Tak dobře, čeho jsi si jako prvního na tomhle světě všiml? Téhle lodi. Ve srovnání s rovnými liniemi M.L. Konge Knut vypadala staromódně. Potom, když už jsem byl na palubě, jsem si všiml, že v Grahamově kajutě není telefon. Chyběly i osobní výtahy. Drobnosti, které vytvářely atmosféru luxusu z dob života mého dědy.

Tak se podíváme na heslo "Lodi" - díl osmnáct.

Ano, pane! Tři stránky obrázků... a všechny vypadají, jako kdyby pocházely z konce devatenáctého století. P.L. Britannia, největší a nejrychlejší loď v Severním Atlantiku, 2 000 cestujících, jenom šestnáct uzlů! A taky na to vypadá.

Tak zkusíme obecné pojednání pod heslem "Doprava".

Dobře, dobře! Ani moc překvapení nejsme, že ne? Ani zmínka o vzducholodích. Ale moment, zkusíme heslář - Vzducholod', nic; říditelný, nula; aeronautika - viz "Balóny".

Ano, dobrý článek o volném létání balónem a Montgolfierových a dalších odvážných pionýrech - dokonce hrdinný a tragický útok Salomona Andrea na Severní pól. Ale buď Graf von Zeppelin vůbec nežil nebo se nikdy aeronautice nevěnoval.

Možná, že se po službě v Občanské válce vrátil do Německa a nenašel tam atmosféru, která by přála myšlence cestování vzduchem, jako byla v Ohio v mém světě. Je možné, že v tomhle světě se vzduchem vůbec necestuje. Alexi, jestli tady budeš muset žít, nechtěl bys "vynalézt" vzducholod? Být pionýrem a magnátem, stát se bohatým a slavným?

Proč si myslíš, že bys to dokázal?

No, poprvé jsem letěl vzducholodí, když mi bylo teprve dvanáct let! Vím o nich všechno; dokázal bych namalovat plán vzducholodi okamžitě...

Dokázal? Nakresli mi návrhy lehkého dieselu, aby nevážil víc než libru na jednu koňskou sílu. Podej charakteristiku použitých slitin, zadej teplotní parametry, sestav pracovní diagramy skutečných operačních cyklů, specifikuj paliva, urči zdroj zásobování, mazadla -

To všechno se dá vypracovat!

Ano, ale dokážeš to ty? Dokonce i když víš, že je to možné? Pamatuješ si, proč tě vyhodili z průmyslovky a rozhodli, že bude lepší, když budeš studovat náboženství? Komparativní náboženství, homiletika*, vyšší criticismus, apologetika*, hebrejšтина, latina, řečtina, tohle všechno se dá naučit... ale technické předměty vyžadují mozek.

Takže já jsem teda hloupej, jo?

Procházel bys tou ohnivou jámou, kdybys měl dost rozumu na to, abys tam nelez'?

Proč jsi mi v tom nezabránil?

Zabránit tobě? Poslouchal jsi mě někdy? Nevytácej se - co jsi měl na vysvědčení z termodynamiky?

No dobře! Dejme tomu, že to sám nezvládnou -

To je od tebe šlechetné.

Nech si toho, jo? Když víš, že něco je možný udělat, tak už je ze dvou třetin vyhráno. Mohl bych být ředitelem výzkumu a usměrňovat úsilí některých skutečně bystrých inženýrů. Ti dodají mozky, já zase vynikající paměť o tom, jak vypadá řiditelný balón a jak funguje. Jo?

To je správná dělba práce: Ty dodáš paměť, oni mozky. No, to by mohlo vyjít. Ale ne rychle a ne levně. Jak to hodláš financovat?

No, prodáš akcie?

Pamatuješ si na to léto, kdy jsi prodával vysavače?

No... je tu ještě ten milión dolarů.

Ó, ty bezcharakterní!

"Pan Graham?"

Vzhlédl jsem od svých velikých plánů a zjistil jsem, že na mě kouká lodní písárka z pokladníkovy úřadu. "Ano?"

Podala mi obálku. "Od pana Hendersona, pane. Říkal, že docela určitě odpovíte."

"Děkuji." Na listu papíru bylo napsáno: "Vážený pane Grahame, jsou tady dole tři muži, kteří tvrdí, že s vámi měli domluvenou schůzku. Nelíbí se mi ani jak vypadají, ani jak mluví - a v tomhle přístavu jsou takoví divní zákazníci. Jestli je nečekáte, nebo se s nimi nechcete setkat, řekněte tomu děvčeti, co vám přineslo vzkaz, jako že vás nenašla. A já jim řeknu, že jste vyšel na břeh. A.P.H."

Váhal jsem mezi zvědavostí a opatrností poměrně dlouho, byly to hodně nepříjemné okamžiky. Nechtěli se setkat se mnou; chtěli se setkat s Grahamem... a ať už chtěli Grahama z jakéhokoli důvodu, nemohl jsem jim poskytnout, co žádali.

Ty víš, co chtějí!

Mám podezření. Ale ani kdyby měli potvrzení od samotného svatého Petra, nemůžu jim předat - ani nikomu jinému - ten blbej milión dolarů. Ty to víš.

Samozřejmě, že to vím. Chtěl jsem se jen ubezpečit, že ty to víš taky. Dobře, takže protože neexistují takové okolnosti, za nichž bys té trojici cizinců předal obsah Grahamovy uzamčené bedýnky, proč se s nimi tedy setkávat?

Protože já to musím vědět! A už mlč. Té dívce jsem řekl: "Řekněte, prosím vás, panu Hendersonovi, že

budu hned dole. A díky, že jste se obtěžovala."

"Bylo mi potěšením, pane. Ehm, pane Grahame... viděla jsem vás procházet ohněm. Byl jste vynikající!"

"To byl jen takovej hloupej nápad. V každém případě díky."

Zastavil jsem se nahoře na kajutních schůdcích a prohlédl jsem si ty tři muže, co na mě čekali. Vypadali jako ztělesněné zdroje nepříjemností: jeden z nich obrovský, asi tak šest stop osm vysoký a s rukama, nohama, sanicí a ušima, jako by trpěl hormonální poruchou; jeden takovej padavka, velkej asi tak jako jedna čtvrtka toho velikána; jeden nebyl vůbec žádněj typ a měl mrtvý oči. Svaly, mozek a pistole - nebo to byla jen moje kostrbatá představivost?

Bystrej člověk by tiše odešel nahoru a schoval by se.

Já bystrej nejsem.

VI

"Jezme a pijme, stejně zítra zemřeme!"

Izaiáš 22:13

Šel jsem dolů ze schodů, na ty tři jsem se nedíval a šel jsem rovnou k přepážce pokladníka. Pan Henderson tam byl a když jsem přistoupil k pultu, mluvil tiše. "Támhle ti tři. Znáte je?"

"Ne, neznám. Zjistím, co chtějí. Ale buďte tak hodný, hlídejte nás, ano?"

"Dobře!"

Otočil jsem se a vydal kolem toho tria. Ten bystrej kluk řekl ostře: "Grahame! Zastav se! Kam jdeš?"

Šel jsem pořád dál a jen jsem vyštěkl: "Drž hubu, ty blboune! Chceš, aby to všechno vybuchlo?" Svaly se mi postavily do cesty a tyčily se nade mnou jako vysoká budova. Pistole si stoupnul za mě. Bylo to ve falešném stylu vězeňského dvora. Koutkem úst jsem řekl: "Nedělej scény a výhod' ty vopice z lodi! Já si s tebou musím promluvit."

"Samozřejmě si promluvíme. Ted'. Tady."

"Ty jseš totálně tupej," odpověděl jsem mu jemně a nervózně jsem se podíval nahoru, doleva a doprava.

"Tady ne. Špiclové. Štěnice. Pojd' se mnou. Ale ať Mutt a Jeff počkají tady na doku."

"Non!"

"Panebože! Poslouchej mě pozorně." Šeptal jsem: "Ty ted' řekneš těm zvířatům, aby odešli z lodi a aby čekali u přístavního můstku. Pak se my dva spolu půjdeme projít na otevřenou palubu, kde si můžeme popovídat. Jinak z toho nebude nic! - a já podám starýmu zprávu o tom, že jsi to všechno zpackal. Jasný? Hned ted'! Dělej! Nebo jim jdi říct, že dohoda neplatí."

Zaváhal, pak mluvil rychle francouzsky, takže jsem ho nestačil sledovat, moje francouzština je na úrovni La plume de ma tante. Zdálo se, že gorila váhá, ale pistole pokrčil ramenama a vydal se k přístavnímu můstku. Řekl jsem tý malý bradavici: "Jdeme! Neztrácej čas; loď za chvíli vyplouvá!" Mířil jsem na zád', aniž bych se ohlídl, jestli za mnou jde nebo ne. Nasadil jsem rychlý tempo, a to ho nutilo, aby za mnou buď šel nebo mě ztratil z dohledu. Byl jsem mnohem větší než on a ta vopice zase větší než já; musel klusat, aby mi stačil.

Šel jsem přímo na zád' a ven, na otevřenou palubu, kolem baru a stolů, rovnou k bazénu.

Jak jsem předpokládal, nikdo tam nebyl. Loď byla v přístavu. Byl tam obvyklý nápis PO DOBU ZAKOTVENÍ V PŘÍSTAVU ZAVŘENO a kolem byla taková symbolická překážka - provaz, ale voda v bazénu byla. Překročil jsem provaz a postavil jsem se zády k bazénu. Šel za mnou; zvedl jsem ruku. "Zůstaň, kde jseš." Zastavil se.

"Ted' si můžeme popovídat," řekl jsem. "Vyjádři se jasně! Co to má znamenat, že na sebe upozorňuješ, když si s sebou na loď bereš tu hromadu svalů? A to ještě na dánskou loď! Pan B. se na tebe bude hodně, hodně zlobit. Jak se jmenuješ?"

"Na jméno nezáleží. Kde je ten balíček?"

"Jakej balíček?"

Začal prskat; přerušil jsem ho. "Nech těch volovin. Na mě to nezabírá. Tahle loď se připravuje k odplutí.

Máš jen pár minut na to, abys mi přesně řekl, co chceš, a abys mě přesvědčil o tom, že to dostat máš. A nezkoušej žádný blbiny, jinak půjdeš k šéfovi s tím, žes to zvorál. Tak mluv! Co chceš?"

"Ten balíček!"

Vzdychl jsem si. "Jsi starej a blbej. Jseš starej a hloupej a meleš pořád totéž jako podrápaná deska. Už mě to otravuje. Jakej balíček? Co je v něm?"

Zaváhal. "Peníze."

"Nepovídej! A kolik peněz?"

Tentokrát váhal dvakrát tak dlouho, takže jsem ho znova přerušil. "Hele, jestli nevíš, kolik, tak já ti dám dva franky na pivo a jdi si po svejch. Tohle chceš? Dva franky?"

Takhle hubenej člověk nemůže mít nijak zvlášť vysoký tlak. Podařilo se mu říct: "Americký dolary. Milión."

Smál jsem se mu do ksichtu.

"Co tě vede k tomu, aby sis myslel, že mám tolik peněz? A kdybych je měl, proč bych je měl dávat tobě? Jak mám vědět, že je máš dostat ty?"

"Ty jsi se zbláznil? Víš dobře, kdo jsem."

"Dokaž to. Máš divný voči a trochu jinej hlas. Řek bych, že jsi dvojník."

"Dvojník?"

"Napodobenina, šarlatán! Podvodník."

Odpověděl mi našťavaně - myslím, že to bylo francouzsky. A docela určitě to nebyl žádný kompliment. Zalovil jsem v paměti a zopakoval jsem pečlivě a procítěně poznámku, kterou jedna paní pronesla včera večer a na niž její manžel odpověděl, že si dělala zbytečné starosti. Nebylo to přesně ono, ale já ho prostě chtěl našťvat.

Povedlo se mi to. Zdvihl ruku, já ho popadl za zápěstí, zakopnul jsem, spadl jsem po zádech do bazénu a stáhl jsem ho s sebou. Když jsme padali, volal jsem: "Pomoc!"

Se žbluňknutím jsme dopadli do vody. Pevně jsem ho stiskl, vyplul jsem nad něj a potopil jsem ho. "Pomoc! On mě topí!"

Znovu jsme se potopili, bojovali jsme spolu. Volal jsem o pomoc pokaždé, když jsem se vynořil nad hladinu. Zrovna, když se pomoc blížila, ochabl jsem a vzdal jsem to.

Zůstal jsem ochablý, dokud mi nezačali dávat umělé dýchání. Pak jsem otevřel oči. "Kde to jsem?"

Někdo řekl: "Přichází k sobě. Je v pořádku."

Rozhlédl jsem se. Ležel jsem na zádech u bazénu. Někdo si dal tu práci, že mě profesionálně vytáhl z vody vyťahovákem; levou ruku jsem měl skoro vymknutou. Jinak jsem byl v pořádku. "Kde je? Ten, co mě topil?"

"Utekl."

Rozeznal jsem hlas, otočil jsem hlavu. Můj přítel pan Henderson, pokladník.

"Utekl?"

Tím to skončilo. Ten člověk s krysím obličejem vylezl po čtyřech ve chvíli, kdy mě lovili z bazénu a vystřelil z lodi. Než se jim podařilo mě oživit, Ošklivec a jeho gorily už byli dávno pryč.

Pan Henderson mě donutil ležet klidně, dokud nepřišel lodní lékař. Poslechl mě stetoskopem a prohlásil, že jsem v pořádku. Řekl jsem několik nevinných lží, některý byly skoro pravdivý, a pár vytáček. Tou dobou už byly lodní schůdky odstraněné a krátké hlasité zahoukání ohlásilo, že vyjíždíme z doku.

Neměl jsem pocit, že bylo třeba někomu vysvětlovat, že jsem ve škole hrál vodní pólo.

Dalších mnoho dní bylo sladkých v tom smyslu, že na svazích činného vulkánu rostou sladší hrozny.

Podařilo se mi seznámit se (znovu se seznámit?) se svými spolustolovníky, aniž by samozřejmě kdokoli poznal, že jsem cizinec. Jména jsem lovil prostě tak, že jsem čekal, dokud někdo někoho tím jménem neosloví - jméno jsem si zapamatoval a později jsem ho použil. Všichni se ke mně moc hezky chovali - nejen že jsem nebyl "na méně čestném místě u stolu", protože podle záznamu jsem byl na palubě po celou cestu, ale také jsem byl přinejmenším hvězda, ne-li hrdina, protože jsem prošel ohnivou jámou.

Do bazénu jsem nechodil. Nevěděl jsem, jak uměl plavat Graham, pokud to vůbec uměl a protože mě "zachránili", nechtěl jsem dávat najevo stupeň dovednosti, který by se s tím "zachráněním" nesrovnával.

Kromě toho jsem si zatím zvykal na nahotu, tolik šokující v mém předešlém životě (a dokonce jsem ji

oceňoval), neměl jsem pocit, že bych měl v sobě dost sebedůvěry, kdybych byl sám nahý ve společnosti jiných lidí.

Protože jsem s tím nemohl udělat naprosto nic, tak jsem celou tu záhadu s Ošklivcem a jeho tělesnými strážci pustil z hlavy.

Totéž se týkalo celé té záhady, kdo jsem a jak jsem se sem dostal - nemohl jsem s tím dělat vůbec nic, tak jsem si s tím nedělal starosti. Po zralé úvaze jsem došel k závěru, že mám naprosto stejné potíže jako všichni ostatní na světě: nevíme, kdo jsme nebo odkud jsme sem přišli nebo proč tu jsme. Moje dilema bylo jen novější, ne jiné.

Jednu věc (a možná i jedinou), co jsem se naučil v semináři, bylo přijímat nejstarší záhadu života v klidu a nedělal jsem si problémy z toho, že ji neumím vyřešit. Ctihodným kněžím a kazatelům je odpírán luxus víry; místo toho musí žít bez filozofie. Nikdy jsem nebyl velký metafyzik, ale naučil jsem se nedělat si potíže z toho, co nemůžu rozluštit.

Spoustu času jsem strávil v knihovně nebo jsem četl na lenošce na palubě, každý den jsem se dověděl něco nového a pořád víc jsem se v tomhle světě cítil jako doma. Šťastné zlaté dny mýjely jako sen z dětství.

A každý den tu byla Margrethe.

Cítil jsem se jako kluk, co prožívá svou první lásku.

Byla to podivná romance. Nemohli jsme mluvit o lásce. Nebo aspoň já nemohl a ona o tom nemluvila. Každý den byla mojí služebnou (dělil jsem se o ni s ostatními cestujícími)... a mojí "matkou" (společně i pro ostatní? Myslím, že ne... ale nevěděl jsem to jistě). Náš vztah byl blízký, ale ne intimní. Pak každý den, na malou chvíli, kdy jsem jí "platil" za to, že mi vázala motýlka, byla můj nádherně sladký a dočista vášnivý miláček.

Ale jen tehdy.

Jinak jsem pro ni byl "pan Graham" a říkala mi "pane" - vřele přátelsky, ale ne intimně. Chtěla si povídat, postát mezi otevřenými dveřmi; často se se mnou podělila o drby z lodi. Ale chovala se vždycky jako perfektní personál. Oprava: perfektní člen posádky určený pro osobní služby cestujícím. Každý den jsem se o ní dozvěděl něco nového. Nenašel jsem na ní žádnou chybu.

Můj den začínal pohledem na ni - obvykle cestou na snídani, kdy jsem ji cestou potkával nebo jsem ji zahlédl otevřenými dveřmi v pokoji, kde uklízela... bylo to jenom "Dobré ráno, Margrethe," a "Dobré ráno, pane Grahame," ale až to té chvíle slunce nevyšlo.

Občas jsem ji vídal i přes den a každý večer jsme završili tím zlatým rituálem, když mi zavázala motýlka. Pak jsem ji viděl krátce po večeři. Vracel jsem se každý den na chvíli do svého pokoje, abych si odpočinul před večerním programem - šou v salónu, koncertem, hrami - nebo jsem si prostě zašel do knihovny. V tu dobu byla Margrethe někde na pravé straně vpředu na spojovací cestě na palubě C, rozestýlala postele, uklízela koupelny a tak - připravovala kajuty hostů na noc. Zase jsem ji pozdravil a pak čekal ve svém pokoji (ať už se ke mně dostala nebo ne), protože mohla přijít jen na chvíli, buď mi rozestlat postel nebo se prostě zeptat: "Budete dnes večer ještě něco potřebovat, pane?"

A já se vždycky usmál a odpověděl jsem: "Nepotřebuju vůbec nic, Margrethe. Děkuji." Hned potom mi popřála dobrou noc a hezké spaní. Tak končil každý můj den bez ohledu na to, co jsem ještě před spaním dělal.

Samozřejmě se mi chtělo - každý den! - odpovědět: "Ty víš, co potřebuju!" Ale říct jsem to nemohl.

Imprimis: Byl jsem ženatý muž. Pravda, moje žena byla sice ztracená kdesi v jiném světě (nebo jsem byl ztracený já). Ale ze svátosti manželské nelze ustoupit ani na téhle straně hrobu. Item: Ten milostný románek (pokud nějaký vůbec byl) měla s Grahamem, kterého já jenom zastupoval. Nemohl jsem odmítnout ten večerní polibek (nejsem úplně andělsky čistej chlápek!), ale ve jménu věrnosti mojí milované jsem nemohl zajít dál. Item: Čestný muž nesmí objektu své náklonnosti a lásky nabídnout méně než manželství... a to bylo jak právně, tak i morálně nepřipustné. To já jí nabídnout nemohl.

Takže ty zlaté dny byly hořkosladké. Každým dnem se nevyhnutelně blížil čas, kdy budu muset Margrethe opustit, skoro určitě už ji nikdy neuvidím.

Nemohl jsem jí dokonce ani říci, jak velká ztráta to pro mě bude.

Moje láska ani nebyla natolik sobecká, abych se domníval, že ji naše odloučení nějak zarmoutí. Byl jsem

podlý a egoistický jako adolescent, doufal jsem, že se jí po mně bude stýskat tak strašně, jako mně po ní. Dětská láska - určitě! Na svoji omluvu uvádím jen tolik, že jsem znal jenom "lásku" ženy, která tolik milovala Ježíše, že neměla dost citu pro bytost z masa a krve.

Nikdy se nežeňte se ženou, co se moc modlí.

Byli jsme deset dní od Papeete a Mexiko se už skoro rýsovalo na obzoru, když tahle vratká idylka skončila. Několik dní se mi Margrethe zdála čím dál uzavřenější. Nemohl jsem s tím dělat vůbec nic, nemohl jsem si na nic stěžovat. Ale ten večer, kdy mi vázala motýlka, dostoupila krize vrcholu.

Jako vždycky jsem se usmál, poděkoval jsem jí a políbil ji.

Pak jsem ji přestal líbat, ale pořád jsem ji ještě držel v náručí. Zeptal jsem se: "Co se stalo? Víím, že umíš líbat mnohem líp. Je můj dech cítit?"

Odpověděla mi chladně: "Pane Grahame, myslím, že bychom toho měli nechat."

"Aha, takže je to na ,panu Grahamovi', ano? Margrethe, co jsem udělal?"

"Vy jste neudělal nic!"

"Tak ale - miláčku, ty pláčeš!"

"Promiňte. To jsem nechtěla."

Vyndal jsem kapesník, osušil jí slzy a řekl jsem jí něžně: "Nikdy jsem ti nechtěl ublížit. Musíš mi říct, co se děje, abych s tím mohl něco udělat."

"Jestli to nevíte sám, pane, pak nevím, jak bych vám to mohla vysvětlit."

"Nechceš to zkusit? Prosím!" (Mohla to snad být jedna z těch cyklických emocionálních poruch, jaké ženy dědí?)

"No... pane Grahame, já věděla, že to nemůže trvat déle než po tuhle cestu - a věřte mi, ani jsem s ničím víc nepočítala. Pro mě to asi znamenalo mnohem víc než pro vás. Ale nikdy bych si nepomyslela, že to jednoduše skončí bez jakéhokoli vysvětlení, dříve než bylo třeba."

"Margrethe... já ti nerozumím."

"Ale to všechno víte!"

"Ale já nevím."

"Určitě víte. Bylo to jedenáct dní. Každý večer jsem se vás ptala a každý večer jste mě odmítl. Pane Grahame, to už mě nikdy nepoprosíte, abych se později vrátila?"

"Aha. Takže tohle jsi měla na mysli! Margrethe -"

"Ano, pane?"

"Já nejsem ,pan Graham'."

"Pane?"

"Jmenuji se ,Hergensheimer'. Je to přesně jedenáct dní, co jsem tě viděl poprvé v životě. Je mi to moc líto. Ale je to pravda."

VII

Buďte tak laskaví a obraťte se ke mně, což bych vám mohl do očí lhát?

Job 6:28

Margrethe představuje jak laskavé povzbuzení, tak i vzdělanou dospělou ženu. Ani jednou nevyjekla ani neprotestovala ani neřekla: "Ale ne!" nebo "Tomu nevěřím!" Po mém prvním oznámení byla klidná, chvíli čekala a pak tiše řekla: "Tomu nerozumím."

"Já taky ne," odpověděl jsem. "Něco se přihodilo, když jsem procházel tou ohnivou jámou. Svět se změnil. Tahle loď -" bušil jsem do přepážky vedle nás "- není stejná jako byla před tím. A lidi mi říkají ,Graham'... když víím, že se jmenuji Alexander Hergensheimer. Ale není to jen tahle loď; je to celý svět. Jiná historie. Jiné země. Nejsou tu žádné vzducholodi."

"Alecu, co to jsou vzducholodi?"

"No, je to ve vzduchu, jako balón. Je to balón, do jisté míry. Lítá to hodně rychle, víc než sto uzlů."

Uvažovala o tom střizlivě. "Myslím, že bych se toho bála."

"To vůbec strach nenahání; je to nejlepší způsob cestování. Já jsem sem v jedné přiletěl, jmenovala se Graf von Zeppelin, náležela Severoamerickým aeroliniím. Ale v tomhle světě vzducholodi nejsou. To byl fakt, který mě jako poslední ubezpečil v tom, že tohle je vážně jiný svět - a není to jenom nějaká komplikovaná kanadská žertík, co si někdo ze mě udělal. Cestování vzduchem je v tom světě, který jsem znal, ekonomicky tak významné, že kdyby toho nebylo, tak se změní i všechno ostatní. Třeba - poslechni, věříš mi?"

Odpověděla pomalu a opatrně: "Věřím, že mi říkáš pravdu tak, jak ji sám vidíš. Ale pravda, kterou vidím já, je úplně jiná."

"Já vím, ale to právě komplikuje celou situaci. Já - hele, jestli si nepospíšíš, tak zmeškáš večeři, vid'?"

"To nevadí."

"Ale ano, vadí; nesmíš přijít o jídlo jenom proto, že já udělal tak hloupou chybu a ublížil jsem ti. A jestli se tam já neukážu, tak Inga někoho pošle, aby zjistila, jestli je mi špatně nebo jestli jsem usnul nebo co se vlastně děje; dělala to i s ostatními, co sedí u stolu, já to sám viděl. Margrethe - miláčku! - chtěl jsem ti to říct. Čekal jsem, abych ti to mohl říct. Potřeboval jsem ti to říct. A teď to říct můžu a musím. Ale nestihnou ti to říct v pěti minutách. Až dneska připravíš všechny ty postele, měla bys čas mě vyslechnout?"

"Alec, pro tebe budu mít vždycky tolik času, kolik ty budeš chtít."

"Dobře. Teď se běž najíst. Já sejdu dolů, abych se tam aspoň ukázal - zbavím se Ingy - a spolu se uvidíme, až uděláš ty postele. Domluveni?"

Vypadala zamyšleně. "Domluveni. Alec - políbíš mě ještě?"

Tak jsem pochopil, že mi věřila. Nebo mi chtěla věřit. Vyhnout se obávám. Dokonce jsem i snědl dobrou večeři, i když jsem pospíchal.

Když jsem se vrátil, čekala na mě a když jsem vešel, tak vstala. Vzal jsem ji do náruče, letmo ji políbil na nos, vzal ji za lokty a posadil na svou postel; já se pak posadil na jedinou židli, co tam byla. "Miláčku, myslíš si, že jsem blázen?"

"Alec, nevím, co si mám myslet." (Ano, řekla "myslet". Občas, v rozrušení, neuměla používat sykavky. Jinak měla její angličtina mnohem lepší akcent, než byla ta moje afektovaná varianta, co skřípala jak rezavá pila.)

"Já vím," souhlasil jsem s ní. "Já měl tentýž problém. Jsou jen dvě možnosti, jak se na to dívat. Buď se stalo něco neuvěřitelného, když jsem procházel tím ohněm, něco, co úplně změnilo celý můj svět. A nebo jsem totální cvok. Strávil jsem celé dny ověřováním všech faktů. . . a svět se změnil. Nejen vzducholodi. Císař Wilhelm IV. tu není a na jeho místě je nějaký hloupej prezident, co se jmenuje 'Schmidt'.

Takovýhle věci se tu dějou."

"Já bych neřekla, že Herr Schmidt je 'hloupej'. Je to jeden z docela dobrých německých prezidentů."

"To je moje hledisko, miláčku. Mně připadá každé německé prezident hloupě, protože Německo - v mém světě - je jedna z posledních západních monarchií s neomezenými možnostmi. Dokonce ani car nemá takovou moc."

"Ale to bylo taky moje hledisko, Alec. Neexistuje žádný Kaiser ani car. Velkoknížectví moskevské je konstituční monarchie a už neuplatňuje svoji nadřazenost nad ostatními slovanskými státy."

"Margrethe, mluvíme oba o jednom a totéž. Svět, ve kterém jsem vyrostl, je pryč. Musím se učit poznávat jiný svět. Ne úplně jiný svět. Nezdá se, že by se geografie nějak změnila, ani celá historie. Vypadá to, že skoro až do začátku dvacátého století byly tyhle dva světy stejné. Řekněme 1890. Asi tak před sto lety se stalo něco zvláštního a ty dva světy se rozpadly. . . a asi tak před dvanácti dny se něco stejně divného stalo i mně a já spadl do tohoto světa." Usmál jsem se na ni. "Ale nelituju toho. Jestlipak víš proč? Protože v tomhle světě jsi ty."

"Děkuju ti. Pro mě je důležité, že ty v něm jsi taky."

"Takže mi věříš. Stejně jako jsem tomu musel uvěřit i já. Bylo toho tolik, že jsem si přestal kvůli tomu dělat starosti. Ale jedna věc mě doopravdy trápí - co se stalo s Alecem Grahamem? Zaujal moje místo v mém světě? Nebo co s ním je?"

Neodpověděla mi hned a její odpověď se zdála jakoby bez souvislosti. "Alec, mohl by sis, prosím tě, sundat kalhoty?"

"Co jsi říkala, Margrethe?"

"Prosím. Nedělám si legraci ani se nesnažím uvést tě v pokušení. Musím se na něco podívat. Prosím tě, stáhni si kalhoty."

"Nechápu - no, dobře." Zmlkl jsem a udělal jsem, co po mně chtěla - nebylo to nic jednoduchého, měl jsem na sobě večerní oblek. Musel jsem si sundat sako, potom pás, než jsem se dostal ke kšandám, které jsem si stáhl přes ramena.

Potom jsem si váhavě začal rozepínat poklopec. (Další nedostatek tohohle zaostalého světa - nemají tu zipy. Necenil jsem si zipů, dokud jsem je měl.)

Zhluboka jsem se nadechl, potom jsem si o pár palců kalhoty stáhnul. "Takhle to stačí?"

"Ještě trochu, prosím - a mohl by ses ke mně otočit zády?"

Udělal jsem, co mi řekla. Pak jsem cítil její ruce, jemné a nevyzývavé, na pravé polovině mých hýždí.

Zdvihla podolek košile a stáhla mi vršek spodků na pravé straně.

Po chvíli zase všechno upravila do původního stavu. "To stačí, díky."

Zastrčil jsem si košili do kalhot a zapnul si poklopec, natáhl si kšandy a sáhl jsem po pásu. Řekla mi:

"Moment, Alecu."

"Co? Myslel jsem, že to stačilo."

"Ano, skutečně to stačilo, ale není třeba, aby sis na sebe zase bral ten společenský oblek; já ti dám sportovní kalhoty. A košili. Jedině, že bys chtěl jít zpátky do společenské místnosti."

"Ne. Jestli tady zůstaneš."

"Zůstanu; musíme si popovídat." Rychle mi připravila sportovní kalhoty a košili, položila je na postel.

"Omluv mě, prosím tě." Odešla na toaletu.

Nevím, jestli ji potřebovala použít nebo ne, ale věděla, že pro mě bude mnohem pohodlnější převléci se v kajutě než ve stísněném prostoru koupelny.

Převlékl jsem se a cítil jsem se líp. Pás a škrobená košile jsou lepší než svěrací kazajka, ale zase ne o moc. Přišla, hned pověsila ty šaty, co jsem svlékl, až na košili a límec. Vyvlékla manžetové a límečkové knoflíčky, odložila je, košili a límec dala do špinavého prádla. Říkal jsem si, co by si asi říkala Abigail, kdyby viděla tuhle péči. Abigail se domnívala, že není nutné mě rozmazlovat - a nedělala to.

"Co to všechno mělo znamenat, Margrethe?"

"Musela jsem se na něco podívat. Alecu, zajímalo by tě, co se stalo s Alecem Grahamem. Já teď už odpověď znám."

"Ano?"

"Je tady. Ty jsi on."

Nakonec jsem řekl: "Tohle jsi poznala podle toho, že ses mi podívala na zadek? Co jsi našla, Margrethe? Mateřské znaménko, podle kterého se pozná ztracený dědic?"

"Ne, Alecu. Tvůj ,Jižní kříž.'"

"Moje co?"

"Prosím tě, Alecu. Doufala jsem, že ti to vrátí paměť. Viděla jsem ho tu první noc co jsme -" zaváhala, pak se mi podívala přímo do očí, "- co jsme se milovali. Rozsvítil jsi, pak jsi se obrátil na břicho, aby ses podíval, kolik je hodin. Tehdy jsem si všimla toho mateřského znaménka, co máš na pravé pülce. Komentovala jsem ten tvar a ještě jsme na tohle téma vtipkovali. Říkal jsi, že je to tvůj Jižní kříž a že podle něho poznáš, kde je horní strana."

Margrethe lehce zrůžověla, ale dál se mi dívala upřeně do očí. "A já ti ukazovala mateřská znaménka na mém těle. Alecu, je mi líto, že si to nepamatuješ, ale věř mi, prosím tě. Tehdy už jsme se znali dost na to, abychom mohli dojít takhle daleko, aniž bych já byla netaktní nebo neslušná."

"Margrethe, nemyslím, že bys někdy byla netaktní nebo neslušná. Ale kladeš příliš velký důraz na náhodný tvar mateřských znamének. Mateřská znaménka mám po celém těle; nepřekvapuje mě, že některé z nich, vzadu, kam si ani nevidím, má tvar kříže. Nebo že ten Graham měl něco podobného."

"Ne ,podobného'. Naprosto totéž."

"No - znám mnohem lepší způsob, jak to zkontrolovat. Táhle ve stole je moje peněženka. Vlastně Grahamova peněženka. Řidičský průkaz. Jeho. S jeho otisky prstů. Zatím jsem to nekontroloval, protože jsem ani v nejmenším nepochyboval, že on je Graham a já Hergensheimer a že nejsme jeden a tentýž člověk. Ale můžeme to zkontrolovat. Vyndej to, miláčku. Podívej se na to sama. Otisknu prst v koupelně

na zrcadlo. Srovnej je. A pak to bude jasný."

"Alecu, pro mě je to jasný. Ty tomu nevěříš, tak si to zkontroluj sám."

"No -" její protínávrh byl rozumný; souhlasil jsem s ním.

Vyndal jsem Grahamův řidičský průkaz, potom jsem otiskl svůj prst na zrcadlo v koupelně (nejdřív jsem si jím chvíli třel nos, aby byl namaštěn přírodním olejem, který je na nose mnohem vydatnější než na palci). Neviděl jsem ten otisk na skle úplně zřetelně, takže jsem si na dlaň nasypal trochu pudru a nafoukal jsem ho na zrcadlo.

Bylo to ještě horší. Pudr, který používají detektivové, musí být mnohem jemnější než pudr po holení. Nebo ho třeba neumím dobře používat. Udělal jsem si další otisk bez pudru a díval jsem se na oba dva, na otisk mého pravého palce a na ten otisk v řidičském průkazu, pak jsem si prohlídl ten v řidičáku a porovnával ho s tím pravým palcem na zrcadle. To šlo. "Margrethe! Mohla by ses, prosím tě, přijít podívat?"

Přišla za mnou do koupelny. "Podívej se na tohle," řekl jsem. "Podívej se na všechny čtyři - můj palec a tři otisky. Základním obrazcem u všech čtyř je oblouk - ale to je stejné jako u poloviny všech palců na světě. Vsadím se s tebou, dokonce i o peníze, že oblouk je základním obrazcem i tvých otisků prstů. Čestně, můžeš mi říct, jestli otisk na téhle kartě je otisk tohodle palce? Nebo mého levého palce; třeba udělali chybu."

"To nemůžu říct, Alecu. Nemám v tom praxi."

"No - myslím, že v tomhle světle by to nedokázal určit ani odborník."

Budeme to muset odložit na ráno. Na palubu musí svítit slunce. Taky potřebujeme bílý křídový papír, razítkovou barvu a lupu... a vsadím se, že pan Henderson bude tohle všechno mít. Bude to zítra stačit?"

"Samozřejmě. Ten test není pro mně, Alecu; já to poznám podle svého srdce. A podle toho, že jsem viděla ‚Jižní kříž‘. Něco se stalo s tvou pamětí, ale ty jsi pořád ty... a jednou svoji paměť zase najdeš."

"Není to tak jednoduché, miláčku. Já vím, že nejsem Graham. Margrethe, máš tušení, co vlastně dělal? Nebo proč se vydal na tenhle výlet?"

"Musím říkat ‚on‘? Neptala jsem se ho, co dělá, Alecu. A ty sám jsi o tom nikdy mluvit nezačal."

"Ano, myslím, že bys měla říkat ‚on‘, aspoň dokud nezkontrolujeme ten otisk. Byl ženatý?"

"Zase, nikdy mi to neřekl a já se neptala."

"Ale naznačila jsi - ne, jasně jsi řekla, že jsi se ‚milovala‘ s tím mužem, za kterého mě pokládáš a že jsi s ním byla v posteli."

"Alecu, ty mi chceš něco vyčítat?"

"Ale ne, ne, ne!" (Ale vyčítal jsem a ona to věděla.) "S kým chodíš do postele, je tvoje věc. Ale musím ti říct, že já ženatý jsem."

Schovala obličej. "Alecu, já se nesnažila o to, aby sis mě vzal."

"Myslíš Grahama. Já tu nebyl."

"Tak dobře. Grahama. Nelovila jsem Aleca Grahama. Milovali jsme se pro svoje vzájemné potěšení. O manželství nikdo z nás nemluvil."

"Podívej se, je mi líto, že jsem se o tom zmínil. Vypadalo to, že to má nějaký vztah k té záhadě; to je všechno. Margrethe, věříš mi, že bych si radši uťal ruku - nebo si vyškrábal oči - než bych ti jakkoli ublížil?"

"Děkuju, Alecu. Věřím ti."

"Jak řekl Ježíš: ‚Jdi a nehřeš více.‘ Určitě si nemyslíš, že bych sám sebe někdy soudil přísněji než Ježíš. Ale já tě neodsuzoval; ptal jsem se na Grahama. Hlavně na to, co dělal. Hele, podezírala jsi ho někdy z toho, že by mohl dělat něco nezákonného?"

Naznačila úsměv. "Kdybych ho z něčeho takového podezírala, jsem k němu tak loajální, že bych takové podezření nikdy nevyslovila. A protože ty trváš na tom, že nejsi on, tak to tak musí zůstat."

"Touché!" Bezmocně jsem se usmál. Měl bych jí říct o té zamčené bedýnce? Ano, musím jí to říct. Musel jsem k ní být upřímný a musel jsem ji přesvědčit, že by nebyla neloajální vůči Grahamovi/mně, kdyby byla úplně upřímná.

"Margrethe, neptal jsem se jen tak pro nic za nic a nešťoural jsem se v něčem, do čeho mi nic není. Mám pořád víc potíží a potřebuju, abys mi poradila."

Vyděsila se: "Alec... já nedávám často rady. Nemám to ráda."

"Můžu ti říct, co mám za potíže? Nemusíš mi radit... ale možná bys mi to mohla nějak rozebrat." Rychle jsem jí řekl o tom skutečně prokletém miliónu dolarů. "Margrethe, napadá tě nějaký legitimní důvod, proč by čestný člověk měl u sebe hotovost milión dolarů? Cestovní šeky, akreditivy, směnky na výměnu peněz, třeba i dluhopisy na doručitele - Ale hotovost? Takovouhle? Řeknu ti, že je to psychologicky neuvěřitelné, asi tak jako je fyzicky neuvěřitelné to, co se stalo mně v ohnivě jámě. Napadá tě, jak jinak by se na to dalo pohlížet? Z jakého čestného důvodu vozí člověk na takový výlet jako je tenhle tak vysokou hotovost?"

"Já ho za to neodsuzuji."

"Já ti taky neříkal, abys to odsoudila; já tě jenom prosím, aby ses pokusila představit si, proč člověk s sebou nosí milión dolarů v hotovosti. Napadá tě nějaký důvod? Třeba přitažený za vlasy, jestli chceš... ale důvod."

"Může být spousta důvodů."

"Napadá tě nějaký?"

Čekal jsem; nepromluvila. Povzdechl jsem si a řekl jsem: "Mě taky žádný nenapadá. Samozřejmě spousta trestných záležitostí, jako třeba 'špinavé peníze' - ty se vždycky přepravují v hotovosti. Je to tak rozšířené, že většina vlád - možná i všechny vlády - předpokládají, že jakákoli vysoká hotovost, se kterou se manipuluje jinak než přes banku nebo vládu, jsou nečisté peníze, pokud není dokázán opak. Nebo falešné peníze, to je ještě horší představa. Rada, kterou potřebuju, je taková: Margrethe, co s tím mám udělat? Ty peníze nejsou moje, nemohu je odnést z lodi. Ze stejného důvodu se jich nemůžu vzdát. Nemůžu je ani hodit přes palubu. Co s nima mám dělat?"

Nebyla to řečnická otázka; musel jsem najít řešení, které by mě nepřivedlo do vězení za něco, co vyvedl Graham. Jediná odpověď, která mě napadla, byla jít za jediným oficiálním představitelem na lodi, za kapitánem, říct mu o všech svých potížích a požádat ho, aby ten nebezpečný milión dolarů vzal pod svoji ochranu.

Absurdní. To bych pak zase musel odpovídat na spoustu strašných otázek, podle toho, jestli by mi kapitán věřil a jestli kapitán sám je nebo není čestný chlap - a možné byly i další varianty. Ale následek toho, že to kapitánovi řeknu, jsem pořád viděl jen v tom, že mě nechá zavřít, buď do vězení nebo do nemocnice pro duševně choré.

Nejjednodušší způsob, jak celou tuhle situaci vyřešit, byl hodit tu otravnou věc přes palubu!

Měl jsem morální zábrany. V životě jsem některá příkázání porušil, jiná obešel, ale být finančně čestný pro mě nikdy nebyl problém. Moje morální síla nebyla tak pevná, jak jsem se domníval, ale přesto jsem neměl v úmyslu ten milión ukrást nebo ho hodit přes palubu.

Ale byl tu větší problém: Znáte někoho, kdo má milión dolarů a sám se přinutí takovýhle peníze zlikvidovat?

Vy možná takovýho člověka znáte. Já ne. V nejhorším bych ty peníze předal kapitánovi, ale zlikvidovat bych je nedokázal.

Propašovat ten milión na břeh? Alexi, když ty peníze jenom vyndáš z té bedýnky, tak jsi je už ukradl. Chceš se připravit o sebeúctu za milión dolarů? Za deset miliónů? Za pět dolarů?

"Tak co, Margrethe?"

"Alec, zdá se mi, že řešení je jasné."

Ty ses pokoušel řešit své problémy ve špatném pořadí. Především musíš znovu získat svou paměť. Potom budeš taky vědět, proč máš ty peníze. Určitě se ukáže, že je to z nějakého nevinného a logického důvodu." Usmívala se. "Znám tě líp, než se znáš sám. Jsi dobrý člověk, Alec; nejsi žádný darebák."

Pocítil jsem směs vzteku na ni a zároveň pýchy na to, co si o mně myslí - ale víc vzteku než pýchy.

"Omyl, miláčku, já neztratil paměť. Já nejsem Alec Graham; já jsem Alexander Hergensheimer a tohle jméno nosím celý život a paměť mám dobrou. Chceš vědět, jak se jmenovala moje učitelka ve druhé třídě? Slečna Andrewsová. Nebo jak se stalo, že jsem poprvé letěl vzducholodí, když mi bylo dvanáct? Já totiž pocházím ze světa, kde vzducholodě létají proti větru přes všechny oceány, dokonce i přes Severní pól, a Německo je monarchie a Unie zažívá století míru a prosperity a tahle loď, na které teď právě jsme, by byla považována za tak staromódní a tak špatně vybavenou a pomalou, že by se na ni

nikdo nenalodil. Žádal jsem o pomoc; nechtěl jsem žádný psychiatrický posudek. Jestli si myslíš, že jsem blázen, tak to řekni... a necháme toho."

"Nechtěla jsem tě rozzlobit."

"Miláčku, nerozzlobila jsi mě; vyklopil jsem ti jen všechny svoje problémy a celou svoji frustraci - a to jsem neměl dělat. Promiň. Ale já mám opravdu potíže a ty nejsou vyřešené tím, že mi řekneš, že mě zradila paměť. Pokud by to všechno bylo pamětí, tak když to řekneme, nic se nevyřeší; moje problémy budou existovat i dál. Ale neměl jsem se na tebe utrhnout. Margrethe, mám jen tebe... ve zvláštním a někdy děsivém světě. Promiň."

Sklouzla z mého lůžka. "Nemáš se za co omlouvat, drahý Alecu. Ale nemá smysl dneska v tom rozhovoru pokračovat. Zítřka - zítřka pečlivě zkontrolujeme ten otisk prstu v jasném slunečním světle. Pak uvidíš a bude to mít okamžitý vliv na tvoji paměť."

"Nebo to ovlivní tvou tvrdohlavost, ty moje nejlepší."

Usmála se. "Uvidíme. Zítřka. Myslím, že už musím jít do postele. Dostali jsme se do bodu, kdy oba opakujeme tytéž argumenty... a navzájem se rozčilujeme. A to já nechci, Alecu. To není dobře."

Otočila se a namířila si to ke dveřím, dokonce ani nenastavila tvář k polibku na dobrou noc.

"Margrethe!"

"Ano, Alecu?"

"Vrať se a dej mi pusu."

"To můžu, Alecu? Když jsi ženatý?"

"No - no, vždyť polibek není totéž co cizoložství."

Potřásla smutně hlavou. "Jsou polibky a polibky, Alecu. Já bych tě nedokázala líbat tak jako dřív, když bych pak nechtěla pokračovat dál až k báječnému milování. Pro mě by to bylo nevinné a šťastné... ale pro tebe by to bylo cizoložství. Ty jsi sám zdůraznil, co říkal Ježíš ženě přistižené při cizoložství. Já nehřešila... a nechci ke hříchu svádět tebe." Zase se chystala odejít.

"Margrethe!"

"Ano, Alecu?"

"Ptala ses mě, jestli jsem tě někdy chtěl požádat, abys přišla později. Já tě prosím teď. Dnes večer. Přijdeš později?"

"Hřích, Alecu. Pro tebe to bude hřích... a tak to bude hřích i pro mě, když vím, jaký z toho budeš mít pocit."

"Hřích! Nevím přesně, co hřích vlastně je. Víím, že tě potřebuju... a myslím, že i ty potřebuješ mě."

"Dobrou noc, Alecu." Rychle odešla.

Dlouho po tom jsem si vyčistil zuby a umyl jsem si obličej. Pak jsem si řekl, že by možná pomohla ještě jedna sprcha. Dal jsem si vlažnou vodu a zdálo se, že jsem se trochu uklidnil. Ale když jsem si lehl do postele, nemohl jsem usnout a dělal jsem to, čemu říkám, že přemýšlím, ale asi to není tak docela pravda. V mysli jsem si promítal všechny velké chyby, kterých jsem se v životě dopustil, oprašoval jsem je a myslel jsem na ně. Myslel jsem na to, jak hloupého, neohrabaného, nemožného, pokryteckého a tupého blázna jsem ze sebe dneska večer udělal a jak jsem tím poranil a ponížil nejlepší a nejsladší ženu, jakou jsem kdy znal.

Když se mi povede udělat takovou botu, dokážu se zcela bezúčelně po celou noc zabývat sebemrskáčstvím. Po té poslední bych měl, aby to bylo spravedlivé, zírat do stropu celé noci.

Za strašně dlouho, až po půlnoci nebo ještě později, mě vzbudil zvuk klíče zasouvání do dveří.

Šmátral jsem po vypínači a našel jsem ho zrovna ve chvíli, kdy odhodila šaty a přišla ke mně do postele. Zhasl jsem.

Byla horká a hladká a chvěla se a plakala. Jemně jsem ji přidržoval a snažil se ji ukonejšit. Nepromluvila a já taky ne. Už předtím jsme toho řekli až až a většinou jsem mluvil já. Ted' byl čas prostě se obejmout a mluvit beze slov.

Pak se už tolik netřásla, nakonec to úplně ustalo. Dech se jí zklidnil. Pak si povzddechla a řekla velmi jemně: "Nemohla jsem nepřijít."

"Margrethe, já tě miluju."

"Oh! Já tě miluju tak, až mě z toho bolí srdce."

Myslím, že jsme oba spali, když došlo k té kolizi. Nechtěl jsem spát, ale poprvé od té doby, co jsem prošel ohnivou jámou, jsem byl uvolněný a neměl jsem starosti; usnul jsem.

Napřed přišel ten hrozný otřes, který nás skoro vyklopil z lůžka, pak jsme slyšeli ohlušující praskání. Rozsvítil jsem - a plášť lodi se v nohách postele začal ohýbat dovnitř, kajuty.

K ohlušujícímu hlomozu se přidalo ještě vyzvánění na poplach. Kovová strana lodi se prohnula, potom praskla, když do otvoru narazilo něco špinavě bílého a studeného. Světlo zhaslo.

Nějak jsem se z toho lůžka dostal, Margrethe jsem táhl s sebou. Loď se naklonila na levobok, takže jsme sklouzli mezi palubu a lodní přepážku. Natáhl jsem se po klice dveří, vzal jsem za ni a pověsil jsem se na ni, přitom jsem levou rukou držel Margrethe. Loď se zase zhoupala na pravou stranu a dírou do ní prýštila voda a dul silný vítr - slyšeli jsme to a cítili jsme to, ale vidět nebylo nic. Loď se zklidnila, pak se znovu naklonila na pravobok. Pustil jsem tu kliku.

Musím zrekapitulovat, co se stalo dál - představte si tmu jako v pytli a ohlušující rámus. Padali jsme - ani na chvíli jsem ji nepustil - a pak jsme byli ve vodě.

Asi když se loď převrátila zpátky na pravobok, vyhodilo nás to tou dírou ven. Ale to je jenom rekonstrukce; já jen vím přesně, že jsme společně spadli do vody, a to pořádně hluboko.

Dostali jsme se nad hladinu a já držel pod levou rukou Margrethe, skoro jako zachránce nosí ohrožené lidi. Sotva jsem se stačil rozhlídnout a nadechnout se, byli jsme zase pod vodou. Loď byla těsně vedle nás a pohybovala se. Foukal studený vítr a slyšeli jsme hrozný rachot. Něco velikého a tmavého bylo na druhé straně lodi. Ale mě děsila ta loď samotná - nebo spíš lodní šroub. Kajuta C 109 byla daleko vpředu. Ale kdybysme se tam odtud hned nedostali, lodní šroub by nás rozemlel jako maso do hamburgeru. Pevně jsem ji držel a rychle jsem plaval od lodi pryč, mohutnými tempy - a byl jsem rád, když jsem si uvědomil, že jsme se dostali mimo nebezpečí... Něco mě strašně silně praštilo do hlavy. Před očima se mi zatmělo.

VIII

A vzali Jonáše a uvrhli ho do moře.

A moře přestalo běsnit.

Jonáš 1:15

Bylo mi dobře a nechtěl jsem se budit. Jen to jemné tepání v hlavě mě trápilo a volky nevolky jsem se vzbudil. Potřásl jsem hlavou, abych se toho tepání zbavil, a přitom se mi do nosu dostala voda. Prudce jsem ji vyfíkl.

"Alec?" Její hlas byl blízko.

Ležel jsem na zádech ve vodě o teplotě krve, podle chuti to byla slaná voda, a kolem mě byla všude tma - bylo to skoro jako návrat do dělohy, což se dá pokládat za jistý druh smrti. Nebo tohle byla smrt?

"Margrethe?"

"Alec, to se mi ulevilo! Strašně dlouho jsi spal. Jak ti je?"

Rozhlížel jsem se, tápal jsem tu i onde, tahal jsem za ledacos, až jsem zjistil, že pluju na zádech mezi Margrethinými pažemi, ona je taky na zádech a drží mou hlavu v rukách, v poloze podle příruček Červeného kříže. Ted' pomalu kopala nohama jako žába, ne proto, abychom se pohybovali, ale spíš aby nás udržela nad hladinou. "Jsem v pořádku. Aspoň si to myslím. A ty?"

"Já jsem na tom dobře, miláčku! Ted', když už jsi se vzbudil."

"Co se stalo?"

"Narazil jsi hlavou do ledu."

"Do ledu?"

"Do ledovce."

(Ledovec? Zkoušel jsem si vzpomenout, co se stalo.) "Do jakýho ledovce?"

"Do toho, co zničil loď."

Něco se mi začalo vybavovat, ale pořád jsem ještě neměl úplně jasno. Strašná rána, jako když loď

najede na útes, potom nás něco strčilo do vody. Když jsem se pokoušel dostat se z toho - uhořel jsem se do hlavy. "Margrethe, jsme v tropech, jižně od Havajských ostrovů. Jak tady můžou být ledovce?"

"To nevím, Alecu."

"Ale -" chtěl jsem říct "nemožné", pak jsem si řekl, že tohle slovo ode mě zní hloupě. "Tahle voda je moc teplá na to, aby tu byly ledovce. Hele, nemusíš se tak namáhat; ve slané vodě plavu stejně dobře jako mejdlo Ivory."

"Dobře. Ale budu tě držet. Jednou jsem tě v té tmě skoro ztratila; bojím se, že by se to mohlo stát znovu. Když jsme dopadli do vody, byla studená. Teď je teplá; takže nemůžeme být blízko ledovce."

"Zavěs se do mě, pevně; já tě taky nechci ztratit." Ano, ta voda byla studená, když jsme do ní spadli, to jsem si pamatoval. Nebo byla studená ve srovnání s tím teplým objetím v posteli. A studený vítr. "Co se stalo s tím ledovcem?"

"Alec, já nevím. Do vody jsme spadli společně. Popadl jsi mě a dostal jsi nás oba od lodi pryč; je jasné, že jsi nás oba zachránil. Ale byla tma jak v prosincové noci a silně foukalo a ve tmě jsi hlavou narazil do ledu."

Právě v tu chvíli jsem tě skoro ztratila. Omráčilo tě to, miláčku, a tak jsi mě pustil. Ponořovala jsem se, polykala vodu, pak jsem se vynořovala a vyplivovala ji a nemohla jsem tě najít. Alecu, nikdy v životě jsem se tak nebála. Nebyl jsi nikde. Neviděla jsem tě; tápala jsem na všechny strany a nemohla jsem tě najít; volala jsem a tys neodpovídal."

"Promiň."

"Neměla jsem propadat panice. Ale já myslela, že ses utopil. Nebo že se topíš a já tomu nemůžu zabránit. Ale jak jsem tak kolem sebe máchala rukama, tak jsem do tebe strčila, pak jsem tě chytila a všechno bylo v pořádku - jenže jsi nereagoval na nic. Ale já jsem tě prohlédla a zjistila jsem, že ti tluče srdce, takže všechno nakonec bylo v pořádku. Vzala jsem tě na záda tak, abys měl hlavu nad vodou. Po strašně dlouhý době jsi se vzbudil - a teď už je vážně všechno v pořádku."

"Nepropadla jsi panice; kdyby ano, tak bych zemřel. To, co jsi udělala ty, by hned tak někdo nedokázal."

"Ale na tom nic není; dvě léta jsem pracovala jako plavčík na pláži severně od Kodaně - v pátek jsem vyučovala. Naučila jsem to spoustu kluků a děvčat."

"To, že sis v kritickém momentu zachovala chladnou hlavu v té tmě jako v pytli, ses nenaučila v hodinách; nebuď tak skromná. A co je s lodí? A kde je ledovec?"

"Alec, to taky nevím. Když jsem tě našla a ujistila jsem se, že jsi v pořádku a položila jsem tě na záda, abych tě mohla táhnout - tak v tu chvíli jsem měla čas rozhlédnout se a všechno vypadalo jako teď. Nic. Jenom tma."

"Zajímalo by mě, jestli se potopila. Byl to pěkný náraz. Nedošlo k nějaké explozi? Neslyšela jsi nic?"

"Neslyšela jsem žádný výbuch. Jen vítr a zvuky při kolizi, to jsi slyšel taky, potom nějaké výkřiky, když jsme spadli do vody. Jestli se potopila, tak já to neviděla, ale - Alecu, poslední půlhodinu, asi tak, plavu s hlavou opřenou o polštář nebo žíněnku nebo matraci. Znamená to, že se loď potopila? Je to troska z lodi?"

"No, nemusela by to nutně být troska, ale je to povzbudivé. Proč si o to opíráš hlavu?"

"Protože to třeba budeme potřebovat. Jestli je to jeden z palubních polštářů nebo matrace na slunění z plovárny, tak je plněná kapokem a poslouží nám jako záchranný kruh."

"To jsem právě měl na mysli. Jestli to je plovoucí polštář, tak proč vedle něj jenom plaveš? Proč už nejsi na něm, venku z vody?"

"Protože to bych tě musela pustit."

"Margrethe, až se z tohodle dostaneme, budeš tak laskavá a nakopneš mě? No, teď už jsem se probral; pojď, podíváme se, co jsi našla. Prozkoumáme to hmatem."

"Dobře. Ale nechci se od tebe vzdalovat, když tě nevidím."

"Miláčku, já se taky moc bojím, že bych tě ztratil. Tak jo, uděláme to takhle: jednou rukou se do mě zavěsíš a druhou budeš šmátrat kolem sebe. Chyť se pořádně toho polštáře nebo co to je. Já se otočím a zavěším se ti na ruku, kterou budeš držet ten polštář. A pak uvidíme - oba poznáme, co to je, a rozhodneme se, jak to využijem."

Nebyl to jenom polštář nebo jenom polstrování z lavice; byla to (podle toho, jak jsem na to sahal) velká žíněnka na slunění, minimálně šest stop široká a o něco delší - dost velká pro dva lidi, možná i pro tři, pokud by se dobře znali. Bylo to skoro tak dobré, jako bychom našli záchranný člun! Bylo to ještě lepší - na téhle plovoucí žíněnce byla taky Margrethe.

Vzpomněl jsem si na jednu pohanskou báseň, kterou jsme si tajně četli v semináři: "Džbáněk vína, pecen chleba a tebe -"

Dostat se na matraci, co je splihlá jako červ na udici, v noci černé jako pytel plný uhlí, není těžké; je to nemožné. Podařilo se nám to nemožné tak, že já se na tu věc pověsil oběma rukama a Margrethe pomalu přes mě klouzala. Pak mi pomáhala soukat se palec po palci nahoru.

Opřel jsem se o žíněnku loktem a odpadl jsem, byl jsem úplně vyřízený. Následoval jsem Margrethin hlas a narazil jsem do té věci a znovu jsem pomalu a opatrně lezl nahoru.

Přišli jsme na to, že nejpraktičtější se dá prostor a vzcná síla té matrace využít tak, že si lehneme na záda vedle sebe s roztaženými nohama a rukama, tak jako je to na tom obrázku Leonarda da Vinciho, abychom co možná nejvíc využili celou tu plochu.

Řekl jsem: "Jsi v pořádku, miláčku?"

"Je to dobrý."

"Nepotřebuješ něco?"

"Nic z toho, co tu je. Ležím pohodlně a jsem uvolněná - a ty jsi tu se mnou."

"Já jsem na tom stejně. Ale kdyby sis mohla něco přát, co by to bylo?"

"No... zmrzlinový pohár s horkým fondánem."

Uvažoval jsem nad tím. "Ne. Čokoládový zmrzlinový pohár se sladkým sirupem a třešní nahoře. A šálek kávy."

"Šálek čokolády. Ale mně udělej pohár s horkým fondánem. Naučila jsem se ho jíst v Americe. My v Dánsku děláme spoustu dobrot se zmrzlinou, ale polít zmrzlinu horkým krémem nás nikdy nenapadlo. Zmrzlinový pohár s horkým fondánem. Radši dvojité."

"Dobře. Zaplatím ti dvojité, jestli chceš. Nejsem žádnéj škrt a navíc - zachránila jsi mi život."

Rukou na vnitřní straně mě poplácala po ruce. "Alec - ty jsi srandovní - a já jsem šťastná. Myslíš, že z toho vyvážneme živí?"

"To nevím, miláčku. Největší ironií života je, že jen málokdo z něj vyvážne živý. Ale slibuju ti, že udělám všechno pro to, abych ti mohl koupit ten zmrzlinový pohár s horkým fondánem."

Oba jsme se probudili za svítání. Ano, spal jsem, a vím, že Margrethe spala taky, protože jsem se vzbudil chvilku před ní a slyšel jsem, jak tiše pochrupuje; zůstal jsem potichu, dokud neotevřela oči. Nemyslel jsem si, že budeme moci spát, ale nejsem překvapen (ted'), že se nám to povedlo - měli jsme dokonalou postel, bylo naprosté ticho, ideální teplota, oba jsme byli unavení... a nebylo naprosto nic, co by stálo za to, abychom si kvůli tomu dělali starosti, se svými problémy jsme stejně nemohli udělat naprosto nic, dokud nebude den. Myslím, že jsem usnul a říkal jsem si: ano, Margrethe měla pravdu, zmrzlinový pohár s horkým fondánem je lepší než čokoládový zmrzlinový pohár se sladkým sirupem. Víím, že se mi o takovém poháru zdálo - byl to takový ošklivý sen, protože jsem se do toho poháru nemohl pustit, pořádně jsem si nabral, zvedl jsem lžičku k ústům - a byla prázdná. Myslím, že právě tohle mě probudilo. Otočila ke mně hlavu, usmála se, vypadala na šestnáct a naprosto božsky, (" - jak dvě mladé srnky, dvojčata. Jsi celá čistá, má lásko; nemáš jedinou chybu.") "Dobré ráno, krásko."

Zachichotala se: "Dobré ráno, krásný princ. Spal jste dobře?"

"Mimochodem, Margrethe, nejmíň měsíc jsem se už takhle dobře nevyspal. Je to zvláštní. Jediné, co bych si ted' přál, je snídaně do postele."

"Okamžik, pane. Hned to bude!"

"Já půjdu s tebou. Ještě jsem neřekl, co bych si dal. Objednávám si polibek. Myslíš, že bychom se mohli políbit a nespadnout při tom do vody?"

"Ano. Ale musíme být opatrní. Jen ke mně natoč obličej; neotáčej se celým tělem."

Byl to spíš symbolický polibek než jeden z těch Margrethiných speciálních. Oba jsme dávali pozor, abychom nenarušili nejistou rovnováhu provizorního záchranného voru. Starosti nám dělalo něco důležitějšího než možnost, že by nás voda odnesla na širý oceán - aspoň já tyhle starosti měl.

Rozhodl jsem se vyklopit jí to všechno, dostat to ze sebe, protože tak jsme se mohli o ty obavy spolu podělit. "Margrethe, podle mapy, co byla před jídelnou, by měly na východ od nás být břehy Mexika nedaleko Mazatlánu. V kolik hodin se loď potopila? Jestli se potopila. Myslím teda, kdy došlo k té kolizi?"

"Nevím."

"Já taky ne. Po půlnoci. To vím jistě. Podle plavebního řádu měla Konge Knut doplout v osm ráno. Takže pevnina by mohla být asi tak sto mil na východ. Nebo může být hodně blízko. Tamhle budou hory, třeba je uvidíme, hned jak se ten opar rozplyne. Včera se rozplynul brzo, dneska to bude asi stejné. Miláčku, jak jsi na tom s plaváním na dlouhé tratě? Kdybychom ty hory viděli, chtěla bys to zkusit?"

S odpovědí příliš nespěchala. "Alecu, jestli chceš, tak to zkusíme."

"To nebylo přesně to, na co jsem se ptal."

"To je pravda. Myslím, že v teplé mořské vodě můžu plavat tak dlouho, jak bude třeba. Jednou jsem plavala ve Velkém Pásu ve studenější vodě, než je tahle. Ale, Alecu, v Pásu nejsou žraloci. Tady jsou. Já je viděla."

Rozhlédl jsem se kolem. "To jsem rád, že jsi to řekla; já jsem to říkat nechtěl. Myslím, miláčku, že budeme muset zůstat, kde jsme, a být v klidu. Neupoutávat na sebe pozornost. Obejdu se bez snídaně - hlavně žraločí."

"Člověk hned tak hladu neumírá."

"My hladu neumřem. Kdyby sis mohla vybrat, čemu bys dala přednost? Smrti hladem? Úpalu? Žralokům? Nebo bys raději umřela žízni? Ve všech případech o ztroskotání, které jsem kdy četl (včetně Robinsona Crusoe), měl hrdina vždycky něco, s čím mohl pracovat. Já nemám ani párátko. Oprava: mám tebe; to je rozdíl. Margrethe, co myslíš, že bychom měli dělat?"

"Myslím, že nás vyloví."

Já si to myslel taky, ale z jakéhosi důvodu jsem o tom s Margrethe nechtěl mluvit. "Jsem rád, že to říkáš, Margrethe. Ale proč si to myslíš?"

"Alecu, byl jsi už někdy v Mazatlánu?"

"Ne."

"Je to významný rybářský přístav, loví se tu pro obchod a pěstují tu i sportovní rybaření. Od úsvitu se na moře vydávají stovky lodí. Největší a nejrychlejší z nich plují mnoho kilometrů od břehu. Když počkáme, tak nás najdou."

"Myslíš, že by nás mohli najít? Ten oceán kolem je strašně rozlehlý. Ale máš pravdu; plavat k nim je jasná sebevražda; nejlepší, co můžeme udělat, je zůstat tady a pevně se držet."

"Oni nás budou hledat, Alecu."

"Budou? Proč?"

"Jestli se Konge Knut nepotopila, tak kapitán ví kdy a kde jsme se dostali přes palubu; až dopluje do přístavu - což je přibližně teď někdy - požádá, aby nás za dne hledali. Jestli se potopila, tak budou celé území prohledávat, aby našli ty, co přežili."

"To zní logicky." (Já měl na mysli něco úplně jiného, zcela nelogického.)

"Náš problém spočívá v tom, abychom zůstali naživu tak dlouho, než nás najdou, abychom vzdorovali žralokům, žízni a úpalu co možná nejlíp - a to znamená, že musíme zůstat v klidu. Po celou dobu být úplně v klidu. Jen myslím, že až vyjde slunce, mohli bychom se občas otočit, abychom se spálili rovnoměrně."

"A ještě se můžeme modlit, aby přišel déšť. Ano, to je všechno. A možná bysme neměli ani mluvit. Abysme neměli moc velkou žízeň - co myslíš?"

Dlouho byla ticho, takže jsem si myslel, že už začala dodržovat pravidla, co jsem navrhl. Pak řekla:

"Miláčku, třeba to nepřežijem."

"Já vím."

"Jestli máme zemřít, tak bych chtěla slyšet tvůj hlas a nechtěla bych se připravit o možnost říct ti, že tě miluju - teď už to říct můžu - ve zbytečném pokusu žít o pár minut déle."

"Ano, lásko moje, ano."

I přes tohle rozhodnutí jsme mluvili jen málo. Mně stačilo dotýkat se její ruky; zdálo se, že to stačilo i jí. Za hodně dlouhou dobu - řekl bych asi tak za tři hodiny - jsem slyšel Margrethin vzdech.

"Děje se něco?"

"Alec! Podívej se támhle!" Ukázala mi směr. Podíval jsem se tam.

Ted' byla řada na mně, abych ztěžka dýchal, ale já na to byl nějak připravený: vysoko nahoře se pohybovalo cosi ve tvaru kříže a vypadalo to, jako když plachtí pták, ale bylo to mnohem větší a určitě umělé. Létající stroj -

Věděl jsem, že létající stroje jsou nesmysl; na průmyslovce, kam jsem chodil, jsem se učil o známém matematickém důkazu profesora Simona Newcomba o tom, že úsilí profesora Langleye a dalších zkonstruovat aerodyn, na němž by člověk mohl létat, bylo odsouzené k neúspěchu, zbytečné, protože váhová teorie dokázala, že žádný takový vynález dost velký na to, aby unesl člověka, nemůže zároveň unést tak velký zdroj tepelné energie, který by jej nadnesl - tím méně pasažéra.

To byl vědecký závěr o hlouposti a znamenal konec plýtvání veřejných fondů na podobné nesmyslnosti. Peníze byly věnovány na výzkum a vývoj vzducholodí, kam také věnovány být měly; na tomto poli byly dosaženy výrazné úspěchy.

Ale během několika posledních dní jsem se na myšlenku "nemožného" začal dívat z jiného úhlu. Když se nad námi na obloze objevil skutečný létající stroj, moc mě to nepřekvapilo.

Myslím, že Margrethe zadržovala dech, dokud to nad námi neproletělo a dokud to nebylo daleko na horizontu. Trhl jsem sebou, pak jsem se přinutil dýchat klidně - byla to tak nádherná věc, bylo to stříbrné, hladké a rychlé. Nemohu posoudit, jak to bylo velké, ale jestli ty černé skvrny po stranách byla okna, tak to bylo obrovské.

Neviděl jsem, čím to bylo taženo.

"Alec... to je vzducholod?"

"Ne. Aspoň to není to, co jsem měl na mysli, když jsem ti o vzducholodích vyprávěl. Tohle bych nazval ,létajícím strojem'. To je všechno, co můžu říct; ještě nikdy jsem žádný neviděl. Ale ted' ti můžu říct jedno - něco strašně důležitýho."

"Ano?"

"Nezemřeme... a ted' už vím, proč se ta loď potopila."

"Proč, Alec?"

"Abych si nemohl ověřit ten otisk prstu."

IX

Nebot' jsem hladověl, a dali jste mi jíst,

žíznil jsem a dali jste mi pít,

byl jsem na cestách a ujali jste se mne.

Matouš 25:35

"Nebo přesněji, ten ledovec tam byl a k té kolizi došlo proto, abych si nemohl porovnat svůj otisk palce s Grahamovým otiskem v řidičském průkazu. Třeba se ta loď nepotopila; to nutně v plánu být nemuselo." Margrethe neřekla nic.

Tak jsem jemně dodal: "Tak jen do toho, miláčku; řekni to. Vyhod' to ze sebe; mně to nevádí. Jsem blázem. Pomatenec."

"To jsem neřekla, Alec. Nemyslela jsem si to. To bych neudělala."

"Ne, tys to neřekla. Ale tentokrát nejde mou duševní poruchu vysvětlit jako ,ztrátu paměti'. Když jsme oba viděli totéž. Co jsi viděla?"

"Viděla jsem něco divného na nebi. A taky jsem to slyšela. Tys mi řekl, že je to létající stroj."

"No, myslím si, že to bylo to, čemu se tak říkat dá - ale můžeš tomu pro mě za mě říkat třeba ,boží pouzdro'. Něco novýho a divnýho. Jak vypadá to boží pouzdro? Popiš ho."

"Bylo to něco, co se pohybovalo po obloze. Objevilo se to zezadu z té strany, potom se to přeneslo

skoro nad námi a támhle to zmizelo." (Ukázala směrem, který jsem považoval za sever.) "Mělo to tvar jakoby kříže, krucifixu. Mělo to na sobě vypukliny, myslím, že čtyři. Vepředu to mělo oči jako velryba a vzadu ocas jako velryba. Velryba s křídly - tak to vypadalo, Alecu; velryba letící po nebi!"

"Myslíš, že to bylo živé?"

"No, to nevím. Asi ne. Nevím, co si mám myslet."

"Já bych neřekl, že to bylo živé; myslím, že to byl stroj. Létající stroj. Loď s křídly. Ale je to jedno - stroj nebo létající velryba - viděla jsi někdy v životě něco takového?"

"Alecu, bylo to tak strašně divný, že jsem ani nemohla uvěřit tomu, že to vidím."

"Já vím. Ale viděla jsi to první a ukázala jsi mi to - takže já jsem ti nevsugeroval, že to vidíš."

"Ne, to by se ti nepodařilo."

"Ne, nepodařilo. Ale jsem rád, že jsi to viděla první, nejdražší moje; to znamená, že to existuje - není to výplod mého horečnatého mozku. Ta věc není ze světa, kde jsi zvyklá žít... a já ti můžu říct, že to není jedna z těch vzducholodí, o kterých jsem ti vyprávěl; není ze světa, kde jsem se narodil a vyrostl. Takže jsme se dostali ještě do nějakého třetího světa." Povzdechl jsem si. "Poprvé mi zaoceánský parník o tonáži dvacet tisíc tun dokázal, že jsem změnil světy. Tentokrát pouhý pohled na něco, co prostě nemohlo existovat v mém světě, je všechno, co potřebuju, abych pochopil, že se to zase změnilo. Změnily se světy, když jsem byl mimo - řekl bych, že právě tehdy k tomu došlo. Možná, že k tomu došlo jenom proto, abych si neověřil ten otisk prstu. Paranoia. Halucinace, že se celý svět spíkl. Jenže to není halucinace."

Díval jsem se jí do očí. "Tak co?"

"Alecu... je možné, že si to oba jenom představujeme? Snad delirium? Oba máme za sebou tvrdou zkušenost - ty ses uhodil do hlavy; já možná taky, při tom nárazu na ledovec."

"Margrethe, oba bychom nemohli mít v deliriu stejné vidiny. Kdyby ses probudila a zjistila, že já tam nejsem, to by to tak mohlo být. Ale já nezmizel; jsem tady. Navíc, pořád musíš uvažovat o tom ledovci tady, tak daleko na jihu. Mluvit o paranoi je prostě jenom jednodušší vysvětlení. Ale to spiknutí je namířeno proti mně; ty máš prostě jenom tu smůlu, že jsi do něho taky vtažená. Je mi to líto." (Ve skutečnosti mi to líto nebylo. Vor uprostřed oceánu není zrovna místo, kde by člověk chtěl být sám. Ale s Margrethe to byl "docela ráj".)

"Stejně si myslím, že mít stejný sen je - Alecu, tamhle se to zase blíží!"

Napřed jsem neviděl nic, potom ano: bod, který se zvětšoval do tvaru kříže, bylo to, co jsem právě označil jako "létající stroj". Viděl jsem, jak se to zvětšuje.

"Margrethe, muselo se to otočit. Třeba nás to vidělo. Nebo viděli. Nebo viděl. Cokoliv."

"Možná."

Jak se to přibližovalo, tak jsem viděl, že to spíš směřuje na naši pravou stranu než nad nás. Margrethe najednou řekla: "To není to samé."

"A není to létající velryba - pokud zdejší létající velryby nemají po bocích svislé široké červené pruhy."

"To není velryba. Myslím, není to živé'. Máš pravdu, Alecu; je to stroj. Miláčku, myslíš, že uvnitř jsou opravdu lidi? To mě děsí."

"Myslím, že by bylo mnohem děsivější, kdyby uvnitř lidi nebyli." (Vzpomněl jsem si na fantastickou povídku přeloženou z němčiny o světě obydleném jenom stroji - nebyl to hezký příběh.) "Vlastně je to dobrá zpráva. Ted' oba víme, že to první, co jsme viděli, se nám nezdálo, nebyla to iluze. To dokazuje, že jsme v jiném světě. Takže nás zachrání."

Řekla váhavě: "Tomu tak docela nerozumím."

"To je proto, že se pořád snažíš nemyslet si, že jsem pomatenec - a já ti za to děkuju, miláčku, ale to, že jsem cvok, je nejjednodušší vysvětlení. Kdyby mě ten vtipálek, co tahá za provázky, chtěl zabít, tak by to měl nejjednodušší u toho ledovce. Nebo ještě dřív, v ohnivě jámě. Ale on mě zabít nechce. Aspoň ne teď. Hraje si se mnou jako kočka s myši. Takže mě někdo zachrání. A tebe taky, protože jsme spolu. Byla jsi se mnou, když se objevil ten ledovec - měla jsi smůlu. Jseš se mnou pořád, takže tě taky zachrání - to je tvoje štěstí. Neprotiv se mu, miláčku. Já měl pár dní na to, abych si zvykl, a přišel jsem na to, že je to v pohodě, když se uvolníš. Paranoia je jediný racionální přístup ke spiknutí světa."

"Ale Alecu, svět by takový být neměl."

"Tady neplatí žádné ‚měl by‘, miláčku. Podstatou filozofie je přijmout vesmír takový, jaký je; a ne se snažit vtěsnat ho do nějaké předem stanovené šablony." Dodal jsem: "Jé! Neotáčej se. Nechceš přece být svačinou pro žraloky, teď, co máme důkaz o tom, že nás vyloví!"

Asi tak hodinu se pak nedělo nic - pokud nepočítám, že jsme dvakrát viděli pořádné žraloky. Clona mraků zmizela a já si strašně přál, aby nás brzy zachránili; usoudil jsem, že je to jejich povinnost! Nesmí mě přece nechat tady, abych měl od slunce spáleniny třetího stupně. Margrethe možná snese o trochu víc slunce než já, byla blondýna, ale byla opálená, celá byla teple hnědá - krásně! Ale já byl kromě obličeje a rukou bílejší jako mlynářův pomocník - po jednom dni na tropickém slunci se tak akorát dostanu do nemocnice. Nebo to dopadne ještě hůř.

Zdalo se mi, že se na východním horizontu objevily šedivé nerovnosti, mohly to být hory - nebo jsem si to aspoň říkal, i když člověk toho moc nevidí, když se dívá z výšky několika palců nad vodní hladinou. Jestli to opravdu byly hory nebo kopce, tak pevnina nebyla moc daleko. Teď už jsme každou chvíli mohli zahlédnout lodi z Mazatlánu. . . jestli Mazatlán v tomhle světě ještě existoval. Jestli -

Pak se objevil další létající stroj.

Jen zdánlivě se podobal těm dvěma předchozím. Ty letěly paralelně s pobřežím, ten první z jihu, druhý ze severu. Tenhle stroj přilétal ve směru od pobřeží, letěl na západ, i když klikatě.

Proletěl severně od nás, potom se otočil a kroužil kolem nás. Klesl natolik, že jsem rozeznal, že v něm jsou lidé, připadalo mi, že asi dva.

Ten tvar lze jen těžko popsat. Představte si velikého komorového draka, asi tak čtyřicet stop dlouhého, čtyři stopy širokého a mezi oběma draky prostor asi tak tři stopy.

Představte si tohohle komorového draka pravoúhle postaveného na jakousi loď, něco jako eskymácký kajak, jenže větší, mnohem větší - asi tak veliký jako celý ten komorový drak.

Pod tím vším jsou ještě dva jakoby kajaky, menší, umístěné paralelně s tím velikým.

Na jednom konci je motor (jak jsem si všiml později) a vpředu je vzduchová vrtule jako lodní šroub - to jsem taky viděl až později. Když jsem tuhle neuvěřitelnou konstrukci viděl poprvé, vzduchová vrtule se pohybovala tak strašně rychle, že nebyla vůbec vidět. Ale byla slyšet! Rámus z téhle vymyšlenosti byl ohlušující a nepřestával.

Stroj se natočil k nám a naklonil se tak, že mířil přímo na nás - jako pelikán, co se chystá sletět, aby nabral do zobáku rybu.

My jsme byli ta ryba. Bylo to děsivé. Aspoň pro mě; Margrethe nevydala ani hlásku. Ale silně mi mačkala prsty. Jenom fakt, že my nejsme ryba a že ten stroj nás nemůže pozřít a ani nechce, dělal tenhle střemhlavý let na nás méně děsivý.

Navzdory té hrůze (nebo možná právě proto) jsem teď viděl, že celá ta konstrukce byla přinejmenším dvakrát větší, než jsem odhadoval, když jsem ji viděl nahoře na obloze. Ovládali ji dva piloti, seděli vedle sebe za oknem vpředu. Ukázalo se, že motory jsou dva, namontované mezi křídly komorového draka, jeden vpravo a druhý vlevo.

V poslední chvíli se stroj zdvihl jako kůň, když zdolává překážku, a jen tak tak nás minul. Prudký závan větru za ním nás skoro smetl z našeho voru a z toho hluku mi zvonilo v uších.

Trochu vystoupal, zatočil zpátky k nám, znovu klouzal, ale ne úplně až k nám. Spodní dvojice kajaků dosedla na vodní hladinu a udělalo to pěnu jako obrovský ocas komety - a pak se ta věc zpomalila a úplně se zastavila, zůstala tam sedět na vodě a nepotopila se!

Teď se vzdušné vrtule pohybovaly pomalu a viděl jsem je poprvé. . . a obdivoval jsem tu technickou důmyslnost, co do nich lidi vložili. Říkal jsem si, že nemůžou být tak účinné jako ty potrubní vzdušné vrtule, používané v našich řiditelných vzducholodích, ale je to elegantní vyřešení problému na místě, kde by se potrubí dalo namontovat jen těžko a nebo vůbec ne.

Ale ty ďábelsky hlučné motory! Nechápal jsem, jak mohly kterémukoli inženýrovi připadat přijatelné.

Jak říkal jeden můj profesor (ještě před tím, než mě termodynamika přesvědčila o tom, že musím jít studovat duchovní obor), hluk je vždy doprovodným jevem nedostatku. Správně zkonstruovaný motor je tichý jako hrob.

Stroj se otočil a zase se k nám přiblížil, pohyboval se velmi pomalu. Jeho kočí jej ovládali tak, že nás minul jen o několik stop a skoro se zastavil. Jeden z těch dvou, co seděli uvnitř, vylezl ven z kočáru za

oknem a levou rukou se držel jedné z podpěr křídel komorového draka. Ve druhé ruce držel svinuté lano.

Když nás létající stroj míjel, hodil nám to lano. Chytil jsem konec, zaklesnul jsem si do něj ruku, ale do vody jsem se nespustil, protože Margrethe mě chytila.

Podal jsem lano Margrethe. "Ať tě vytáhnou. Já se spustím do vody a jsem hned za tebou."

"Ne!"

"Jak to myslíš ,Ne'? Ted' nemáme kdy se dohadovat. Dělej!"

"Alecu, buď zticha! Snaží se nám něco říct."

Zavřel jsem pusku, urazil jsem se. Margrethe poslouchala. (Nemělo cenu, abych poslouchal já; moje španělština končila u Gracias a Por favor. Místo toho jsem si na boku stroje přečetl: EL GUARDACOSTAS REÁL DE MÉXICO.

"Alecu, upozorňuje nás, abysme byli opatrní. Kvůli žralokům."

"Ouch."

"Ano. Máme zůstat, kde jsme. Opatrně nás vytáhne na laně. Myslím, že nás chce dostat nahoru, aniž bysme se dostali do vody."

"To je člověk podle mého gusta!"

Zkusili jsme to; nevyšlo to. Začal foukat vítr; působil víc na létající stroj než na nás - ta matrace nasáklá vodou byla jako přibitá a neměli jsme nic, do čeho by se mohl opřít vítr. Místo toho, aby nás ten chlap vytáhl do létajícího stroje, musel popouštět stále víc lana, aby nás nestáhl do vody.

Něco zakřičel; Margrethe odpověděla. Tak na sebe pokřikovali. Otočila se ke mně. "Říká, abysme pustili lano. Poodjedou a pak se vrátí, přímo na nás, ale pomalu. Až se k nám dostanou nejbliž, tak máme zkusit vydrápat se do aeroplano. Do toho stroje."

"Dobře."

Stroj odjel, klouzaje lehce po hladině, a zatočil zpátky. Při čekání jsme se ani trochu nenudili; bavila nás zatím hřbetní ploutev obrovského žraloka. Neútočil; patrně si nestačil uvědomit (má vůbec vědomí?), že bysme mu mohli chutnat. Asi viděl jen spodní část kapokové matrace.

Létající stroj namířil přímo k nám, vypadal jako obrovitá vážka, co klouže po hladině. Řekl jsem:

"Miláčku, až se to nejvíc přiblíží, vrhneš na podpěru, co bude nejbliž, já tě vysadím. Pak za tebou půjdu já."

"Ne, Alecu."

"Jak ,Ne'?" Byl jsem rozčilený. Margrethe byla tak výborná kamarádka - a pak najednou zase tak tvrdohlavá. V nevhodnou chvíli.

"Nemůžeš mě zvednout; nemáš tu žádnou základnu, abys mě mohl zvednout. A nemůžeš si stoupnout; nemůžeš si ani sednout. Takže, ty se chytni napravo, já se chytnu nalevo. Jestli někdo z nás podpěru mine, tak rychle zpátky na matraci! Aeroplano se zase vrátí."

"Ale -"

"Takhle říkal, že to máme udělat."

Nezbýval už čas, stroj už byl skoro nad námi. "Nohy" nebo podpěry, co spojovaly spodní dvojistou konstrukci s tělem stroje, přemostily matraci, jedna jen tak tak minula mě a druhá Margrethe. "Ted'!" křikla. Vrhla jsem se na svou stranu, chytil jsem se podpěry.

Skoro jsem si vytrhl pravou ruku z ramene, ale postupoval jsem dál, jako opice - obě ruce jsem dostal na plovák, podařilo se mi vyhoupnout nohu na horizontální kajak; ohlédl jsem se.

Viděl jsem, jak se k Margrethe natahuje ruka - vyšplhala, pak ji ta ruka zdvihla na horní křídlo draka a zmizela. Chystal jsem se šplhat na své straně nahoru - a najednou jsem vylevitoval na křídlo. Obvykle nelevituju, ale tentokrát jsem k tomu měl stimul: špinavě bílá hřbetní ploutev, příliš velká na jakoukoli decentní rybu, prořízla vodu přesně směrem k mé noze.

Pak jsem byl vedle kabiny, odkud ti dva piloti řídili svůj podivný stroj. Ten druhý muž (ne ten, co vylezl, aby nám pomohl) vystrčil hlavu z okna, zasmál se na mě, sáhl dozadu a otevřel malá dvířka. Nasoukal jsem se dovnitř, hlavou napřed. Margrethe už tam byla.

Uvnitř byla čtyři sedadla, dvě vpředu, tam seděli oba piloti, a dvě vzadu, kde jsme byli my.

Ten pilot, co byl na mé straně, se rozhlédl, něco řekl a dál - toho jsem si všiml! - se díval na Margrethe.

Byla samozřejmě nahá, ale to nebyla její chyba a gentleman by na ni takhle zírat neměl.

"Říká," vysvětlovala mi Margrethe, "že si musíme zapnout pásy. Myslím, že mluvil o tomhle." Zdvihla sponu na konci pásu, ten druhý konec byl připevněn na rám kabiny.

Přišel jsem na to, že sedím na podobné sponě; tlačila mě do spalného zadku. Do té chvíle jsem si toho ani nevšiml, mou pozornost poutalo příliš mnoho jiných věcí.

(Proč se neovládal! Už jsem skoro na něj chtěl začít křičet. To, že hodně riskoval, aby jí zachránil život, mi nedošlo; prostě mě pořád víc štválo, že může takhle zneužívat bezmocnou ženu.)

Věnoval jsem pozornost tomu otravnému pásu a snažil jsem se nevšímat si toho. Mluvil s tím druhým mužem vedle něho, a ten mu nadšeně odpovídal. Margrethe jejich hovor přerušila. "O čem mluví?" ptal jsem se jí.

"Ten chudák si chce sundat košili a dát mi ji. Já ji odmítám... ale zase ne tolik, abych tomu mohla zabránit. Je to od něj moc hezké, miláčku, a mě to těší. Skutečně se cítím líp, když ve společnosti cizích lidí mám na sobě aspoň něco." Poslouchala a pak dodala: "Hádají se, kdo bude mít tu čest."

Zmlkl jsem. V duchu jsem se jim omluvil. Vsadím se, že i papež římský se jednou dvakrát v životě tajně díval.

Ten, co seděl vpravo, zřejmě tu hádku vyhrál. Kroutil se na svém sedadle - nemohl vstát - a svlékl si košili, otočil se a podal jí dozadu Margrethe. "Señorita. Por favor." Dodal ještě několik slov, ale to už přesahovalo rámec mých jazykových znalostí.

Margrethe odpovídala důstojně a zdvořile a klábosila s nimi, když se soukala do jeho košile. Zakryla jí většinu těla. Otočila se ke mně.

"Miláčku, velitel je Teniente Anibal Sanz Garcia a jeho asistent je Sargento Roberto Dominguez Jones, oba jsou členové Královské mexické pobřežní stráže. Podporučík i seržant mi chtěli dát svoji košili, ale seržant vyhrál kámen-nůžky-papír, takže jsem dostala jeho košili."

"To je od něho ohromně šlechetné. Zeptej se jich, jestli v celý tyhle mašině je něco, co bych mohl na sebe hodit já."

"Zkusím to." Řekla několik frází; slyšel jsem svoje jméno. Potom přešla zpátky do angličtiny. "Pánové, mám tu čest představit vám svého manžela, señor Alexandro Graham Hergensheimer." Znovu začala mluvit španělsky.

Za chvíli jí odpověděli. "Nadporučík ti s lítostí musí oznámit, že nemají, co by ti mohli nabídnout. Slibuje na čest své matky, že ti něco opatří, hned jak dorazíme do Mazatlánu a do hlavního stanu Pobřežní stráže. Teď nás oba důrazně žádá, abychom se pevně připoutali, protože poletíme. Alecu, mě to děsí!"

"Neboj se, budu tě držet za ruku."

Seržant Dominguez se znovu otočil, zdvihl čturu.

"Aqua?"

"Proboha, ano!" souhlasila Margrethe. "Si, si, si!"

Voda nikdy nebyla tak dobrá.

Nadporučík se ohlédl, když jsme vrátili čturu, zešíroka se na nás usmál a zdvihl oba palce, znamení tak staré jako Colosseum, a udělal něco, co zrychlilo práci motorů. Vrtule se otáčely hodně pomalu; teď se však jejich rychlost prudce zvýšila. Stroj se otočil, jak ho nařídil přímo do větru. Vítr foukal ráno celou dobu; teď se na vrcholcích drobných vln objevovaly malé bílé kudrlinky. Motory ještě zrychlily, až na neuvěřitelné tempo, stroj začal poskakovat po vodě, všechno se třásl.

Potom jsme s nepředstavitelnou silou začali narážet do každé desáté vlny. Nevím, jak je možné, že jsme neztroskotali.

Najednou jsme byli dvacet stop nad vodou; narážení přestalo. Vibrace a hluk neustávaly. Stoupali jsme v ostrém úhlu - a otočili jsme se a znovu jsme letěli dolů a jen tak tak jsme nevyzvrátili ten tolik vítaný doušek vody.

Oceán byl přímo před námi, pevná stěna. Nadporučík otočil hlavu a něco křičel.

Chtěl jsem mu říct, aby dával pozor na cestu - ale neřekl jsem mu to. "Co povídá?"

"Říká, abysme se podívali, kam míří. Chce nám to přesně ukázat. El tiburón blanco grande - velký bílý žralok, co nás skoro dostal."

(Skoro bych se bez toho obešel.) Viděl jsem, že přesně uprostřed té vodní stěny plave šedý přízrak s

ploutví, co rozřezává hladinu. Ve chvíli, kdy mi bylo jasné, že přistaneme přímo na tu špičku, se stěna od nás odklonila, zadek se mi zatlačil do sedadla, v uších mi hučelo a na našeho hostitele jsem se nevrhl jen proto, že mám pevnou vůli.

Stroj vyrovnal výšku a náhle bylo cestování pohodlné, pomineme-li rámus a vibrace.

Vzducholodi jsou vždycky mnohem příjemnější.

Vysoké kopce za horizontem pobřeží, co byly tak špatně vidět z našeho voru, byly ze vzduchu vidět jasně, stejně jako celé pobřeží - celá řada krásných pláží a město, ke kterému jsme mířili. Seržant se rozhlížel, ukázal dolů na město a něco vykládal. "Co řekl?"

"Seržant Roberto říká, že doma budeme tak akorát k obědu. Almuerzo, řekl, ale poznamenal, že pro nás to bude snídaně - desayuno."

Můj žaludek se najednou rozhodl uklidnit se. "Mně je jedno, jak tomu říká. Řekni mu, ať se neobtěžuje s vařením koně. Já ho sním zasyrova."

Margrethe tlumočila; oba naši hostitelé se zasmáli, pak nadporučík dál mířil se strojem dolů a přistál na vodě a přitom se přes rameno díval na Margrethe a mluvil na ni - a ona se smála a přitom mi do dlaně pravé ruky zarývala nehty.

Přistáli jsme. Nikdo nebyl zabit. Ale vzducholodi jsou mnohem lepší.

Oběd! Všechno vypadalo růžověji.

X

V potu své tváře budeš jíst chléb,

dokud se nenavrátiš do země -

Genesis 3:19

Půl hodiny po přistání létajícího stroje v přístavu Mazatlán jsme Margrethe a já seděli společně se seržantem Dominguezem v jídelně pro poddůstojníky a mužstvo Pobřežní stráže. K polednímu jídlu jsme se opozdili, ale obsloužili nás. A mě oblékli. Aspoň trochu - dali mi montérky. Ale rozdíl mezi naprostou nahotou a kalhotami je mnohem větší než mezi lacinými pracovními kalhotami a nejjemnějším hermelínem. Zkuste to a uvidíte sami.

Člun nás odvezl od kotviště létajícího stroje; potom jsem musel jít přes nábreží, kde jsme přistáli, a do správní budovy, tam jsem čekal, než pro mě našli ty kalhoty - cizí lidi na mě celou dobu zírali, byly mezi nimi i ženy. Ted' už vím, jaký je to pocit být vystaven v kládě. Příšerný! V takových rozpacích jsem nebyl od té nešťastné nehody v nedělní škole, to mi bylo pět.

Ale ted' už tohle všechno bylo vyřízeno a před námi bylo jídlo a pití a pro tu chvíli jsem byl moc a moc šťastný. Jídlo nebylo takové, na jaké jsem zvyklý. Kdo řekl, že hlad je nejlepší kuchař? Ať to řekl, kdo chtěl, měl pravdu; dostali jsme vynikající oběd. Tenké placky z kukuřičné mouky se smaženými fazolkami a s horkým kořeněným dušeným masem, přelité hustou omáčkou, dál jsme měli misku malých žlutých rajčat a silnou, černou a hořkou kávu - co víc si může člověk přát? Žádný gurmán si na žádném jídle nepochutnal tolik jako já na tomhle.

(Napřed jsem se zlobil, že jsme jedli v jídelně pro poddůstojníky a mužstvo a ne s nadporučíkem Sanzem až k nevím jakým hodnostem. Mnohem později jsem si uvědomil, že jsem trpěl naprosto běžným civilním syndromem, t.j. měl jsem pocity civilisty bez jakýchkoliv vojenských zkušeností, který nevědomky své sociální postavení činí rovným s postavením důstojníků, nikdy ne s poddůstojníky a mužstvem. V praxi je tenhle názor nutně absurdní - ale je skoro všeobecný. Nebo možná ne všeobecný, ale převažuje po celé Americe... kde je každý "stejně dobrý jako kdokoli jiný a lepší než většina z nich".)

Seržant Dominguez ted' už měl zase svoji košili. Pro mě našli bílé kalhoty, žena - myslím, že asi uklízečka; nezdálo se, že by Mexická pobřežní stráž zaměstnávala ve svých řadách ženy - tedy nějakou ženu z ústředí poslali, aby přinesla něco pro Margrethe, a to něco byla blůzka a nabíraná sukně, obojí z bavlny a v jasných barvách. Jednoduché a určitě laciné oblečení, ale Margrethe v něm vypadala krásně.

A zatím ani jeden z nás neměl boty. Nevadilo to - bylo teplo a sucho; boty mohly počkat. Byli jsme

nakrmení, oblečení, v bezpečí- s veškerou pohostinností, která způsobila, že jsem nabyl dojmu, že Mexičané jsou nejlepší lidi na světě.

Když jsem vypil druhý šálek kávy, řekl jsem: "Srdíčko moje, jak se omluvíme a odejdeme, aniž bychom byli neslušní? Myslím, že bychom měli co nejdřív vyhledat amerického konzula."

"Musíme jít zpátky do ústřední budovy."

"Další byrokratické záležitosti?"

"Dá se to tak říct. Myslím, že se nás chtějí podrobněji vyptat, jak jsme se dostali na to místo, kde nás našli. Musíš připustit, že náš příběh je zvláštní."

"Myslím, že ano." Náš úvodní rozhovor s velitelem byl víc než neuspokojivý. Kdybych byl sám, myslím, že by mi prostě řekl, že jsem lhář. ... ale pro muže jako on je těžké vybuchnout vzteklym mužským já před Margrethe.

Potíž byla s dobrou lodí Konge Knut.

Nepotopila se, do přístavu nepříplula - nikdy neexistovala.

Byl jsem překvapen jen trochu. Kdyby se proměnila v loď s plnou výstrojí nebo v pětiveslici, nebyl bych překvapen. Ale já čekal nějaké plavidlo téhož jména - myslel jsem si, že pravidla to vyžadují. Ale teď začalo být jasné, že jsem pravidla nepochopil. Pokud nějaká pravidla vůbec byla.

Margrethe mě upozornila na fakt, který to potvrzoval: tenhle Mazatlán nebylo totéž město, které předtím navštívila. Tohle bylo menší město a nebylo to město turistické - to dlouhé molo, kde měla být ukotvena Konge Knut, v tomhle světě neexistovalo. Myslím, že tohle společně s létajícími stroji jí podalo důkaz o tom, že moje "paranoia" byla ve skutečnosti pouhá hypotéza. Byla tu už před tím; nábreží bylo velké a kamenné. A teď zmizelo. To jí otrásl.

Na velitele to dojem neudělalo. Většinou se ptal nadporučíka Sanze, ne nás. Zdálo se, že se Sanzem není spokojen.

Ještě jednu věc jsem za celou dobu nepochopil a nikdy jsem jí docela neporozuměl. Sanzův šéf byl "kapitán" (nebo "Capitán"); velitel byl taky "kapitán". Ale přitom neměli stejnou hodnost.*

Pobřežní stráž měla námořnické hodnosti. Ale těch pár mužů, kteří v rámci Pobřežní stráže obsluhovali létající stroje, měli hodnosti pozemní armády. Myslím, že tenhle základní rozdíl měl historický původ.

Možná, že se jednalo o tření styčných ploch; čtyřprýmkový námořní kapitán nebyl ochoten bezvýhradně věřit čemukoliv, co tvrdil důstojník z létajícího stroje.

Nadporučík Sanz přivedl dva nahé trosečníky s nesmyslnou povídačkou, čtyřprýmkový měl tendenci podezřívat samotného Sanze, že si neuvěřitelné momenty v našem příběhu prostě vymyslel.

Sanz nebyl zastrašený. Myslím, že skutečný respekt z důstojníka, který nikdy nebyl nad vodou výš než je vraní hnízdo, neměl. (Když jsem letěl v jeho pekelném stroji, pochopil jsem, proč neměl sklony padat na kolena před tímhle mariňákem. Dokonce i mezi piloty říditelných balónů jsem se setkal s touhle tendencí dělit svět na ty, co létají, a na ty, co nelétají.)

Po chvíli, kdy velitel přišel na to, že neotřese Sanzem, neotřese Margrethe a se mnou může komunikovat jen přes Margrethe, pokrčil rameny a vydal instrukce; řídili jsme se podle nich - všichni jsme odešli na oběd. Myslel jsem si, že tím to všechno skončilo. Ale teď jsme se tam zase vraceli.

Naše druhé sezení s velitelem bylo krátké. Řekl nám, že bychom ve čtyři odpoledne měli navštívit soudce pro imigranty - orgán s touhle jurisdikcí; žádný speciální orgán pro imigranty neexistoval. Zatím jsme dostali soupis toho, co dlužíme - prostřednictvím soudce jsme si měli zařídit vyplacení dluhu.

Margrethe vypadala vyděšeně, když od něj přebírala kus papíru; chtěl jsem vědět, co řekl.

Přetlumočila mi to; díval jsem se na ten účet. Víc než osm tisíc pesos!

Neuměl jsem nijak zvlášť dobře španělsky na to, abych si mohl přečíst všechny položky toho účtu; skoro všechna slova byla analogická.

"Tres horas" jsou tři hodiny a my měli zaplatit za tři hodiny použití "aeroplano" - slovo, které jsem už předtím slyšel od Margrethe; tak říkali létajícímu stroji. Měli jsme taky zaplatit čas nadporučíka Sanze a seržanta Domingueze. A ještě další poplatek, který, jak jsem se domníval, jsme měli platit jako režijní náklady nebo něco podobného.

A pak tam ještě bylo palivo pro aeroplano a jeho obsluha.

"Kalhoty" jsou "pantalones" - a tady byl účet za ty, co jsem nosil.

"Falda" byla sukně a "camisa" byla blůza - a Margrethino oblečení laciné rozhodně nebylo.

Jedna položka mě překvapila - ne svojí výší, ale tím, že vůbec byla v seznamu uvedena; měl jsem za to, že jsme byli hosty: dva obědy, každý za dvanáct pesos.

Jako samostatná položka byl uveden dokonce i velitelův čas.

Chtěl jsem se zeptat, kolik dolarů je osm tisíc pesos - pak jsem to neudělal, uvědomil jsem si totiž, že nemám ani ponětí o tom, jakou má v tomhle novém světě, do kterého jsme byli vrženi, dolar kupní sílu. Margrethe hovořila o tom účtu s nadporučíkem Sanzem, který vypadal, jako by byl v rozpacích. Bylo hodně protestů a hodně mávání rukama. Poslouchala, pak mi řekla: "Alec, není to Anibalův nápad a není to dokonce ani velitelova chyba. Tarify za tyhle služby - záchranu na moři, použití aeroplano a tak dále - jsou z el Distrito Real, Královského distriktu - myslím, že je to totéž jako Mexico City.

Nadporučík Sanz mi říká, že hospodářsky je to všechno řízeno z nejvyšších míst a na všechny je vyvíjen značný nátlak, aby si veškeré služby samy na sebe vydělaly. Říká, že kdyby nám velitel nevyúčtoval to zachránění a inspektor Královského distriktu by na to někdy přišel, strhli by to veliteli z platu a ještě by byl potrestán podle toho, jak by královská komise uznala za vhodné. A Anibal chce, abys věděl, že jemu samotnému je to všechno trapné. Kdyby měl sám svoje aeroplano, tak bychom byli prostě jeho hosty. Vždycky tě bude považovat za svého bratra a mě za svou sestru."

"Řekni mu, že já mám ve vztahu k němu naprosto stejné pocity a prosím tě, řekni mu to aspoň tak květnatě, jako to řekl on."

"Ano. A Roberto se taky připojuje."

"A totéž platí pro seržanta. Ale zjisti, kde a jak se dostaneme k americkému konzulovi. Máme potíže."

Nadporučík Anibal Sanz dostal pokyn dohlédnout na to, abychom na soud ve čtyři přišli; s tím jsme byli propuštěni. Sanz delegoval seržanta Roberta, aby nám dělal doprovod ke konzulovi a zpátky, vyjádřil lítost nad tím, že ze služebních důvodů nás nemůže doprovodit on osobně - sklapl podpatky a políbil Margrethe ruku. Došel mnohem dál, než mělo tohle prosté gesto vyjadřovat; všiml jsem si, že Margrethe byla potěšená. Ale tohle nás v Kansasu neučili. Moje chyba!

Mazatlán je na poloostrově; stanice Pobřežní stráže je na jižním břehu nedaleko majáku (nejvyššího na světě - působivě!); americký konzulát je asi tak míli cesty přes město na severním břehu, dolů po Avenida Miguel Aleman, po celé její délce - příjemná procházka, asi tak v polovině je zdobená hezkým vodotryskem.

Ale Margrethe a já jsme byli bosí.

Seržant Dominguez nám nenabídl taxi - a já si to nemohl dovolit.

Zpočátku se zdálo, že vůbec nevadí, když jsme bosí. Na bulváru jsme viděli i jiné bosé nohy a všechny nepatřily dětem. (Dokonce jsem nebyl ani jediný, co byl do pasu nahý.) Když jsem byl mladší, tak jsem považoval bosé nohy za přepych a za privilegium. Bosý jsem chodil celé léto a neochotně jsem se obouval do bot, až když začala škola.

Za prvním blokem domů jsem se divil, proč jsem se jako dítě vždycky těšil, až budu zase chodit bos. Za chvíli jsem poprosil Margrethe, aby požádala seržanta Roberta, aby zpomalil a aby mi dovolil zvolit cestu v co možná nejhlubším stínu; ten hnusný chodník mě pálil do nohou!

(Margrethe si nestěžovala - a mě to trochu rozčilovalo. Já pořád jen těžil z její andělské mravní síly - a měl jsem potíže s tím, abych se uměl chovat stejně k ní.)

Od té chvíle jsem věnoval bedlivou pozornost pečlivému ošetřování poraněných jemných růžových chodidel. Sám sebe jsem litoval a divil jsem se, proč jsem vůbec kdy opouštěl Boží zemi.

"Plakal jsem, že nemám boty, až do chvíle, kdy jsem potkal muže, co neměl nohy." Nevím, kdo to řekl jako první, ale je to část našeho kulturního dědictví a mělo by to tak být.

To se stalo mně.

Ani ne na půli cesty, tam, kde u vodotrysku Miguel Alemán přetíná Calle Aquiles Serdan, jsme viděli pouličního žebráka. Vzhlížel k nám a usmíval se, natáhl ruku, měl dlaň plnou tužek - "vzhlédl", protože jezdil na nízkém vozíku; neměl nohy.

Seržant Roberto mu říkal jménem a hodil mu minci; žebrák ji chytil do zubů, vhodil si ji do kapsy a vykřikl: "Gracias!" - a obrátil svoji pozornost na mě.

Řekl jsem rychle: "Margrethe, vysvětlíš mu, prosím tě, že nemám naprosto žádný peníze?"

"Ano, Alecu." Sedla si do dřepu a mluvila s ním z očí do očí. Potom se napřímila. "Pepe říká, že ti mám vyřídít, že je to v pořádku; chytne tě někdy příště, až budeš bohatý."

"Prosím tě, řekni mu, že se vrátím, že mu to slibuju."

Řekla mu to. Pepe se na mě usmál. Poslal Margrethe pusu, zasalutoval seržantovi a mně. Šli jsme dál. A já přestal hystericky vyvádět nad svými nohama. Pepe mě přiměl k tomu, abych celou svoji situaci přehodnotil. Od chvíle, co jsem pochopil, že mexická vláda nepovažuje záchranu za výsadu, ale předpokládá, že za to zaplatím, jsem sám sebe litoval, cítil jsem se podvedený. Mumlal jsem si pro sebe, že můj krajan, co si stěžoval, že všichni Mexičani akorát vysávají krev a žijí z bílých turistů, měl sakra pravdu! Ne Roberto a nadporučík, samozřejmě - ale ti ostatní. Líní paraziti, všichni! - s rukama nataženými pro dolar Yankeeho.

Jako Pepe.

V duchu jsem si promítl všechny Mexičany, co jsem ten den potkal, každého, co jsem si pamatoval, a žádal jsem o odpuštění za své uštěpačné myšlenky. Mexičané byli prostě jen společníci na té dlouhé cestě ze tmy do věčné temnoty. Někteří nesli své břímě dobře, jiní nikoli. A někteří z nich nesli velmi těžká břemena se statečností a elegancí.

Jako Pepe!

Včera jsem žil v přepychu; dneska jsem úplně bez peněz a mám dluh. Ale jsem zdravější, mám hlavu a dvě ruce - a taky mám Margrethe. Moje břemena byla lehká; ponese je radostně.

Díky ti, Pepe!

Na dveřích konzulátu byla malá americká vlajka a velký bronzový štítek. Zazvonil jsem na zvonek vedle něj.

Po docela dlouhém čekání se dveře pootevřely a ženský hlas nám řekl, abychom šli pryč (nepotřeboval jsem tlumočníka; smysl mi byl úplně jasný). Dveře se začaly zavírat. Seržant Roberto hlasitě zapískal a vykřikl. Škvíra se zvětšila; následoval dialog. Margrethe tlumočila: "Říkají, aby vyřídila Donu Ambrosiovi, že jsou tady dva američtí občané, kteří se s ním potřebují setkat, protože se dneska ve čtyři hodiny odpoledne mají dostavit k soudu."

Zase jsme čekali. Asi tak po dvaceti minutách nás služebná uvedla do tmavé kanceláře. Konzul vešel, naše oči se setkaly; v těch jeho byla otázka, jak se vůbec opovažujeme rušit ho při sestě.

Potom zahlédl Margrethe a zklidnil se. Podíval se na ni, jako by říkal: "Mohu vám nějak pomoci? Než to zařídím, uděláte mi tu čest a poctíte můj chudý dům tím, že si zde vypijete sklenku vína? Nebo snad šálek kávy?"

I když byla Margrethe bosá a v pestrém oblečení, byla dáma - já vypadal jako ničema. Neptejte se mě proč; prostě to tak bylo. Tenhle efekt působil zvlášť na muže. Ale na ženy to fungovalo taky. Zkuste to logicky vysvětlit a uvidíte, že budete používat slova jako "královský", "urozený", "venkovská šlechta" a "rozený" - to všechno naráží na nepřekonatelnou zeď amerického ideálu demokracie. Ať už to dokazuje něco o Margrethe nebo něco o ideálu demokracie, ponechám tuto záležitost jako slohové cvičení pro studenty.

Don Ambrosio byl okázalá nula, nicméně záchrana byla, že mluvil americky - pravou američtinou, ne angličtinou; narodil se v Brownsville v Texasu. Řekl bych, že jeho rodiče byli určitě Mexičani. Využil svého talentu na politiku mezi svými přáteli Chicanos, Američany mexického původu, aby získal pohodlnou sinekuru a říkal gringům, co navštívili Montezumu, proč nemohou mít to, co zrovna tak zoufale potřebují.

Což nakonec řekl i nám.

Nechal jsem většinou mluvit Margrethe, protože měla větší úspěch než já. Mluvila o nás jako o "panu a paní Grahamových" - na tomhle jméně jsme se dohodli cestou sem. Když nás zachránili, používala jméno "Graham Hergensheimer" a později mi vysvětlila, že tak mám možnost volby: můžu si vybrat "Hergensheimer" a jednoduše prohlašovat, že posluchačova paměť má drobné nedostatky; bylo uvedeno jméno "Hergensheimer Graham". Ne? No, tak to jsem určitě řekl špatně - pardon.

Nechal jsem to jako "Graham Hergensheimer", a proto jsem používal jméno "Graham", aby všechno bylo jednodušší; pro ni jsem vždycky byl "Graham" a sám jsem to jméno skoro dva týdny používal. Než jsem se dostal z konzulátu, řekl jsem několik dalších lží, pokoušel jsem se, aby náš příběh příběh zněl

uvěřitelněji. Nechtěl jsem se dostat do zbytečných komplikací; "pán a paní Grahamovi" bylo nejjednodušší.

(Menší teologická poznámka: mnozí lidé, jak se zdá, věří, že Desatero přikázání zakazuje lhaní. Ale vůbec ne! Ten zákaz se týká falešného svědectví proti vašemu bližnímu - specifikovaný, určený a mrzký druh lži. Ale neexistuje žádné biblické pravidlo, co by zakazovalo obyčejnou nepravdu. Mnozí teologové věří, že žádná lidská sociální organizace nevydrží přetvoření v absolutní čest. Pokud si myslíte, že jejich pochybnosti jsou nepodložené, zkuste to sami - povězte svým přátelům pravdu, zcela bez ozdob, o tom, co si myslíte o jejich potomcích - pokud si troufnete tohle riskovat.)

Po nekonečných opakováních (v nichž se Konge Knut zmenšila a stala se z ní naše soukromá motorová jachta) mi Don Ambrosio řekl: "Nemá to smysl, pane Grahame. Nemohu vám vydat ani dočasný doklad, který by nahradil váš ztracený pas, neboť jste mi ani v nejmenším nepodal důkaz o tom, že jste americký občan."

Odpověděl jsem: "Done Ambrosio, já žasnu. Víím, že paní Grahamová má maličko akcent; říkali jsme vám, že se narodila v Dánsku. Ale domníváte se skutečně, že někdo, kdo se nenarodil uprostřed vysoké kukuřice, by mohl mít přízvuk jako já?"

Pokrčil rameny: "Nejsem odborník na akcenty středozápadního území. Podle mě jste se klidně mohl narodit s hrubším britským akcentem, potom se dostat na jeviště - a každý ví, že zkušený herec dokáže napodobit mluvu jakékoli postavy, naučí se i její akcent. Lidová republika Anglie dnes dělá všechno pro to, aby si vychovala vyzvědače do Států; mohl byste být z anglického Lincolnu spíš než odněkud od nebraskeho Lincolnu."

"Tomu skutečně věříte?"

"Nejde o to, čemu věřím nebo ne. Faktem zůstává, že nepodepíšu žádný papír, na němž by stálo, že jste americký občan, dokud nevím, kdo jste. Promiňte. Mohl bych pro vás udělat něco víc?"

(Jak bys pro mě mohl udělat "něco víc", když jsi zatím neudělal naprosto nic?) "Možná byste nám mohl poradit."

"Možná. Nejsem právník."

Ukázal jsem mu kopii našeho účtu a vysvětlil jsem mu to. "Je to všechno v pořádku a jsou ty ceny úměrné?"

Prohlédl si to. "Ty poplatky docela určitě vyhovují právním normám, jejich i našim. Úměrné? Neříkal jste, že vám zachránili život?"

"V tom otázka nespočívá. Byla tu ještě další možnost - mohla nás vylovit posádka rybářské lodi, ještě před tím, než nás objevila Pobřežní hlídka. Ale našla nás Pobřežní hlídka, a ta nás vylovila."

"Má váš život - vaše dva životy - nižší cenu než osm tisíc pesos? Můj má mnohem vyšší cenu, to vás ubezpečuji."

"V tom to není, pane. Nemáme peníze, ani cent. Všechno to zmizelo spolu s tou lodí."

"Tak si o peníze napište. Můžete si tu žádost poslat odtud z konzulátu. Zajdu i takhle daleko."

"Děkuji vám. To zabere spoustu času. Jak se jich mezitím zbavím? Říkali mi, že soudce bude vyžadovat hotovost, a to okamžitě."

"No, není to zase tak strašné. Je pravda, že zdejší právo neumožňuje vyhlásit bankrot, jak to děláme u nás, a tak tu mají trochu staromódní zákon o vazbě dlužníků. Ale v praxi ho nepoužívají - jenom jím vyhrožují. Místo toho se vám soud bude snažit sehnat nějakou práci, abyste si na ten dluh vydělali peníze. Don Clemente je humánní soudce; vezme si vás na starost."

Až na květnatý nesmysl směřovaný k Margrethe to byl konec. Vyzvedli jsme si seržanta Roberta, který si užíval pohostinnosti posluhovačky a kuchařky v zákulisí, a namířili jsme si to k soudu.

Don Clemente (soudce Ibañes) byl příjemný, přesně jak říkal Don Ambrosio. Protože jsme úředníka hned informovali o tom, že uznáváme svůj dluh, ale že na jeho zaplacení nemáme peníze, žádný soud se nekonal. Prostě nás posadili do vyliďněné soudní síně a řekli nám, abychom počkali, zatímco soudce vyřídí případy, které měl naplánovány. Několik jich vyřídil velmi rychle. Někdy se jednalo o menší přestupky, které se trestaly pokutou; některé byly případy dlužníků; další zase byly výslechy pro pozdější jednání soudu. Nechápal jsem příliš, o co se jednalo a na šeptání se hned mračili, takže ani Margrethe mi toho moc říct nemohla. Ale určitě to nebyl soudce kat.

Připravené případy byly vyřízeny; když nám úředník dal pokyn, odešli jsme s "lotry" - většinou to byli venkovani - co nezaplatili pokuty nebo měli dluhy. Seřadili jsme se na nízkém stupínku čelem ke skupině mužů. Margrethe se ptala, co to je - a odpověď zněla: "La subasta."

"Co to je?" zeptal jsem se jí.

"Alecu, já přesně nevím. To slovo neznám."

S ostatními bylo vše vyřízeno hodně rychle; došlo mi, že většina z nich tady už předtím byla. Pak tam ze skupiny vedle stupínku zbyl jen jeden muž, na stupínku jenom my. Ten pán kypěl zdravím. Usmíval se a mluvil na mě. Margrethe odpovídala.

"Co říká?" ptal jsem se.

"Ptal se, jestli umíš umývat nádobí. Řekla jsem mu, že neumíš španělsky."

"Řekni mu, že nádobí samozřejmě umývat umím. Ale že zrovna tuhle práci bych moc dělat nechtěl."

Za pět minut byl náš dluh splacen v hotovosti soudnímu úředníkovi, získali jsme patrona, seňora Jaime Valerii Guzmána. Zaplatil šedesát pesos za den za Margrethe, třicet za mě plus poplatek za stravu a ubytování. Soudní poplatky činily dva a půl tisíce pesos, plus poplatky za povolení k práci dvou lidí, co tu nemají trvalý pobyt, plus válečná daň. Úředník vypočítal sumu, kterou dlužíme, potom nám to takhle vysvětlil: Za pouhých sto dvacet jedna dní - čtyři měsíce - bude naše povinnost vůči patronovi vyrovnána. Pokud, samozřejmě, v té době nebudeme utrácet peníze.

Řekl nám taky, kde u našeho patrona budeme pracovat - Restaurante Pancho Villa. Náš patron mezitím už odejel svým autem. Patrones jezdí, peones chodí pěšky.

XI

Jákob tedy sloužil za Ráchel sedm let;
bylo to pro něho jako několik dní, protože ji miloval.
Genesis 29:20

Někdy jsem se při mytí nádobí bavil tím, že jsem počítal, jak vysoký stoh talířů budu muset umýt, než si u našeho patrona, Dona Jaima, všechno odpracuju. Dvacet běžně používaných talířů v kavárně Pancho Villa měřilo na výšku jednu stopu. Jako správný tyran jsem se rozhodl, že šálek a podšálek nebo dvě skleničky se budou počítat za jeden talíř, protože tyhle věci se špatně skládaly na sebe. A tak dál. Velký mazatlánský maják je pět set patnáct stop vysoký, jen o čtyřicet stop nižší než Washingtonův pomník. Pamatuji si na den, kdy jsem dokončil první "majákový stoh". Začátkem toho týdne jsem řekl Margrethe, že se blížím ke svému cíli a že ho dosáhnu tak někdy ve čtvrtek nebo v pátek ráno. A taky že ano, čtvrtek večer - odešel jsem z přípravní, stoupl jsem si do dveří mezi kuchyní a jídelnou, zachytil jsem Margrethin pohled, zdvihl jsem ruce nad hlavu a potřásl jsem si s nimi jako bojovník. Margrethe přestala dělat, co právě dělat měla - přijímala zrovna objednávku od nějaké rodiny - a začala tleskat. Pak ale musela vysvětlit hostům, co se děje, a výsledek byl ten, že za pár minut za mnou zaběhla do přípravní a podala mi bankovku - deset pesos - jako dárek od otce té rodiny. Požádal jsem ji, aby mu za mě poděkovala a aby mu řekla, že jsem právě zahájil druhý majákový stoh, který věnuji jemu a jeho rodině.

To zase vyústilo v to, že seňora Valera poslala svého manžela, Dona Jaima, aby zjistil, proč Margrethe tak mrhá časem a předvádí se, místo aby se plně věnovala své práci... a následně pak byl Don Jaime zvědav, jak velké spopitné jsem dostal, a dal mi stejnou sumu.

Seňora neměla proč si stěžovat; Margrethe byla nejen její nejlepší servírka; byla to její jediná bilingvní servírka. V ten den, kdy jsme začali pracovat pro Sr. y Sra. Valera, pozvali písmomalíře, aby napsal výrazný nápis: ENGLIS SPOKE HERE. Potom Margrethe připravila jídelní lístky v angličtině, aby byly k dispozici hostům mluvícím anglicky (a ceny na jídelních lístcích v angličtině byly asi tak o čtyřicet procent vyšší než na španělských).

Don Jaime nebyl špatný šéf. Byl veselý a ve své podstatě ke svým zaměstnancům laskavý. Když jsme u něho pracovali asi měsíc, řekl mi, že by nekoupil můj dluh, jenže soudce nedovolil, aby moje smlouva

byla odtržena od Margrethiny - vzhledem k tomu, že jsme manželé (jinak bych si musel hledat práci někde na poli a svou manželku bych vídal jen výjimečně - jak mi řekl Don Ambrosio, Don Clemente byl humánní soudce).

Řekl jsem mu, že jsem šťastný, že se tahle transakce vztahovala i na mě, ale jenom to dokazovalo, že se vyznal, když si chtěl najmout Margrethe.

Souhlasil s tím. Řekl mi, že několik týdnů chodil na střešní pracovní aukce, byl tam vždycky až do konce a hledal bilingvní ženu nebo dívku, kterou by mohl zaučit jako servírku a pak vzal i mě, aby získal Margrethe - ale chtěl mi naznačit, že toho nelituje, protože nikdy neviděl přípravnu tak čistou, talíře tak vzorně umyté a stříbro tak naleštěné.

Ubezpečil jsem ho, že pocítuji jako šťastnou výhodou to, že mohu napomáhat cti a prestiži Restaurante Pancho Villa a jejímu významnému patronu, el Donu Jaimu.

Ve skutečnosti by pro mě bylo dost těžké tu přípravnu nevylepšit. Když jsem ji přebíral, tak jsem si napřed myslel, že podlaha je pokrytá vrstvou zeminy. A bylo to tak - daly se tam sázet brambory! - ale pod tou špínou, asi tak o půl palce níž, byl pevný beton. Vydrhnul jsem to a udržoval v čistotě - pořád jsem chodil bos. Potom jsem požádal o prášek proti švábům.

Každé ráno jsem ubíjel šváby a myl podlahu. Každý večer jsem před odchodem posypal podlahu práškem proti švábům. Porazit šváby možné není (myslím si), ale je možné bojovat s nimi nerozhodně, přinutit je k ústupu a držet je v šachu.

Co se týče kvality umytého nádobí, nemohla být špatná; moje matka měla fóbii ze špíny, a protože jsem pocházel z početné rodiny, myl jsem a utíral nádobí pod jejím přísným dohledem od svých sedmi do třinácti let (tehdy jsem povýšil a začal jsem roznášet noviny, takže na mytí nádobí mi nezbyval čas).

Ale nemyslete si, že když jsem to uměl dobře, že jsem byl do nádobí celý blázen. Když jsem byl ještě dítě, tak mě to nudilo; nudilo mě to, i když už jsem byl dospělý.

Tak proč jsem to dělal? Proč jsem neutekl?

Copak to není dost jasné? Když jsem myl nádobí, tak jsem mohl být s Margrethe. Možná, že někteří dlužníci by utekli a považovali by to za smysluplné - ale pro manželský pár nebylo moc vhodné utíkat, když ona je blondýnka v zemi, kde kdokoli blondatý je vždycky podezřelý, a když muž nemluví španělsky.

Oba jsme tvrdě pracovali - od jedenácti do jedenácti každý den kromě úterý, z toho jsme měli dvě hodiny na siestu a půl hodiny na oběd a půl hodiny na večeři - zbývajících dvanáct hodin dne jsme pak měli pro sebe; a ještě celé úterý.

Naše líbanky by nemohly být krásnější ani u Niagarských vodopádů. Měli jsme malou podkrovní místnost v zadní části budovy, kde byla restaurace. Bylo tam horko, ale my jsme tam přes den stejně moc nebyli - v jedenáct v noci tam bylo příjemně, ať už byl den jakkoli horký. Většina obyvatel Mazatlánu z naší sociální vrstvy (nula!) neměla kanalizaci. Ale my jsme pracovali a žili v budově s restaurací; byl tam splachovací záchod, který jsme používali společně s dalšími zaměstnanci během pracovní doby a těch dalších dvanáct hodin jsme jej používali jenom my. (Vzadu byl venku ještě suchý záchod, kam jsem občas během pracovní doby chodil, ale myslím, že Margrethe ho nepoužívala.)

Používali jsme sprchu v přízemí; ta sousedila se záchodem pro zaměstnance a příprava měla takové požadavky, že v budově byl veliký ohříváč vody. Seňora Valera nám pravidelně spílala za to, že máme příliš vysokou spotřebu teplé vody ("Plyn stojí peníze!"); tiše jsme ji poslouchali a dál jsme používali tolik teplé vody, kolik jsme potřebovali.

Podle smlouvy, kterou náš patron se státem podepsal, měl povinnost nás krmit a ubytovat (a šatit - podle práva, ale to jsme nevěděli, a potom už bylo pozdě se o tom zmiňovat), proto jsme tam spali a samozřejmě i jedli - nebyly to žádné speciality šéfa kuchyně, ale jídlo bylo docela dobré.

"Lepší je jídlo z bylin tam, kde je láska, než vykrmený býk tam, kde je nenávisť." Měli jsme jen sebe; to nám stačilo.

Protože Margrethe dostávala spropitné, hlavně od gringů, postupně nashromáždila nějaké peníze. Utráceli jsme, jak to šlo nejmíň - koupila boty pro nás oba - a šetřila, až budeme volní, abychom mohli odjet na sever.

Nedělal jsem si iluze o tom, že ta země na sever od nás je moje rodná hrouda... ale byla to její obdoba v

tomto světě; mluvilo se tam anglicky a byl jsem si jist, že tamní kultura bude docela jistě bližší té, na kterou jsme byli zvyklí.

Kvůli spropitnému, které Margrethe dostávala, jsme hned v prvním týdnu měli nesnáze se seňorou Valera. Zatímco právně byl naším patronem Don Jaime, ona byla majitelkou restaurace - nebo aspoň tak nám to říkala kuchařka Amanda. Jaime Valera tam kdysi byl vrchní a oženil se s majitelovou dcerou. Tak se stal stálým maitre d'hotel. Když jeho tchán zemřel, stal se v očích veřejnosti vlastníkem podniku on sám. Ale jeho manželka rozhodovala o penězích a vedla účetnictví.

(Možná bych měl dodat, že pro nás byl "Don Jaime", protože byl náš patron; pro veřejnost Don nebyl. Zdvořilostní "Don" se do angličtiny nepřekládá, ale když má člověk restauraci, tak to z něj Dona neudělá - ale když jste soudce, tak ano.)

Když seňora poprvé viděla, jak Margrethe přijímá spropitné, řekla jí, že ho musí odevzdávat a na konci každého týdne z něj dostane procenta.

Margrethe přišla rovnou za mnou do přípravny. "Alec, co mám dělat? Spropitné bylo na Konge Knut mým hlavním příjmem a nikdo mi nikdy neřikal, že se o ně musím s někým dělit. Může mi tohle udělat?" Řekl jsem jí, aby spropitné neodevzdávala a řekla seňoře, že si o tom s ní promluvíme večer.

Být peónem má jednu výhodu: pokud máte nedorozumění se šéfem, nemůže vás vyhodit z práce.

Samozřejmě, že nás mohli vyhodit... ale tak by Valerovi přišli o nějakých deset tisíc pesos, co do nás investovali.

Večer jsem přesně věděl, co a jak říct - jak to musí říct Margrethe, protože už jsem tam byl měsíc, tak jsem se naučil španělsky tak, že jsem se zmohl aspoň na minimální konverzaci:

"Pane, paní, nerozumíme vašim pravidlům, která se týkají darů pro mě. Chceme se sejít se soudcem a zeptat se ho, jak podle smlouvy postupovat."

Jak jsem se domníval, skutečně neměli zájem na tom, abychom se se soudcem sešli. Měli právo na Margrethiny služby, nikoli však na peníze, které jí dá někdo třetí.

Tím to ovšem neskončilo. Seňora Valera se tak zlobila, že ji o kořist připravila pouhá servírka, že pověsila ceduli s nápisem: NO PROPINAS - ŽÁDNÉ SPROPITNÉ, a totéž napsala i do jídelních lístků.

Peonové nemůžou stávkovat. Ale bylo tam ještě dalších pět servírek, dvě z nich byly Amandiny dcery. Ten den, kdy seňora Valera zakázala spropitné, zjistila, že má jen jednu servírku (Margrethe) a že v kuchyni není nikdo. Vzdala to. Ale docela určitě nám to nikdy neodpustila.

Don Jaime s námi jednal jako se zaměstnanci; jeho manželka s námi jednala jako s otroky. I přes to klišé "námezdní pracující" tu rozdíl byl. Protože jsme se oba usilovně snažili při odpracovávání dluhu být spolehlivými pracovníky, ale naprosto jsme odmítali být otroky, dostávali jsme se často se seňorou Valerou do křížku.

Krátce po nedorozumění se spropitným měla Margrethe pocit, že seňora šmíruje v naší ložnici. Jestli to byla pravda, tak neexistoval způsob, jak jí v tom zabránit; ve dveřích nebyl žádný zámek a do našeho pokoje mohla vstoupit bez jakéhokoli nebezpečí, že bude přistižena, když jsme pracovali.

Pomýšlel jsem na různé léčky, dokud Margrethe ten nápad nevetovala. Jednoduše měla všechny svoje peníze pořád u sebe. Ale to bylo jenom opatření, které Margrethe považovala za obezřetnost, aby nás "patronka" neokradla.

Nedovolili jsme, aby nám seňora Valera zkazila naše štěstí. A ani jsme nepřipustili, aby náš nejasný statut "manželského" páru nějakým způsobem pokazil naše tak trochu tajné líbáčky. No, já bych to možná zkazil, protože vždycky jsem byl v pokušení analyzovat záležitosti, které jsem analyzovat vůbec neuměl. Ale Margrethe je mnohem praktičtější než já a prostě mi to nedovolila. Snažil jsem se jí logicky vysvětlit náš vztah a poukazoval jsem při tom na to, že polygamií Svaté písmo nezakazuje, ale jen moderní zákony a zvyk - ale ona mě okamžitě ut'ala tak, že mi řekla, že ji naprosto nezajímá, kolik manželek nebo konkubín měl král Šalamoun a že na něj ani na Starý zákon nepohlíží jako na model pro její vlastní chování. Jestli s ní nechci žít, ať to prostě jenom řeknu! Říct to!

Zmlkl jsem. Některé problémy je lepší nechat jak jsou, nepřezvýchávat slova znovu a znovu. Tenhle moderní nátlak "dostat to ze sebe ven" je chyba, aspoň tak často, jako je to řešení.

Ale její opovržení Biblí, co se týče zákonnosti jednoho muže, který má dvě manželky, bylo natolik ostré,

že jsem se jí na to později zeptal - ne na polygamii; vyhnul jsem se tomu ožehavému tématu. Zeptal jsem se jí, jak se celkově staví k autoritě Písma svatého. Vysvětlil jsem jí, že víra, v níž jsem byl vychován, přísně interpretuje - "Bible platí celá, ne jen její části" - Písmo svaté je pravé slovo boží... ale že vím, že jiné víry se spíš držely ducha než stanovených pravidel... některé z nich byly dokonce tak liberální, že na Bibli skoro nebraly ohled. A přesto si všichni říkali křesťané.

"Margrethe, lásko moje, jako zástupce úřadujícího tajemníka Svazu církví za slušnost jsem byl denně v kontaktu se členy všech protestantských sekt v zemi a ve spojení s asociací mnoha duchovních, římských katolíků, jednali jsme spolu o záležitostech, v nichž se naše církve sjednotily. Poznal jsem, že naše církve nemá monopol na ctnost. Člověk může mít popletené základy víry a přesto může být řádným občanem a ctnostným křesťanem."

Zasmál jsem se pro sebe, když jsem si na něco vzpomněl a pokračoval jsem: "Nebo naopak, jeden z mých katolických přátel, otec Mahaffey, mi řekl, že dokonce i já se mohu dostat do Nebe, protože Bůh ve své nekonečné moudrosti bere v úvahu nevšímavost a pokřivenost protestantů."

Tenhle rozhovor jsme měli v úterý, když jsme měli volný den, ten den byla restaurace zavřená, a tak jsme se vydali na vrcholek el Cerro de la Nevería - Lednicový kopec, ale ve španělštině to zní líp - a právě jsme dojížděli oběd, měli jsme piknik. Tenhle kopec byl v centru města, blízko kavárny Pancho Villa, ale byla to pastýřská oáza; lidi tady dodržovali španělský zvyk spíš proměnit kopce v parky, než na nich něco stavět. Šťastné místo -

"Miláčku, nikdy se nebudu snažit obrátit tě na svou víru. Ale chci o tobě vědět co nejvíc. Zjišťuju, že o víře v Dánsku toho moc nevím. Myslím, že jsou tam většinou luteráni - ale má Dánsko svou vlastní státní církev jako některé další evropské národy? Ať tak či tak, jaká je tvoje víra? A je to víra přísná nebo liberální - a zase jinak, jaký z ní máš pocit? A pamatuj si, co říkal otec Mahaffey - souhlasím s ním. Nemyslím si, že jediné moje víra nás dovede do Nebes."

Ležel jsem na zemi, Margrethe seděla, objímala si kolena a obličejem byla otočena k západu, dívala se na moře. Tak měla obličej ode mne odvrácený. Na moji otázku neodpověděla. Po chvíli jsem řekl jemně:

"Miláčku, slyšela jsi mě?"

"Slyšela."

Zase jsem čekal a pak jsem dodal: "Jestli jsem se zeptal na něco, na co jsem se ptát neměl, pak tu otázku беру zpátky."

"Ne. Věděla jsem, že jednou ti na tohle budu muset odpovědět. Alecu, já nejsem křesťanka." Pustila si kolena, otočila se a dívala se mi do očí.

"Můžeš se se mnou rozvést stejně snadno jako ses se mnou oženil, stačí mi to jenom říct. Nebudu se protivit; potichu odejdu. Ale, Alecu, když jsi mi řekl, že mě miluješ, když jsi mi pak později řekl, že v očích svého Boha jsme manželé, na mou víru jsi se neptal."

"Margrethe!"

"Ano, Alecu?"

"Především, vypláchni si pusy. A pak se omluv."

"Možná, že v láhvi zbylo ještě dost vína na to, abych si pusy vypláchla. Ale za to, co jsem řekla, se ti omluvit nemůžu. Vždycky bych ti odpověděla pravdivě. Jenže ty ses neptal."

"Vypláchni si pusy proto, že jsi mluvila o rozvodu. Omluv se mi za to, že sis vůbec dovolila pomyslet na to, že se s tebou někdy rozvedu. Jestli někdy zlobíš, tak ti můžu naplácat. Ale nikdy tě nezapudím. Ani v bohatství ani v chudobě, ani v nemoci ani ve zdraví. Nikdy. Ženská, já tě miluju! Zapiš si to za uši!" Najednou byla v mé náruči, plakala, teprve podruhé, a já dělal to jediné, do jsem dělat mohl, líbal jsem ji.

Uslyšel jsem za sebou nějaké zvuky a otočil jsem se. Měli jsme celý ten vrchol kopce jen pro sebe, protože pro většinu lidí byl pracovní den. Ale přišel jsem na to, že jsme měli diváky - dva místní uličníky, tak mladé, že vlastně ani nebylo pořádně poznat, jestli jsou to kluci nebo děvčata. Když jeden z nich zachytil můj pohled, začal se zase chichotat a pomlaskával jako při líbání.

"Nechte toho!" zakřičel jsem. "Zmizte! Vaya con Dios! Řekl jsem to dobře, Margo?"

Mluvila s nimi a oni pak odešli, jenom se ještě několikrát vysokým hlasem zahihňali. Tohle přerušení mi přišlo vhod. Řekl jsem Margrethe, co jsem říct musel, protože po tom, co právě tak hloupě odvážně

řekla, potřebovala okamžitě nabýt znovu pocitu jistoty. Ale i tak to mnou hluboce otřásl.

Chtěl jsem něco říct, ale pak jsem se rozhodl, že za jeden den jsem toho namluvil až až. Ale Margrethe taky nic neřekla; ticho začalo úplně bolet. Cítil jsem, že nemůžu takhle nechat nejistotu balancovat na hraně.

"Jaká je tvoje víra, miláčku? Judaismus? Teď si vzpomínám, že v Dánsku jsou i Židé. Všichni Dánové nejsou luteráni."

"Ano, jsou tam Židé. Ale asi tak jeden z tisíce lidí. Ne, Alecu. Hm - jsou starší bohové."

"Starší než Jehova? To není možné."

Margrethe neřekla nic - to bylo typické. Když nesouhlasila, tak obvykle neříkala nic. Vypadalo to, jako by neměla vůbec zájem na tom, aby vyhrála naše hádky, v tom se určitě lišila od 99 procent lidského rodu... mnozí lidé přetrpí spíš pohromy než prohrát hádku.

Tak jsem přišel na to, že nemá cenu hnát obě strany do hádky, když není proč se dohadovat.

"Odvolávám. Neměl jsem říct, není možné". Mluvil jsem z hlediska přijaté chronologie v podání biskupa Ushera. Pokud člověk přijme jeho datování, pak v říjnu to bude tisíc devět set devadesát osm let, co byl svět stvořen. Samozřejmě tohle datování není věc samotného Písma svatého; Hales dospěl k jinému číslu, myslím, že sedm tisíc čtyři sta pět - jde mi to líp, když si ta čísla můžu napsat. A další učenci dospěli k maličko jiným cifrám.

Ale všichni se shodují v tom, že asi tak čtyři nebo pět tisíc let před Kristem došlo k jedinečné události, ke Stvoření. Tehdy Jehova vytvořil svět a tím i čas. Čas nemůže existovat sám o sobě. Z toho tedy vyplývá, že nic a nikdo a žádný bůh nemůže být starší než Jehova, protože Jehova vytvořil čas. Chápeš?"

"Radši jsem neměla nic říkat."

"Miláčku! Já se jen snažím s tebou intelektuálně pohovořit; neměl jsem v úmyslu, ani nemám a nebudu mít, ti jakkoli ublížit. Řekl jsem ti, jak je to podle ortodoxního datování. Je jasné, že ty znáš jiný způsob. Vysvětlíš mi ho? - a nevylítíš pokaždé, jen co chudák starý Alex otevře pusku. Byl jsem učen církví, která klade důraz na kázání; diskutovat je pro mě tak přirozené jako pro rybu plavání. Ale teď budeš mluvit ty a já budu poslouchat. Pověď mi o těch starších bozích."

"Víš o nich. Nejstaršího a největšího z nich světíme zítra; každý prostřední den v týdnu je jeho."

"Dneska je úterý, zítra - středa! Wotan! To je tvůj bůh?"

"Odin. 'Wotan' je německá zkomolenina výrazu ze staré norštiny. Otec Odin a jeho dva bratři stvořili svět. Na počátku bylo prázdno, nic co se dělo dál, se v mnohém podobá Knize Genesis, dokonce jsou tam i Adam a Eva - ale jmenují se Askr a Embla."

"Možná to je Genesis, Margrethe."

"Jak to myslíš, Alecu?"

"Bible je slovo boží, zvláště anglický překlad známý jako Bible krále Jakuba, protože každé slovo toho překladu bylo potvrzeno modlitbou a největším úsilím nejvýznamnějších světových učenců - veškeré rozdílné názory byly předány přímo Pánu prostřednictvím modlitby. A tak Bible krále Jakuba je slovo boží."

Ale nikde není psáno, že to musí být jediné slovo boží. Duchovní spisy jiné rasy v jiném čase a v jiném jazyce mohou být také inspirovány historií... pokud jsou slučitelné s Biblí. A to je právě to, o čem jsi mluvila, vid'?"

"No, jenom o stvoření a o Adamovi a Evě, Alecu. Chronologie vůbec nesouhlasí. Říkal jsi, že svět byl stvořen asi tak před šesti tisíci lety?"

"Asi tak. Podle Halese je ještě starší. Bible data neuvádí; datování je moderní vynález."

"Dokonce i ta delší doba podle - Halese? - je moc krátká. Sto tisíc let by odpovídalo líp."

Chtěl jsem protestovat - nakonec, někdy už je toho na mě příliš - pak jsem si vzpomněl, že jsem sám sebe nabádal, abych neřekl nic, co by Margrethe vedlo k tomu, že přestane mluvit. "Pokračuj, miláčku. Je v těch tvých náboženských spisech popsáno, co se dělo po celá ta tisíciletí?"

"Téměř všechno se událo ještě před tím, než bylo vynalezeno písmo. Některé události se dochovaly v epických básních, které zpívali skaldové. Ale ani tohle nezačalo, dokud se lidé nenaučili žít v kmenech a dokud je Odin nenaučil zpívat. Nejdéle vládli ledoví obři, tehdy lidstvo nebylo víc než divá zvířata a bylo loveno pro kratochvíli. Ale tohle je skutečný rozdíl v chronologii, Alecu. Bible postupuje od Stvoření po

Soudný den, potom je tisíciletá říše Kristova - Říše pozemská - potom válka na Nebesích a konec světa. Potom je Nebeské město a Věčnost - čas se zastaví. Říkám to dobře?"

"Ano. Profesionálnímu eschatologovi by to připadalo trochu moc zjednodušené, ale ty nejdůležitější momenty jsi popsala dobře. Podrobnosti lze nalézt ve Zjevení - myslím Zjevení svatého Jana proroka. Mnozí proroci byli svědky závěrů, ale svatý Jan je jediný s celou historií... protože Kristus sám se Janovi zjevil, aby ho zastavil při volbě, kdy by byl podveden falešnými proroky. Stvoření, Pád z milosti, dlouhá staletí boje a soudu, potom závěrečná bitva a po ní Odsouzení a Království. Co říká tvoje víra, láska moje?"

"Závěrečné bitvě říkáme Ragnarok* spíš než Armageddon* -"

"Myslím, že výběr terminologie nevadí."

"Prosím tě, miláčku. Na názvu nezáleží, ale na tom, co se děje, ano. Ve tvém Soudném dni byly kozy odděleny od ovcí. Zachránění odcházejí do věčného blaženství; prokletí jsou odsouzeni k věčnému trestu. Je to tak správně?"

"Správně - i když musím poznamenat z důvodů vědecké přesnosti, že některé autority tvrdí, že zatímco blaženství je věčné, Bůh natolik miluje svět, že nakonec může spasit i zatracené. Žádná duše nezůstane zcela nespasena. Jiní teologové na něco takového pohlížejí jako na kacířství - ale mně se to zamlouvá. Nikdy se mi nelíbila myšlenka věčného zatracení. Jsem sentimentální, miláčku."

"Já vím, Alecu, a proto tě miluju. Možná bys přišel na to, že ta stará víra je přitažlivá... protože se v ní neobjevuje věčné zatracení."

"Opravdu?"

"Ne. Při Ragnaroku bude svět, který známe, zničen. Ale to není konec. Za dlouhou dobu, dobu smíření, bude stvořen nový vesmír, lepší a čistší, zbavený špatností tohoto světa. Bude rovněž trvat nespočetná tisíciletí... dokud proti silám pekla a chladu nebudou bojovat síly dobra a světla... a znovu nastane čas odpočinku, po něm nové stvoření a nové možnosti pro lidi. Nic není nikdy dokončeno, nic není nikdy dokonalé, ale stále znovu a znovu bude mít lidské pokolení možnost činit lépe než v minulosti, znovu a znovu, bez konce."

"A ty tomu věříš, Margrethe?"

"Pro mě je jednodušší věřit tomuhle než samolibému uspokojení spasených a zoufalé situaci odsouzených k věčnému zatracení, jak je to v křesťanské víře. Jehova je prý všemocný. Jestli je to pravda, pak jsou ty ubohé odsouzené duše v Pekle proto, že to Jehova tak naplánoval, podrobně minutu po minutě. Není to tak?"

Váhal jsem. Logické sladění Všemohoucnosti, Vševědoucnosti a Blahovůle je v teologii ožehavý problém, na jednom z nich si dokonce jezuité vylámali zuby. "Margrethe, některé zázraky Všemohoucího nelze jednoduše vysvětlit. My smrtelníci musíme přijímat laskavé úmysly našeho Otce vůči nám, ať už jeho dílu vždy rozumíme nebo ne."

"Musí nemluvně chápat božské laskavé úmysly vůči jeho osobě, když si roztříští mozek o skálu? Jde potom přímo do Pekla a velebí Pána za jeho nekonečnou Moudrost a Laskavost?"

"Margrethe! O čem to vlastně mluvíš?"

"Mluvím o pasáži ze Starého zákona, ve které Jehova dává přímo pokyn k zabíjení nemluvnat, někdy přímo rozkazuje, aby byla zabita úderem o skálu. Podívej se na žalm, který začíná 'U řek babylónských' - 'A podívej se na Jehovova slova v Ozeášovi: 'jejich pacholátka budou rozdracena, těhotné ženy rozpolcený'. A pak ten případ Elizea a medvědů. Alecu, věříš svým srdcem, že tvůj Bůh přiměl medvědy, aby roztrhali malé děti jen proto, že si dělaly legraci ze starého muže s pleší?' Čekala."

A já taky čekal. Za chvíli řekla: "Je ten příběh s medvědy a dvaadvaceti dětmi skutečné slovo boží?"

"Samozřejmě, že je to slovo boží! Ale nepředstírám, že tomu úplně rozumím. Margrethe, jestli chceš podrobné vysvětlení všeho, co Pán udělal, modli se k němu za osvětlení. Ale mě do toho nenut'."

"Já neměla v úmyslu tě nutit, Alecu. Promiň."

"Není třeba, Nikdy jsem ten příběh s medvědy nepochopil, ale nenechám otřást svojí vírou. Možná je to podobenství. Ale, hehe, miláčku, nemá tvůj Otec Odin sám pěkně krvavý příběh?"

"Ne na stejném stupni. Jehova ničil město za městem, všechny muže, ženy a děti až po ta nejmenší nemluvnata, Odin zabíjel jen při konfliktech se svými odpůrci, co byli stejně velcí. Ale nejdůležitější

rozdíl, Otec Odin není všemocný a netvrdí, že je přemoudrý."

(Teologie, která se vyhýbá palčivému problému - ale jak Ho můžeš nazývat "Bohem", když není všemocný?)

Pokračovala: "Alec, lásko moje jediná, nechci útočit na tvou víru. Nelíbí se mi a nikdy se mi asi líbit nebude - a doufám, že nic takového se nebude znovu opakovat. Ale ty ses mě přímo zeptal, jestli přijímám nebo nepřijímám autoritu 'Písma svatého' - čímž máš na mysli svoji Bibli. Musím ti odpovědět stejně otevřeně. Ne. Jehova nebo Jahve ze Starého zákona mi připadá sadistický, krvelačný, genocidní ničema. Nechápu, jak mohl být ztotožňován s jemným Kristem z Nového zákona, dokonce přes Svatou trojici."

Chystal jsem se odpovědět, ale skočila mi do řeči: "Srdíčko moje, než od tohoto tématu odbočíme, musím ti říct, na co jsem myslela. Vysvětluje tvoje víra nějak tu tajemnou věc, co se s námi stala? Jednou mně, dvakrát tobě - tu přeměnu světů?"

(To mi právě taky vrtalo hlavou!)

"Ne. To musím uznat. Kdybych tak měl Bibli, abych v ní našel vysvětlení. Ale hledal jsem ve své mysli. Nepodařilo se mi najít nic, co by mě na tohle připravilo." Povzdechl jsem si. "Je to skličující pocit. Ale -" usmál jsem se na ni. "- božská Prozřetelnost mi dala tebe. Žádná země, kde je Margrethe, není pro mě cizí."

"Drahý Alec. Ptala jsem se, protože stará víra jedno vysvětlení nabízí."

"Cože?"

"Ne moc veselé. Na počátku tohoto cyklu byl Loki přemožen - znáš Loiího?"

"Trochu. To je ten kazimír."

"Kazimír" je příliš slabé slovo; dělá peklo. Po celá tisíciletí byl vězeň, řetězy přikovaný ke skále. Alec, konec každého cyklu v historii člověka začíná stejně. Lokimu se podaří pouta uvolnit... a výsledkem je chaos."

Dívala se na mě s velikým smutkem. "Alec, je mi to líto... ale já věřím, že se Loki odpoutal. Příznaky tomu odpovídají. Teď se může stát cokoli. Přichází Ragnarok. Náš svět končí."

XII

V tu hodinu nastalo veliké zemětřesení,

desetina toho města se zřítíla

a v zemětřesení zahynulo sedm tisíc lidí.

Ostatních se zmocnil strach a vzdali čest Bohu na nebesích.

Zjevení 11:13

Umyl jsem další majákový stoh talířů a přemítal jsem o tom, co mi řekla Margrethe v to krásné odpoledne na Lednicovém kopci - ale Margrethe jsem se o tom nikdy nezmínil. A ona o tom se mnou nemluvila; protože Margrethe se nikdy o nic nehádala, pokud mohla rozumně mlčet.

Věřil jsem její teorii o Lokim a Ragnaroku? Samozřejmě, že ne! Neměl jsem nic proti tomu, aby se Armageddon přejmenoval na "Ragnarok". Ježíš nebo Joshua nebo Jesu; Mary nebo Miriam nebo Marya nebo Maria, Jehova nebo Jahve - vyhovuje jakékoli slovo, pokud se mluvčí a posluchač shodnou na jeho významu. Ale Loki? Ptáte se, jestli věřím, že mýtický polobůh ignorantské barbarské rasy provádí změny v celém vesmíru? To určitě!

Jsem moderní člověk, hlava otevřená - ale není tak prázdná, aby tudy mohl profukovat vítr. Někde ve Svatém písmu je racionální vysvětlení těch změn, co se s námi přihodily. Vysvětlení jsem nemusel hledat v duchařských příbězích dávno mrtvých pohanů.

Postrádal jsem Bibli, potřeboval jsem ji mít u ruky. Nebylo pochyb o tom, že v bazilice o tři bloky dál měli katolické Bible... v latině nebo španělštině. Chtěl jsem ale Bibli krále Jakuba. A zase nebylo pochyb o tom, že někde v tomhle městě byly další výtisky - ale nevěděl jsem, kde. Poprvé v životě jsem záviděl dokonalou paměť kazateli Paulovi (reverend Paul Balonius), který v polovině minulého století

procesťoval křížem krážem státy Středořápadu a kázal Slovo boží, aniž by měl u sebe Bibli.

Bratr Paul byl známý tím, že uměl z paměti citovat z Knihy, pamatoval si kapitoly a čísla veršů a naopak, uměl určit přesně stránku v knize, kapitolu a číslo verše, když mu někdo přečetl verš.

Narodil jsem se příliš pozdě na to, abych se s kazatelem Paulem setkal, takže jsem ho při tom nikdy neviděl - ale dokonalá paměť je zvláštní dar od Boha, který uděluje nepřilíš zřídka; nemám důvod pochybovat o tom, že jím bratr Paul byl obdařen. Paul zemřel náhle, poněkud tajemně a možná i hříšně - jak říkal můj profesor, co mě učil misionářem, člověk musí být velmi rozvážný, když se o samotě modlí s vdanou ženou.

Já Paulův dar nemám. Umím citovat prvních pár kapitol Genesis a několik žalmů a pak ještě Lukášův vánoční příběh a ještě některé další pasáže. Ale kvůli tomuhle problému jsem si potřeboval prostudovat velmi podrobně všechny proroky, zvlášť proroctví známé jako Zjevení svatého Jana.

Blížil se Armageddon? Byl druhý příchod Ježíše Krista nablízku? Budu ještě fyzicky živ ve chvíli, kdy zazní velká polnice?

Vzrušující myšlenka a ne zrovna taková, kterou by bylo možné z hlavy rychle vypudit. Milióny lidí budou žít v ten veliký den; v tom obrovském množství by mohl být i Alexander Hergensheimer. Uslyším Jeho Hlas a uvidím, jak mrtví budou stoupat vzhůru a potom já sám "s nimi budu tažen do oblak, abych se setkal s Pánem ve vzduchu" a pak, budu "navěky s Pánem", jak mi slibovali? Nejúčvatnější část Velké knihy!

Neměl jsem záruku, že já sám budu v ten velký den zachráněn, ani kdybych se toho dne fyzicky dožil.

Být Bohem vyvoleným služebníkem Evangelia neznamena, že se vaše šance nějak zvlášť zlepší. Duchovní jsou si této holé pravdy vědomi (pokud jsou sami k sobě čestní), ale laici se někdy domnívají, že tito muži mají všechno jednodušší.

Není to pravda! Pro duchovního neplatí omluva. Nikdy nemůže tvrdit, že "nevěděl, že je to nepřipustné" nebo uvádět mládí a nezkušenost jako důvod k žádosti o milosrdenství nebo se ohánět neznalostí práva. Nemohou používat ani žádnou jinou omluvu jako laici, kteří sice vědí, že lehce morálně vybočili, ale přesto doufají, že budou zachráněni.

Když jsem tohle věděl, musel jsem připustit, že v poslední době moje činy nenapovídaly, že bych mohl být mezi zachráněnými. Samozřejmě, znovu jsem se narodil. Někteří lidé si myslí, že to je něco, co se dosáhne jednou pro vždy, jako třeba potvrzení o ukončení studia. Bratře, s tím nepočítej! Já si jen dával dobrý pozor, abych si na svoje konto nepřipsal několik hříchů: hříšná pýcha. Nestřídmost. Chamtivost. Smilstvo. Cizoložství. Pochybnost. A další.

A co horšího, necítil jsem žádnou lítost nad tím nejhorším ze všeho.

Pokud knihy ukáží, že Margrethe nebude spasena a zapsána na seznam do Nebes, pak jsem neměl vůbec zájem na tom, abych tam šel sám. Bože, pomoz mi, ale taková je pravda.

Dělal jsem si starosti o Margrethinu nesmrtelnou duši.

Nemohla se odvolávat na druhou možnost, to se týkalo všech duší narozených před Kristem. Byla zrozena do luteránské víry, nebyla to moje víra, ale předchůdkyně mojí víry, předchůdkyně všech protestantských církví, první plod potravý pro červy. (Když jsem byl ještě chlapec v nedělní škole, "potrava pro červy" v mé představivosti vytvářela obrazy teologii naprosto cizí!)

Jediný způsob, jak by bylo možné Margrethe zachránit, bylo, aby se zřekla bludařství a aby hleděla narodit* se znovu. Ale to musí udělat sama; já tohle za ni udělat nemůžu.

Nejvíce, co pro ni mohu udělat, je naléhat, aby hledala spasení. Ale to budu muset udělat velmi obezřele.

Motýla nepřesvědčíte, když v jedné ruce máte světlo a druhou máváte mečem. Margrethe nebyla neznaboh, neignorovala Krista a potřebovala jen vedení. Ne, byla zrozena v křesťanství a odmítla ho s očima otevřenými. Citovala Písmo svaté stejně pohotově jako já - musela tedy knihu prostudovat velmi pečlivě, mnohem pečlivěji než kdejaký laik. Kde a proč, to jsem se nikdy neptal, ale myslím, že to určité bylo v době, kdy začala uvažovat o tom, že upustí od křesťanské víry. Margrethe byla tak vážná a tak dobrá, že jsem s určitostí cítil, že by k tak drastickému kroku nepřistoupila bez dlouhého a pečlivého uvažování.

Jak naléhavý byl Margrethin problém? Měl jsem snad k dispozici třicet let nebo tak nějak, abych se naučil chápat její mysl a vycítit ten nejlepší přístup? Nebo byl Armageddon už tak blízko, že odklad být

o jediný den by ji odsoudil na věčnost?

Pohanský Ragnarok a křesťanský Armageddon mají společné tohle: konečné bitvy budou předcházet velká znamení a předzvěsti. Měli jsme zkušenosti s takovými osudovými znameními? Margrethe se domnívala, že ano. Já osobně jsem myšlenku, že tento svět se mění jako předzvěst poslední bitvy, považoval spíš za atraktivní než alternativní, t.j. u mě se jednalo o paranoii. Je možné, aby ztroskotala loď a změnil se svět jen proto, abych si neporovnal otisk prstu? Občas jsem o tomhle přemýšlel, ale - no, Alecu, přízněj si to, ty sám tak důležitý nejsi. (Nebo jsem tak důležitý byl?)

Nikdy jsem nevěřil na milénium. Jsem si vědom toho, jak často se v Bibli objevuje číslo jeden tisíc, hlavně v proroctví - ale nikdy jsem nevěřil, že Všemohoucí musel pracovat přesně tisíciletí - nebo jakkoli jinak dlouhou dobu - jen proto, aby numeristé byli spokojeni.

Na druhou stranu vím, že mnoho tisíc moudrých a zbožných lidí přikládá velký význam nadcházejícímu konci druhého tisíciletí, spojují jej se Soudným dnem a Armageddonem a se vším tím, co musí následovat potom - to všechno se má podle jejich předpokladů stát právě v téhle době. Důkazy o tom nacházejí v Bibli, v liniích Velké pyramidy a v různých apokryfech.

Ale rozcházejí se v datu konce tisíciletí. Rok 2000? Nebo rok 2001? Nebo je správné časové určení 7. dubna roku 2030 tři hodiny odpoledne jeruzalémského místního času? Pokud učenci skutečně dobře přepočítali čas a datum Ukřižování - a zemětřesení ve chvíli Jeho smrti - na čas měřený na zemi. Nebo by to měl být Velký pátek roku 2030 počítáno podle lunárního kalendáře? Není to nic banálního, vezmete-li v úvahu, o jak významné datum se jedná.

Budeme-li však za výchozí bod k počítání tisíciletí brát narození Kristovo, ne jeho Ukřižování, je hned jasné, že ani naivní 2000 ani poněkud méně naivní datum 2001 nemůže být dvoutisícím datem, protože Ježíš se narodil v Betlémě na Boží hod vánoční v roce 5 před Kristem.

To ví každý vzdělaný člověk a skoro nikdo o tom nepřemýšlí.

Jak je vůbec možné, že největší událost v celé historii, zrození našeho Pána v lidské podobě, je posunuto o pět let! Neuvěřitelné!

Je to prosté. Mnich v šestém století prostě udělal aritmetickou chybu. Naše současné datování ("Anno Domini") se nepoužívalo ještě několik století poté, co se Kristus narodil. Všichni, co se pokoušeli dešifrovat číslo na základním kameni, datum napsané římskými číslicemi, chápou chybu, které se bratr Dionysius Exiguus dopustil. V šestém století jen moc málo lidí umělo číst, takže chyba tam zůstala po mnoho let - a pak už bylo pozdě na změny ve všech záznamech. Takže se dostáváme do absurdní situace, že Kristus se narodil pět roků před Kristem - je to zvláštnost, kterou lze vyjasnit pouze tak, že jedna věta vychází z faktu a další věta vychází z kalendáře založeného na špatných faktech.

Po dva tisíce let měla ta chyba v záznamu dobrého mnicha pramalý význam. Ale teď nabývá velikého významu. Ti, co věří v sudé tisíciletí, mají pravdu, konec světa lze očekávat letos na Boží hod vánoční. Všimněte si, prosím, že neuvádím "25. prosince". Den a měsíc Kristova narození nejsou známy. Matouš poznamenává, že Herodes byl král; Lukáš prohlašuje, že Augustus byl císař a že Kyrenius byl guvernérem Sýrie a my všichni víme, že Josef a Marie putovali z Nazaretu do Betléma na sčítání lidu. Další údaje nejsou známy, ani v Písmě svatém ani v římských světských záznamech.

Tak a jsme u toho. Podle teorie sudého tisíciletí lze Poslední soud očekávat asi tak za třicet pět let ode dneška... nebo dnes v podvečer!

Nebýt Margrethe, tak by mi tahle nejistota nepřinášela bezesné noci. Ale jak můžu spát, když je moje milovaná vystavena okamžitému nebezpečí, že bude smetena do bezedné jámy, kde bude na věky trpět? Co byste dělali vy?

Podívejte, stojím bosý na mastné podlaze a myju nádoby, abych se vyplatil ze smlouvy a přitom hluboce přemítám o věcech dávných i nedávných. Směšný pohled! Ale umývání nádobí nezaměstnává moji mysl; líp mi to myšlení šlo, když jsem měl o čem přemýšlet.

Někdy jsem si porovnával svoje žalostné postavení s tím, kdo jsem ještě nedávno byl, a kladl jsem si otázku, jestli vůbec někdy v tom labyrintu najdu cestu zpátky.

Chtěl bych jít zpátky? Byla tam Abigail - a, zatímco polygamie byla Starým zákonem přijatelná, ve čtyřiceti šesti státech není povolena. To bylo dáno jednou provždy, když dělostřelectvo armády Unie zničilo chrám Antikrista v Salt Lake City a armáda kontrolovala rozchod a diasporu těch nemorálních

"rodin".

Nechat Margrethe kvůli Abigail by byla příliš vysoká cena za znovuoobnovení pozice síly a důležitosti, kterou jsem nedávno měl. Zatím se mi moje práce líbila, stejně tak jako hluboké uspokojení nad jejím výsledkem. Měli jsme nejlepší rok od založení nadace - mluvím o neziskové korporaci Svaz církví za slušnost. "Nezisková" neznamená, že by taková organizace neplatila odpovídající platy a dokonce i odměny a po nejlepším finančním roce nadace jsem si vybral zaslouženou dovolenou. Toho úspěchu jsme dosáhli především mým přičiněním, protože já jako zástupce ředitele měl na starosti především udržovat pokladnu plnou peněz.

Ale ještě větší uspokojení mi přinášela práce na vinohradech. Tato práce zvyšovala naše fondy, pokud naše duchovní programy nedosahovaly kýžených výsledků.

V posledním roce jsme dosáhli těchto pozitiv:

- a) Federální zákon označil potrat za významný hřích;
- b) Federální zákon označil výrobu, prodej, přechovávání, dovoz, přepravu a/nebo používání antikoncepčních léků nebo pomůcek za hrdelní zločin, za který může být pachatel potrestán vězením na dobu nejméně jeden rok a den a nejvíce dvacet let za každý jednotlivý přestupek - a zcela vyloučil farizejskou výmluvu o "pouhé prevenci proti onemocnění";
- c) Federálním zákonem sice nebyl zakázán hazard, ale byl kontrolován a vydávány licence federální jurisdikcí. To byl jeden krok - až vybudujeme takovýto základ, můžeme potom zdolat tu dvojitou pekelnou propast, Nevadu a New Jersey, jednu po druhé. Rozděl a panuj!
- d) Rozhodnutí Nejvyššího soudu, kde my figurujeme jako amicus curiae, podle něhož jsou stanovena pravidla pro typickou komunitu nebo komunitu středních vrstev společnosti pro všechna města ve všech státech (Tomkins versus Spojení distributoři zpráv);
- e) Skutečného pokroku jsme dosáhli, když tabák byl k dostání pouze na předpis. Takticky byl šňupavý tabák a tabák na žvýkání oddělen od problému definovaného "látky určené k pálení a inhalování";
- f) Pokrok na našem výročním modlitebním shromáždění v několika záležitostech, které mě moc zajímaly. Jednou z nich byl problém, jak zlikvidovat statut soukromých škol, které byly zproštěny daní a nebyly napojeny na křesťanskou sektu. Zatím ještě nebyl jasný postup s ohledem na ožehavý problém římsko-katolických škol. Mohli bychom je zastřešit? Nebo je čas udeřit? Ať byli katolíci spojenci nebo nepřátelé, vždycky to byl veliký problém pro nás, kdo jsme stáli v prvních řadách.

Bylo to přinejmenším stejně složité jako židovský problém - existovalo vůbec nějaké humánní řešení? Jestli ne, tak co potom? Měli bychom popadnout býka za rohy, nedělat s tím žádné cavyky? O tomhle jsme diskutovali jenom in camera.

Další záležitost byl můj vlastní malý projekt: znechucení astronomů. Málo laiků si uvědomuje, že darební astronomové jsou v koncích. Poprvé jsem si toho všiml, když jsem ještě byl na průmyslovce a chodil jsem na hodiny deskriptivní astronomie; byl to nepovinný předmět. Dejte astronomovi větší teleskop a nechte ho pracovat bez kontroly; první věc, co udělá - začne s otravnými, přihlouplými dohady, co popírají staré pravdy z Genese.

Existuje jen jeden způsob, jak se s tímto druhem nesmyslu vypořádat: sáhněte jim na peníze! Znovu přesně popište "pedagogiku", aby byly zrušeny ty zbytečně obrovité astronomické observatoře. Zaříd'te to tak, aby jenom Námořní observatoř neplatila daně, snižte počet jejích zaměstnanců, omezte jejich činnost na záležitosti, které se týkají výlučně navigace. (Některé z nejbezbožnějších a nejpodvratnějších teorií mají svůj původ u státních úředníků s definitivou, kteří nemají dost jiné práce.)

Samozvaní "vědci" nejsou obvykle k ničemu, ale astronomové jsou z nich nejhorší.

Další věc, která je vždycky na pořadu výročního modlitebního shromáždění a na niž se mi nechce obětovat ani čas ani peníze: "Hlasy pro ženy." Tyhle hysterky se samy stylizují do rolí "suфраžetek", nepředstavují hrozbu, nikdy nemůžou vyhrát a jsou jenom přehnaně sebevědomé a chtějí na sebe upoutat pozornost. Není třeba je zavírat do vězení ani vystavovat v kládě - nikdy nedopust'te, aby se z nich staly mučednice! Ignorujte je.

Měli jsme ještě další zajímavé cíle, co stály za to, které jsem držel stranou a které netrpěly tím, že se neprojednávaly na shromážděních, která jsem řídil, ale místo toho jsem je zařadil do seznamu "Snad příští rok":

Školy zvlášť pro chlapce a zvlášť pro děvčata.

Znovuobnovení trestu smrti za čarodějnictví a satanství.

Aljaška jako řešení problému černochů.

Federální kontrola prostituce.

Homosexuálové - jaká je odpověď? Trest? Operativní zákrok? Jiné?

Je nekonečně mnoho dobrých věcí, co se zamlouvají samotným strážcům veřejné morálky - otázkou však zůstává, jak je volit a vybírat pro větší slávu Boží.

Ale všechny tyhle záležitosti, ať jsou jakkoli fascinující, bych nikdy znovu dělat nemohl. Pomocník v kuchyni, který se jenom učí místnímu jazyku (gramaticky nesprávně, to vím docela jistě!) nepředstavuje žádnou politickou sílu. Takže jsem si tyhle věci nepřipouštěl a soustředil jsem se na svůj skutečný problém: Margrethino kacírství a v tomhle okamžiku druhotnou záležitost, dostat se legálně z nucených prací a vydat se na sever.

Pracovali jsme více než sto dní, když jsem požádal Dona Jaime, aby mi pomohl vypočítat přesné datum, kdy si odpracujeme celý svůj dluh - byla to zdvořilá forma tohoto: Milý šéfe, nadešel ten den, chystáme se k odchodu tak rychlému, jak peláš vyplašený králík. Počítejte s tím.

Celkovou dobu jsem si sám vypočítal na sto dvacet jedna dní... a Don Jaime mě tak šokoval, že jsem skoro zapomněl veškerou španělštinu, protože došel k číslu sto padesát osm dní.

Znamená to ještě šest týdnů a já počítal s tím, že už příští týden budeme volní!

Protestoval jsem a poukazoval jsem na to, že celková naše povinnost, jak ji stanovil soud, podle aukcí stanovené hodnoty našich služeb (denně šedesát pesos Margrethe a já polovinu), je sto dvacet jedna dní... a my už si odpracovali sto patnáct.

Ne sto patnáct - devadesát devět - podal mi kalendář a chtěl, abych to počítal s ním. V tu chvíli jsem přišel na to, že naše krásné úterky se do toho odpracovaného času nezapočítávaly. Nebo tak to aspoň říkal náš patron.

"A kromě toho, Alexandro," dodal, "zapomněl jsi připočítat úrok; nebral jsi v úvahu ani inflační faktor; zapomněl jsi na daně a dokonce i na svůj příspěvek Sedmibolestné Panence Marii. Když onemocníš, musím tě podporovat, aha?"

(No, ano. Takhle jsem o tom neuvažoval, protože jsem se domníval, že to je povinností patrona vůči jeho peonům.) "Done Jaime, v den, kdy jste nabídl zaplacení našeho dluhu, mi soudní úředník vypočítal délku smlouvy. Řekl mi, že mou povinností je odpracovat sto dvacet jeden den. To mi řekl!"

"Tak běž a promluv si s ním." Don Jaime se ke mě otočil zády.

To mě úplně přimrazilo. Vypadalo to tak, že Don Jaime chce, abych si to vyřídil na soudu stejně tak, jako nechtěl, aby nemusel soudně projednávat ten problém spropitného pro Margrethe. Pochopil jsem, že s těmi smlouvami umí takhle zacházet proto, že ví úplně přesně, jak fungují, a tak neměl ani v nejmenším obavy, že by soudce nebo soudní úředník rozhodl v jeho neprospěch.

Neměl jsem možnost mluvit o tom s Margrethe o samotě, až večer. "Margo, jak jsem se mohl tak zmýlit? Myslel jsem si, že soudní úředník tohle všechno vzal v úvahu před tím, než svým podpisem stvrdil převod dluhu. Sto dvacet jeden den. Je to tak?"

Neodpověděla mi hned. Naléhal jsem: "Tak jsi mi to řekla, ne?"

"Alec, bez ohledu na to, že teď obvykle přemýšlím v angličtině - nebo ve španělštině - pokud musím počítat, počítám dánsky. Šest se dánsky řekne itres - a to ve španělštině znamená tři. Vidiš, jak snadno se to pomotá? Ted už nevím, jestli jsem ti řekla 'Ciento y veintiuno' nebo 'Ciento y sesentuno' - protože čísla si pamatuju v dánštině, ne v angličtině, ani ve španělštině. Myslela jsem, že si to sám přebereš."

"No, to jsem udělal. Určitě ten úředník neřekl 'Sto dvacet jedna'. Nemluvil vůbec anglicky, pokud si dobře pamatuju. A tehdy jsem ještě španělsky neuměl nic. Señor Muños to vysvětloval tobě a tys mi to tlumočila a pak jsem to znovu počítal a zdálo se, že to souhlasí s tím, co říkal. Nebo cos říkala ty. Ale houby, nevím!"

"Tak proč toho nenecháme, dokud se nebudeme moci zeptat seňora Muñoze?"

"Margo, tebe nerozčiluje, že budeme v tomhle Zapadákově otroci ještě dalších pět neděl?"

"To ano, ale ne moc. Alec, já jsem vždycky musela pracovat. Práce na lodi byla těžší než učení ve škole - ale zase jsem cestovala a viděla spoustu zvláštních míst. Obsluha u stolů tady je jen o trochu těžší práce

než uklizení pokojů na Konge Knut - ale mám tebe a to mi to všechno víc než vynahradí. Chtěla bych s tebou jet k tobě domů. ... ale není to můj domov, takže zase nejsem tak nedočkavá, až se odtud dostanu, jako ty. Pro mě je dneska domov tam, kde jsi i ty."

"Miláčku, uvažuješ tak logicky, jsi tak rozumná, že mě občas přivádíš k šílenství."

"Alecu, to ale nedělám schválně. Prostě jenom chci, abychom si nedělali zbytečně starosti, dokud o tom nebudeme moci promluvit se seňorem Muñozem. Ale teď, zrovna teď ti chci masírovat záda, dokud se neuvolníš."

"Madame, přesvědčila jste mě! Ale dovolím vám to jen v tom případě, pokud budu mít tu čest napřed vám namasírovat vaše ubohé unavené nohy."

Udělalí jsme si navzájem masáž. "O, divočina se stala rájem!"

Žebráci nemohou být vybíraví. Druhý den ráno jsem vstal záhy, šel jsem za poslouhou úředníka, a ten mi řekl, že s úředníkem se mohu sejít až po ukončení jednání soudu, takže jsem si s ním sjednal předběžně schůzku na nejbližší úterý - to jsme měli povinnost se na soudu ukázat, seňor Muñoz nikoli. (Ale měl by tam být, Deus volent.)

Takže jsme v úterý jako obvykle šli na piknik, protože schůzku se seňorem Muñozem jsme měli sjednanou až na čtyři odpoledne. Ale oblečení jsme byli spíš jako na nedělní návštěvu než jako na piknik - to znamená, že jsme oba byli obutí, oba jsme se ráno vykoupli a já se oholil, oblékl jsem si svoje nejlepší šaty, co jsem dostal od Dona Jaima, ale byly aspoň čisté a novější než ty umolousané montérky Pobřežní stráže, co jsem nosil v přípravě. Margrethe měla na sobě barevné oblečení, co dostala hned první den v Mazatlánu.

Pak jsme se oba snažili nezpotit se a nezaprášit. Proč jsme si mysleli, že by to mohlo vadit, nevím. Ale nějak jsme oba měli pocit, že slušnost si žádá, aby člověk při návštěvě soudu vypadal co možná nejlépe. Jako obvykle jsme šli napřed k fontáně pozdravit našeho přítele Pepeho, než jsme odbočili a vraceli se kousek zpátky, abychom vyšlapali náš kopec. Pozdravil nás, jako se důvěrně zdraví přátelé, a prohodili jsme spolu pár elegantních zdvořilostí, které jsou zcela běžné ve španělštině, ale v angličtině se s nimi skoro nesetkáte. Tohle povídání s Pepem jednou týdně se stalo důležitou součástí našeho společenského života. Teď jsme o něm věděli víc - od Amandy, ne od něho - a vážil jsem si ho mnohem víc.

Pepe se nenarodil bez nohou (jak jsem se domníval); kdysi byl profesionálním řidičem nákladního auta, jezdil přes hory do Duranga a ještě dál. Potom měl bouračku a zůstal pod svým autem uvězněn celé dva dny, než ho vyprostili. Převezli ho k naší Panně Sedmibolestné, ve stavu, který vypadal beznadějně.

Pepe byl ale tvrdší, než se lékaři domnívali. Po čtyřech měsících ho propustili z nemocnice; někdo zorganizoval sbírku, aby mu mohli koupit vozík; dostal žebráckou licenci a jeho místo bylo u fontány - byl přítel kolemjdoucích, přítel Donů a na to nejhorší, co mu osud uchystal, odpovídal veselým úsměvem. Když jsme se po slušně dlouhé konverzaci poptali na zdraví a jak se má a na společné známé, chystali jsme se k odchodu a já mu podal jednopesovou bankovku.

Podal mi ji zpátky. "Dvacet pět centavů, příteli. Nemáš drobný? Nebo jsi chtěl, abych ti rozměnil?"

"Pepe, my jsme ti jako našemu příteli chtěli dát tenhle malý dárek."

"Ne, ne, ne. Z turistů sedru kůži a řeknu si ještě o víc. Od tebe, kamaráde, chci dvacet pět centavů."

Nehádal jsem se s ním. V Mexiku má člověk svoji čest - nebo umře.

El Cerro de la Nevería je sto metrů vysoký; šli jsme nahoru hodně pomalu, já výstup úmyslně zpomaloval, protože jsem si chtěl být jist, že Margrethe neunavím. Podle různých příznaků jsem si byl skoro jist, že je těhotná. Ale měl jsem dojem, že o tom se mnou nechtěla mluvit a já o tom samozřejmě začít mluvit nemohl.

Našli jsme si svoje oblíbené místo, kam dopadal stín malého stromu, ale přesto jsme měli dokonalý výhled všude kolem, tři sta šedesát stupňů - na severozápadě byl Kalifornský záliv, na západě Pacifik a cosi, co možná byly a možná nebyly mraky na horizontu zakrývající vršek Baja California dvě stě mil vzdálený, na jihozápadě byl výhled podél našeho poloostrova na Cerro Vigía (Vyhlídkový kopec) s krásnou Playa de las Olas Atlas mezi námi a Cerro Vigía, dál za ním Cerro Creston, tam byl veliký maják, samotný "Faro", který vévodil špičce poloostrova - jižně doprava přes město k Pobřežní hlídce. Na východě a severovýchodě byly hory, které ukrývaly Durango sto padesát mil odtud. ... ale dnes byl vzduch tak čistý, že se zdálo, jako bychom si mohli na ty vrcholky sáhnout.

Mazatlán se rozkládal pod námi jako vesnička na hraní. Dokonce i bazilika vypadala shora spíš jako architektův poměrný model než jako impozantní chrám - už pokolikáté jsem si říkal, jak mohli katolíci se svými (obvykle) ubohými kongregacemi stavět tak krásné kostely, zatímco jejich protestantští opozičníci si museli brát půjčky na hypotéku, aby postavili mnohem skromnější stavby.

"Podívej, Alecu!" řekla Margrethe. "Anibal a Roberto mají nový aeroplano!" Ukázala na něj.

Opravdu, v kotvišti Pobřežní hlídky byly teď dva aeroplanos. Jeden byl ta groteskně obrovitá vážka, co nás zachránila; to nové bylo něco úplně jiného. Nejdřív jsem si myslel, že se to ponořilo v kotvišti.

Plováky, na nichž spočíval na vodě ten starší model, tahle konstrukce vůbec neměla.

Pak jsem si uvědomil, že tenhle nový stroj byl doslova létající loď. Samotný trup aeroplana byl vlastně plovák nebo loď - vodotěsná struktura. Hnací motory byly na tomhle plavidle namontovány nad křídly. Nevěděl jsem tak docela jistě, jestli těmhle radikálním změnám důvěřuji nebo ne. Domácky známý stroj, který nás vezl, byl víc podle mého vkusu.

"Alecu, víš co? Půjdeme se na ně příští úterý podívat."

"Dobře."

"Myslíš, že by nám Anibal třeba nabídl projíždku v tom jeho novém aeroplanu?"

"Ne, kdyby o tom věděl velitel." Neřekl jsem jí, že tenhle hypermoderní povoz mi nepřípadá zrovna bezpečný; Margrethe byla vždycky nebojácná. "Ale zajdeme k nim a poprosíme je, aby nám ho ukázali. Nadporučík Anibal bude rád. Roberto taky. Pojd', najíme se."

"Čuníku, čuníku," odpověděla a rozprostřela servilletu a začala na ně klást jídlo z košíku, co jsem nesl. V úterý měla Margrethe možnost obměnit Amandinu vynikající mexickou kuchyni svou vlastní dánskou a mezinárodní. Dneska se rozhodla udělat dánské obložené chlebičky, které měli všichni Dánové ve veliké oblibě - a s nimi i ti, kdo měli příležitost je ochutnat. Amanda dovolila Margrethe, aby si v kuchyni dělala, co chce, a seňora Valera tomu nebránila - nikdy do kuchyně nechodila, to kvůli nějakému ozbrojenému příměří uzavřenému ještě před tím, než jsme tu začali pracovat. Amanda byla neústupná.

Na ty dnešní chlebičky položila Margrethe křehké lahodné garnáty, kterými je Mazatlán proslavený, ale garnát byl jen předkrm. Vzpomínám si na šunku, krocana, kousky křehké slaniny, majonézu, tři druhy sýra, několik druhů nakládané kyselý zeleniny, maličké papričky, nějakou rybu, slabé plátky hovězího, čerstvá rajčata, rajčatovou pastu, tři druhy salátu, myslím, že to byl prudce osmažený baklažán. Ale naštěstí není třeba jídlu rozumět, aby vám chutnalo - Margrethe to všechno přede mě rozestavila; já spokojeně přežvykoval, ať už jsem věděl, nebo nevěděl, co jím.

Za hodinu jsem se snažil říhnout si tak, aby to nebylo poznat. "Margrethe, už jsem ti dneska říkal, že tě miluju?"

"Ano, ale už je to dýl."

"Miluju tě. Jsi nejen krásná, je radost dívat se na tvoje proporce, ale navíc jsi taky bezvadná kuchařka."

"Děkuji vám, pane."

"Chceš ještě, abych obdivoval taky tvoji intelektuální dokonalost?"

"To není nutné. Ne."

"Jak chceš. Jestli si to rozmyslíš, tak mi dej vědět. Nemusíš si dělat starosti s těmi zbytky, já to pak uklidím. Lehni si tady vedle mě a vysvětli mi, proč se mnou pořád žiješ. Já bych si uvařit nedokázal. Je to proto, že jsem nejlepší umývač nádobí na západním pobřeží Mexika?"

"Ano." Dál uklízela a nepřestala, dokud místo našeho pikniku nebylo zase naprosto v pořádku. Všechno, co zbylo, uložila do košíku, aby ho mohla Amandě vrátit.

Pak si lehla vedle mě, podložila mi paži pod krk - a potom zvedla hlavu. "Co to je?"

"Co -" Pak jsem to uslyšel. Vzdálené dunění se zesilovalo, jako když nákladní vlak přijíždí ze zatáčky. Ale nejbližší koleje, dráha na sever do Chihuahua a na jih do Guadalajary, byly daleko, za poloostrovem Mazatlán.

Rachot sílil a země se začala chvět. Margrethe se posadila. "Alecu, já se bojím."

"Neboj, miláčku; jsem tu s tebou." Stáhl jsem ji k sobě a pevně ji držel, zatímco země poskakovala a burácení dosahovalo neuvěřitelné hlučnosti.

Jestli jste někdy zažili zemětřesení, třeba maličké, tak si svoje pocity pamatujete lépe, než bych já dokázal slovy popsat. Jestli jste žádné zemětřesení nezažili, tak mi nebudete věřit - a čím podrobněji to

budu popisovat, tím spíš mi věřit nebudete.

Nejhorší při zemětřesení je, že se nemáte čeho pevného chytit... ale nejstrašnější je ten hluk, d'ábelská směs zvuků všeho druhu - praskání skály, kterou tlak pod vámi drtí, zvuky bořících se budov, rozervaných na kusy, křik vyděšených lidí, pláč raněných a ztracených, vytí a kvílení zvířat zaskočených pohromou, která je nad jejich chápání.

A nic z toho neustává.

Tak to pokračovalo nekonečně dlouho - potom nás hlavní vlna zemětřesení zasáhla a město se zhroutilo. Slyšel jsem to. Hluk, co už nemohl být hlasitější, se najednou zdvojnásobil. Podařilo se mi zdvihnout se na loket a rozhlídnout se. Kopule baziliky zmizela jako mýdlová bublina. "Margo, podívej! Ne, nedívej se - je to strašný."

Napůl se posadila, neřekla nic a zbledla v obličeji. Pořád jsem ji držel a díval jsem se dolů na poloostrov za Cerro Vigía a k majáku.

Nakláněl se.

Jak jsem se tak díval, napůl se zbořil a potom pomalu, důstojně dopadl na zem.

Za městem jsem zahlédl zaparkované aeroplanos Pobřežní hlídky. Poskakovaly jako v šíleném tanci; ten nový stroj sklopil jedno křídlo, voda ho vzala - potom jsem ho ztratil z dohledu, protože z města se zdvihl oblak prachu z tisíců a tisíců tun rozbitého zdiva.

Hledal jsem restaurant a našel jsem ho: EL RESTAURANTE PANCHO VILLA. Pak, zatímco jsem se díval, se stěna, na níž byl ten nápis, zhroutila a dopadla na ulici. Zdvihl se prach a celé to místo zahalil.

"Margrethe! Zmizel. Restaurant. El Pancho Villa." Ukázal jsem tím směrem.

"Nic nevidím."

"Je pryč, říkám ti. Zničený. Díky Bohu, že Amanda a děvčata tam dneska nebyly!"

"Ano. Alecu, copak to nikdy neskončí?"

Najednou to skončilo. Jako zázrakem prach zmizel, nebylo slyšet nic, žádné výkřiky raněných a umírajících, žádné vytí zvířat.

Maják byl tam, kam patřil.

Podíval jsem se vlevo od něj, abych zkontroloval zaparkované aeroplanos - nic. Dokonce ani ta pilota, ke které by bylo možné je připoutat. Podíval jsem se znovu na město - všechno v pohodě. Bazilika nedotčená, krásná. Hledal jsem nápis Pancho Villa.

Nenašel jsem ho. Byla tam budova, zdálo se, že je to to nároží, ale nevypadalo úplně stejně, mělo trochu jiný tvar a jiná okna. "Margo - kde je restaurant?"

"Nevím. Alecu, co se to děje?"

"Zase se do toho pustili," řekl jsem hořce. "Ti měničci světů. Už je po zemětřesení, ale tohle není to město, kde jsme byli předtím. Je mu dost podobné, ale není stejné."

Měl jsem pravdu jen napůl. Než jsme se stačili rozhodnout, že sejdem z kopce dolů, uslyšeli jsme další dunění. Potom houpání... potom ten hluk prudce zesílil a země se začala pohybovat; tohle město bylo zničeno. Znovu jsem viděl, jak věž majáku praská a padá. Chrám se zase zbořil. Zase stoupala oblaka dýmu, bylo slyšet výkřiky a vytí.

Zdvihl jsem zaťatou pěst a zahrozil jsem směrem k nebi. "Krucinál! Už dost! Dvakrát je moc."

Neuhodil do mě blesk.

XIII

Viděl jsem všechno, co se pod sluncem děje,
a hle, to vše je pomíjivost a honba za větrem.

Kazatel 1:14

Přeskočím další tři dny, protože se v nich nestalo nic dobrého. "Na ulicích byla krev a prach." Ti, co přežili, ti z nás, co nebyli ranění, přemožení žalem, omráčení nebo v záchvatu hysterie - zkrátka nás několik se pořád a pořád pokoušelo v troskách najít živé bytosti pod cihlami a kameny a omítkou. Ale

kolik toho zmůžete holýma rukama proti nekonečným tunám kamene?

A co zmůžete, když se prokopete dolů a zjistíte, že už je pozdě, že bylo pozdě už dlouho před tím, než jste vůbec začali kopat? Slyšeli jsme to kňourání, bylo to jako kotě, takže jsme kopali opatrně, pokoušeli jsme se netlačit na to, co bylo dole, ať už to bylo cokoli, pokoušeli jsme se kameny odstraňovat tak, aby se ty ostatní nepohnuly nějak nešikovně - a pak jsme našli původce toho zvuku. Nemluvně, právě zemřelo. Mělo zlomenou pánev a na jedné straně rozbitou hlavu. "Blaze tomu, kdo tvá nemluvnata uchopí a roztříští o skálu." Odvrátil jsem hlavu a prudce jsem se zvedl. Už nikdy nebudu znovu číst Žalm 137.

Tu noc jsme strávili na nižších svazích Lednicového kopce. Po slunce západu jsme museli se svými pokusy skončit. Práci nám neznemožnila jenom tma, ale docházelo i k plenění. Byl jsem hluboce přesvědčen, že každý plenitel je potencionální násilník a vrah. Byl jsem připraven pro Margrethe zemřít, pokud to bude nutné - ale nechtěl jsem zemřít galantně, leč zbytečně, v konfliktu, kterému lze předejít.

Druhý den odpoledne dorazila mexická armáda. Mezitím se nám nepodařilo udělat nic užitečného - pořád jsme se probírali rumišťem. Nechci myslet na to, co jsme našli. Vojáci zastavili i tohle naše plahočení; všichni civilisté byli v houfu odváděni hlouběji k pevnině, pryč z rozbitého města, k železniční zastávce za řekou. Tam jsme čekali - nové vdovy, manželé nově ovdovělí, ztracené děti, ranění na provizorních nosítkách, ranění schopní pohybu; na některých nebyly patrné vnější příznaky, ale měli prázdné oči a nemluví. Margrethe a já jsme byli z těch šťastných; měli jsme jenom hlad, žízeň, byli jsme špinaví a měli těla samou modřinu, jak jsme při zemětřesení leželi. Oprava: při dvou zemětřeseních. Má ještě někdo zkušenosti se dvěma zemětřeseními?

Váhal jsem, jestli se mám zeptat. Zdálo se, že jsem byl jediný pozorovatel této změny světa - zachránil jsem se, Margrethe šla se mnou, protože jsem ji zrovna držel. Byly ještě nějaké oběti? Byli na Konge Knut ještě další, kteří drželi jazyk za zuby tak pečlivě jako já? Jak se má člověk zeptat? Promiň, amigo, ale je tohle stejný město, jako bylo to včera?

Když jsme na železniční stanici čekali asi tak dvě hodiny, přijela vojenská kára s vodou - pro každého plecháček vody a voják s bajonetem dohlížel na pořádek ve frontě.

Těsně před západem slunce se ta kára vrátila s větším množstvím vody a s bočníky chleba; Margrethe a já jsme dostali dohromady čtvrtku chleba. Asi v tu dobu do stanice zacouval vlak a příslušníci armády jej začali obsazovat lidmi, místo zásob, které byly vyloženy. My s Margarethe jsme měli štěstí; dostali jsme se do osobního vagónu - většina lidí jela v nákladních vagónech.

Vlak ujížděl na sever. Nikdo se nás neptal, jestli chceme nebo nechceme jet na sever; nikdo po nás nechtěl peníze za cestu; celý Mazatlán byl evakuován. Dokud nebude opravena kanalizace, patří Mazatlán krysám a mrtvým.

Nemá smysl popisovat cestu. Vlak jel; my jsme to vydrželi. Železnice odbočuje z pobřeží v Guaymasu a vede přímo na sever přes Sonoru do Arizony - krásná země, ale my jsme to nedokázali ocenit. Spali jsme, co nejvíc to šlo, a zbytek času jsme předstírali, že spíme. Pokaždé, když vlak zastavil, někdo z něj vystoupil - pokud ho policie nevecpala zpátky. Když jsme dojeli do Nogales v Sonoře, byl vlak už zpoloviny prázdný; zdálo se, že zbytek jede do Nogales v Arizoně a my samozřejmě byli mezi nimi. Na hraniční přechod jsme dorazili odpoledne tři dny po zemětřesení.

V houfu nás odvedli do budovy, která byla hned za čarou, a muž v uniformě promluvil španělsky:

"Vítejte, amigos! Spojené státy jsou šťastné, že mohou pomoci sousedům v jejich utrpení, a Americká imigrační služba upravila celý postup tak, aby se vám všem mohla velmi rychle věnovat. Především všichni musíte projít odvšivením. Potom dostanete zelené karty podle kvóty, abyste tady ve Státech mohli pracovat. Ale spojte se s pracovními agenty, aby vám v tom pomohli, hned jak se dostanete ze separace. A polní kuchyně! Jestli máte hlad, zůstaňte a dejte si svoje první jídlo jako hosté strýčka Sama. Vítejte v Los Estados Unidos!"

Několik lidí se na něco ptalo, ale Margrethe a já jsme namířili ke dveřím, co vedly do odvšivovací stanice. Měl jsem vztek na to, jak se tomuhle říkalo - požadavek, že musíte projít odvšivovací kůrou vlastně říká, že máte vši. Špinaví a potrhání, to jsme byli určitě, já měl už třídní vousy. Ale všiví? No, možná jsme byli všiví. Celý jeden den jsme prolézali trosky a dva dny jeli ve vlaku s dalšími neumytými lidmi, ve vagóně, který nebyl moc čistý, už když jsme do něj nastoupili - mohl jsem po tom všem čestně tvrdit, že nemám žádný hmyz?

Odvšivení nebylo nic tak strašného. Bylo to vlastně sprchování pod dozorem s pokyny ve španělštině; jako že si máme ochlupená místa na těle pečlivě namydřit jemným léčivým mýdlem. Mezitím moje šaty prošly jakousi sterilací nebo dezinfekcí kouřem - myslím, že to bylo něco jako tlakový hrnec - potom jsem musel počkat, úplně nahatý, asi dvacet minut, než jsem je dostal zpátky. Každou minutou jsem byl pořád naštvanější a naštvanější.

Ale když už jsem se znovu oblékl, přenesl jsem se přes ten vztek, uvědomil jsem si, že mě nikdo záměrně nekomanduje; je to prostě jenom proto, že jakákoli improvizace při zacházení s lidmi v nebezpečí téměř určitě záporně ovlivňuje lidskou důstojnost. (Zdálo se, že mexičtí utečenci to považují za urážku; slyšel jsem reptání.)

Pak jsem musel čekat znovu, na Margrethe.

Vyšla ze dveří na dámské straně, podívala se na mě, usmála se a najednou zase bylo všechno v pořádku. Jak mohla vyjít z odvšivovací místnosti a vypadat jako ze škatulky?

Přišla ke mně a řekla mi: "Nechala jsem tě dlouho čekat, miláčku? Promiň. Měli tam žehlicí prkno a já toho využila a trochu jsem si přejela šaty. Vypadaly uboze, když jsem vyšla z umývárny."

"Nevadilo mi, že musím čekat," zalhal jsem. "Jsi krásná." (To není lež!) "Půjdeme se najíst? Obávám se, že tu dostaneme jen polévku."

"Už nebude žádné papírování?"

"Myslím, že bychom napřed zvládli tu polívku. My nechceme zelené karty; ty jsou jen pro Mexičany.

Místo toho budu muset vysvětlovat, jak jsme ztratili pasy." Už jsem si to v hlavě připravil a Margrethe jsem to vysvětlil ve vlaku. Řeknu, že se nám stalo tohle: jsme turisté, bydleli jsme v Hotel de las Olas Atlas na pláži. Když začalo zemětřesení, byli jsme na pláži. Takže jsme přišli o šaty, peníze, pasy, o všechno, protože náš hotel byl zničen. Měli jsme štěstí, že jsme zůstali naživu, a šaty, co máme na sobě, jsme dostali od Mexického červeného kříže.

Tahle historka měla dvě výhody: Hotel de las Olas Atlas byl skutečně zničen a to ostatní se prostě nedalo ověřit.

Zjistil jsem, že musíme absolvovat frontu na zelené karty, abychom se dostali do polní kuchyně. Konečně jsme se dostali až ke stolu. Člověk, co za tím stolem seděl, přede mne strčil kartu a řekl mi španělsky:

"Napište svoje jméno, nejdřív příjmení, pak křestní. Uveďte adresu. Jestli byl váš dům při zemětřesení zničen, tak nás o tom informujte a napište tam nějakou jinou adresu - bratrance, otce, pastora, kohokoliv, jehož dům zničen nebyl."

Začal jsem dlouze vykládat. Ten chlap se na mě podíval a řekl: "Amigo, zdržujete celou frontu."

"Ale," řekl jsem, "já nepotřebuju zelenou kartu. Nechci zelenou kartu. Jsem americký občan, vracím se ze zahraničí a snažím se vám vysvětlit, proč nemám pas. Totéž se týká i mojí ženy."

Bubnoval prsty do stolu: "Podívejte se," řekl, "podle přízvuku jste rodilý Američan. Ale s vaším ztraceným pasem nemůžu dělat nic a celkem ještě musím odbavit tři sta padesát lidí a další vlak právě přijíždí. Nedostanu se do postele dřív než ve dvě. Proč nám oběma neuděláte tu laskavost a nevezmete si zelenou kartu? Nechci vás otrávit a takhle se dostanete dovnitř. Zítra můžete o váš pas zápolit se Státním departementem - ale ne se mnou. OK?"

Jsem hloupý, ale ne tvrdohlavý. "OK." Jako mexickou adresu jsem uvedl Dona Jaima; řekl jsem si, že mi toho dost dluží. Výhoda jeho adresy spočívala v tom, že byla v jiném vesmíru.

Polévka byla přesně taková, jakou lze očekávat od charitativního zařízení. Ale jídlo bylo bělošské, první po mnoha měsících - a my měli hlad. Zlatý delicias, jablko, které jsem měl jako dezert, bylo opravdu dobré.

Krátce po slunce západu jsme byli v ulicích Nogales - volní, vykoupání, nakrmení a legálně na území Spojených států (nebo skoro). Byli jsme na tom o tisíc procent líp než ti dva nazi trosečníci, co je před sedmnácti týdny vylovili z oceánu.

Ale pořád jsme byli sirotci osudu, úplně bez peněz, neměli jsme kde bydlet, šaty jsme měli jen ty na sobě a díky tři dny neholené tváři a stavu oblečení, které prošlo tlakovým hrncem nebo čím, jsem vypadal jako zanedbanec z chudinské čtvrti.

Zvlášť to, že jsme byli bez peněz, mě znepokojovalo, protože my peníze měli, Margrethino nastřádané spropitné. Ale na těch bankovkách bylo napsáno "Reino" tam, kde mělo být "Republika" a mince neměly

ten správný líc. Některé mince možná obsahovaly dost stříbra, aby měly aspoň nějakou menší skutečnou hodnotu. Ale jestli ano, tak nebylo nijak jednoduché hned za ně získat hotovost. A jakýkoli pokus těmihle penězi platit by nám přinesl jenom potíže.

O kolik jsme přišli? Neexistují mezinárodní přepočty a valutové burzy. Dá se jen odhadovat podle kupní síly - tolik a tolik tuctů vajec nebo tolik kilo cukru. Ale proč si dělat problémy? Ať už jsme měli jakoukoli sumu, přišli jsme o ni.

Podobalo se to bezvýchodnosti, do které jsem se dostal v Mazatlánu. Když jsem byl pánem v přípravě, tak jsem se pokoušel psát a) šéfovi Alexandra Hergensheimera, reverendovi Dr. Dandy Doverovi, doktoru teologie, předsedovi Svazu církví za slušnost a b) právníkům Aleca Grahama v Dallasu.

Na žádný dopis jsem nedostal odpověď; ani žádný z nich nepřišel zpátky. To jsem předpokládal, protože ani Alec ani Alexander nepocházeli ze světa létajících strojů, aeroplanos.

Měl bych to zkusit ještě jednou - ale naděje byla mizivá; už jsem věděl, že tenhle svět se bude zdát divný jak Grahamovi, tak i Hergensheimerovi. Jak to? Než jsme dojeli do Nogales, tak jsem si ničeho nevšiml, ale tam, v té hale, kde nás zadrželi, byla (držte se!) televize. Hezká velká bedna s oknem na jedné straně a v tom okně byly vidět živé obrázky lidí... a vycházely odtud i zvuky, jak ti lidé mluvili.

Bud' tenhle vynález máte, jste na něj zvyklí a považujete jej za samozřejmost, nebo žijete ve světě, kde není - a neuvěříte mi. Poučte se ode mne, protože já jsem musel uvěřit neuvěřitelným věcem. Takový vynález existuje; existuje takový svět, kde je běžný jako jízdní kolo a jmenuje se to televize - nebo někdy tíví nebo telka nebo video nebo dokonce "idiotská bedna" - a jestli jste slyšeli, k čemu všemu se tenhle veliký div používá, pochopíte ten poslední název.

Když se ocitnete úplně švorce v cizím městě a nemáte se na koho obrátit a nechcete vyhledat policejní stanici a nechcete, aby si vás fotili do alba zločinců, pak je nejlepší požádat o pomoc v nouzi. Tu obvykle určitě najdete ve zločinecké čtvrti nebo blízko chudinské čtvrti:

Armáda spásy.

Když se mi do ruky dostal telefonní seznam, tak jsem za chvíli znal adresu misie Armády spásy (chvíli mi trvalo, než jsem poznal telefonní seznam - upozornění pro cestovatele mezi světy: malé změny vás někdy mohou zmást mnohem víc než ty velké).

Po dvaceti minutách a jednom špatném odbočení jsme s Margrethe byli v misii. Venku na chodníku byli čtyři - lesní roh, velký buben, dvě tamburíny - kolem nich se sešel dav lidí. Právě se trápili se "Skálou věků" a vedli si dobře, jen potřebovali baryton a mě to svádělo se k nim přidat.

Ale pár výloh před misí se Margrethe zastavila a zatahala mě za rukáv. "Alec... musíme to udělat?"

"Cože? Co se děje, miláčku? Myslel jsem, že jsme se dohodli."

"Ne, pane. Tys mi to prostě oznámil."

"Hm - možná jo. Ty nechceš jít k Armádě spásy?"

Zhluboka se nadechla a vydechla. "Alec... nebyla jsem v kostele od té doby - od té doby, co jsem vystoupila z luteránské církve. Jít teď do některého - to by byl, myslím, hřích."

(Dobrý bože, co můžu s tímhle dítětem dělat? Je to odpadlík od víry ne proto, že by byla pohanem..., ale proto, že její pravidla jsou ještě přísnější než Tvoje. Porad' mi, prosím tě, a pospěš si!) "Miláčku, jestli ti to připadá hříšné, tak tam nepůjdeme. Ale řekni mi, co budeme dělat; mě už nic nenapadá."

"Ale - Alec, není tu nějaké další zařízení, kam by se člověk v nouzi mohl obrátit?"

"Ale samozřejmě. V tak velkém městě musí mít římsko-katolická církev víc než jedno útočiště. A budou tu ještě další, třeba protestantské. Patrně i židovské. A -"

"Myslím nějaké necírkevní."

"Aha. Margrethe, my oba víme, že tohle není moje skutečná rodná země; ty patrně víš přesně tolik co já o tom, jak to tady všechno funguje. Je možné, že tu jsou útočiště pro bezdomovce, která nemají s církví nic společného. Nejsem si jist, jestli si církve dělají monopol na zařízení tohoto druhu - nikdo jiný je zřizovat nechce. Kdyby bylo brzy ráno a nestmívalo se, pokusil bych se najít něco jako je spojená charita nebo fondy společnosti nebo něco obdobného a prohlédl bych si nabídku; něco bych tam najít mohl. Ale teď - vyhledat policistu a požádat ho o pomoc je to jediné, co mě napadá, že bychom mohli v tuhle denní dobu udělat... a už předem ti můžu říct, co policajt v tyhle části města udělá, když mu řekneš, že nemáš kde spát. Odvede tě do misie hned."

"V Kodani - nebo Stockholmu nebo Oslu - bych šla rovnou na hlavní policejní stanici. Tam se prostě jen zeptáš, kde bys mohl přespát; oni ti dají adresu."

"Musím tě upozornit, že tady nejsme v Dánsku ani ve Švédsku ani v Norsku. Tady by si nás mohli nechat - mě by zavřeli mezi opilce a tebe mezi prostitutky. Zítra ráno by nás mohli nebo nemuseli obvinít pro potulku. Nevím."

"To je Amerika vážně takhle zlá?"

"Já nevím, miláčku - tohle není moje Amerika. Ale já nechci vyhledávat obtíže. Srdíčko... kdybych pracoval za cokoli, co nám dají, mohli bychom potom noc strávit u Armády spásy, aniž bys to považovala za hřích?"

Uvažovala o tom vážně - Margrethe měla jeden veliký nedostatek. Úplně jí chyběl smysl pro humor. Dobromyslnost tíží. Dětské potěšení ze hry, to ano. Smysl pro humor? "Život je opravdový a život je vážný..."

"Alecu, kdyby to šlo takhle zařídit, tak bych při vstupu do toho zařízení žádný špatný pocit neměla. Já budu taky pracovat."

"To není třeba, miláčku; tady bude k maní práce v mém oboru. Až dneska večer nakrmí ty lidské trosky, budou mít hromadu špinavého nádobí - a ty máš před sebou mistra těžký váhy v mytí nádobí v celém Mexiku a los Estados Unidos."

Tak jsem myl nádobí. Taky jsem pomáhal rozdávat zpěvníky při večerní bohoslužbě. A od bratra Eddie McCawa, adjuntanta, jsem si půjčil holicí strojek. Řekl jsem mu, jak jsme se tu ocitli - že jsme byli na dovolené na mexické Riviéře, opalovali jsme se na pláži, když se ozvala veliká rána - celý ten řetězec lží, co jsem si připravil pro Imigrační službu a nemohl jsem ho využít. "O všechno jsme přišli. Hotovost, cestovní šeky, pasy, oblečení, jízdenky domů, práci. Ale přesto jsme měli veliké štěstí. Přežili jsme."

"Bůh nad vámi držel ochrannou ruku. Říkáte, že jste se znovu narodili?"

"Před lety."

"Naším ztraceným ovečkám udělá dobře, když se s vámi budou moci seznámit. Až nadejde čas svědectví, budete jim o tom vyprávět? Vy jste první očití svědkové. Víte, my jsme to tady cítili, ale jen to harášilo s nádobím."

"Rádi o tom pohovoříme."

"Dobře. Dám ti ten holicí strojek."

Takže jsem svědčil a pravdivě a úděsně jsem jim popsal to zemětřesení, ale ne tak strašlivě, jaké doopravdy bylo - nikdy už nechci vidět další krysu - nebo další mrtvé nemluvně - a veřejně jsem děkoval Bohu, že Margrethe a já jsme nebyli zraněni a uvědomil jsem si, že to byla za celá léta moje nejupřímnější modlitba.

Reverend Eddie požádal společnost těch páchnoucích vyvrženců, aby se s ním pomodlili a poděkovali Bohu, že ochránil bratra a sestru Grahamovy a udělal z toho velikánskou modlitbu, kde bylo všechno od Jonáše po stou ovci a celé osazenstvo volalo "Amen!". Pak vyšel před ostatní jeden člověk a řekl, že konečně poznal Boží milost a Boží smilování a teď je připraven odevzdat svůj život Kristu.

Bratr Eddie se za něj pomodlil a vyzval ostatní, aby také předstoupili. Udělali to ještě dva. Bratr Eddie byl zkušený misionář, který v našem příběhu viděl téma pro své večerní kázání a použil ho; držel se při tom Lukáše patnáct, deset a Matouše šest, devatenáct. Nevím, jestli měl připravené kázání zrovna z těchhle dvou veršů - asi ne, protože každý, kdo za něco stojí, může při modlení vyjít z kteréhokoli z nich. Anebo je možné, že ho to napadlo zcela bezprostředně a využil naší neplánované přítomnosti.

Potěšili jsme ho a jsem si jist, že proto mi řekl, když jsme umyli nádobí po večeři, která po mši následovala, že samozřejmě nedisponují oddělenými místnostmi pro manželské páry - nepříliš často sem manželé zajdou - všechno však nasvědčovalo tomu, že sestra Grahamová bude v ložnici pro ženy spát jako jediná, tak proč bych tedy já nemohl spát právě tam místo v pánské ložnici? Promiňte - žádná manželská postel, jenom patrové palandy. Ale aspoň jsme mohli spát v jedné místnosti.

Poděkoval jsem mu a šťastně jsme šli spát. Když spolu dva lidi opravdu chtějí spát, vejdou se na hodně úzkou postel.

Druhý den ráno Margrethe uvažila snídani pro všechny ty ztroskotance. V kuchyni pracovala jako pomocnice, ale brzy začala dělat celé snídáně, protože kuchařka, co tu pracovala, snídáně nedělala; to

dělal vždycky ten, kdo měl zrovna službu. Pro přípravu snídaně nebylo třeba vzdělaného šéfkuchaře - připravovala se ovesná kaše, chléb, margarín, malé španělské pomeranče (odpadky?), káva. Nechával jsem ji tam, abych mohl umýt nádobí, a čekala na mě, dokud jsem se nevrátil.

Šel jsem ven a našel si práci.

Věděl jsem z telegrafu bez drátu (tady se tomu říkalo "rádio") - poslouchal jsem to večer před tím, když jsem myl nádobí - že ve Spojených státech je nezaměstnanost, dost vysoká na to, aby byla politickým a sociálním problémem.

Na jihozápadě se vždycky najde práce v zemědělství, ale já se přesně takové práci včera vyhnul. Ne proto, že bych byl příliš pyšný na to, abych takovouhle práci dělal; několik let jsem pracoval na žních, sotva jsem vyrostl tak, abych mohl vzít vidle do rukou. Ale nemohl bych vzít na práci na pole Margrethe. Nečekal jsem, že najdu práci jako duchovní; neřekl jsem ani bratru Eddiemu, že jsem vysvěcen.

Duchovní mají vždycky problémy s nezaměstnaností. Ale ano, je pravda, že vždycky se najdou prázdné kazatelny - ale v takových kostelech, kde by hladý umřela i kostelní myš.

Ale já měl ještě druhou profesi.

Umývač nádobí.

Bez ohledu na to, kolik lidí je bez práce, o umývače nádobí je vždycky nouze. Včera, když jsme šli od hranice ke vratům Armády spásy, jsem si všiml tří restaurací, kde měli za oknem ceduli "Hledáme umývače nádobí" - všiml jsem si jich, protože při jízdě z Mazatlánu jsem měl dost času na to, abych si přiznal, že nic jiného, čím bych si mohl vydělávat, neumím.

Nic, čím bych si mohl vydělávat. Nebyl jsem vysvěcen pro tenhle svět; nemohl jsem být vysvěcen pro tenhle svět, protože jsem nemohl předložit žádné vysvědčení ze semináře nebo duchovní školy - dokonce ani potvrzení o podpoře primitivní sekce, které nezáleží na školách, ale je závislá na inspiraci Ducha svatého.

XIV

Opět jsem pod sluncem viděl,
že běh nezávisí na snaze hbitých
ani boj na bohatýrech
ani chléb na moudrých
ani bohatství na rozumných
ani přízeň na těch, kdo mají poznání,
ale jak kdy každému z nich přeje čas a příležitost.
Kazatel 9:11

Prosím vás, řekněte mi, proč neexistuje filozofická škola mytí nádobí? Podmínky jsou ideální pro to, aby se člověk oddával požitku pokoušet se rozšroubovat nerozšroubovatelné. Ta práce zaměstnává tělo, ale mozek skoro vůbec ne. Osm hodin denně jsem mohl hledat odpovědi na otázky.

Jaké otázky? Všechny otázky. Před pěti měsíci jsem byl zámožný a vážený odborník v jednom z nejváženějších oborů, ve světě, kterému jsem dokonale rozuměl - nebo jsem si to aspoň myslel. Dneska jsem si nebyl jist ničím a neměl jsem nic.

Opravuji - měl jsem Margrethe. Bohatství dost velké pro jakéhokoli muže, nevyměnil bych ji ani za všechny poklady Kitaje. Ale dokonce i Margrethe byla závažnou smlouvou, kterou jsem nebyl schopen plnit. V očích Pána jsem ji pojal za manželku... ale neživil jsem ji.

Ano, měl jsem práci - ale ve skutečnosti se živila sama. Když si mě pan Cowgirl najal, nezastrašila mě "minimální mzda bez zvýšení". Dvanáct dolarů a padesát centů za hodinu byla pro mě oslňující suma - mnozí ženatí muži ve Wichitě (no; Wichitě, v jiném vesmíru) živilí rodiny z dvanácti dolarů a padesáti centů za týden.

Ale nedošlo mi, že za těch 12,50\$ si nekoupím ani sendvič s tuňákem v týhle restauraci, a přitom to ani nebyla výběrová restaurace; vlastně byla levná. Měl bych menší potíže přizpůsobit se hospodaření v

tomhle divném a přece známém světě, kdyby ty peníze měly neznámá jména - šilinky, šekely, sóly, všechno možné, jen ne dolary. Byl jsem vychován tak, že dolar jsem si spojoval s pojmem bohatství; fakt, že sto dolarů na den je mzda odpovídající životnímu minimu, jsem nemohl strávit.

Dvanáct padesát na hodinu, sto dolarů za den, pět set za týden, dvacet šest tisíc dolarů za rok - úroveň chudoby? Dobře poslouchejte. Ve světě, kde jsem vyrostl, tohle bylo bohatství za hranicí snů té největší hrabivosti.

Zvykat si na úroveň cen a výdělků v dolarech, co vlastně dolary nebyly, byl zkrátka všudypřítomný aspekt téhle podivné ekonomiky; hlavní problém byl v tom, jak se s tím vypořádat, jak se udržet nad vodou, jak vydělat na živobytí pro mě a mou ženu (a naše děti, jedno už se mělo brzy narodit, pokud jsem to dobře odhadoval) ve světě, kde jsem neměl žádné vysvědčení, žádné vzdělání, žádné přátele, žádné vztahy, žádné osobní záznamy. Alexi, pro Boha živého, k čemu jsi vlastně dobrý... kromě mytí nádobí?

Klidně jsem mohl umýt majákový stoh nádobí a zabývat se tímhle jediným problémem. Musel jsem ho vyřešit. Dneska jsem myl nádobí ochotně... ale brzy budu muset pro svoji milovanou udělat něco lepšího. Minimální mzda nestačí.

Ted' se konečně dostáváme k základní otázce: Drahy pane Bože Jehovo, co znamenají ty zázraky a znamení, které jsi poslal na mě, tvého služebníka?

Přijde čas, kdy věřící musí vstát z pokleku a hovořit s pánem Bohem neuhlazeným a praktickým jazykem. Pane, pověz, čemu mám věřit! Jsou ta záhadná velká znamení a divy, kterými mě varuješ, seslána Antikristem, aby mě svedl ze správné cesty?

Nebo to jsou skutečná znamení posledních dní? Uslyšíme tvé volání?

Nebo jsem tak bláznivý jako Nabuchodonozor a všechna ta zjevení jsou jenom zamlžení mojí mysli?

Jestli je pravda jedno z toho, o čem mluvím, pak ty druhé dvě jsou nepravdy. Jak si mám vybrat? Dobrý Bože zástupů, čím jsem tě urazil?

Když jsem se jednou večer vracel do misie, viděl jsem nápis, který se dal vyložit tak, že mi přímo odpověděl na moje modlitby: MILIÓNÝ LIDÍ, CO DNES ŽIJÍ, NIKDY NEZEMŘOU. Tenhle nápis nesl člověk, kterého doprovázelo malé dítě a rozdávalo letáky.

Dokázal jsem nevzít si ho. Tenhle nápis jsem viděl v životě už mockrát, ale už dlouho jsem se snažil vyhnout se Svědkům Jehovovým. Jsou tak neoblomní a tvrdohlaví, že se s nimi nedá pracovat, kdežto Svaz církví za slušnost je výlučně ekumenická asociace. Při zvyšování fondů a v politické práci se člověk musí vyhnout nedorozuměním o bezvýznamných bodech doktríny (a při tom se, samozřejmě, musí stranit kacířství). Teologové, co si hrají se slovíčky, ničí dobře fungující organizaci. Jak můžete přimět sektu k práci na vinohradech Páně, když prohlašuje, že jen ona sama zná Pravdu, celou Pravdu a nic než Pravdu a všichni, kdo s ní nesouhlasí, jsou kacíři předurčení k věčnému ohni pekelnému?

Nemožné. Takže jsme je z SCS vyloučili.

A přece - třeba tentokrát měli pravdu.

A to mě přivádí k nejdůležitější ze všech otázek: Jak přivést Margrethe zpátky k Bohu před Polnicí a Výzvou?

Ale "jak" závisí na tom "kdy". Teologové, kteří jsou přesvědčeni o druhém příchodu Kristově před začátkem 2. tisíciletí, se hodně rozcházejí v časovém údaji o zatroubení Polnice.

Já spoléhám na vědeckou metodu. Ať se diskutuje o čemkoli, existuje vždy jedna jistá odpověď: vyhledejte si to v Knize. A já to tak udělal, ted', když jsem žil v misii Armády spásy a mohl jsem si půjčit Bibli svatou. Znovu a znovu jsem ji pročetl... a dozvídal jsem se, proč se v datu rozcházel.

Bible je přesné Slovo Boží; o tom není pochyb. Ale nikde nám Pán netvrdí, že je jednoduché ho číst.

Znovu a znovu náš Pán ztělesněný v podobě svého syna, Ježíše z Nazaretu, Mesiáše, slibuje svým žákům, že celá jejich generace (t.j. první století po Kristu) uvidí jeho návrat. Někde jinde, a zase mnohokrát, slibuje, že se vrátí, až uplyne tisíc let... nebo dva tisíce let... nebo za nějakou jinou dobu, až se bude Evangelium kázat celému lidstvu ve všech zemích?

Co je pravda?

Všechno to je pravda, když si to správně přečtete. Ježíš se vrátil v generaci jeho dvanácti žáků; učinil tak při prvních Velikonocích, bylo to jeho vzkříšení. To byl jeho první návrat, nezbytně nutný, dokázal všem,

že je vskutku synem Božím a sám je Bůh. Znovu se vrátil po tisíci letech a ve svém nekonečném Milosrdenství rozhodl, že jeho dětem bude udělena další milost, raději další období soudu, než aby hříšníci byli neprodleně svěřeni planoucím hlubinám pekelným. Jeho Milosrdenství je bez hranic. Ta data je nutno číst a pochopit tak, že nikdy neměl v úmyslu ponoukat hříšníky, aby dál hřešili, protože den zúčtování byl odložen. To, co je správné, přesné a bezchybné, opakuje se stále znovu a znovu, je to, že očekává od svých dětí, že budou žít každý den, každou hodinu, každý úder srdce, jako by byly jejich poslední. Kdy je konec tohoto věku? Kdy dojde na Výzvu a Polnici? Kdy nastane Soudný den? Ted'! Nedostane se vám ničeho jako upozornění. Nebude čas na pozdní lítost. Musíte žít ve stavu milosti... nebo až ten okamžik nastane, budete vrženi do jezera ohně a tam se budete celou věčnost smažit v agónii.

Tak praví slovo boží.

A pro mě tak zní hlas posledního soudu. Nezažil jsem žádné období milosti, v němž bych Margrethe vrátil k víře... protože Výzva může zaznít třeba zrovna dneska.

Co dělat? Co dělat?

Smrtelník, pro kterého je každý problém příliš velký, může udělat jen jedno: začít se modlit k Pánu.

A to jsem udělal já, znovu a znovu a znovu. Modlitba se vždy setká s odpovědí. Ale je třeba ji poznat... a nemusí to být taková odpověď, která by se vám zamlouvala.

Při tom musí člověk vrátit císaři, co jeho je. Samozřejmě, že jsem si zvolil práci šest dní v týdnu (31 200 \$ ročně!) - protože jsem potřeboval každý šekel, co jsem mohl získat. Margrethe potřebovala všechno! - a já taky. Hlavně jsme potřebovali boty. Boty, co jsme měli na nohách, když došlo k tomu neštěstí v Mazatlánu, byly docela dobré - pro venkovany v Mazatlánu. Ale obnosili jsme je za dva dny kopání v suti po zemětřesení a i pak jsme je denně nosili; už byly dobré akorát tak na vyhození. Takže jsme potřebovali boty, každý aspoň dva páry, jedny do práce a jedny na neděli.

A spoustu dalších věcí. Nevím, co všechno potřebuje žena, ale je toho víc, než potřebuje muž. Musel jsem dát Margrethe peníze do ruky a pobídnout ji, aby si koupila, co potřebuje. Mně úplně stačily boty a jedny montérky (abych si ušetřil svoji jedinou slušnou výzbroj) - i když jsem si koupil holicí strojek a nechal jsem se ostříhat u holiče nedaleko misie, ostřihání tam stálo jenom dva dolary, pokud vám nevadí, že vás bude stříhat ten nejzelenější učeň - a mně to nevadilo. Margrethe se na to podívala a jemně mi řekla, že sama by mě ostříhala taky tak a ušetřili bychom tak dva dolary. Pak vzala nůžky a zarovнала mi to, co mi na hlavě udělal ten učeň, co neměl ani trochu talent stát se holicem... a od té doby jsem za holiče už nikdy neutrácel.

Ale ty dva ušetřené dolary nemohly vykompenzovat větší škodu. Když si mě pan Cowgirl najímal, čestně jsem se domníval, že dostanu za každý odpracovaný den sto dolarů.

Nezaplatil mi tolik a přesto mě nepodvedl. Hned vám to vysvětlím. Na konci prvního pracovního dne jsem byl unavený, ale šťastný. Nejšťastnější od toho zemětřesení, chci říct, že štěstí je relativní. Zastavil jsem se u výplatního pultu, kde pan Cowgirl pracoval nad svými účty, protože Ron's Grill měl zavírací den. Podíval se na mě. "Tak jak to šlo, Alecu?"

"Všechno dobrý, pane."

"Luke říká, že si vedeš dobře." Luke byl obrovský negr, šéfkuchař a můj formální šéf. Ve skutečnosti mi věnoval pozornost jen tak, aby mi ukázal, kde co je, a ubezpečil se, že je mi jasný, co mám dělat.

"To rád slyším. Luke je dobrý kuchař." To jedno jídlo za den, co jsem dostal nádavkem k minimální mzdě ve čtyři jako snídani, už bylo dávnou historií. Luke mi vysvětlil, že si můžu z jídelníčku vybrat, co chci, kromě steaků nebo kotlet, a že bych mohl dostat najíst hned, když si vyberu guláš nebo sekanou. Vybral jsem si sekanou, protože v jeho kuchyni to vonělo a bylo tam čisto. Kuchaře mnohem líp poznáte podle sekané než podle toho, jak griluje steak. Během vteřiny jsem měl sekanou v sobě - bez kečupu. Luke byl šlechetný, když mi dával kus třešňového koláče a přidal sběračku vanilkové zmrzliny... s tím jsem nepočítal, protože to bylo buď jedno nebo druhé, ne obojí.

"Luke jen málokdy o bělochovi mluví dobře," pokračoval můj zaměstnavatel, "a o Mexičanech nikdy. Takže si asi vedeš opravdu dobře."

"To doufám." Začal jsem už být trochu netrpělivý. Všichni jsme boží děti, ale bylo to poprvé v životě, kdy záleželo na tom, jaké mínění o mé práci má černoš. Já jsem prostě chtěl jen dostat peníze, abych mohl

jít honem domů za Margrethe - teda, do misie Armády spásy.

Pan Cowgirl založil ruce a točil palci. "Ty chceš vejplatu, vid'?"

Ovládal jsem svoji rozmrzelost. "Ano, pane."

"Alec, umývačům nádobí radši platím na konci týdne."

To mě vyděsilo a docela jistě to bylo na mně vidět.

"Abys mě dobře pochopil," dodal. "Jsi placen za hodinu, takže peníze dostaneš na konci pracovního dne, jestli budeš chtít."

"Tak to chci. Potřebuju peníze."

"Nech mě domluvit. Důvod, proč umývačům nádobí platím radši na konci týdne je, že moc často, když mu zaplatím denní mzdu, jde a hned si koupí muškátový víno a pak se několik dní vůbec neukáže. Když pak přijde, chce zase nastoupit do práce. Je na mě naštvanej. Chce si jít stěžovat na Pracovní úřad. Legrační na tom všem je, že ho můžu zase do té práce vzít - zase na jeden den - protože ten pobuda, kterýho jsem na jeho místo přijal, udělal naprosto totéž a pláchnul.

Tohle se obvykle nestává s Mexičany, protože zpravidla šetří peníze, aby je mohli poslat do Mexika. Ale zatím jsem neviděl žádného Mexičana, co by v přípravně pracoval tak, aby to Lukemu vyhovovalo... a Lukeho potřebuju víc než pečlivého myče nádobí. Negras-Luke obvykle dokáže říct, jestli to s černou hubou vyjde nebo ne, a ty dobří jsou někdy lepší než běloši. Ale oni se vždycky snaží polepšit si... a když je nepřivedu na práci kuchtíka nebo pomocníka kuchaře nebo tak, odejdou brzy na druhou stranu ulice k někomu, kdo to tak udělá. Takže problém je to vždycky. Když se mi podaří získat myče nádobí na tejden, mám pocit, že jsem vyhrál. Když se to podaří na dva týdny, já sám. Jednou tu jeden zůstal dokonce celý měsíc. Ale to je jen jednou za život."

"Já tady zůstanu určitě tři neděle," řekl jsem. "A teď, můžete mi zaplatit?"

"Nespěchej tolik. Jestli přistoupíš na to, abych ti platil jednou týdně, tak ti zvýším plat o jeden dolar na hodinu. To je celkem o čtyřicet dolarů víc na konci tejdne. Co ty na to?"

(Ne, to je o čtyřicet osm víc, řekl jsem si. Skoro 34 000 \$ za rok jenom za mytí nádobí. Teda!) "To je o čtyřicet osm dolarů tejdne víc," odpověděl jsem. "Ne o čtyřicet. Budu tu pracovat šest dní v tejdnu.

Potřebuju peníze."

"Dobře. Tak ti budu platit jednou tejdne."

"Ještě moment. Nemůžeme s tím začít zejtra? Potřebuju nějaký prachy už dneska. Moje žena a já nemáme nic, vůbec nic. Já mám ty šaty, v kterejch tu před váma stojím. Totéž moje žena. Můžu v nich vydržet ještě pár dní, ale žena si prostě musí koupit pár věcí."

Pokrčil rameny. "Jak chceš. Ale za dnešek to nebude o dolar víc za hodinu. A jestli zejtra přijdeš o minutu pozdějc, tak si budu myslet, že se z toho musíš vyspat a zase dám do okna tu ceduli."

"Nejsem žádněj notorik, pane Cowgirl."

"To se uvidí." Otočil se ke své účetnické mašince a dělal něco na klávesnici. Nevím co, protože jsem tomu nikdy nerozuměl. Byla to aritmetická mašinka, ale ne jako počítadlo. Mělo to klávesy podobné jako na psacím stroji. Ale nahoře bylo okýnko a tam se nějakým kouzlem objevovaly čísla a písmena. Mašinka si pobzukovala a jasně cinkala a on z ní vytáhl kartičku, a tu mi podal. "Prosím."

Vzal jsem si ji a prohlídl jsem si to. A zase mě jala hrůza.

Byl to kus tvrdýho papíru, asi tak tři palce široký a sedm palců dlouhý, bylo na něm spousta dírek a bylo na něm napsáno, že je to příkaz pro Komerční banku a spořitelnu v Nogales, podle něhož Ron's Grill dává pokyn, aby Alec L. Grahamovi bylo vyplaceno - ne, ne sto dolarů.

Padesát jedna dolarů a dvacet sedm centů.

"Něco není v pořádku?" zeptal se.

"No, počítal jsem, že mám dvanáct padesát na hodinu."

"Ale to jsem ti taky zaplatil. Osm hodin za minimální mzdu. Můžeš si ty srážky zkontrolovat sám. To nejsou moje počty; tohle je IBM 1990 s firemním softwerem, Paymaster Plus... a IBM nabízí deset tisíc dolarů tomu, kdo dokáže, že tenhle model IBM s jejich softwarem zvoral výplatnici. Podívej se na to. Hrubá mzda sto dolarů. Seznam všech srážek. Spočítej to. Odečti je. Porovnej si to s výsledkem IBM. Ale mně žádnou vinu nedávej. Já jsem ty zákony nevymyslel - a mně se líbí dokonce ještě daleko míň než tobě. Uvědomuješ si, že skoro každej umývač nádobí, co sem přijde, ať už je to Mexičan nebo někdo

jinej, chce, abych mu zaplatil prachy a neodčítal srážky? Víš, jaká je pokuta, kdyby mě při tom jen jednou načapali? Víš, co by se stalo, kdyby mě načapali podruhy? Netvař se tak kysele - promluv si o tom s vládou."

"Já tomu jenom nerozumím. Je to pro mě něco úplně novýho, tohle všechno. Můžete mi říct, co to jsou srážky? Tady je třeba napsáno 'Admin'."

"To je 'administrativní poplatek', ale neptej se mě, proč ho musíš platit, protože já si vedu účetnictví sám a musím to mít v pořádku a za to fakt nedostanu nic."

Zkoušel jsem odhadovat další srážky podle bezvadně natištěných vysvětlivek. "SocZab" znamenalo "Sociální zabezpečení". Ta mladá žena mi to dneska ráno vysvětlovala... ale já jí na to řekl, že i když je to bezvadná myšlenka, myslím, že ještě chvíli posečkám, než si to budu platit. Prostě jsem si to zatím nemohl dovolit. "ZdravPoj" a "NemPoj" a "DentPoj" se daly docela snadno rozluštit, ale já si je taky dovolit nemohl. Ale co znamenalo "PL217"? To se prostě vztahovalo k datu a stránce ve "VeřReg". A co "Vzděl" a "UNESCO"?

A co, pro všechno na světě, je "daň z příjmu"?

"Pořád tomu nerozumím. Je to pro mě všechno něco úplně nového."

"Alecu, nejsi jedinej, kdo tomu nerozumí. Ale proč pořád říkáš, že je to pro tebe něco novýho? Tohle všechno tě provázelo celým životem... a přinejmenším i tvýho tátu a dědu."

"Promiňte. Co je to 'daň z příjmu'?"

Zamrkal na mě. "Jseš si jistej, že nepotřebuješ cvokaře?"

"Co je to 'cvokař'?"

Povzdechl si. "Ted bych ho potřeboval já. Heled', Alecu. Prostě si to vem. Pohovoř si o srážkách s vládou, ne se mnou. Vypadáš, jako když mluvíš úplně upřímně, takže ses třeba praštil do hlavy při tom zemětřesení v Mazatlánu. Hele, já teď už chci jít domů a dát si meprobat. Tak si to, teda tenhle šek, prosím tě, vem."

"Tak jo. Dobře. Ale já neznám nikoho, kdo mi tohle promění na peníze."

"Žádný problém. Přepiš ho na rubu na mě a já ti dám peníze. Ale ten útržek si nech, protože IRS bude chtít vidět všechny útržky o srážkách, než ti vrátí jakýkoli přeplatek."

Tomu jsem taky nerozuměl, ale ten útržek jsem si nechal.

I přes šok, kdy jsem se dozvěděl, že jsem přišel skoro o polovinu platu, aniž bych se ho dotkl, jsme na tom byli s Margrethe den ode dne líp. Dohromady jsme měli přes čtyři sta dolarů týdně, za které se dalo nejen žít, ale mohli jsme si i koupit něco na sebe a další nezbytné věci. Teoreticky měla Margrethe stejnou mzdu jako kuchařka, kterou zastupovala, dvacet dva dolary za hodinu za dvacet čtyři hodin týdně, neboli 528 dolarů týdně.

Měla vlastně stejné srážky jako já, takže čistý příjem měla těsně pod 290 dolarů za týden. Zase je to teorie. Ale 54 dolarů týdně jí strhávali za bydlení - to bylo docela slušný, když jsem si porovnal, kolik se platí v penziónech. Vlastně to bylo víc než slušný. Pak jsme ještě měli stanovenou cenu za jídlo 105 dolarů týdně. Bratr McCaw nám nejdřív vypočítal 140 a nabídl nám, že nám ukáže záznamy v knihách, že paní Owensová, stále kuchařce, sráželi 10 dolarů denně za jídlo... takže pro nás dva stanovil sumu 140 dolarů týdně.

Souhlasil jsem s tím, že je to fér (když jsem viděl ceny na jídelníčku v Ron's Grillu) - bylo to fér teoreticky. Ale já měl dostat to nejdůležitější jídlo z celého dne tam, kde jsem pracoval. Dohodli jsme se na ceně deset denně za Margu a polovinu za mně.

Tak se Margrethe dostala na sto třicet jedna za týden z celkové sumy pět set dvacet osm.

Pokud je skutečně obdržel. Jako většina církví, i Armáda spásy žila z ruky do úst... a někdy ruka až k ústům nedosáhla.

Ale i tak jsme na tom byli týden od týdne pořád líp. Na konci prvního týdne jsme koupili nové boty pro Margu, velmi kvalitní a docela hezké, jenom za 279,90 dolarů, na trhu u J.C. Penney byly zlevněné ze 350 \$.

Samozřejmě protestovala, že budeme kupovat boty pro ni dřív než pro mě. Upozornil jsem ji, že pořád ještě máme víc než sto dolarů na boty pro mě - příští týden - a poprosil jsem ji, jestli by si ty peníze nemohla vzít k sobě, abych je neutratil. Vážně se mnou souhlasila.

Takže to další pondělí jsme koupili i boty pro mě - dokonce ještě levnější - přebytky z armády, dobré, pevné, pohodlné boty, co předčí všechny boty koupené v normálním obchodě. (O elegantní boty pro mě se budu zajímat, až budeme mít důležitější věci už koupené. Nic neupraví žebříček pozemských hodnot jako to, když jste bosí a bez peněz.) Potom jsme šli do obchodu Dobrá vůle a koupili jsme pro Margrethe šaty a letní oblečení a pro mě montérky.

Margrethe chtěla pro mě koupit víc oblečení - pořád nám zbývalo ještě skoro šedesát dolarů. Odmítl jsem.

"Proč ne, Alecu? Potřebuješ šaty stejně nutně jako já... skoro všechno, co jsi našel, jsme utratili za věci pro mě. To není správné."

Odpověděl jsem: "Utratili jsme je, za co bylo třeba. Příští týden, jestli se paní Owensová vrátí včas, budeš bez práce a budeme se muset odstěhovat. Myslím, že pak pojedem dál. Tak budeme šetřit na autobus."

"Pojedeme kam, miláčku?"

"Do Kansasu. Tenhle svět je cizí pro nás oba. I když je důvěrně známý - tentýž jazyk, stejná geografie, i v historii je něco stejné. Tady jsem jenom myč nádobí, nevydělávám dost na to, abych tě uživil. Ale mám takový pocit, že Kansas - Kansas v tomhle světě - se bude hodně podobat tomu Kansasu, kde jsem se narodil, a že to tam bude lepší."

"Pojedeme, kam budeš chtít, lásko moje."

Misie byla skoro míli od Ron's Grillu; místo toho, abych o přestávce od čtyř do šesti šel "domů", obvykle jsem po jídle šel do městské knihovny a studoval jsem. Tohle a ještě noviny, co občas hosté zapomněli v restauraci, to byly hlavní zdroje mých vědomostí.

V mém světě byl pan William Jennings Bryan prezident a jeho dobrotivý vliv nás držel mimo velkou světovou válku. Potom svoje služby nabídl mírovým jednáním. Filadelfská smlouva více méně restaurovala Evropu do podoby před rokem 1913.

Neznal jsem žádného prezidenta po Bryanovi, ani z mého ani z Margrethina světa. A pak jsem byl úplně zmaten, když jsem narazil na jméno současného prezidenta: jeho křesťanské Veličenstvo John Edward Druhý, dědičný prezident Spojených států a Kanady, vévoda s Hyannisportu, Comte de Québec, ochránce víry, ochránce chudých, vrchní maršál mírových sil.

Díval jsem se na něj; v novinách byl vyfocený při pokládání základního kamene v Albertě. Byl vysoký, měl široká ramena a byl docela hezký, měl na sobě pěknou uniformu a na prsou dost medailí, aby ho ochránily před zápallem plic. Prohlížel jsem si jeho obličej a sám sebe jsem se ptal: "Koupil by sis od tohohle pána ojeté auto?"

Ale čím víc jsem o tom uvažoval, tím logičtější mi to připadalo. Američané po celá dvě a čtvrt století, kdy žili jako samostatný národ, postrádali království, které odhodili. Rozplývali se nad evropskými královstvími pokaždé, když k tomu měli příležitost. Jejich nejbohatší občané vdali své dcery do smetánky, kde to jen trochu šlo, dokonce i za gruzínské prince - "princ" v Gruzii byl sedlák s obrovskou hromadou hnoje hned u chalupy.

Nevěděl jsem, kde vzali tohohle královskýho frajera. Možná pro něj poslali do Escorialu, nebo ho dokonce možná přivezli z Balkánu. Jak zdůrazňoval jeden z mých profesorů dějepisu, vždycky se najdou nějakí příslušníci královské rodiny, co hledají zaměstnání. Když je člověk bez práce, nesmí být rozmrzelý, to jsem věděl až moc dobře. Poklepávání základních kamenů určitě není o nic nudnější než mytí nádobí.

Akorát ty hodiny jsou delší. Myslím si to. Nikdy jsem nebyl král. Nevím docela jistě, jestli bych přijal práci v královských službách, kdyby mi ji někdo nabídl; má to určitě další stinné stránky, nejen ty dlouhé hodiny.

Na druhé straně -

Odmítnout korunu, o které víte, že vám nikdy nebude nabídnuta, tomu se říká kyselé hrozny. Pořádně jsem se nad tím zamyslel a došel jsem k závěru, že bych asi dokázal sám sebe přesvědčit, že je to oběť, kterou musím přinést pro své bližní. Modlil bych se za to, dokud bych nebyl přesvědčen, že Pán si přeje, abych toto břímě přijal na svá bedra.

Vážně, nejsem cynik. Víím, jak labilní můžou lidi být, když sami sebe přesvědčují, že Pán si přeje, aby udělali něco, co chtějí už dlouho sami udělat - a já v tomhle nejsem o nic lepší než moji bratři.

Ale věc, která mě naprosto oddělala, bylo to, že Kanada se s námi spojila. Většina Američanů nechápe, proč nás Kanadani nemají rádi (já také ne), ale je to tak. Představa, že by Kanadani někdy chtěli být s námi sjednocení, mi působí závat'.

Přišel jsem v knihovně k přepážce a požádal jsem o nejnovější všeobecnou historii Spojených států.

Právě jsem se začel, když jsem si všiml, že nástěnné hodiny ukazují skoro čtyři... takže jsem to musel zase vrátit a spěchal jsem zpátky do své přípravné, abych nepřišel pozdě. Neměl jsem žádné výhody při půjčování knih, protože jsem si nemohl dovolit složit zálohu vyžadovanou od těch, co nebyli místní.

Důležitější než politické změny byly změny technické a kulturní. Skoro okamžitě jsem si všiml, že tenhle svět byl ve vědě a technice pokročilejší než můj vlastní svět. Tak rychle jsem si to vlastně uvědomil proto, že jsem uviděl ten vynález - "televizi".

Nikdy jsem nepochopil, jak to vlastně pracuje. Pokoušel jsem se něco se o tom zjistit ve veřejné knihovně, ale najednou jsem narazil na předmět označovaný jako "elektronika". (Ne "elektrika", ale "elektronika".) Tak jsem se pokusil nastudovat něco o elektronice a narazil jsem na děsnou matematickou hatmatilku. Od té doby, co jsem kvůli termodynamice vstoupil do duchovního stavu, jsem neviděl nic tak matoucího a pompézního. Myslím, že jen těžko bude moje průmyslovka stačit na to, abych pochopil tuhle amfiorii - ale určitě ne, když jsem v tom nováček. Ale kvalitní technika tohoto světa byla patrná v daleko větším množství věcí, než byla televize. Třeba "semafor". Určitě jste už viděli taková města, kde je dopravní zácpa tak velká, že je skoro nemožné přejít hlavní ulici jinak než s pomocí policisty. Taky není pochyb o tom, že jste se někdy zlobili, když policajt zastavil dopravu zrovna ve vašem pruhu, aby prokázal službu nějakému super významnému zvířeti z městské radnice nebo tak. Dovedete si představit situaci, kdy by doprava mohla být řízena do značné míry bez policajtů - jenom nadosobními barevnými světly?

Věřte mi, to je přesně to, co mají v Nogales.

A teď vám popíšu, jak to funguje:

Na každou rušnou křižovatku umístíte nejmíň dvanáct světél, vždycky po třech, každá tři světla jsou otočená na hlavní směry a jsou nastavena tak, že jsou vidět vždycky jen z toho jednoho směru. V každé trojici je světlo červené, zelené a oranžové. Světla jsou napájena elektrickou energií a každé z nich svítí dost jasně na to, aby bylo vidět plus mínus na vzdálenost jedné míle, i za jasného slunečního svitu. Nejsou to oblouková světla; tohle jsou velmi silné Edisonovy lampy - to je důležité, protože tahle světla se každou chvíli zapínají a vypínají a musí nepřetržitě fungovat celé hodiny, dokonce celé dny, dvacet čtyři hodin denně.

Tato světla jsou umístěna ve výšce, na telegrafních tyčích, nebo jsou zavěšena nad křižovatkami tak, aby je viděli řidiči nákladáků nebo cyklisti už z dálky. Když svítí zelená, řekněme ve směru sever-jih, pak ve směru východ-západ svítí červená - dopravní prostředky se tedy pohybují ve směru sever-jih, zatímco ve směru východ-západ musí všichni stát a čekat, zrovna tak jako by tam stál policajt a pískal na píšťalku a měl rozpažené ruce, jako by dával znamení, aby ve směru sever-jih vozidla jela a v opačném směru dával pokyn k vyčkávání.

Chápete to? Ta světla nahrazují signály policajta.

Oranžová světla zase nahrazují policajtskou píšťalku; upozorňují na to, že se situace bude měnit.

Ale byla to výhoda? Protože někdo, pravděpodobně policajt, musel ta světla zapínat a vypínat podle potřeby? Bylo to velmi prosté: zapíná se to automaticky na dálku (dokonce i ze vzdálenosti několika mil!) na ústřední rozvodné desce.

Jsou ještě mnohá další kouzla tohoto systému, jako je třeba to, že zařízení samo rozhodne o tom, jak dlouho bude jaké světlo svítit, aby byla doprava optimálně řízena, zvláštní světla pro kontrolu levotočivých zatáček nebo chodců... ale skutečným obrovským kouzlem je tohle: lidi se těmito světly řídí.

Přemýšlejte o tom. Nikde žádný policajt a lidi respektují tyhle slepé a němé kusy strojů, jako by to byli policajti.

Jsou tady lidé s tak beránčí povahou a tak mírumilovní, že je možné je tak snadno ovládat? Ne. Tohle mi vrtalo hlavou a v knihovně jsem našel nějaké statistiky. V tomhle světě byla zločinnost vyšší než ve světě, kde jsem se narodil. Bylo to způsobeno těmi podivnými světly? To bych neřekl. Myslím, že ti lidé tady,

ač navzájem vystaveni svému násilí, považovali respektování těchto světél za zcela logickou věc. Možná. A možná je to divné.

Další podezřelý rozdíl v technice spočívá ve vzdušné dopravě. Ne decentní, čisté, bezpečné a tiché říditelné vzducholodi mého domácího světa - ne, ne! Tyhle spíš vypadají jako aeroplanos z mexikánského světa, ve kterém jsme s Margrethe vypotili naše vzájemné dohody před tím velkým zemětřesením, co zničilo Mazatlán. Ale jsou o moc větší, rychlejší, hlučnější a lítají o moc výš než aeroplanos, co jsme znali. Ty jsou skoro jiný druh - nebo jsou hodně odlišný druh, asi ano, protože se jim říká "tryskáče". Dovedete si představit stroj, co lítá osm mil nad zemí? Dovedete si představit obrovské auto, co se pohybuje rychleji než vzduch? Dovedete si představit ječení tak hlasité, že vás z toho rozbolí zuby?

Říkají tomu "pokrok". Stýská se mi po pohodlí a graciéznosti Grafa von Zeppelin. Protože před těmihle monstry nemáte úniku. Několikrát za den jedna z těchto řvoucích věcí lítá nad misí, dost nízko, protože se chystá na přistání na ploše severně od města. Ten hluk mi vadí a Margrethe je z něj strašně nervózní. Ale stejně - většinou tahle technika znamená skutečně pokrok - je lepší kanalizace, lepší osvětlení v budovách i na ulicích, lepší silnice, lepší budovy, spousta strojů, co ulehčují lidem práci a zvyšují její produktivitu. Nikdy se nepřipojuji k těm divným patronům, co propagují návrat k přírodě a pošklebují se inženýrství; mám víc důvodů vážit si inženýrství. Většina lidí, co se pošklebují technice, by umřela hladem, nebýt technické infrastruktury.

Byli jsme v Nogales jen něco víc než tři týdny, když jsem už mohl uskutečnit plán, o kterém jsem snil skoro pět měsíců. ... a který jsem pečlivě rozvažoval od té doby, co jsme přijeli do Nogales (ale musel jsem ho odložit, protože jsem si to nemohl dovolit). K provedení toho plánu jsem zvolil pondělí, to jsem měl volno. Řekl jsem Margrethe, aby si vzala ty nové šaty; protože jsem vyváděl svoji nejbáječnější holku na hostinu, tak jsem se vyfíknul i já - vzal jsem si svůj jediný oblek, nové boty a čistou košili. ... a oholil jsem se a vykoupal a vyčistil jsem si nehty a ostříhal jsem si je.

Byl hezký slunečný den, ale nebylo veliké vedro. Oba jsme byli veselí, protože za prvé paní Owensová napsala bratru McCawovi a oznámila mu, že jestli ji může postrádat, zůstane u své dcery ještě týden, a za druhé už jsme měli dost peněz na to, abychom si mohli zaplatit dvě jízdenky autobusem do Wichity v Kansasu, i když jen tak tak - ale to, co napsala paní Owensová znamenalo, že budeme moci cestou utratit čtyři sta dolarů na jídlo, a stejně nám ještě nějaké peníze zbydou.

Vzal jsem Margrethe na místo, které jsem vyhledal ten den, kdy jsem si hledal práci jako umývač nádobí. Byla to příjemná malá staromódní cukrárna za chudinskou čtvrtí.

Zastavili jsme se před ní. "Nejlepší ze všech, vidíš to místo? Pamatuješ si, o čem jsme mluvili, když jsme pluli na širém Pacifiku na matraci a nečekali jsme, že to přežijem? - aspoň já si to nemyslel!"

"Miláčku, jak bych na to mohla zapomenout?"

"Ptal jsem se tě, co by sis přála, kdybys mohla mít cokoli na světě, co si vymyslíš. Vzpomínáš si, cos mi odpověděla?"

"Samozřejmě si to pamatuju! Zmrzlinový pohár s horkým fondá-nem."

"Přesně tak! Dneska máš nenarozeniny, miláčku. Měla bys dostat ten zmrzlinový pohár s horkým fondánem."

"Ale, Alecu!"

"Nebreč. Nemůžu vystát ženskou, co brečí. Nebo si můžeš dát čokoládovou ovomaltinu. Nebo zmrzlinový pohár posypaný čokoládou. Cokoli si tvé srdéčko žádá. Ale než jsem tě sem přivedl, tak jsem si zjistil, že tady vždycky mají zmrzlinový pohár s horkým fondánem."

"Na to nemáme. Měli bychom šetřit na tu cestu."

"Máme na to. Ten pohár stojí pět dolarů. Dva deset dolarů. A já nebudu žádnéj škrt a dám servírce dolar dýško. Nejen chlebem živ je člověk. Ani žena. Ženo. Tak pojd'!"

Hezká servírka (ale ne tak hezká jako moje nevěsta) nás uvedla ke stolu. Usadil jsem Margrethe zády do ulice, přidržel jsem jí židli a pak jsem si sedl naproti. "Já jsem Tammy," řekla servírka, když nám nabízela jídelní lístek. "Copak si dáte v tomhle krásném dni?"

"Nepotřebujeme jídelní lístek," řekl jsem. "Přineste nám, prosím, dva zmrzlinové poháry s horkým fondánem."

Tammy vypadala zamyšleně.

"Dobře, jestli vám nevadí, že budete muset chvíli počkat. Možná budeme muset připravit horkou polevu."

"Pár minut, co na tom záleží? Čekali jsme mnohem dýl."

Usmála se a odešla. Podíval jsem se na Margu. "Čekali jsme mnohem dýl. Vid'?"

"Alec, jsi sentimentální a částečně proto tě miluju."

"Jsem sentimentální balík a právě teď slintám při představě toho poháru. Chtěl jsem, abys tohle místo viděla i z jiného důvodu. Margo, co bys řikala tomu, kdybys měla něco takovýho? Teda my, dohromady. Spolu. Ty bys byla šéfová, já bych myl nádobí, byl bych vrátný, údržbář, vyhazovač a všechno, co by bylo třeba."

Vypadala hodně zamyšleně. "To myslíš vážně?"

"Úplně. Samozřejmě se do něčeho takového nemůžeme pustit hned; nejdřív budeme muset našetřit peníze. Ale ne moc, jestli to uděláme tak, jak to mám v plánu. Maličký hezoučkový místo, ale jasný a veselý - až ho vymaluju. Občerstvení a maličké menu. Párky v rohlíku. Hamburgery. Dánské chlebičky. Nic víc. Možná polívka. Ale polívky z konzervy nám nenadělají problémy a není třeba ani příliš mnoho vynalézavosti."

Margrethe vypadala překvapeně. "Ne polívky z konzervy. Můžu podávat doopravdickou polívku... levnější a lepší, než je cokoli z konzervy."

"Ustupuju před profesionálním úsudkem, madam. V Kansasu je půl tuctu malých univerzitních měst; kterékoli takovéhle zařízení uvítá. Možná si vezmeme už existující prostory, takové domácí místo - rok na to budeme vydělávat, pak to koupíme. Změníme tomu jméno na Zmrzlinový pohár s horkým fondánem. Nebo možná na Chlebičky u Margy."

"Zmrzlinový pohár s horkým fondánem. Alec, vážně si myslíš, že bysme tohle mohli někdy mít?"

Naklonil jsem se k ní a vzal jsem ji za ruku. "Jsem o tom přesvědčen, miláčku. A nebudeme se muset upracovat k smrti." Otočil jsem hlavu. "Ten semafor mi svítí přímo do očí."

"Já vím. Vidím na tvém obličej, jak se na něm mění světla. Chceš si vyměnit místa? Mně to nevadí."

"Mně to taky nevadí. Má to jen takový hypnotický efekt." Podíval jsem se na stůl a pak zpátky na to světlo. "Hele, je pryč."

Margrethe se otočila. "Nevidím ho. Kde je?"

"Hu... ta hnusná věc zmizela. Vypadá to tak."

Slyšel jsem mužský hlas u svého lokte. "Co vám přinesu? Pivo nebo víno; na tvrdý alkohol nemáme licenci."

Rozhlédl jsem se kolem sebe, uviděl jsem číšníka. "Kde je Tammy?"

"Kdo je to Tammy?"

Zhluboka jsem se nadechl, pokoušel jsem se uklidnit bušení srdce a pak jsem řekl: "Promiňte, že jsem vás obtěžoval; neměl jsem sem vůbec chodit. Zjistil jsem, že jsem zapomněl doma peněženku." Vstal jsem. "Pojd', miláčku."

Margrethe měla vykulené oči a byla zticha. Když jsme vycházeli, rozhlédl jsem se a všiml jsem si změn. Myslím, že to bylo celkem decentní místo, pivo se sem docela hodilo. Ale nebylo to tak veselé místo jako ta cukrárna.

A nebyl to ani náš svět.

XV

Nechlub se zítřejším dnem, vždyť nevíš, co den zrodí.

Příslaví 27:1

Venku jsem úplně automaticky mířil k misi Armády spásy. Margrethe byla tiše a pevně se mě držela za ruku. Měl bych mít strach; ale já se dusil vztekem. Za chvíli jsem zamumlal: "Do háje s nima! Do háje s nima!"

"Do háje s kým, Alecu?"

"Nevím. To je na tom to nejhorší. S kýmkoli, kdo tohle dělá. Třeba je to tvůj přítel Loki."

"Není to můj přítel, o nic víc než je Satan tvým přítelem. Děším se a bojím se toho, co Loki dělá s naším světem."

"Já se nebojím, jsem naštvaný. Loki nebo Satan nebo kdokoliv, tohleto už je příliš. Není v tom ani špetka smyslu. Proč nemohli třicet minut počkat? Ten zmrzlinový pohár s horkým fondánem jsme už měli přímo před nosem - a oni nám ho vytrhli z ruky! Margo, to není správné, to není fér! To je nefalšovaná krutost. Necitelnost. Je to jako když mouše utrháš křídla. Opovrhují jimi. Ať je to, kdo chce."

Místo toho, aby mě nechala pokračovat v nesmyslném tlachání, co nás nemohlo nijak uklidnit, Margrethe řekla: "Miláčku, kam jdeme?"

"Co?" Na chvíli jsem se zastavil. "No přece do misie, aspoň si to myslím."

"A jdeme správně?"

"No, ano, ur-" Zmlkl jsem a rozhlédl jsem se. "Nevím." Šel jsem automaticky, veškerou pozornost jsem soustředil na svoji zlost. Teď jsem přišel na to, že si nejsem jist ani orientačními body. "Asi jsem zabloudil."

"Já to o sobě vím docela jistě."

Trvalo nám další půlhodinu, než jsme se vzchopili. Okolí bylo nejasně povědomé, ale nic nebylo docela v pořádku. Našel jsem ten dům, kde by měl být Ron's Grill, ale nemohl jsem najít Ron's Grill. Nakonec nám policajt ukázal cestu do misie... teď to byla jiná budova. K mému překvapení tam byl bratr McCaw. Ale nepoznal nás a teď se jmenoval McNabb. Odešli jsme, co nejelegantněji to šlo. Moc se nám to nepovedlo.

Šli jsme stejnou cestou zpátky - pomalu, protože jsme nešli nikam. "Margo, jsme přesně tam, kde jsme byli před třemi týdny. Jen máme lepší boty, to je všechno. Kapsu máme plnou peněz, ale nemůžeme za ně nic koupit, protože tady to budou určitě hrozně legrační papírky... dobré akorát k tichému spočinutí za mřížemi za to, že jsme se jimi pokusili platit."

"Máš asi pravdu, miláčku."

"Tamhle na rohu je banka. Místo abychom zkusili těmi penězi někde platit, tak půjdu rovnou do banky a zeptám se, jestli mají vůbec nějakou hodnotu."

"To by snad nemělo vadit. Co myslíš?"

"Nemělo. Ale třeba náš kamarád Loki má v rukávě pro nás přichystaný další kanadský žertík. No, uvidíme. Hele - vem si všechno k sobě, až na jednu bankovku. Jestli mě zavřou, dělej, že mě neznáš."

"Ne!"

"Jak to myslíš, Ne? Nemá smysl, abysme byli ve vězení oba."

Podívala se tvrdohlavě a neřekla nic. Jak se můžete hádat se ženskou, co nemluví? Povzdechl jsem si.

"Hele, miláčku, jediná věc, co mě napadá je, že si budu hledat práci jako umývač nádobí. Možná nás bratr McNabb dneska nechá přespat v misii."

"Já si taky budu hledat práci. Můžu umývat nádobí. Nebo vařit. Nebo něco."

"Uvidíme. Pojď se mnou dovnitř, Margo; když, tak půjdeme do vězení spolu. Ale myslím, že jsem přišel na to, jak to zařídít, aby nás nezavřeli." Vzal jsem jednu bankovku z toho našeho pokladu, zmuchlal jsem ji a utrl jsem jeden roh. Pak jsme oba vstoupili do banky, já držel tu bankovku, jako bych ji právě sebral. Nešel jsem k informacím, rovnou jsem si to namířil k zábradlí, za kterým seděli u stolů bankovní úředníci.

Naklonil jsem se přes zábradlí a mluvil jsem s tím, co byl nejbližší, na stole měl napsáno, že má funkci asistenta manažera. "Promiňte, pane! Můžete mi odpovědět na jednu otázku?"

Vypadal nazlobeně, ale jeho hlas tomu vůbec nenasvědčoval. "Pokusím se o to. Prosím, ptejte se."

"Jsou tohle opravdové peníze? Nebo to jsou divadelní peníze nebo tak něco?"

Podíval se na bankovku, pak si mě zkoumavě prohlédl. "Zajímavé. Odkud to máte?"

"Moje žena to našla na chodníku. Jsou to peníze?"

"Samozřejmě, že to nejsou peníze. Kdo to kdy slyšel - dvacetidolarová bankovka! Asi to budou nějaké divadelní peníze. Nebo nějaká reklamní akce."

"Takže to nemá žádnou hodnotu?"

"Má to hodnotu papíru, na kterém je to natištěno, nic víc. Nepochybně by se to dalo nazvat i falzifikátem, protože se někdo strašně snažil, aby to vypadalo jako opravdová bankovka. Ale stejně to bude určitě chtít vidět inspektor oddělení cenin."

"Dobře. Postaráte se o to?"

"Ano. Ale budou jistě chtít hovořit i s vámi. Nechte mi vaše jméno a adresu. A samozřejmě i jméno vaší manželky, protože ta to našla."

"Dobře, chci potvrzení." Nadiktoval jsem naše jména jako "pán a paní Hergensheimerovi" a uvedl jsem adresu - ale ne jméno - Ron's Grillu. Potom jsem vážně přijal potvrzení.

Když jsme byli venku na chodníku, řekl jsem: "No, nejsme na tom hůř, než jsme si mysleli. Nejvyšší čas, abych hledal nějaké špinavé nádoby."

"Alec -"

"Ano, miláčku?"

"Chystali jsme se do Kansasu."

"To jo. Ale naše peníze na autobus nemají hodnotu ani toho papíru, na kterém jsou natištěny. Budu muset něco vydělat. Dokážu to. Už jednou se mi to podařilo, můžu to udělat znovu."

"Alec. Pojď, vydáme se do Kansasu hned."

Za půl hodiny jsme šli na sever po silnici do Tusconu. Ať kolem nás projížděl kdokoli, na všechny jsem mával, aby nás vzali.

Do Tusconu jsme se dostali na třikrát. Z Tusconu bylo nejúčelnější mířit na východ k El Pasu do Texasu, abychom pokračovali po silnici 89, protože 89 se vine na západ, než pokračuje na sever do Phoenixu. Měli jsme kliku, že jsme hned napoprvé stopli nákladák, co vezl náklad na sever.

Tak jsme se dostali až na křižovatku silnic 89 a 90 a musím přiznat, že řidič naší žádosti vyhověl proto, že Margrethe je krásná - kdybych byl sám, tak bych možná ještě pořád stál na té silnici. Mohl bych stejně dobře taky říct, že celá ta cesta byla závislá na kráse Margrethe a na jejím ženském šarmu skoro stejně jako záleželo na mé ochotě vykonávat jakoukoli čestnou práci bez ohledu na její podřadnost, špinavost nebo obtížnost.

Špatně jsem se s tímto faktem vyrovnával. Měl jsem černé myšlenky o Putifarově manželce a o příběhu Zuzany a starců. Přistihl jsem se, že se na Margrethe rozčiluju, i když její jediná vina spočívala v jejím obvyklém šarmu, vroucnosti a přátelství. Skoro už jsem jí chtěl říct, aby se neusmívala na cizí lidi a aby se ovládala.

Tohle pokušení mě nejvíc zasáhlo ten první den při západu slunce, když náš řidič zastavil na odpočívadle, v jehož středu stála restaurace a benzínová pumpa. "Dám si pár piv a biftek ze svíčkový," oznámil nám.

"A co ty, Maggie, baby? Dala by sis syrovej steak? Tady na tom místě právě prohnali kuchyní krávu."

Usmála se na něj. "Díky, Steve. Ale nemám hlad."

Moje láska neřikala pravdu. Věděla to a já to věděl taky - a bylo mi jasné, že to ví i Steve. Naposledy jsme jedli snídani v misi, před jedenácti hodinami a v jiném světě. Zkoušel jsem za Tusconem na odpočívadle pro nákladáky umývat nádoby za jídlo, ale odbyli mě dost příkře. Takže za celý den jsme měli jen vodu z veřejného vodovodu.

"To říkej svojí babičce, Maggie. Jedeme už čtyři hodiny. Máš hlad."

Začal jsem honem mluvit, aby ho Margrethe nemusela přesvědčovat o opaku - řekl jsem a cítil jsem to jasně, ve svém vlastním zájmu: "Ona chce, Steve, jenom říct, že nepřijímá pozvání na oběd od jiných mužů. Čeká, že na oběd ji vezmu já." Dodal jsem: "V každém případě ti za ni děkuju a za nás oba za to, žeš nás svezl. Bylo to prima."

Pořád jsme ještě seděli v kabině jeho auta, Margrethe uprostřed. Nahnul se dopředu a díval se přes ni na mě. "Alec, ty si myslíš, že ji chci urvat, co?"

Odpověděl jsem strnule, že si nic takového nemyslím, zatímco jsem si v duchu myslel, že je to přesně to, čeho chtěl docílit po celou cestu... a měl jsem vztek nejen na ty nerytířské náznaky, ale i na ten vulgární jazyk, co právě použil. Ale takhle tvrdě jsem se naučil, že pravidla slušného vyjadřování ve světě, kde jsem vyrostl, nejsou nevyhnutelně platná v jiném vesmíru.

"Ale jo, myslíš si to. Nenarodil jsem se včera a velkej kus života jsem strávil na silnici, a tak jsem přišel

vo všechny iluze. Myslíš si, že se chci s tvojí ženskou vyvážet, protože každé kanec, co ji potká, to s ní chce vyzkoušet. Ale já ti to, chlapečku, vytmavím. Neklepu na dveře, když nikdo není doma. A to já dycky poznám. Maggie doma není. Na to jsem přišel už před několika hodinama. A blahopřeju ti; je prima, žeš našel věrnou ženskou. Je to tak?"

"Ano, jasně," souhlasil jsem zdráhavě.

"Tak pěkně vylezte. Ty vem svoji starou na večeři. Za svezení jsi mi už poděkoval, ale proč mě za to nepozveš na večeři? - abych nemusel jíst sám."

Doufám, že jsem nevypadal vyděšeně a že moje váhání nebylo znát. "Jasně, Steve. Jsme ti dlužný za laskavost. Hele, promiň na chvíli, jo? Já si jen něco vyřídím." Chystal jsem se vystoupit z auta.

"Alecu, nelžeš vo nic líp než Maggie."

"Cože?"

"To si myslíš, že jsem slepej? Jste plonkový. Nebo jestli nejste plonkový, tak máte tak málo prachů, že nemáte ani na to, abyste mi koupili jeden biftek. Nebo jeden vobloženej talíř."

"Máš pravdu," odpověděl jsem s - aspoň doufám - důstojností. "To, co jsem si potřeboval vyřídít, bylo jednání se šéfem restaurace. Doufal jsem, že mě nechá umývat nádobí za tři večeře."

"To jsem si myslel. Kdybyste byli normálně plonkový, tak byste jeli autobusem a měli byste řáký zavazadla. Kdybyste byli plonkový, ale eště ne tak, abyste hladověli, tak byste stopovali, abyste ušetřili peníze na jídlo, ale určitě byste měli něco s sebou. Každé baťoh nebo aspoň ranec. Ale vy nemáte nic... a voba jste voblečený - no, jako na útěku, sakra práce! Všechno tohle napovídá, že jste v pěkným průseru."

Mlčel jsem.

"Tak hele," pokračoval. "Třeba tě majitel týdle hospody nechá umejt nádobí. Ale řek bych, že teď spíš má tři Mexičany a nejmíň další tři už musel dneska vodehnat; je to na hlavním tahu mezi severem a jihem, tudy jezděj turistas, co se sem dostali dírou v Plotě. Ale stejně nemám tolik času, abych moh čekat, až umeješ nádobí; dneska eště musím s touhle károu uject pěcknej flák cesty. Takže já ti něco navrhnu. Ty mě pozveš na večeři, ale já ti na to pučím prachy, jo?"

"Ale za to já ti snad ani nestojím."

"Ale blbost, stojíš. Jak tomu říkaj v bance - charakterní půjčka, to je nejlepší ze všeho. Někdy, třeba příští rok nebo třeba za dvacet let zase vy potkáte jiný mladý lidi, co budou švorcový a hladový. Vemete je na večeři za stejnejch podmínek. Tak mi to splatíte. Když pak zase voni udělaj to stejný, tak to zase splatí vám. Bereš?"

"Vrátím ti to sedmkrát!"

"Ale, jednou to stačí. Nakonec, uděláš to pro svoje vlastní potěšení. Tak deme, dáme si do nosu."

Restaurace Rimrock Restop byla spíš mohutná než hezká - asi tak jako Ron's Grill v jiném světě. Byly tam pulty i stoly. Steve nás vedl ke stolu a za chvíli k nám přišla docela mladá a hezká servírka.

"Brej den, Steve! S' tu dávno nebyl."

"Ahoj, baby! Jak ti dupou králíci?"

"Králíci chćipli. A co je s tvým krevním testem?" Usmála se na mě a na Margrethe. "Čau, lidi! Co si dáte?"

Měl jsem čas proletět si jídelní lístek, napřed na pravé straně, samozřejmě - a ceny mě šokovaly. Byl jsem úplně celej pryč z toho, že ceny jsou jako v tom světě, co znám nejlíp ze všech. Hamburger za desetník, káva za pět centů, celé menu od sedmdesáti pěti do devadesáti centů - těmhle cenám jsem rozuměl.

Díval jsem se do jídelního lístku a řekl jsem: "Mohla byste mi dát sýrový superburger, středně propečený?"

"No, jasně, panáčku. A co ty, pusó?"

Margrethe si dala totéž, ale středně syrovej.

"Steve a ty?" zeptala se servírka.

"Takže to budou tři piva - Coors - a tři bifteky ze svíčkový, jeden syrovej, jeden středně syrovej a jeden středně propečený. S těma hovadinama jako vždycky. Pečený brambory, smažený potěšení, něco takovýho. Povadlej salát jako vobyčejně. Horký rohlíky. Jako dycky. A pak zákusek. Kafe."

"Jo."

"Tohle jsou moji kamarádi. Maggie, tohle je Hazel. A tohle Alec, její manžel."

"Ty seš šťastnej chlap! Ahoj, Maggie; moc mě těší. Je škoda, že ste se dostali do společnosti tohohle chlápka. Pokoušel se vám Steve něco prodat?"

"Ne."

"Dobrý. Nekupujte si nic, nepodepisujte nic, nesázejte se s ním. A buď ráda, že jsi šťastně vdaná; má manželky ve třech státech."

"Ve čtyřech," opravil ji Steve.

"Už ve čtyřech? Tak to ti blahopřeju. Dámskej záchodek je za kuchyní, Maggie; chlapi chodí vokoło baráku ven." Odešla rychle od našeho stolu a šustila sukní.

"Je to dobrá rajda," řekl Steve. "Víš, co se říká vo servírkách, hlavně v těchhle hospodách, na rozcestích. No, ale Hazel je asi jediná pinglice na týhle silnici, co to nedělá za prachy. Hele, pod', Alecu." Zvedl se a vedl mě ven a kolem domu na pánský záchod. Šel jsem za ním. Za chvíli mi došlo, o čem vlastně mluvil, ale bylo už pozdě na to, abych měl na něj vztek za to, jak mluví v přítomnosti dámy. Pak jsem musel připustit, že Margrethe to nevadilo - brala to všechno prostě jenom jako informaci. Vlastně jako ocenění Hazel. Myslím, že největší potíže při všech těch rušivých změnách světa jsem neměl ani s penězi, ani se společenským chováním, ani s technikou, ale prostě a jednoduše s jazykem, s mravy a přijatými tabu. Když jsme se vrátili, už jsme měli na stole pivo a taky už tam byla Margrethe; byla klidná a svěží. Steve nám připil.

"Skoal!"

Odpověděli jsme "Skaal", napřed jsem si usrkl a pak jsem se pořádně napil - přesně tohle jsem potřeboval po té dlouhé cestě po vyprahlé silnici. Při svém morálním úpadku na M.L. Konge Knut jsem se seznámil i s pivem, to bylo něco, čeho jsem se ani nedotkl od té doby, co jsem byl na průmyslovce, a i tehdy jsem ho pil jen málo - neměl jsem na takové nectnosti dost peněz. Tohle bylo vynikající pivo, aspoň se mi to zdálo, ale nebylo tak dobré jako dánský Tuborg, co podávali na lodi. Věděli jste, že v Bibli není ani slovo proti pivu? Ve skutečnosti slovo "pivo" v Bibli znamená "fontána" nebo "studna". Steaky byly výborné.

Opojen pivem a dobrým jídlem jsem se přistihl, jak se pokouším Stevovi vysvětlit, jak jsme přišli o své štěstí a jak jsme přijímali pomoc cizích lidí... a neřekl jsem mu vlastně vůbec nic. Za chvíli mi Margrethe řekla: "Alecu. Vyprávěj mu to."

"Myslíš, že bych měl?"

"Myslím, že by to Steve měl vědět. A já mu věřím."

"Dobře. Steve, my jsme cizinci z jiného světa."

Ani se nesmál ani se neusmíval; vypadal jenom, jako by ho to zajímalo. Za chvíli se zeptal: "Lítající talíř?"

"Ne. Mám na mysli jiný vesmír, ne jenom jinou planetu. I když se zdá, že je to pořád stejná planeta. Chci říct, že Margrethe a já jsme byli dneska dopoledne ve státě, co se jmenuje Arizona ve městě Nogales. Pak se to změnilo. Nogales se změnilo a nic nebylo úplně stejné. Arizona vypadá podobně, i když tenhle stát moc dobře neznám."

"Území."

"Cože?"

"Arizona je území, ne stát. Státní zřízení bylo zamítnuto."

"Aha. Tak to bylo i v mém světě. Něco kvůli daním. Ale my jsme nepřišli z mého světa. Ani z Margrethinu světa. Přišli jsme z -" zmlkl jsem. "Já to neříkám moc dobře." Podíval jsem se na Margrethe. "Mohla bys to vysvětlit?"

"Já to neumím vysvětlit," odpověděla mi, "protože tomu sama nerozumím. Ale, Steve, je to pravda. Já jsem z jednoho světa, Alec je z jiného světa a žili jsme ještě v dalším světě a dneska ráno jsme se dostali zase ještě do dalšího světa. A teď jsme tady. Proto jsme úplně bez peněz. Vlastně ne, máme peníze, ale nejsou to peníze tohoto světa."

"A nemohli bychom být teď v tom světě?" zeptal se Steve. "Už se mi točí hlava."

Řekl jsem: "Vynechala dva světy."

"Ne, miláčku - tři. Možná jsi zapomněl na ten ledovcový svět."

"Ne, ten jsem počítal. Já - promiň, Steve. Zkusím to jedno po druhém. Ale není to nic jednoduchého. Dneska ráno - šli jsme do cukrárny v Nogales, protože já chtěl Margrethe koupit zmrzlinový pohár s horkým fondánem. Sedli jsme si ke stolu, proti sobě jako teď, a já jsem seděl čelem k semaforu -"

"Čelem k čemu?"

"K semaforu, signální světla - červená, zelená, oranžová. Tak jsem poznal, že jsem zase v jiném světě. Tenhle svět nemá semaforey nebo já aspoň žádný neviděl. Jenom dopravní strážníky. Ale v tom světě, kde jsme se dneska ráno probudili, jsou místo dopravních strážníků signální světla, semaforey."

"Podle toho, co říkáš, mi to připadá, jako kdyby to dělali se zrcadlami. Co to mělo společného s tím, že jsi Maggie kupoval ten zmrzlinovej pohár s horkým fondánem?"

"To bylo proto, že když jsme ztroskotali na lodi a pluli jsme po oceánu, měla Margrethe chuť právě na tenhle pohár. Dneska ráno jsem měl poprvé možnost jí ho koupit. Když zmizel ten semafor, poznal jsem, že se zase změnilý světy - a to znamenalo, že ty peníze neplatí. Takže jsem jí zase ten zmrzlinovej pohár s horkým fondánem koupit nemohl. A nemohl jsem jí koupit ani nic k jídlu. Nemám peníze. Teda, takový, co by tu platily. Chápeš to?"

"Mě snad trefí šlak! Co se stalo s vašima penězma?"

"Ale." Zalovil jsem v kapse a vyndal ty pečlivě ušetřené bankovky na autobus, Našel jsem dvacetidolar a podal ho Stevovi. "Nic se s nima nestalo. Podívej se na to."

Prohlédl si to pečlivě. "Platné bankovky pro placení na veřejnosti i v soukromí.' To zní normálka. Ale co je to tady za vymalovanýho šaška? A vodkdy se začaly tisknout dvacetidolarový cetle?"

"Ve tvém světě nikdy. Myslím. Na obrázku je William Jennings Bryan, prezident Spojených států v letech 1913-1921."

"Ne, když jsem chodil do Horace Mann School v Akronu, tak nebyl. Nikdy jsem vo něm neslyšel."

"Když já chodil do školy, byl zvolen v roce 1896, ne o šestnáct let později. A v Margrethině světě pan Bryan nebyl prezidentem vůbec. Řekni! Margrethe! Tohle by mohl být tvůj svět!"

"Proč si to myslíš, miláčku?"

"Možná jo, možná ne. Když jsme jeli na sever z Nogales, tak jsem neviděl přistávací plochu ani nic, co by ji připomínalo. A právě si uvědomuju, že jsem za celej den ani neviděl ani neslyšel tryskáč. Nebo jiný létající stroj. Ty ano?"

"No. Ne. Já taky ne. Ale na to jsem nemyslela." Dodala: "Jsem si skoro jistá, že tady nikde kolem nás ani žádný nejsou."

"A jsme u toho! Nebo to možná je můj svět. Steve, jak to tady vypadá s aeronautikou?"

"S éro-co?"

"Létající stroje. Tryskáče. Aeroplány. A říditelné vzducholodi - máte říditelné vzducholodi?"

"Nic mi to neříká. Mluvíš vo lítání, skutečným lítání, ve vzduchu jako pták?"

"Ano! Ano!"

"Ne, samozřejmě ne. Nebo ty myslíš balóny? Balón jsem viděl."

"Ne balóny. No, říditelná vzducholod je vlastně jistý druh balónu. Ale je to prodloužený místo kulatý - má to doutníkovitý tvar. A je to poháněno motorem, jako tvoje auto, a lítá to rychlostí sto mil za hodinu nebo i rychleji - a obvykle pěkně vysoko, tisíc nebo dva tisíce stop. A ještě výš. Nad horama."

Poprvé na sobě Steve dal znát spíš překvapení než zájem. "Pane bože, to je úžasný! Ty jsi fakt něco takovýho viděl?"

"Já jsem v nich i lítal. Mockrát. Poprvé, když mi bylo teprve dvanáct. Ty jsi chodil do školy v Akronu? V mém světě byl Akron známý tím, že tam stavěli největší, nejrychlejší a nejlepší říditelné vzducholodi na světě."

Steve zavrtěl hlavou. "Tak něco takovýho slyším poprvé v životě. Maggie, ty jsi viděla vzducholodě? Letěla jsi v nich?"

"Ne. V mém světě nejsou. Ale byla jsem v létajícím stroji. Aeroplano. Jednou. Bylo to strašně vzrušující. A taky děsivé. Ale chtěla bych to zkusit ještě jednou."

"Na to vem jed. Já bych se počítám posral strachy. Ale rád bych to jednou zkusil, i kdyby to měla bejt moje poslední hodinka. Lidi, já vám začínám věřit. Všechno to říkáte tak přesvědčivě, jasně. To a eště ty dle prachy. Esli to jsou prachy."

"Jsou to peníze," trval jsem na svém, "z jiného světa, Podívej se na ně líp, Steve. Samozřejmě to nejsou peníze z tvého světa. Ale nejsou to ani žádné rekvizity. Copak by si někdo dal takovou práci, aby ryl ocelové desky jen proto, aby vyrobil rekvizity pro divadlo? Rytec, co ty desky dělal, předpokládal, že se ty peníze budou používat jako platidlo... a přesto nejsou ani správně označené - toho sis všiml hned. Moment." Zalovil jsem v kapse. "Hop. Je tady." Vyndal jsem bankovku v hodnotě deseti pesos - z Mexického království. Většinu těch nepotřebných peněz, co jsme nashromáždili před zemětřesením, jsem spálil - Margrethino spopitné z El Pancho Villa - ale pár jsem si jich schoval na památku. "Podívej se i na tohle. Umíš španělsky?"

"No, ani moc ne. Tak jako mluví Mexičani v Texasu. Říkáme tomu španělština cantina." Podíval se na mexické peníze. "Ty vypadaj dobře."

"Podívej se pozorněji," prosila ho Margrethe. "Tam kde je napsáno ,Reino'. Nemělo by tam být ,Republika'? Nebo je v tomhle světě Mexiko království?"

"Je to republika... částečně proto, že i já jsem to podpořil. Byl jsem tam posuzovatel při volbách, tehdy jsem byl u námořnictva. Je to vohromný, že pár námořníků, po zuby vyzbrojených, může zajistit důstojnej průběh voleb. Tak jo, kámoši; dostali jste mě. Mexiko není království a stopaři, co nemaj ani na večeri, by neměli nosit mexický prachy, na kterejch je napsáno, že Mexiko je království. Třeba jsem praštěnej, ale chtěl bych se s váma dát dohromady. Jak se to dá vysvětlit?"

"Steve," řekl jsem střízlivě, "to kdybych věděl. Nejjednodušší vysvětlení je, že jsem se zbláznil a že tohle všechno prostě neexistuje - ty, já, Margrethe, tahle restaurace, tenhle svět - to všechno je jenom výplod mého chorého mozku."

"Ty si klidně buď nedovopравdickej, jestli chceš, ale Maggie a mě z toho laskavě vynech. Napadá tě nějaký jiný vysvětlení?"

"No... jak se to vezme. Steve, čteš Bibli?"

"No, jo i ne. Když jezdím, tak se mi kolikrát stane, že nemůžu spát a nemám co číst, jen gideonskou Bibli*. Takže někdy jo."

"Vzpomínáš si na Matouše dvacet čtyři, dvacet čtyři?"

"Co? To bych jako měl?"

Tak jsem mu citoval. "To je jedna možnost, Steve. Tyhle změny světa můžou být znamením samotného Pekla, aby nás oklamalo. Na druhou stranu mohou být i předzvěstí konce světa a příchodu Krista do Jeho království. Poslouchej Slovo boží:

,Hned po soužení těch dnů se zatmí slunce, měsíc ztratí svou zář, hvězdy budou padat z nebe a mocnosti nebeské se zachvějí. Tehdy se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uvidí Syna člověka přicházet na oblacích nebeských a s velkou mocí a slávou. On vyšle své anděly s mohutným zvukem polnice a ti shromáždí jeho vyvolené od čtyř úhlů světa, od jedněch konců ke druhým.'

To souhlasí, Steve. Možná, že tohle jsou špatná znamení soužení před koncem nebo možná tyhle divy jsou předzvěstí druhého příchodu Krista na svět. Ale tak či onak spějeme ke konci světa. Narodil jsi se znovu?"

"Hm. Nemůžu tak úplně tvrdit, že jo. Už je to dávno, co mě pokřtili, pak jsem byl moc mladej na to, abych do toho moh mluvit. Já do kostela nechodím, akorát když se někdo známej žení nebo má pohřeb. Jestli mě jednou vočistili, tak bych řek, že teď už jsem pěkně zaprášenej. Nemyslím, že bych to moh posoudit."

"Ne, to vím určitě, že ne. Steve, konec světa se blíží a Kristus se brzy vrátí. Nejdůležitější, co musíš udělat - to musí každý! - je předat všechny svoje problémy Ježíšovi, očistit se v jeho krvi a znovu se zrodit. Protože varování žádné nebude. Polnice se rozezvučí a buď budeš chycen do náruče Ježíše, navždy budeš v bezpečí a šťasten, a nebo budeš shozen dolů do ohně a síry, a tam budeš v agonii trpět celou věčnost. Musíš být připraven."

"Hergot! Alecu, přemejšlel si někdy vo tom, že bys moh bejt knězem?"

"Přemýšlel jsem o tom."

"Tak bys měl dělat víc, než vo tom jenom přemejšlet, ty bys měl bejt kněz. Tys to teď všechno říkal tak, jako bys tomu všemu úplně věřil."

"Já tomu věřím."

"To mě taky napadlo. Tak to jsem ti teda vděčnej za tu pořádnou myšlenku. Ale doufám, že k tomu nedojde dneska v noci, protože já ještě musím dovézt ten náklad. Hazel! Přines mi účet, zlato; už se zase musím přesunout na silnici."

Tři steaky stály 3,90\$, šest piv dalších šedesát centů, takže dohromady 4,50\$. Steve to zaplatil zlatým pětidolarem, to byla mince, kterou jsem viděl jen ve sbírce - chtěl jsem si ji prohlídnout, ale nešlo to. Hazel ji vzala do ruky, podívala se na ni. "Tady moc zlata nedostávám," utrousila. "Hlavně stříbrný dolary. A ňáký papírový, i když šéf nemá rád papírový peníze. Jseš si jistej, Steve, že to chceš utratit?" "Našel jsem Bludnýho Holand'ana."

"Hele, už vypadni; já nechci bejt tvoje pátá manželka."

"Já myslel jen tak na chvíli."

"To teda ne - ne za zlatej pětidolar." Zalovila v kapsičce zástěry, vyndala stříbrný půldolar. "Tady máš zpátky, zlato."

On tu minci posunul zpátky k ní. "Co uděláš za padesát centů?"

Sebrala ten peníz, dala ho do kapsy. "Plivnu ti do voka. Dík. Dobrou, lidičky. To je bezva, že jste zašli." Jeli jsme asi tak třicet pět mil do Flagstaffu a cestou se Steve ptal na to, jaké světy jsme viděli, ale nekomentoval nic. Mluvil jen tak, abysme my pořád vykládali. Nejvíc ho zajímaly vzducholodi, tryskáče a aeroplanos, ale všechno, co bylo spjato s technikou, ho fascinovalo. Televizi věřil ještě míň než létajícím strojům - no, se mnou to bylo stejné. Ale Margrethe ho ubezpečila, že viděla televizi na vlastní oči a neuvěřit Margrethe jde jen stěží. Co se mě týče, mohl by mi důvěřivý člověk špatně rozumět. Její hlas a způsoby byly usvědčující.

Ve Flagstaffu, kousek od silnice 66, zajel Steve na stranu a zastavil, motor nechal zapnutý. "Tak, vystupovat," řekl, "jesli trváte na tom, že dál jedete na východ. Jesli chcete ject na sever, tak vás rád vemu."

"Musíme se dostat do Kansasu, Steve."

"Jo, já vim. Nejlepší je šedesát šestka... i když mě teda uzemňuje, proč někdo vůbec chce ject do Kansasu. Je to támhle ta křižovatka vepředu. Držte se vpravo a děte pořád dál; nemůžete to minout. Hledejte ukazatele do Santa Fe. Kde budete dneska v noci spát?"

"Nemám nic v plánu. Půjdem, dokud nás zase někdo nesveze. Když se nám nepodaří chytit stopa na celou noc a budeme moc ospalí, klidně budeme spát jeden vedle druhého na kraji silnice - je teplo."

"Alec, teď poslouchej strejdu Moudrýho. Dneska nebudete spát pod širákem. Teď je teplo, ale k ránu bude děsná zima. Možná jste si nevšimli, že celou cestu z Phoenixu jsme jeli do kopce. A jestli vás nedostanou jedovatý ještěrky, tak vás tutově dostane blešivec pobřežní. Musíte si někde najmout chatku."

"Steve, já si nemůžu najmout chatku."

"Pán ti pomůže. Tomu ty věříš, ne?"

"Ano," odpověděl jsem škrobeně, "věřím tomu." (Ale Pán pomáhá těm, co si pomůžou sami.)

"Tak ať se o vás postará Pán. Maggie, ty v tyhle situaci souhlasíš s Alecem?"

"Samozřejmě nemohu nesouhlasit!"

"Hm. Alec, budu vo tom hodně přemýšlet... a začnu dneska večer tak, že si budu číst gideonskou Bibli. Tentokrát nechci tu přehlídku propást. Vyjed'te po šedesátý šestý, hledejte místo, kde se říká 'chatičky'. Ne 'motel', ne 'hostinec u silnice', ani slovo o Simmonsových matracích a samostatný koupelně - prostě jenom 'chatičky'. Jestli po vás budou chtít víc než dva dolary, tak děte pryč. Zkuste smlouvat a třeba se vám povede dojet až na jeden dolar."

Moc bedlivě jsem neposlouchal, protože jsem byl pořád víc a víc naštvanej. Smlouvat o co? Věděl, že nemám naprosto žádný peníze -nebo mi nevěřil?

"Tak já se s váma loučím," pokračoval Steve. "Alec, moh bys vystoupit tam těma dveřma? Mně se nechce vystupovat."

"Samozřejmě." Otevřel jsem je, vystoupil jsem, pak jsem si vzpomněl na dobré vychování. "Steve, chci ti za všechno poděkovat. Za jídlo, pivo a za to dlouhé svezení. Ať tě Pán opatruje."

"Díky a už vo tom nemluv. Na." Sáhl do kapsy a vytáhl kartičku. "Tohle je moje navštívenka. Vlastně je

to adresa mojí dcery. Až se dostanete do Kansasu, pošlete mi čumkartu, dejte mi vědět, jak jste dopadli."

"Dobře." Vzal jsem si od něj tu kartičku a pomáhal jsem Margrethe vystoupit.

Steve ji zastavil. "Maggie! Nedáš starýmu Stevovi hubanec na rozloučenou?"

"Ale samozřejmě, Steve!" Otočila se k němu a napůl si mu sedla na klín.

"To je lepší. Alecu, radši by ses měl votočit."

Já se neotočil, snažil jsem se to ignorovat, ale koutkem oka jsem se díval.

Kdyby to trvalo jen o půl vteřiny déle, asi bych ji z ty kabiny vlastnoručně vytáhl. Ale musím přiznat, že se Margrethe nijak nebránila, naopak, líbala ho tak, jak by snad ani žádná vdaná žena cizího muže líbat neměla.

Vydržel jsem to.

Konečně přestali. Pomohl jsem jí vystoupit a zavřel jsem dveře. Steve zavolal: "Ahoj, děti!" a jeho nákladňák se rozjel. Když nabíral rychlost, dvakrát zatroubil.

Margrethe řekla: "Alecu, ty se na mě zlobíš."

"Ne. Jsem překvapen. Dokonce šokován. Zklamaný. Smutný."

"Neohrmuj nade mnou nos!"

"Co?"

"Steve nás odvezl dvě stě padesát mil, nakrmil nás a nesmál se nám, když jsme mu vyprávěli náš absurdní příběh. A ty se teď tady nafukuješ a děláš ze sebe svatouška, protože jsem mu dala dost velkou pusku, abych ocenila, co pro mě a pro mého manžela udělal. Tohle nesnesu, slyšíš mě?"

"Já jen myslel, že -"

"Nech toho! Nechci poslouchat tvoje vysvětlení. Protože nemáš pravdu! A teď jsem naštvaná já a budu tak dlouho, dokud si neuvědomíš, že nemáš pravdu. Tak se nad tím zamysli!" Otočila se a rychle šla ke křižovatce 66 a 89.

Pospíchal jsem, abych ji dohonil. "Margrethe!"

Neodpověděla a zrychlila krok.

"Margrethe!" Oči upřené dopředu -

"Margrethe, miláčku! Mýlil jsem se. Promiň. Omlouvám se."

Najednou se zastavila, otočila se, vrhla se mi kolem krku a začala brečet. "Alecu, já tě tak miluju a ty jsi takovej bubulín!"

Neodpověděl jsem, protože moje ústa byla zaneprázdněná. Konečně jsem řekl: "Já tě taky miluju a co je to bubulín?"

"To jsi ty."

"No - v tom případě jsem tvůj bubulín a ty jsi se mnou v pěkný bryndě. Už ode mě neodcházej."

"Neodejdu. Nikdy." Vrátili jsme se k tomu, co jsme dělali předtím.

Za chvíli jsem odtáhl obličej od jejího dost daleko na to, abych mohl šeptat: "Nemáme ani na manželskou postel a já to nikdy nepotřeboval tolik jako teď."

"Alecu. Podívej se do kapes."

"Co?"

"Když mě Steve líbal, tak mi pošeptal, že ti mám říct, aby sis prohlédl kapsy, a že ti mám vyřídit: „Pán se postará.“"

Našel jsem to v levé kapse kabátu: byl to zlatý desetidolar. Nikdy předtím jsem ho neměl v ruce. Byl teplý a těžký.

XVI

Což je člověk spravedlivější než Bůh,
čistší muž než jeho Stvořitel?

Job 4:17

Poučte mě a já zmlknu,
vysvětlíte mi, v čem jsem chybil.
Job 6:24

V dragstóru ve Flagstaffu jsem si proměnil ten zlatý destidolar na devět stříbrných dolarů, devadesát pět centů a kostku mýdla Ivory. Koupit mýdlo byl Margrethin nápad. "Alec, drogistka není bankovní úředník; třeba ti peníze vymění, jen když si něco koupíš. Potřebujeme mýdlo. Chci vyprat tobě i sobě spodní prádlo a oba se potřebujeme vykoupat... a mám takové podezření, že v tom levném ubytovacím zařízení, co nám ho Steve doporučoval, mýdlo v ceně zahrnuto nebude."

Měla pravdu v obojím. Drogista povytáhl obočí, když uviděl tu minci, ale neřekl nic. Vzal ji, nechal ji cinknout o sklo na pultě, potom sáhl za pokladnu, vytáhl malou lahvičku a provedl zkoušku kyselinou. Neřikal jsem nic. V tichosti odpočítal devět stříbrných dolarů, půldolar, čtvrták a dva desetníky. Místo, abych si ty mince hned dal všechny do kapsy, provedl jsem s nimi stejnou zkoušku cinkání na sklo jako on, taky o sklo jeho pultu. Když jsem to udělal, vrátil jsem mu jeden stříbrňák.

Zase nic neřekl - sám slyšel ten divný zvuk domnělé stříbrné mince. Cinkl pokladnou, objevil se nápis "Bez prodeje", podal mi jiný stříbrný dolar (ten měl zvuk jasný jako zvon) a tu falešnou minci uložil dozadu do zásuvky pokladny. Pak se ke mně otočil zády.

Na periférii města, na půli cesty do Winony, jsme našli místo dostatečně ošuntělé na to, aby odpovídalo našemu standardu. Margrethe smlouvala, španělsky. Náš hostitel žádal pět dolarů. Marga zavolala Panenku Marii a tři další svaté, aby se sami podívali na to, co se s ní děje. Pak mu nabídl pět pesos. Nerozuměl jsem téhle transakci; věděl jsem, že u sebe nemá žádné pesos. Určitě by mu nenabízela ty nepoužitelné "královské" pesos, co jsem ještě měl.

Nepřišel jsem na to, protože náš hostitel nabídl cenu tři dolary, a to je poslední slovo, seňora, jako je Bůh nade mnou.

Dohodli se na dolaru a půl, pak si Marga půjčila čisté povlečení a deku za dalších padesát centů - zaplatila za všechno dvěma stříbrnými dolary, ale chtěla ještě polštáře a na ně čisté povlečení, tím to bylo všechno zpečetěno. Dostala je, ale patron od ní chtěl něco pro štěstí. Marga mu dala desetník, hluboce se nám uklonil a ujistil nás, že jeho dům je nám k dispozici.

Druhý den v sedm ráno jsme byli zase na cestě. Odpočínutí, čistí, šťastní a hladoví. Za půl hodiny jsme dorazili do Winony a měli jsme ještě větší hlad. Tenhle problém jsme vyřešili v jídelně v malém přívěsu nákladáku: hromada pšeničných vloček za deset centů, káva za pět centů - druhý šálek zdarma, máslo a sirup podle potřeby.

Margrethe už nemohla dojíst horké vločky - bylo jich hodně - tak jsme si vyměnili talíře a já zbaštil všechno, co nechala.

Na stěně byl nápis: PLAŤTE PŘI PODÁVÁNÍ JÍDLA - SPROPITNÉ NEPŘIJÍMÁME - JSTE PŘIPRAVENI NA SOUDNÝ DEN? Kuchař-číšník (a myslím že i majitel) měl o sporák opřené číslo Rozhledny. Zeptal jsem se ho: "Bratře, máš nějaké nové zprávy o tom, kdy nastane Soudný den?"

"O tom se nežertuje. Věčnost je dlouhá doba na to, aby ji člověk strávil v Pekle."

Odpověděl jsem: "Nežertoval jsem. Podle znamení a zázraků se domnívám, že prožíváme sedmileté období prorokované v jedenácté kapitole Zjevení svatého Jana, verš dvě a tři. Ale nevím, jak dlouhá doba z těch sedmi let už uplynula."

"Už jsme ve druhý polovině," odpověděl mi. "Dva svědci teď prorokují a Antikrist je za hranicemi země. Jste ve stavu milosti? Jestli ne, tak to okamžitě napravte."

Odpověděl jsem: "Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete."

"Tomu byste měl věřit!"

"Já tomu věřím. Díky za dobrou snídani."

"To nestojí za řeč. Bůh vás ochraňuj."

"Děkuji. Pozdrav tě Bůh a opatruj." Pak jsme s Margou odešli.

A zase jsme si to namířili na východ. "Jak ti je, srdíčko?"

"Jsem sytá a šťastná."

"Já taky. Něco, co jsi udělala včera večer, mě zvlášť obšťastnilo."

"Mě taky. Jako vždycky, miláčku. Pokaždé."

"No. To je ono. Mě taky. Vždycky. Ale já měl na mysli to, o čem jsi mluvila předtím. Když se tě Steve zeptal, jestli se mnou souhlasíš s tím Soudným dnem a ty jsi řekla, že souhlasíš. Margo, nedovedeš si představit, jak velké starosti jsem si dělal s tím, že nebudeš přijata do náruče Ježíšovy. Když se Soudný den blíží a my nevíme, jak zjistit přesnou hodinu - no, prostě jsem se obával. Obávám se i teď. Ale ty zřejmě nacházíš cestu zpátky ke světlu, ale zatím jsi o tom se mnou ještě nemluvila."

Ušli jsme snad dvacet kroků a Margrethe neřekla nic.

Nakonec řekla tiše: "Miláčku, ráda bych tě uklidnila. Kdybych mohla. Ale já nemůžu."

"Prosím? Já ti nerozumím. Vysvětlíš mi to?"

"Neřekla jsem Stevovi, že s tebou souhlasím. Já řekla, že s tebou nemohu nesouhlasit."

"Ale to je přece totéž!"

"Ne, miláčku. To, co jsem Stevovi neřekla, ale měla jsem to čestně říct, je to, že nikdy na veřejnosti nemohu v ničem nesouhlasit se svým manželem. Jakékoli rozdílné názory s tebou proberu v soukromí. Ne za přítomnosti Steva. Ani nikoho jiného."

Nechal jsem si to projít hlavou, několik možných komentářů jsem nevyslovil - nakonec jsem řekl:

"Děkuju ti, Margrethe."

"Miláčku, dělám to pro svou vlastní důstojnost stejně jako pro tvoji. Celý život jsem neměla ráda, když se manžel s manželkou nepohodli - přeli se - hádali na veřejnosti. Kdybys řekl, že slunce zakrývají jasně zelená štěňata, nebudu s tebou na veřejnosti nesouhlasit."

"Tak takhle to je!"

"Pane?"

Zastavila se a upřeně se na mě dívala.

"Moje dobrá Margo. Ať se jedná o jakýkoli problém, vždycky najdeš taktní odpověď. Jestli někdy uvidím jasně zelená štěňata na slunci, tak se pokusím zapamatovat si to, abych si to pak s tebou o samotě probral; nebudu tě stavět před těžké problémy na veřejnosti. Miluju tě. Z toho, co jsi řekla Stevovi, vyvozuju mnohé, protože mám doopravdy velké obavy."

Vzala mě za ruku a šli jsme kousek dál mlčky. "Alec?"

"Ano, lásko moje?"

"Nedělám ti starosti záměrně. Já jsem špatná a ty se chystáš do křesťanského nebe - chci jít s tebou. Pokud to znamená vrátit se k víře v Ježíše - a zdá se, že ano - tak to chci. Zkusím to. Nemůžu ti to slíbit, protože víra není otázkou jednoduchého výběru. Ale zkusím to."

Zastavil jsem se, abych ji k obveselení auta plného lidí, co jelo kolem nás, políbil. "Miláčku, víc si přát nemůžu. Budeme se modlit spolu?"

"Alec, radši ne. Nech mě modlit se o samotě a já se budu modlit! Až přijde čas, abychom se modlili společně, tak ti řeknu."

Zanedlouho nás vzali manželé z ranče a odvezli nás do Winslow. Hodili nás tam, na nic se nás neptali a ani o sobě nám nic neřekli, to musí být určitě svého druhu rekord.

Winslow je mnohem větší než Winona; na pouštní poměry je to poměrně velké město - odhaduji, že má asi tak sedm tisíc obyvatel. Našli jsme tam příležitost udělat to, co nám nepřímou navrhoval Steve, a o čem jsme předchozí noc mluvili.

Steve měl pravdu; nebyli jsme oblečeni do pouště. Je pravda, že jinou možnost jsme neměli, protože nás stále zasahovaly ty změny. Ale neviděl jsem nikoho jiného, kdo by v poušti nosil vycházkový oblek. Ani jsem neviděl Angličanku oblečenou do dámského kostýmu. Indiánky a Mexičanky nosily sukně, ale Angličanky měly buď šortky nebo kalhoty - dlouhé kalhoty, džinsy, ustřížené kalhoty, jezdecké kalhoty. Málokdy sukni a nikdy kostým.

Navíc naše oblečení se do města ani zrovna moc nehodilo. Vypadalo, jako by tam nepatřilo. Neptejte se mě jak a čím, nejsem v této oblasti odborník, hlavně na dámské ošacení. Oblek, co jsem měl na sobě já, byl elegantní a drahý, když ho nosil můj patron, Don Jaime, a to v Mazatlánu v jiném světě... ale když jsem ho měl já v arizonské poušti v tomhle světě, vypadal jsem, jako bych vyšel z chudinské čtvrti.

Ve Winslow jsme našli přesně ten obchod, co jsme potřebovali: DRUHÝ VÍTR - Miliónové koupě -

Vše za hotové, žádné záruky, zboží neměníme - Veškeré použité šatstvo bylo před dodáním do prodejny

sterilizováno. Nad tím bylo totéž napsáno španělsky.

O hodinu později, když jsme si dlouze vybírali a Margrethe hodně smlouvala, jsme byli oblečeni přesně do pouště. Já měl khaki kalhoty a košili, co se k nim hodila, a slamák v neurčitém západním kovbojském stylu. Margrethe toho měla na sobě o dost míň: šortky, co byly krátké i přiléhavé - strašně nemravné - a nahoře měla cosi, co bylo menší než korzet, ale větší než podprsenka. Říkali tomu "horní díl plavek". Když jsem viděl Margu v tomhle úboru, zašeptal jsem jí: "V žádném případě ti nedovolím, aby ses v něčem tak ostudném objevila na veřejnosti."

Odpověděla mi: "Miláčku, nebuď hned po ránu bubulín. Je strašně vedro."

"Já nežertuji. Zakazuji ti koupit si něco takového."

"Alecu, nevzpomínám si, že bych tě žádala o dovolení."

"Ty mi vzdoruješ?"

Povzdechla si.

"Možná. Nechci. Máš holicí strojek?"

"Tys mě viděla!"

"Mám pro tebe trenýrky a ponožky. Potřebuješ teď ještě něco?"

"Ne. Margrethe! Neuhýbej!"

"Miláčku, řekla jsem ti, že se s tebou na veřejnosti hádat nebudu. Tohle oblečení má ještě zavínovací sukni. Nech mě, já to zaplatím. Pak půjdeme ven a promluvíme si o samotě."

Zmizela a já se jí podřídil. Stejně tak jsem mohl říci, že díky jejímu obchodnímu talentu jsme z bazaru odcházeli a měli jsme ještě víc peněz, než když jsme přišli. Jak to? Ten oblek od mého patrona, Dona Jaima, co na mně vypadal tak komicky, majiteli obchodu docela sedl - vlastně připomínal Dona Jaima. Souhlasil s tím, že ho vymění za to, co jsem potřeboval - khaki košili, kalhoty a slamák.

Ale Margrethe trvala na tom, že musíme dostat něco víc. Chtěla pět dolarů, dostala dva.

Když platila účet, tak jsem zjistil, že stejným kouzlem se zbavila svého oblečení, co už nepotřebovala.

Když jsme do toho obchodu přišli, měli jsme 7,55 dolarů, odešli jsme s 8,80 dolary v kapse... a s vybavením do pouště pro nás oba, pak jsme ještě měli hřeben (pro dva) a kartáček na zuby (taký pro dva), batoh, holicí strojek a ještě pár kousků spodního prádla a ponožky - všechno ze second-handu, ale údajně sterilizované.

Neznám správnou taktiku, ne tu, co platí na ženy. Vyšli jsme ven a šli jsme po ulici na místo, kde jsme si mohli promluvit o samotě, než Margrethe promluvila - a já si neuvědomil, že jsem už prohrál.

Aniž by se zastavila, řekla mi: "No, miláčku? Chtěl jsi se mnou o něčem mluvit."

"No, s tou sukni je tohle oblečení přijatelné. Tak tak. Ale na veřejnosti nebudeš chodit v těch šortkách. Je to jasné?"

"Já právě chtěla nosit jen ty šortky. Když je vedro. A to teda je."

"Ale, Margrethe, řekl jsem ti, abys ne -" Rozepnula si sukni a sundala si ji. "Ty se mi vzpíráš!"

Pečlivě tu sukni složila. "Mohla bych si tohle dát do ruksaku? Prosím tě?"

"Ty mě schválně neposloucháš!"

"Ale, Alecu, já přece nemusím poslouchat tebe - stejně tak jako ty nemusíš poslouchat mě."

"Ale - hele, miláčku, buď rozumná. Víš, že obvykle nerozkazuju. Ale manželka musí poslouchat svého manžela. Jsi moje manželka?"

"Tys říkal, že ano. Takže jsem, dokud neřekneš něco jiného."

"Tak je potom tvojí povinností mě poslouchat."

"Ne, Alecu."

"Ale to je přece první povinnost manželky!"

"S tím nesouhlasím."

"Ale - to je bláznovství! Ty mě opouštíš?"

"Ne. Jenom když se se mnou rozvedeš."

"Já na rozvod nevěřím. Rozvod je špatný. Je to proti Písmu svatému."

Neodpověděla.

"Margrethe... prosím tě, obleč si tu sukni."

Řekla něžně: "Už jsi mě skoro přesvědčil, miláčku. Vysvětlíš mi, proč chceš, abych to udělala?"

"Co? Protože když máš jenom ty šortky, tak je to nemravné!"

"Nechápu, jak může být kus oděvu nemravný, Alecu. Osoba, to ano. Chceš mi říct, že já jsem nemravná?"

"No - překrucuješ moje slova. Když máš na sobě ty šortky - bez sukně - na veřejnosti, vystavuješ se tak, že je to exhibicionismus. Právě teď, jak jdeme po téhle ulici, úplně vystavuješ svoje nohy... lidem v tom autě, co právě projelo, například. Viděli tě. Já viděl, jak na tebe zírají!"

"Tak jo. Doufám, že se jim to líbilo."

"Co?"

"Říkáš, že jsem hezká. Ale ty můžeš být zaujatý. Doufám, že můj vzhled potěší stejně i ostatní."

"Mluv vážně, Margrethe; mluvíme o tvých obnažených nohách. Obnažených."

"Tvrdíš, že mám obnažené nohy. Ano, mám. Je mi tak líp, když je vedro. Proč se mračíš, miláčku? Copak mám ošklivé nohy?"

("Jsi celá čistá, má lásko; nemáš jedinou chybu!"). "Máš krásné nohy, lásko moje; to už jsem říkal několikrát. Ale nechci se s nikým o tvoji krásu dělit."

"Krása se ale nezmenší tím, že se o ní s někým podělíš. Vraťme se ale k tomu problému, Alecu; vysvětloval jsi mi, jak necudné mám nohy. Kdybys mi to mohl vysvětlit. Myslím, že to nedokážeš."

"Ale, Margrethe, nahota je necudná už svou podstatou. Podněcuje necudné myšlenky."

"Opravdu? To když se díváš na moje nohy, tak máš erekci?"

"Margrethe!"

"Alecu, nebuď bubulín! Zeptala jsem se úplně normálně."

"To byla nevhodná otázka."

Povzddechla si. "Nechápu, jak taková otázka může být nevhodná pro manželského partnera. A nikdy nepřipustím, že mám necudné nohy. Nebo že nahota je necudná. Byla jsem nahá před stovkami lidí -"

"Margrethe!"

Vypadala překvapeně. "To ale přece víš."

"Nevěděl jsem to a šokuje mě to."

"Opravdu, miláčku? Ale ty přece víš, jak dobře plavu."

"Co to s tím má společného? Já taky dobře plavu. Jenže ne nahej; nosím plavky." (Ale úplně přesně jsem si pamatoval ten bazén na Konge Knut - samozřejmě, že moje milovaná byla zvyklá plavat nahá. Dostal jsem se do překerní situace.)

"Aha. Ano, viděla jsem takové oblečení v Mazatlánu. A ve Španělsku. Ale, miláčku, to zase odbočujeme. Ten problém je mnohem širší, nejedná se jen o to, jestli holé nohy jsou nebo nejsou necudné nebo jestli jsem měla políbit Steva na rozloučenou nebo dokonce jestli je mojí povinností tě poslouchat. Chceš ze mě udělat něco, co nejsem. Chci být tvoje manželka na hodně let, na celý svůj život - a doufám, že s tebou budu i na Nebi, jestli je právě Nebe cílem naší cesty. Ale, miláčku, já nejsem dítě a nejsem ani otrok. Protože tě miluju, tak tě chci potěšit. Ale nebudu plnit tvoje rozkazy jen proto, že jsem tvoje žena."

Mohl bych říct, že jsem ji zdolal tím, jak brilantně jsem vyvracel důkazy. Ano, mohl bych to říci, ale nebyla by to pravda. Pořád jsem ještě přemýšlel, jak mám odpovědět, když u nás zastavilo auto a my jsme nasedli. Slyšel jsem kvílení brzd. Auto zastavilo a zacouvalo. "Chcete se svézt?" zavolal hlas zevnitř. "Ano!" odpověděla Margrethe a běžela k autu. Chtě nechtě jsem udělal totéž.

Byla to dodávka, řídila ji žena a v autě s ní byl muž. Oba byli tak přibližně mého věku, možná starší. Ten muž se natáhl dozadu a otevřel zadní dveře. "Nastupujte!"

Pomohl jsem Margrethe dovnitř, nastoupil jsem za ní a zavřel jsem dveře. "Je tam dost místa?" zeptal se. "Jestli ne, tak to harampádí shod'te na zem. My vzadu nikdy nejezdíme, takže to tam je takhle naházený. Jsme Clyde a Bessie Tělnatý."

"On je Tělnatý; já jsem jenom dobře živená," dodala řidička. "Teď byste se měli jako smát; já už to znám." Byl skutečně docela tělnatý, byl to takový ten velký svalnatý chlap, co ve škole pěstoval atletiku a pak ztloustl. Jeho manželka oba dva popsala správně; nebyla tlustá, ale měla nějaké to kilo navíc.

"Těší mě, paní Tělnatá, pane Tělnatý. My jsme Alec a Margrethe Grahamovi. Díky za to, že jste nás vzali."

"Nebud tak formální, Alecu," odpověděla.

"Kam až jedete?"

"Bessie, prosím tě, koukej na silnici."

"Hele, Clyde, jestli se ti nelíbí, jak s tímhle pekáčem manévruju, tak tě klidně nechám řídit."

"Ale kdepak, ne, ne, řídíš senzačně!"

"Zklidni se nebo použiju pravidlo K. No, Alecu?"

"Jedeme do Kansasu."

"A jéje! Tak daleko nejedeme; v Chambers odbočujeme na sever. To je asi devadesát mil odtud. Tam vás vezmeme. Co budete dělat v Kansasu?"

(Co jsem vlastně chtěl dělat v Kansasu? Otevřít si cukrárnu... dostat svoji ženu zpátky do stádečka... připravit se na Soudný den -) "Budu tam mejt nádobí."

"Můj manžel je příliš skromný," řekla Margrethe tiše. "Chceme si otevřít malou restauraci a bufet v univerzitním městě. Ale cestou k tomuhle cíli myjeme nádobí. Nebo děláme skoro jakoukoli práci."

Tak jsem jim vysvětlil, co se nám přihodilo, s obměnami a vynechávkami, abych se vyhnul tomu, čemu by třeba nevěřili. "Restaurace byla srovnaná se zemí, naši mexičtí partneři zahynuli a my jsme přišli o všechno, co jsme měli. Řekl jsem 'umývat nádobí', protože to je práce, kterou najdu skoro vždycky. Ale když, tak budu dělat v podstatě cokoliv."

Clyde řekl: "Alecu, s takovýmhle přístupem se postavíš na nohy coby dup."

"Přišli jsme o pár peněz, nic víc. Nejsme ještě staří na to, abychom nezačali znovu." (Dobrý Bože, zdržíš Soudný den tak, abych to stihl? Bude to tvoje dílo. Amen.)

Margrethe se ke mně natáhla a stiskla mi ruku. Clyde si toho všiml. Natočil se na sedadle tak, aby viděl dobře na nás i na svou ženu. "Zvládnete to," řekl. "S manželkou, co tě podpoří, to prostě musíš zvládnout."

"Myslím, že ano. Díky." Věděl jsem, proč se otočil tak, aby na nás viděl: aby se mohl dívat na Margrethe. Chtěl jsem mu říct, aby si hleděl svého, ale za téhle situace se to nehodilo. Kromě toho pán a paní Tělnatých neviděli nic zvláštního na tom, jak je moje milovaná oblečená; paní Tělnatá byla oblečena stejně, ale bylo jí vidět víc. Nebo byla miň oblečená. Měla menší obleček a bylo vidět víc holé kůže. Musím taky přiznat, že i když nebyla tak nesmrtelně krásná jako Margrethe, byla docela pohledná. Na Malované pustině jsme zastavili, vystoupili jsme a zírali jsme na skutečně neuvěřitelnou přírodní krásu. Já už to jednou předtím viděl; Margrethe to ještě v životě neviděla, a tak tam stála úplně bez dechu.

Clyde říkal, že tu vždycky zastaví, i když to viděli už stokrát.

Opravuji: Já už to jednou předtím viděl... v jiném světě. Malovaná pustina jako by potvrzovala moje podezření: matička Země se takhle hodně nezměnila sama; změnil ji člověk a jeho práce - a to jen částečně. Ale jediné možné vysvětlení zase směřovalo k jedinému - paranoia. Pokud tomu tak bylo, tak jsem se nesměl vzdávat; musel jsem se postarat o Margrethe.

Clyde nám přinesl párky v rohlíku a chlazené pití a odbyl mě, když jsem se zmínil o tom, že to zaplatím.

Když jsme zase nastoupili do auta, Clyde si sedl za volant a nabídl Margrethe, aby si sedla k němu dopředu. Moc mě to nepotěšilo, ale nemohl jsem to na sobě nechat znát, protože Bessie hned řekla:

"Chudák Alec! Bude se muset spokojit se starou škatulí. Netrucuj, drahouši, je to jenom dvacet tři mil, tam už odbočujeme na Chambers... nebo miň než dvacet tři minut tím tempem, co Clyde jezdí."

Tentokrát to Clydovi trvalo třicet minut. Ale ještě počkal, aby se ubezpečil, jestli nás někdo vezme do Gallupu.

Do Gallupu jsme dorazili dlouho před setměním. I když jsme měli v kapse 8,80 dolarů, zdálo se vhodné, abych se poohlédl po nějakém špinavém nádobí. Gallup má skoro tolik motelů a chatiček jako Indiánů a skoro polovina hostinců nabízí i ubytování. Prošel jsem jich třináct, než jsem narazil na jeden, kde potřebovali myče nádobí.

Za čtrnáct dní jsme byli v Oklahoma City. Jestli vám připadá, že to trvalo dlouho, tak máte pravdu; je to miň než padesát mil za den. Ale přihodilo se toho spoustu a já měl pocit, že je to fakt paranoia - svět za světem se měnil a vždycky to bylo načasováno tak, že jsme z toho měli obrovské potíže.

Viděli jste někdy, jak si kočka hraje s myší? Myš nemá naprosto žádnou šanci. Jestli má ten rozum, co ho Pán myši dal, tak to ví. A přesto to pořád zkouší... a vždycky ji kočka zatáhne zpátky.

Já byl ta myš.

Nebo my jsme byli ty myši, protože Margrethe byla se mnou... a ona byla to jediné, co mě drželo nad vodou. Nestěžovala, si a nepoddávala se. A tak jsem se taky nepoddal.

Příklad: Přišel jsem na to, že papírové peníze nejsou po změně světa k ničemu, s kovovými penězi, zlatými a stříbrnými, se už dá něco dělat, mají aspoň hodnotu toho zlata a stříbra, které obsahují. Takže, jakmile jsme měli možnost získat a nechat si kovové peníze, tak jsem byl lakomý a odmítal jsem brát papírové peníze za kovové mince.

Šikovný chlapec. Alecu, jsi vážně hlavička.

Takže třetí den, co jsme byli v Gallupu, jsme si s Margrethe zdřímli v pokoji, za který jsme zaplatili mytím nádobí (já) a úklidem pokojů (Margrethe). Nechtěli jsme spát, prostě jsme si chtěli před jídlem jen trochu odpočinout. Měli jsme za sebou dlouhý těžký den. Leželi jsme na přehozu na posteli.

Právě jsem se začal hezky uvolňovat, když jsemi si uvědomil, že mě něco tlačí do páteře. Probral jsem se natolik, abych si uvědomil, že to jsou ty naše nastřádané stříbrné dolary, co se mi vysypaly z kapsy, když jsem se obracel. Tak jsem si vyprostil ruku, co měla Margrethe pod hlavou, sebral jsem ty dolary, spočítal jsem je, přidal jsem ještě drobné a všechno jsem si to položil na noční stolek, asi tak stopu od hlavy, pak jsem si zase lehl, podsunul jsem ruku Margrethe pod hlavu a hned jsem usnul.

Když jsem se probudil, byla tma jak v pytli.

Úplně jsem se probral. Margrethe pořád ještě jemně pochrupevala a ležela na mé paži. Maličko jsem s ní zatřásl: "Miláčku. Vstávej."

"Hmmm?"

"Je pozdě. Asi jsme zmeškali večeri."

Rychle se probrala. "Můžeš rozsvítit lampu vedle postele?"

Hledal jsem poslepu noční stolek a skoro jsem spadl z postele. "Nemůžu tu otravnou věc najít. Je tu tma jak v pytli s uhlím. Počkej, rozsvítím stropní světlo."

Opatrně jsem vylezl z postele, namířil jsem ke dveřím, zakopnul jsem o židli, nemohl jsem najít dveře - tápal jsem po nich, nenašel jsem je, po chvíli jsem našmátral vypínač. Lampa se rozsvítila.

Dlouhou, tísnivou dobu nikdo z nás nepromluvil. Potom jsem nesmyslně a zbytečně řekl: "Zase to udělali."

Místnost byla bezcharakterně anonymní jako jsou všechny ve všech motelích. Ale v drobnostech se lišila od místnosti, ve které jsme šli spát.

A naše našetřené stříbrné dolary byly pryč.

Všechno kromě šatů, co jsme měli na sobě, zmizelo - ruksak, čisté ponožky, náhradní spodní prádlo, hřeben, holicí strojek, všechno. Všechno jsem prohlédl, abych se ubezpečil.

"No, Margo, a co teď?"

"Cokoli, co řeknete, pane."

"Hm. Myslím, že v kuchyni mě asi znát nebudou. Ale i tak by mě mohli nechat umývat nádobí."

"Nebo by třeba mohli potřebovat servírku."

Na dveřích byl zámek bez kliky a já neměl klíč, tak jsem je nechal na palec pootevřené. Dveře vedly rovnou ven a byly obráceny k parkovišti u kanceláře - byla to rohová místnost se světelným nápisem KANCELÁŘ - všechno to bylo úplně normální, až na to, že to nevypadalo jako ten motel, kde jsme pracovali. V něm byla manažerova kancelář v průčelí ústřední budovy, ve zbylých prostorách té budovy byla restaurace.

Ano, zmeškali jsme večeri.

A snídani. Tenhle motel restauraci neměl.

"No, Margo?"

"Jak se jede do Kansasu?"

"Tudy... myslím. Ale máme dvě možnosti. Můžeme se vrátit do pokoje, jít pěkně do postele a spát až do rána. Nebo můžeme vyjít támhle na silnici a zkusit stopovat. Ve tmě."

"Alecu, já vidím jenom jednu možnost. Kdybysme se vrátili do pokoje a spali do rána, tak se probudíme, budeme mít o několik hodin větší hlad a nebudeme na tom o nic líp než teď. Možná i hůř, jestli nás nachytají, že spíme v pokoji, co jsme nezaplatili -"

"Já přece umyl nekonečnou hromadu nádobí!"

"Tady ne. Tady by možná poslali i pro policii."

Vydali jsme se na cestu.

Když jsme se snažili dostat se do Kansasu, zažívali jsme na vlastní kůži perzekuci. Ano, řekl jsem "perzekuci". Jestli paranoia spočívá v přesvědčení, že svět kolem vás se proti vám spikl, tak jsem měl paranoi. Ale nebyla to ani "zdravá" paranoia nebo jsem měl falešné představy tak obrovské, že by mě měli zavřít a léčit.

Možná ano. Pokud tomu tak bylo, tak Margrethe byla součástí mých falešných představ - odpověď, kterou jsem nemohl přijmout. Nemohl jsem být folie a deux; Margrethe byla v každém světě logická. Najedli jsme se až v poledne, a tou dobou jsem už začínal vidět duchy tam, kde normální člověk vidí jenom písečné vry. O klobouk jsem přišel kdesi za sedmero horama a slunce Nového Mexika, co mi svítilo na hlavu, můj stav nezlepšovalo.

Auto plné lidí ze stavby nás vzalo a dovezlo do Grantsu, a než nás tam nechali, tak nám ještě zaplatili malé občerstvení. Možná jsem duševně vyšinutý, ale nejsem hlupák; za to svezení a za to jídlo jsme vděčili tomu, že Margrethe v upnutých šortkách upoutávala pozornost mužů. Takže jsem měl o čem přemýšlet, když jsem si pochutnával (skutečně jsem si pochutnával!) na tom jídle, co nám koupili. Ale tohle přemítání jsem si nechal pro sebe.

Když odjeli, tak jsem se zeptal: "Na východ?"

"Ano, pane, ale nejdřív bych chtěla zajít do veřejné knihovny. Jestli tu nějaká je."

"Ano! Jasně!" Dřív, ve světě našeho kamaráda Steva, způsobila absence všech létajících dopravních prostředků, že jsem pojal podezření, že by to mohl být svět, kde se narodila Margrethe (a tedy i domov "Aleca Grahama"). V Gallupu jsme si tohle ověřovali ve veřejné knihovně - hledal jsem americkou historii v encyklopedii, zatímco Marga si pročítala dánskou historii. Trvalo nám asi tak pět minut, než jsme dospěli k závěru, že svět, v němž se Marga narodila, nebyl Stevův svět. Dozvěděl jsem se, že Bryan byl zvolen v roce 1896, ale ve funkci zemřel, na jeho místo nastoupil jeho viceprezident, Arthur Sewall - a to bylo všechno, co jsem potřeboval vědět; pak už jsem jenom proletěl prezidenty a války, o kterých jsem nikdy neslyšel.

Margrethe ukončila svoje pátrání a krčila nad ním nos, čímž vyjadřovala svou nevoli. Když už jsme byli venku, kde jsme nemuseli šeptat, zeptal jsem se jí, co ji trápí. "Tohle není tvůj svět, miláčku; přesvědčila jsem se o tom."

"To teda není!"

"Ale nic nám nebrání v tom, abysme pokračovali. Třeba jsou ještě další světy, co nemají vůbec žádnou aeronautiku."

"Jsem ráda, že tohle není můj svět! Alecu, v tomhle světě je Dánsko součástí Švédska. Není to strašné?" Abych řekl pravdu, tak jsem nechápal, co ji tak rozčílilo. Obě jsou to skandinávské země, hodně se sobě podobají - nebo tak mi to aspoň připadalo. "Promiň, miláčku. Moc o těchhle věcech nevím." (Jednou jsem byl ve Stockholmu, líbilo se mi tam. Nezdálo se, že by bylo vhodné zrovna v tu chvíli jí to říct.) "A v té hloupé knížce bylo napsáno, že hlavní město je Stockholm a že Karel XVI. je král. Alecu, on není ani z královského rodu! A teď mi tady tvrdí, že je to můj král!"

"Ale, miláčku, on není tvůj král. Tohle není ani tvůj svět."

"Já vím. Alecu? Jestli se tady budeme muset usadit - jestli se svět znovu nezmění - myslíš, že bych tady dostala státní občanství?"

"Ale ano. Myslím, že jo."

Povzdechla si. "Nechci být Švédka."

Mlčel jsem. Byly věci, ve kterých jsem jí nemohl pomoci.

Takže v Grantsu jsme zase šli do veřejné knihovny, abychom se podívali, k jakým změnám ve světě došlo. Protože jsme neviděli žádné aeroplanos a žádné říditelné vzducholodi, zase bylo možné, že jsme v Margrethině světě. Tentokrát jsem se nejdřív podíval pod heslo "Aeronautika" - nenašel jsem říditelné vzducholodi, zato jsem našel létající stroje... vynalezl je Alberto Santos-Dumont z Brazílie na počátku tohoto století - zmátlo mě vynálezcovovo jméno, protože v mém světě byl pionýrem v říditelných vzducholodích na druhém místě za hrabětem von Zeppelinem. Je jasné, že doktorova letadla těžší než

vzduch byla ve srovnání s tryskáči primitivní, dokonce i ve srovnání s aeroplanos; vypadala spíš jako kuriozity než dopravní prostředky. Přешel jsem k americké historii, hledal jsem nejdřív Williama Jenningse Bryana.

Nemohl jsem ho vůbec najít. No, věděl jsem, že tohle můj svět není.

Ale Marga byla samý úsměv, už se nemohla dočkat, až budeme pryč z toho místa, kde se nedá mluvit, aby mi o tom řekla. "V tomhle světě je Skandinávie jedna velká země... a Kodaň je hlavní město!"

"No, to je fajn!"

"Syn královny Margrethe, princ Frederick, byl korunován na krále Erika Gustava - určitě kvůli cizincům. Ale pochází ze skutečného dánského královského rodu a je to Dán do morku kostí. Takhle přesně by to mělo být!"

Snažil jsem se vypadat, jako že jsem taky šťastnej. V situaci, kdy jsme neměli ani cent, nevěděli jsme ani, kde budeme spát, byla šťastná jako dítě o vánocích... z něčeho, co mě nechávalo naprosto v klidu.

Nadvakrát jsme se dostali do Albuquerque a já si řekl, že je prozíravé chvíli tam zůstat - je to velké město - i kdybychom měli vyhledat Armádu apásky. Ale rychle jsem si našel práci jako myč nádobí v restauraci v místním Holiday Inn a Margrethe tam pracovala jako servírka.

Pracovali jsme tam necelé dvě hodiny, když za mnou přišla do přípravný a něco mi vstrčila do boční kapsy, když jsem byl skloněn nad dřezem. "Dárek pro tebe, miláčku!"

Otočil jsem se. "No, to je senzace." Podíval jsem se do kapsy - cestovní holicí strojek - držadlo se dá odšroubovat a holicí strojek a držátko a žiletka - to všechno se vejde do vodotěsné krabičky menší, než je Nový zákon, která se dá nosit v kapse. "Tos ukradla?"

"Ne tak docela. Spropitné. Dostala jsem to v hale, u pultu s drobnou galanterií. Miláčku, až budeš mít první přestávku, chci, aby ses ohlířil."

"Já tě vyvedu z omylu, panenko. Tebe přijali do práce proto, jak vypadáš. Mě najali kvůli mým silným zádům, slabé mysli a poslušné povaze. Je jim úplně jedno, jak vypadám."

"Ale mně na tom záleží."

"Tvě nejmenší přání je mi rozkazem. A teď už jdi; snižuješ moji produktivitu práce."

Tu noc mi Margrethe vysvětlila, proč mi ze všeho nejdřív koupila holicí strojek. "Miláčku, není to jenom proto, že se mi líbí, když máš hladkou tvář a krátké vlasy - i když to samozřejmě také! Loki ty svoje triky prováděl vždycky tak, abysme si museli najít hned práci jen proto, abychom se najedli. Říkáš, že nikomu nezáleží na tom, jak vypadá myč nádobí... ale já říkám, že když je někdo čistý a upravený, tak to jenom pomůže při najímání na jakoukoli práci a nemůže to vůbec uškodit.

Ale je ještě jeden důvod. Kvůli těm změnám sis nechal narůst vousy jednou, dvakrát - spočítala jsem to na pětkrát, jednou dokonce na tři dny. Miláčku, když jsi čerstvě oholený, stojíš vzpřímeně a vypadáš šťastně. A já jsem z toho taky šťastná."

Margrethe mi udělala takový jakoby opasek na peníze - vlastně to byla plátěná kapsa a pruh plátna - chtěla, abych si to bral i do postele. "Miláčku, přišli jsme o všechno, co jsme neměli na sobě, ať k té změně došlo kdykoli. Chci, aby sis do téhle kapsy ukládal holicí strojek a kovové peníze vždycky, když se budeš svlékat a půjdeš spát."

"Nemyslím, že se nám podaří Satana tak snadno přelstít."

"Možná ne. Zkusit to můžeme. Každou změnu jsme vždycky prodělali tak, že nám zůstalo jen to, co jsme měli na sobě, a co jsme měli v kapsách. Taková jsou asi pravidla."

"Chaos žádná pravidla nemá."

"Třeba to není chaos. Alecu, jestli to nebudeš nosit do postele, neřadilo by ti, kdybych si to brala já?"

"Ale já si to budu brát. Satana to nezastaví, jestli skutečně chce, aby jsme o to přišli. A ani mi to nedělá skutečné starosti. Jednou nás vysypal tak, jak nás příroda stvořila, přímo do Pacifiku a my se z toho dostali - pamatuješ? To, co mi starosti dělá, je - Margo, všimla jsi si, že pokaždé, když se stane ta změna, tak se držíme? Aspoň za ruce?"

"To jsem si všimla."

"Ke změně dochází strašně rychle. Co se stane, když nebudeme spolu, když se nebudeme držet? Aspoň dotýkat? Řekni."

Mlčela tak dlouho, že jsem pochopil, že se nechystá mi odpovědět.

"Jo," řekl jsem. "Já taky. Ale nemůžeme být siamská dvojčata, co se pořád sebe navzájem dotýkají. Musíme pracovat. Miláčku, živote můj, Satan nebo Loki nebo jak se jmenuje ten zlý duch, co nám tohle všechno dělá, nás může rozdělit navždycky jednoduše tak, že si vybere kterýkoli okamžik, kdy se sebe navzájem nedotýkáme."

"Aleců."

"Ano, lásko moje?"

"Loki tohle mohl udělat kdykoli za celou tu dlouhou dobu. Nestalo se to."

"Takže se to může stát v příští vteřině."

"Ano. Ale taky se to nemusí stát vůbec."

Šli jsme dál a prodělali jsme dalších několik změn. Vypadalo to, že Margrethina opatření byla správná - i když jednou se zdálo, že fungují až moc dobře; tak tak jsem se vyhnul odsouzení do žaláře za neoprávněné přechovávání stříbrných mincí. Ale rychlá změna (nejrychlejší, jakou jsme zažili) mě zachránila před obviněním, důkazy a vypovídajícím svědkem. Najednou jsme byli v podivné soudní síni, odkud nás rychle vyhnali, protože jsme neměli lístky, co by nás opravňovaly k tomu, abychom tam zůstali.

Ale holicí strojek mi zůstal; žádný policajt ani šerif nějak neměli v úmyslu mi ho zabavit.

Pokračovali jsme dál našim obvyklým způsobem (můj zdvižený palec a Margrethiny hezké nohy; už dávno jsem se naučil najít zalíbení v tom, co je nevyhnutelné) a dostali jsme se do hezké části - musel to být Texas. Vzal nás řidič nákladáku, který odbočil na vedlejší silnici z šestašedesátky směrem na sever. Vyjžděli jsme z pouště do mírných zelených kopců. Byl krásný den, ale my jsme byli unavení, měli jsme hlad, byli jsme zpocení a špinaví, protože naši pronásledovatelé - Satan nebo kdo to byl - se překonávali: prodělali jsme tři změny za třicet šest hodin.

Za jeden den jsem na dvou různých místech myl nádobí - v tomtéž městě, na stejné adrese... a nevydělal jsem nic. Je těžké brát peníze z Osamělého kovboje, když se změnil na Vivian's Grill přímo před vašimi očima. Totéž se stalo za tři hodiny, kdy se Vivian's Grill přeměnil na pozemek, kde se prodávaly ojeté vozy. Jediným světlým bodem na všech těchto šocích bylo, že jsme měli obrovské štěstí (nebo to bylo spiknutí?), že Margrethe byla pokaždé se mnou - jednou dokonce přišla za mnou, aby mě vyzvedla, a čekala, zatímco můj šéf mi počítal čas, jednou zase pracovala se mnou.

Třetí změna nás vystřadila z místa, kde jsme měli přespát. Za ten nocleh jsme už zaplatili - Margrethe to odpracovala.

Takže když nás ten řidič nákladáku vysadil, byli jsme unavení a hladoví a špinaví a moje paranoia dosáhla nového vrcholu.

Ušli jsme několik set yardů, když jsme se dostali ke krásné malé říčce. Krajina v Texasu předčí všechno ostatní.

Zastavili jsme se na můstku, co se přes ni klenul. "Margrethe, co bys řikala tomu, kdybysme to přebrodivili?"

"Miláčku, já se budu dokonce víc než jen brodit. Vykoupu se."

"Hmm - ano, podlezem plot po proudu asi tak padesát, sedmdesát pět yardů, myslím, že nás ze silnice nikdo neuvidí."

"Srdíčko, můžou se klidně postavit do fronty a osvěžit se, jestli budou chtít; já se vykoupu. A - vypadá to, že ta voda je čistá. Dala by se pít?"

"Z místa proti proudu? Určitě. Od toho ledovce denně prožíváme větší rizika. Kdybysme tak měli něco k jídlu - třeba ten tvůj zmrzlinový pohár s horkým fondánem. Nebo by sis spíš dala smažená vejce?" Zdvihl jsem spodní drát plotu, aby mohla podlézt.

"Co bys řekl tyčince Oh-Henry?"

"Tak to teda Milky Way," odpověděl jsem, "jestli si mám dopřát."

"Obávám se, že si nedopřeješ. Tyčinka Oh-Henry je jediné, co tu je." Držela mi drát.

"Možná bysme už mohli přestat mluvit o jídle, které nemáme," řekl jsem a podlehl jsem - narovnal jsem se a dodal jsem: "Snědl bych i syrového skunka."

"Máme jídlo, miláčku. Mám u sebe tyčinku Oh-Henry."

Prudce jsem se zastavil. "Ženská, ty si děláš legraci. Já ti naplácám."

"Já si nedělám legraci."

"V Texasu mohou být ženy usměrňovány holí ne silnější než palec." Zdvihl jsem palec. "Vidíš něco o téhle síle?"

"Já něco najdu."

"Odkud máš tu tyčinku?"

"Jak jsme zastavili a pan Facelli nám koupil kávu a koblihy."

Pan Facelli nás vezl půl noci před tím, než jsme se svezli tím autem, co nás právě vysadilo. Dvě malé koblihy a cukr a smetana do kávy - to byly jediné kalorie, co jsme do sebe dostali za dvacet čtyři hodin.

"To potrestání může počkat. Ženská, jestli jsi to ukradla, tak mi to řekni později. Ty máš vážně doopravdivkou Oh-Henry? Nebo dostávám horečku?"

"Alecu, myslíš, že bych dokázala ukrást tyčinku? Koupila jsem si ji v automatu, když jste s panem Facellim oba po jídle odešli na záchod."

"Jak? Nemáme přece žádné peníze. Ne z tohohle světa."

"Ano, Alecu. Ale měla jsem u sebe desetník ze předminulé změny. Samozřejmě to nebyl ten pravý desetník, přísně vzato. Ale neviděla jsem nic špatného na tom, jestli si ho ten stroj vezme. A povedlo se. Ale schovala jsem to, ještě než jste se vrátili... protože jsem neměla tři desetníky a nemohla jsem nabídnout tu tyčinku panu Facellimu." Dodala úzkostlivě: "Myslíš, že to byl podvod, když jsem tam dala ten desetník?"

"Je to jen technický problém, neřekl bych, že... protože já budu v tomhle zločinu pokračovat. A tak se stávám stejně vinným. Hm... budeme napřed jíst, nebo se nejdřív vykoupeme?"

Napřed jsme jedli, piknik vedle říčky. Pak jsme se vykoupali, cákali jsme po sobě a smáli jsme se - pamatuji si to jako jeden z nejšťastnějších okamžiků svého života. Margrethe měla ve své kabele i mýdlo a já dal k dispozici ručník, svojí košili. Nejdřív jsem vysušil Margrethe a pak jsem se utřel sám. Suchý teplý vzduch pak celé dílo dokončil.

To, co se stalo hned potom, bylo nevyhnutelné. Nikdy v životě jsem se nemiloval venku, a už vůbec ne za bílého dne. Kdyby se mě na tohle někdo zeptal, řekl bych, že by to pro mě bylo psychicky nemožné; měl bych veliké zábrany; obával bych se, že je to moc neslušné.

Jsem ohromen a šťasten, že můžu říct, že ač jsem si byl dobře vědom okolností, nedělalo mi to žádné potíže a byl jsem zcela schopen... asi to bylo Margrethiným bublajícím a nakažlivým entusiasmem.

Nikdy předtím jsem ani nespál nahý v trávě. Myslím, že jsme spali asi tak hodinu.

Když jsme se vzbudili, trvala Margrethe na tom, že mě oholí. Sám jsem se nemohl dost dobře oholit, protože jsem neměl zrcátko, ale ona to uměla a oholila mě se svou obvyklou zručností. Stáli jsme po kolena ve vodě; já si vlastnoručně plácal pěnu na obličej. Ona mě holila a já podle potřeby přidával pěnu.

"Tak," řekla nakonec a dala mi pusku na znamení, že už je to hotovo, "docela ujdeš. Opláchni se a nezapomeň na uši. Přinesu ti ručník a košili." Vylezla na břeh a já se hluboko sklonil, abych si vodou postříkal obličej.

"Alecu -"

"Neslyším tě přes tu vodu."

"Prosím tě, miláčku!"

Narovnal jsem se, otřel jsem si vodu z očí a rozhlédl jsem se.

Všechno, co jsme měli, zmizelo, všechno, až na můj holicí strojek.

XVII

Půjdu-li vpřed, není nikde,
jestliže zpět, též ho nepostřehnu,
jestliže něco učiním vlevo, neužrím ho,
skryje-li se vpravo, neuvidím ho.
Job 23:8-10

Margrethe řekla: "Co jsi udělal s mýdlem?"

Zhluboka jsem se nadechl a povzdechl jsem si. "Slyšel jsem tě dobře? Ptáš se mě, co jsem udělal s mýdlem?"

"Co bys ode mě radši slyšel?"

"No - nevím. Ale tohle ne. Děje se zázrak... a ty se mě ptáš na kostku mýdla."

"Alec, zázrak, co se opakuje pořád dokola, přestává být zázrakem; je to jenom svízel. Všeho moc škodí. Chci křičet nebo začít brečet. A tak jsem se zeptala na to mýdlo."

Byl jsem už napůl hysterický, když na mě jako ledová sprcha zapůsobilo to, co mi Margrethe řekla.

Margrethe? Ta, která se s ledovci a zemětřeseními vyrovnávala tak snadno, ona, co nikdy nenaříkala na nepřízeň osudu... ona chtěla křičet?

"Promiň, miláčku. Když jsi mě holila, měl jsem to mýdlo v ruce. Když jsem si oplachoval obličej, tak jsem ho nadržel. Myslím, že jsem ho odložil na břeh. Ale nemohu si přesně vzpomenout. Vadí to?"

"Myslím, že ani moc ne. I když to Camay, použité jen jednou, by mohlo být polovinou našeho světského majetku, kdybych ho našla, tenhle holicí strojek je tou druhou polovinou. Možná jsi ho dal na břeh, ale já ho nevidím."

"Tak to je teda pryč. Margo, myslím, že ještě než se zašpiníme natolik, abychom museli použít mýdlo, musíme vyřešit ještě jiné důležité věci. Jídlo, oblečení, střechu nad hlavou." Vylezl jsem po čtyřech na břeh. "Boty. My nemáme ani boty. Co budeme dělat? Jsem z toho celej pryč. Kdyby tu byla zeď nářků, tak bych naříkal."

"Klid, miláčku, klid."

"Můžu si jen tak malinko zaskučet?"

Přišla ke mně, objala mě a políbila mě. "Naříkej kolik chceš, miláčku, naříkej za nás oba. Pak se rozhodneme, co uděláme."

Nemůžu zůstat v depresi, když mě Margrethe objímá. "Máš nějaký nápad? Mě nenapadá nic, než vydat se zase zpátky na silnici a pokusit se stopovat... a to se mi nezdá zrovna ideální vzhledem na to, v jakém se vynacházím stavu. Nemám ani fíkový list. Nevidíš někde fíkovník?"

"Rostou v Texasu fíkovníky?"

"V Texasu je všechno. Co uděláme teď?"

"Vrátíme se na silnici a vydáme se na cestu."

"Bosí? Proč si prostě jenom nestoupneme a nebudeme stopovat? Bosí moc daleko nedojdeme. Já mám citlivé nohy."

"Kůže na nohách ti ztvdne. Alec, musíme se pořád pohybovat. Kvůli naší morálce, láska moje. Jestli to vzdáme, tak umřem. Já to vím."

Za deset minut jsme šli pomalu po silnici směrem na východ. Ale nebyla to ta silnice, ze které jsme sešli. Tahle byla čtyř místo dvoupruhová se širokými dlážděnými krajnicemi. Plot, který označoval kraj silnice, už netvořil trojitý ostnatý drát, ale ocelový plot do výše mé hlavy. Nebýt toho potoka, tak bychom se na silnici dostávali velmi obtížně. Vrátili jsme se zase do vody, zadrželi jsme dech a podařilo se nám proplazit se pod plotem. Takže jsme zase byli mokří (neměli jsme žádnou košili na utření), ale teplý vzduch ji nahradil a za pár minut jsme úplně uschli.

Na téhle silnici byl mnohem hustější provoz než na té, ze které jsme předtím sešli, jezdila po ní jak nákladní auta, tak i vozidla, co vypadala jako osobní. A jezdila rychle. Jak rychle, to jsem nedokázal odhadnout, ale tak asi dvojnásobně rychleji než jakýkoli dopravní prostředek, co jsem v životě viděl. Možná, že dokonce tak rychle jako transoceanické vzducholodi.

Viděli jsme i veliké vozy, určité byly nákladní, ale vypadaly spíš jako kryté železniční nákladní vagóny než jako nákladní auta. A byly dokonce ještě delší než železniční vagóny. Ale jak jsem tam tak zíral, tak jsem si spočítal, že každé z nich jsou vlastně nejmíň tři kloubově spojená auta. K tomu jsem došel, když jsem se pokoušel spočítat kola. Každé auto jich mělo šestnáct. O šest víc měly takové vozy, co vpředu nahoře vypadaly jako lokomotivy, celkem to pak bylo padesát čtyři kol. Je to vůbec možné?

Tihle leviatani se pohybovali zcela neslyšně, jen za nimi bylo slyšet vzduch a pak ještě zvuk pneumatik, jak jely po silnici. Můj profesor termodynamiky by to ocenil.

Na straně blíž k nám byla menší vozidla, myslím, že to byla osobní auta, i když jsem uvnitř nikoho neviděl. Tam, kde by člověk předpokládal, že budou okna, byla zrcadla nebo leštěná ocel. Byly nízké a dlouhé a měly proudnicový tvar jako vzduchodů.

A teď jsem viděl, že to není jen jedna silnice, ale dvě. Všechna vozidla, co jela na straně blíž k nám, směřovala na východ; nejméně o sto yardů dál jel další proud vozidel na západ. A ještě o kousek dál, ale to bylo vidět jen trochu, byl plot, co tvořil hranici pro severní stranu nejširší silnice, jakou jsem kdy viděl. Vlekli jsme se po krajnici. Začal jsem propadat trudnomyslnosti a domníval jsem se, že nás už nikdo nesveze. I kdyby nás někdo viděl (což bylo nepravděpodobné), jak by mohli tak rychle zastavit, aby někoho na silnici vzali? Ale stejně jsem každé auto stopoval.

Svoje pochybnosti jsem si nechal pro sebe. Když jsme šli už bezútěšně nekonečnou dobu, zajelo na krajnici auto a zastavilo nejméně čtvrt míle před námi, potom couvalo směrem k nám rychlostí, kterou bych i při jízdě dopředu považoval za hodně rychlou. Rychle jsme uhnuli z té krajnice.

Auto se zastavilo těsně vedle nás. Zrcadlo asi tak jeden yard široké a nejméně stejně tak vysoké se otevřelo, jako se otvírají dveře do sklepa, a najednou jsem se díval do osobního kupé. Ten, co řídil, vykoul ven a usmál se na nás. "Tomu nevěřím!"

Pokusil jsem se na něj taky usmát. "Já sám tomu taky nevěřím. Ale jsme tady. Svezete nás?"

"Možná." Prohlédl si Margrethe od hlavy k patě. "Teda, ty nejsi ani trochu puritánka. Copak se stalo?"

Margrethe odpověděla: "My jsme se ztratili, pane."

"Vypadá to tak. Ale jak se vám podařilo ztratit i oblečení? Někdo vás unesl? Nebo co? No nic, to počká. Jmenuju se Jerry Farnsworth."

Odpověděl jsem: "My jsme Alec a Margrethe Grahamovi."

"Těší mě. No, nevypadáte na to, že byste měli zbraň - až na tu věc, co máte v ruce, paní Grahamova. Co to je?"

Podala mu to. "Holicí strojek."

Vzal si ho, prohlédl si ho a podal jí ho zpátky. "To mě teda podrž! Tohle jsem viděl, když jsem byl ještě hodně mladej na to, abych se holil. No, není mi jasné, jak byste mě mohli s tímhle přepadnout. Tak si nastupte. Alecu, ty si můžeš sednout dozadu a tvoje sestra si může sednout sem ke mně." Další část karosérie se zdvihla.

"Děkuju," odpověděl jsem a trpce jsem si vzpomněl, že si žebráci nemohou vybírat. "Marga není moje sestra, je to moje žena."

"To máš teda kliku! Nebude ti vadit, když tvoje žena pojedje vedle mě?"

"Samozřejmě, že ne!"

"Řek bych, že pod vlivem tvýho tónu by se rozezněl i gumový zvon. Kotě, asi uděláš líp, když si sedneš dozadu ke svýmu muži."

"Pane, vy jste mě pozval na sedadlo vedle sebe a vyjádření mého muže jste slyšel." Margrethe si sedla na přední sedadlo. Otevřel jsem pusu a zase jsem ji zavřel, uvědomil jsem si, že nemám co říct. Nasoukal jsem se na zadní sedadlo a zjistil jsem, že vevnitř je to auto větší než zvenku; sedadlo bylo prostorné a pohodlné. Dveře se zavřely; "zrcadla" teď byla okna.

"Musím to znovu rozpohybovat," řekl řidič, "takže se radši neperte s bezpečnostním polem. Někdy totiž tohle fáro vyhazuje zadkem jako bejk. Ale, moment. Kam vy dva vlastně jedete?" Podíval se na Margrethe.

"Jedeme do Kansasu, pane Farnsworth."

"Říkej mi Jerry, zlato. Voblečený jen do svý kůže?"

"Nemáme žádné šaty, pane. Ztratili jsme je."

Dodál jsem:

"Pane Farnsworth - Jerry - jsme ve velmi těžké situaci. Přišli jsme o všechno. Ano, jedeme do Kansasu, ale nejdřív si musíme někde opatřit šaty - snad v Červeném kříži, nevím. A já si najdu práci a vydělám nějaké peníze. Potom pojedeme do Kansasu."

"Aha. Myslím, že to chápu. Nebo aspoň částečně. Jak se chcete do Kansasu dostat?"

"Myslel jsem, že budeme pokračovat dál na Oklahoma City a pak na sever. Budeme se držet pořád u hlavních silnic. Protože jezdíme stopem."

"Alec, ty seš vopravdu ztracenej. Vidiš támhle ten plot? Víš, kolik je pokuta za to, když tam nachytaj chodce?"

"To nevím."

"Neznalost neomlouvá. Bude pro vás mnohem lepší stopovat na malých vedlejších silnicích, kde je stopování zatím ještě legální. Jestli jedete do Oke City, tak vás tam můžu vzít. Počkej." Udělal něco s ovladači, co měl před sebou. Nedržel volant, protože tam žádný volant nebyl. Místo něj tam byly dvě rukojeti.

Auto lehce vibrovalo, pak poskočilo do strany. Měl jsem pocit, jako když padnu do měkkých polštářů a do kůže mě štípala statická elektřina. Auto poskakovalo jako malá loďka na rozbouřeném moři, ale ty "měkké polštáře" mě chránily před potlučením. Najednou se to uklidnilo a zbylo jen to jemné chvění.

Krajina se kolem nás míhala.

"Teď," řekl pan Farnsworth, "mi o tom vyprávějte."

"Margrethe?"

"Samozřejmě, miláčku. Musíš."

"Jerry... my jsme z jiného světa."

"Ale ne!" Zasténal. "Snad ne další lítající talíř! To už by byl tenhle tejden čtvrtý. Je to takhle?"

"Ne, ne. Neviděli jsme létající talíř. Jsme ze země, ale... jiné. Stopovali jsme na silnici šedesát šest, pokoušeli jsme se dostat do Kansasu..."

"Moment. Říkal jsi 'šedesát šest'."

"Samozřejmě."

"Takhle se týhle cestě říkalo, než ji přestavěli. Ale už takovejch dobřejch čtyřicet nebo padesát let se jí neřekne jinak než mezistátní čtyřicítka. Hele. Poutníci časem! To jste?"

"Jaký je teď rok?" zeptal jsem se.

"Tisíc devět set devadesát čtyři."

"To je náš rok taky. Středa osmnáctého května. Nebo ráno to takhle bylo. Před změnou."

"A je pořád. Ale - hele, nebudeme pořád chodit kolem. Začni vod začátku, ať byl, kde chtěl, a řekni mi, jak jste se dostali za ten plot, úplně nahý."

Tak jsem mu to vyprávěl.

Za chvíli řekl: "Ta ohnivá jáma. Npopálila tě?"

"Měl jsem jeden maličký puchýř."

"Jenom puchejř. Řek bych, že bys neměl potíže ani v Pekle."

"Hele, Jerry, oni vážně chodí po žhavém uhlí."

"Já vím, viděl jsem to. Na Nové Guinei. Nikdy jsem netoužil to zkusit. Ten ledovec - něco mi tu nesedí. Jak je možný, aby ledovec narazil do boku lodi? Ledovec je vždycky ve vodě nehybný. Samozřejmě do něj loď může narazit, ale měla by pak být poškozena na přídí. Mám pravdu?"

"Margrethe?"

"Nevím, Alec. Vypadá to, že Jerry má pravdu. Ale tohle se stalo."

"Jerry, já to taky nevím. Byli jsme v kajutě v přední části; možná celá příd' narazila. Ale jestli to neví Marga, tak já už vůbec ne, protože jsem se praštil do hlavy a ztratil jsem vědomí. Marga mě držela nad vodou - říkal jsem ti o tom."

Farnsworth se na mě zamyšleně podíval. Natočil si sedadlo tak, aby na nás oba viděl, když jsem mluvil, a ukázal Margrethe, jak může uvolnit svoje sedadlo, aby s ním mohla taky pootočit, takže jsme si mohli důvěrně povídat v kroužku, naše kolena se skoro dotýkala - a on byl zády k silnici. "Alec, co se stalo s tím Hergensheimerem?"

"Možná jsem to neřekl dost jasně, ale mě samotnému to jasné není. Ten, co chybí, je Graham. Já jsem Hergensheimer. Když jsem šel tím ohněm a zjistil jsem, že jsem v jiném světě, tak jsem byl na Grahamově místě, jak jsem říkal. Všichni mi říkali Grahame a podle všeho si mysleli, že jsem Graham - a Graham tam nebyl. Možná se zdá, že jsem z toho vyšel docela dobře... ale najednou jsem byl tam, tisíce mil od domova, bez peněz, bez lístku a nikdo tam nikdy neslyšel nic o Alexanderovi Hergensheimerovi." Pokrčil jsem rameny a bezmocně rozhodil rukama. "Zhřešil jsem. Nosil jsem jeho šaty, jedl jsem u jeho stolu, reagoval jsem na jeho jméno."

"Pořád tomu ještě nerozumím. Třeba jsi vypadal jako Graham a moh jsi všechny voblbnout... ale tvoje žena by ten rozdíl snad poznala. Maggie?"

Margrethe se mi podívala do očí se smutkem a láskou a pevně odpověděla: "Jerry, můj manžel je trochu zmatený. Trpí zvláštní ztrátou paměti. On je Alec Graham. Žádný Alexander Hergensheimer neexistuje. Nikdy neexistoval."

Ztratil jsem řeč. Je pravda, že už jsme o tomhle s Margrethe nemluvili několik týdnů; je pravda, že nikdy jasně nepřipustila, že nejsem Alec Graham. Znovu (zase a zase!) jsem se přesvědčil o tom, že hádku s Margrethe nemůže nikdo vyhrát. Kdykoli jsem se domníval, že jsem vyhrál, nakonec se ukázalo, že ona prostě jenom mlčela.

Farnsworth mi řekl: "Třeba, jak jsi se praštil do hlavy, Alecu?"

"Hele, ta rána do hlavy, to nic nebylo - pár minut v bezvědomí, nic víc. A žádné mezery v paměti. A stejně, stalo se to čtrnáct dní po tom, co jsem šel přes oheň. Jerry, moje manželka je výborná žena... ale v tomhle s ní nemůžu souhlasit. Chce věřit tomu, že jsem Alec Graham, protože se do Grahama zamilovala dřív, než se setkala se mnou. Věří tomu, protože tomu věřit potřebuje. Ale já samozřejmě vím, kdo jsem: Hergensheimer. Připouštím, že to oslabení by mohlo mít nějaké zvláštní následky... ale existuje jeden záchytný bod, který jsem prostě zfalšovat nemohl, a sice, že já, Alexander Hergensheimer, nejsem Alec Graham."

Poplálal jsem si břicho, měl jsem tam pěknou cejchu. "Tady je důkaz: nosil jsem Grahamovy šaty, jak jsem říkal. Ale jeho šaty mi dobře neseděly. Když jsem šel přes ten oheň, tak jsem byl docela oplácáný, moc těžký a tady jsem si nesl pěknou bouli." Zase jsem si poplálal břicho. "Grahamovy šaty mi byly v pase moc těsné. Jen tak tak jsem se do nich dostal a abych si zapnul kalhoty v pase, musel jsem zadržovat dech. To se nemohlo stát v okamžiku, za tu chvíli, co jsem šel tou ohnivou jámou. A ani se to nestalo. Dva týdny bohaté stravy na lodi mi nadělily tuhle cejchu... a to dokazuje, že nejsem Alec Graham."

Margrethe nejen že nic neřekla, ale měla bezbarvý výraz. Ale Farnsworth na ni naléhal. "Margie?"

"Alecu, tentýž problém jsi měl už před tím, než jsi šel do ohnivě jámy. Z toho samého důvodu. Příliš mnoho sytého jídla." Usmívala se. "Je mi líto, že ti musím protiředit, miláčku... ale já jsem strašně ráda, že ty jseš ty."

Jerry řekl: "Alecu, je mnoho mužů, co by prošli ohněm, aby přiměli ženu, aby se na něj takhle jen jednou podívala. Až se dostanete do Kansasu, tak bys měl radši zajít k psychiatrům; měl by ses dát do kupy. Nikdo nemůže ženu přechytračit, když jde o jejího vlastního manžela. Když s ním žila, spala, starala se o něj a poslouchala jeho legrácky, záměna není možná, ať by ten náhradník byl manželovi sebevíc podobný. Nedá se to zařídit ani s jednovaječným dvojčetem. Je mnoho takových drobností, co vidí jen manželka, a všem ostatním zůstanou utajeny."

Řekl jsem: "Margo, je to na tobě."

Odpověděla: "Jerry, můj manžel říká, že to musím - částečně - vyvrátit sama. V tu dobu jsem Aleca neznala tak dobře, jako zná manželka svého manžela. Tehdy jsem nebyla jeho manželka. Byla jsem jeho milénka - a to jenom pár dní." Usmála se. "Ale v podstatě máte pravdu; poznala jsem ho."

Farnsworth se zamračil: "Tak už jsem z toho zase jelen. Mluvíme buď o jenom mužským nebo o dvou. Tenhle Alexander Hergensheimer - Alecu, povídej mi o něm."

"Jsem protestantský kazatel, Jerry, byl jsem vysvěcen u Bratří apokalyptické křesťanské církve jediné pravdy - Apokalyptických bratří, jestli jste o nás slyšel. Narodil jsem se na dědečkově farmě za Wichitou dvacátého druhého května -"

"Jé, tak to máš tenhle tejden narozeniny!" poznamenal Jerry.

Marga pozorně naslouchala.

"Ano. Měl jsem moc práce na to, abych na to myslel - v roce devatenáct set šedesát. Moji rodiče a prarodiče zemřeli; můj nejstarší bratr pořád ještě pracuje na rodinné farmě -"

"Proto jedete do Kansasu? Najít bráchu?"

"Ne. Ta farma je v jiném světě, tam, kde jsem vyrostl."

"Tak proč teda jedete do Kansasu?"

Trvalo mi chvíli, než jsem odpověděl. "Nemohu na to nijak logicky odpovědět. Možná je to jen takový

instinkt. Nebo třeba to je, jako když koně běží zpátky do hořící stodoly. Nevím, Jerry. Ale já se musím vrátit a najít tam svoje kořeny."

"Tak tomuhle rozumím. Pokračuj."

Vyprávěl jsem mu, jak jsem chodil do školy, nezastíral jsem ani to, že jsem nedodělal průmyslovku - pak o tom, jak jsem vstoupil do semináře a dál o mém vysvěcení při zakončení studií, jak jsem dál pak pracoval pro SCS. Nezmínil jsem se o Abigail ani o tom, že jako kněz jsem neměl žádné výrazné úspěchy (to jsem si myslel já), protože Abigail neměla ráda lidi a moji farníci neměli rádi Abigail. V tak stručně podaném životopise nebylo možné zabíhat do takových podrobností - ale pravda je, že o Abigail jsem se zmínit nemohl, aniž by nevznikla pochybnost o legitimitě Margrethiny role... a to jsem prostě udělat nemohl.

"Tak, takhle to je. Kdybychom byli v mém rodném světě, mohl bys zavolat na národní ústředí SCS v Kansas City a ověřit si to. Měli jsme za sebou úspěšný rok a já byl na dovolené. Letěl jsem řiditelnou vzducholodí, byla to Graf von Zeppelin, co patřila Severoamerickým aeroliniím, z letiště v Kansas City do San Franciska, do Hila a na Tahiti. Tam jsem nastoupil na motorovou loď Konge Knut, a ta nás přivedla až k dnešku, jak už jsem o tom vyprávěl."

"Zní to košer, říkáš to docela pěkně - ty ses očistil?"

"Určitě! Bohužel teď asi zrovna moc elegantní nejsem... ale pracuji na tom. Máme před sebou Poslední dny, kamaráde; spěchá to. A ty jsi očistěn?"

"Necháme to na potom. Jakej je druhý zákon termodynamiky?"

Zkřivil jsem tvář.

"Entropie se vždycky zvětšuje. Na tom jsem právě ztroskotal."

"A teď mi povídej o Alecu Grahamovi."

"O něm toho moc říct nemůžu. Podle pasu se narodil v Texasu a pracoval v právnické firmě v Dallasu, podle uvedené adresy. Na zbytek se spíš zeptejte Margrethe; ona ho znala, já ne." (Nezmínil jsem se o té komplikaci s miliónem dolarů. Nemohl bych to vysvětlit, tak jsem to nechal tak... a Marga o tom věděla jen z doslechu, nikdy ten milión neviděla.)

"Margie? Můžeš něco o Alecu Grahamovi dodat?"

Trvalo chvíli, než odpověděla. "Bohužel, k tomu, co řekl můj manžel, nemám co dodat."

"Hele, hele! Vy mě nák pěkně klamete. Tvůj manžel mi podrobně popsal doktora Jekylla; nemůžeš ty popsat pana Hyda? Zatím není nikdo. Jen adresa do Dallasu, nic jiného."

"Pane Farnsworth, vy jste určitě nikdy nepracoval jako stevard na lodi -"

"Ani nápad, jasně že ne. Ale byl jsem stevard v nákladním letadle - letěl jsem dvakrát, ještě jako mladík."

"Tak potom to pochopíte. Stevardka o svých cestujících ví hodně. Ví, jak často se koupou. Ví, jak často se převlékají. Ví, jak jsou citit - a každý je citit, někdo hezky, někdo spíš páchne. Ví, jaké knížky čtou - nebo nečtou. Většinou ví, jestli její cestující jsou nebo nejsou z lepších rodin, čestní, šlechtění, pozorní, srdeční. Ví všechno, co potřebuje vědět na to, aby posoudila, o jakého člověka se jedná. A přesto nemusí znát jeho zaměstnání, město, kde bydlí, vzdělání nebo jakoukoli podrobnost, kterou by měl přítel znát."

Než Alec Graham prošel tou ohnivou jámou, byla jsem jeho stevardkou čtyři týdny. Dva poslední týdny jsem byla jeho milénka a byla jsem do něj šíleně zamilovaná. Po té ohnivě jámě uplynulo mnoho dní, než nám jeho ztráta paměti dovolila pokračovat v našem šťastném vztahu - a pak to zase pokračovalo a já byla zase šťastná. A teď jsem čtyři měsíce jeho žena - celou tu dobu nám osud nepřeje, ale i tak je to nejšťastnější období mého života. A myslím, že bude i dál. A to je všechno, co vím o svém manželovi, Alecu Grahamovi." Usmála se na mě a oči měla plné slz a já zjistil, že jsem na tom stejně jako ona.

Jerry si povzdechl a pokýval hlavou. "To by chtělo Šalamouna. Ale to já nejsem. Věřím vám oběma - a jeden z vás určitě nemluví pravdu. Nevadí. Moje žena a já fandíme muslimské pohostinnosti, to je něco, co jsem se naučil v poslední válce. Přijmete moji nabídku a budete našimi hosty na jednu nebo na dvě noci? Bylo by prima, kdybyste souhlasili."

Marga se na mě podívala. Já řekl: "Ano!"

"Prima. Tak se podíváme, jestli máme šéfkou doma." Otočil se čelem dopředu a něčeho se dotkl. Za chvíli se rozsvítlo světlo a něco jednou píplo. Obličej se mu rozzářil a řekl: "Vévodkyně, tady je tvůj

milovaný manžel."

"Ronny, to byla ale doba."

"Ne, ne. Zkus to ještě jednou."

"Albert? Tony? George, Andy, Jim -"

"Ještě jednou a už se tref; mám s sebou společnost."

"Ano, Jerry?"

"Vezu někoho na večeri a na noc, možná víc než na jednu."

"Ano, lásko moje. Kolik jich je, jsou to muži nebo ženy a kdy přijedete?"

"Počkej, zeptám se Huberta." Zase se něčeho dotkl. "Hubert říká, že dorazíme za dvacet sedm minut. Hosti jsou dva. Tomu, co sedí vedle mě, je asi tak dvacet tři let, plus mínus, má dlouhé blond'até vlnité vlasy, tmavě modré oči, výška asi pět sedm, váha tak sto dvacet, další údaje jsem zatím nezkoumal, ale řek bych, že jsou přibližně stejný jako u naší holky. Je to žena. To jsem si naprosto jistě, protože na sobě nemá ani bederní roušku."

"Ano, miláčku. Vyškrábu jí za to oči. Až ji nakrmím, samozřejmě."

"Dobře. Ale není nijak nebezpečná, protože tu s ní je i její manžel a pořádně si ji hlídá. Řek jsem ti, že je taky nahej?"

"Ne, tos neříkal. Zajímavý."

"Chceš základní jeho parametry? Jestli jo, tak zhruba nebo do podrobností?"

"Miláčku, jsi starej kanec, jsem šťastná, že to můžu říct. Nezkoušej svoje hosty přivést do rozpaků."

"V téhle story je kus bláznovství, vévodkyně. Jsou nahatý proto, že vůbec šaty nemaj. Stejně si myslím, že je jednoduché uvést je do rozpaků. Takže je, prosím tě, uvítej ve dveřích s oblečením. Její parametry znáš, akorát - Margrethe, dej mi nohu." Marga rychle zdvihla bez jakéhokoli komentáře nohu. Podíval se na ni. "Myslím, že tvoje sandály budou dobrý. Pro něj zapatos. Moje."

"Jeho další parametry? Ale bez legrace."

"Je asi tak stejně vysoký jako já, v ramenou taky stejnej, ale já mám nejmíň o dvacet liber víc. Takže vem něco z mojí vyhublý poličky. Jestli má Sybil v baráku zase plno těch jejích mladejch barbarů, tak to zaříd' tak, aby k tý bráně nešli. Jsou to jemný lidi; představím je, až budou mít možnost se oblíct."

"Roger Wilco, Sergeant Bilco. Ale snad už je čas, abys je představil mně."

"Mea culpa. Lásko moje, tohle je Margrethe Grahamová, manželka Aleca Grahama."

"Ahoj, Margrethe, vítám tě u nás."

"Děkuji vám, paní Farnsworthová -"

"Já jsem Kateřina, miláčku. Nebo Kate."

"Kateřino'. Nemohu ani vyjádřit, jak moc pro nás děláte... ve chvíli, kdy jsme na tom tak špatně!" Moje milovaná se rozplakala.

Najednou přestala. "A tohle je můj manžel. Alec Graham."

"Těší mě, paní Farnsworthová. A díky moc."

"Alecu, přiveď to děvče rovnou sem. Chci ji přivítat. Vás oba."

Jerry do toho skočil. "Hubert říká, že zbejvá dvacet dva minut, vévodkyně."

"Hasta la vista. Vypni mě a já se do toho pustím."

"Konec." Jerry otočil svoje sedadlo. "Kate najde něco moc pěknýho pro Margie... i když ve tvém případě by na to měl existovat zákon. Je ti zima? Já se tak rozkecal, že jsem na tohle ani nepomyslel. Já v tomhle pekáči mám docela zimu, protože sám jsem voblečenej. Ale Hubert to může zařídít tak, aby to bylo v ažúru."

"Já jsem z Vikingů, Jerry; nikdy mi není zima. Ve většině místností je mi vedro."

"A co ty, Alecu?"

"Mně je docela teplo," odpověděl jsem, lhal jsem jen docela málo.

"Doufám -" začal Jerry -

- když se nebe otevřelo v nejjasnější rozzářený den a mě najednou naplnil smutek, protože jsem pochopil, že se mi nepodařilo navrátit svou milovanou zpátky k boží milosti včas.

XVIII

Satan však Hospodinu odpověděl:
"Cožpak se Job bojí Boha bezdůvodně?"
Job 1:9

Dokážeš vystihnout Boha
či obsáhnout dokonalost Všemocného?
Job 11:7

Čekal jsem na Výzvu.

Měl jsem smíšené pocity. Přál jsem si Nanebevzetí? Byl jsem připraven na to, aby mě Ježíš pojal do své láskyplné náruče? Ano, drahý Pane. Ano! Bez Margrethe? Ne, ne! Pak si tedy volíš vhození do Jámy?
Ano - ne, ale - rozmysli se!

Pan Farnsworth se podíval nahoru. "Podívej se, jak letí!"

Podíval jsem se nahoru střechou auta. Přímo nad námi bylo druhé slunce. Jak jsem se na ně díval, zdálo se mi, že se zmenšuje a ztrácí jas.

Náš hostitel pokračoval: "Akorát včas! Včera jsme měli zpoždění a prošvihli jsme startovací vokno a museli jsme začít znovu. Když stojíš na rampě a vodík se vypařuje, tak dokonce zdržení jen o jednu orbitu může znamenat, že přijdeš o celý zisk. A včera nebyla žádná porucha; byla to úplně bezvýznamná kontrola nařízená nějakým idiotem z NASA. To se dalo čekat."

Vypadalo to, že mluví anglicky.

Margrethe řekla bez dechu: "Pane Farnsworth - Jerry - co to bylo?"

"Co? Vy jste ještě nikdy neviděli odpálení?"

"Já nevím, co to je odpálení."

"Hm... ano. Margie, já si pořád ještě tak docela neuvědomuju, že ty a Alec jste z jiného světa - nebo světů. Ve tvém světě se necestuje do vesmíru?"

"Nevím přesně, co máš na mysli, ale myslím, že ne."

Já věděl přesně, co měl na mysli, takže jsem do toho skočil: "Jerry, mluvíš o létání na Měsíc, že jo? Jako Jules Verne."

"Jo. Skoro."

"Tohle byla éterová loď? Letěla na Měsíc? Svatej Mojžíši!" To braní jména božího nadarmo mi jenom ujelo.

"Brzdi. To nebyla éterová loď, byla to nákladní raketa bez posádky. Neletí na Lunu; jenom na nízkou zemskou orbitu. Pak se vrátí, přistane v Galvestonu, odtud ji převezou do North Texas Port, odkud zase vyletí někdy příští týden. Ale něco z jejího nákladu se dostane do Luna City nebo Tycho Under - a něco se možná dostane až k Asteroidům. Chápeš?"

"No... ne tak docela."

"No, ve druhém prezidentském období Kennedy -"

"Kdo?"

"John F. Kennedy. Prezident. Šedesát jedna až šedesát devět."

"Promiň. Budu si muset zopakovat dějepis. Jerry, nejsložitější věc, když takhle pendluješ mezi světy, není nová technika jako třeba televize nebo tryskáče - nebo dokonce vesmírné lodě. Je to odlišná historie."

"No - až přijedeme domů, tak tam americkou historii najdeš. A taky historii Vesmírných cest. Mám toho doma spoustu; jsem až po uši ve vesmíru - začal jsem jako dítě s modely raket. Teď kromě "Diana Freight Lines" mám také akcie "Jacob's Ladder" a "Beanstalk". Možná jsou to umrtvené peníze, ale -" Myslím, že si všiml výrazu v mém obličejí. "Promiň. Napřed si prolistuj ty knížky, co ti půjčím, pak si o tom promluvíme."

Farnsworth se podíval zpátky na kontrolky, něco stiskl, díval se na to přivřenýma očima a řekl: "Hubert říká, že ozvuky uslyšíme za tři minuty dvacet jedna sekund."

Když jsme to uslyšeli, byl jsem zklamaný. Očekával jsem rachot hromu, který by odpovídal tomu

neuvěřitelnému světlu. Místo toho jsme slyšeli pořád jenom hučení, které se potom ztlumovalo do vytracena.

Za několik minut sjelo auto ze silnice, zabočilo vpravo a velkým obloukem se dostalo tunelem pod silnici a vyjelo na menší cestě. Po ní (všiml jsem si, že to je 83) jsme jeli asi pět minut, pak se znovu ozvalo pípání a začala blikat světýlka. "Slyším tě," řekl pan Farnworth. "Počkej." Otočil sedadlo dopředu a uchopil ty dvě rukojeti.

Dalších několik minut bylo moc zajímavých. Vzpomněl jsem si na něco z Hannibala: "Kdyby nebyla v sázce moje čest, raději bych šel pěšky." Pan Farnsworth se domníval, že uhnout srážce dřív, než mezi vozy zbývá jen pár milimetrů, je nesportovní. Znovu a znovu nás ten "polštář" chránil před modřinami, ne-li před zlamanými kostmi. Jednou bylo ze zařízení slyšet signál Pi-pí-pi-píp!. Odpověděl zavřením: "Přestaň. Starej se vo svý a já se postarám taky vo svý," a skoro to mohlo dopadnout zle, ale on se na poslední chvíli znovu zázrakem vyhnul kolizi.

Odbočili jsme na úzkou cestu, podle mého soudu soukromou, podle toho, že nad vjezdem byl oblouk a na něm nápis FARNSWORTHŮV LETOHRÁDEK. Jeli jsme do svahu. Nahoře, ukrytá mezi stromy, byla vysoká brána, která překlenula cestu.

Tam jsme se setkali s Katie Farnsworthovou.

Pokud jste tyhle paměti dočetli až sem, tak víte, že jsem zamilován do své ženy. To je základní věc, jako třeba rychlost světla, jako Boží láska. Teď vím - už jsem se poučil - že mohu milovat někoho jiného, jinou ženu, aniž by se zmenšila má láska k Margrethe, aniž bych tu ženu chtěl vzít zákonnému manželovi, aniž bych toužil ji vlastnit. Nebo aspoň ne moc.

Když jsem ji potkal, uvědomil jsem si, že výška pět stop dva palce je pro ženu ideální, že čtyřicet je dokonalý věk a že sto deset liber je ta správná váha, stejně tak jako fakt, že kontraalt je pro ženu přesně ten pravý hlas. Že ani jedno z toho neměla moje milovaná, bylo úplně jedno. Katie Farnsworthová všechny tyhle prvky sama sobě dokonale přizpůsobila, staly se prostě součástí jí samé.

Nejdřív mě vyplašila nejpůsobnějším gestem vroucí pohostinnosti, s jakým jsem se kdy setkal.

Od svého muže věděla, že nemáme na sobě vůbec nic; od něho také věděla, že jsme se v takové situaci cítili velmi trapně. Tak nám oběma přinesla oblečení.

A ona sama byla nahá.

Ne, tak to není správně; já byl nahý, ona nebyla oblečená. A ani to není úplně to přesné vyjádření.

Nahá? Holá? Svlčená? Neoblečená? Ne, ona byla oblečena do své vlastní krásy jako pramáti Eva před prvním hříchem. Vypadala tak naprosto přirozeně, že jsem se divil, jak jsem kdy mohl propadnout té nesmyslné představě, že nahota se rovná obscénnosti.

Ty lasturové dveře se zdvihly; vystoupil jsem a pomohl jsem Margrethe ven. Paní Farnsworthová zahodila, co měla v rukách, objala Margrethe a líbala ji. "Margrethe! Vítám tě, drahoušku."

Moje milovaná ji také objala a začala znovu vzlykat.

Pak mi podala ruku. "Vítám vás také, pane Grahame. Alecu." Vzal jsem její ruku, ale nepotřásl jsem jí. Místo toho jsem s ní zacházel jako s čínským porcelánem a sklonil jsem se nad ní. Cítil jsem, že bych ji měl políbit, ale nikdy jsem se neučil, jak.

Pro Margrethe připravila letní šaty stejné barvy, jako měla Marga oči. Takovýhle styl oblékání mi připomínal Arkádii z mýtů; člověk si v těch šatech mohl představit lesní vílu. Nosily se na levém rameni, na pravé straně měly po celé délce rozparek, ale byly zavínovací a obě části se hodně překrývaly. Obě strany tohoto jednoduchého oděvu byly uchyceny do šerpy; jeden konec se protáhl otvorem, takže oba konce tvořily pásek a zavazovaly se na pravé straně.

Zdálo se mi, že tyhle šaty by padly každému. Mohly být těsné nebo volné na jakékoli postavě podle toho, jak se uvázaly.

Katie měla pro Margu modré sandály, co ladily s celým oděvem. Pro mě měla mexické sandály, zapatos, z kožených řemínků, stejně jako ty šaty mohly padnout každému, zase záleželo na tom, jak si je kdo uvázal. Mně nabídla kalhoty a košili hodně podobné těm, co jsem si koupil ve Winstow ve DRUHÉM VĚTRU - ale tyhle byly od krejčího a z lehké vlny, ne ten typ, co se vyrábí průmyslově z levné bavlny. Přinesla mi taky ponožky, co mi báječně sedly, a úpletové slipy, zdálo se, že je to moje velikost.

Když nás oblékla, na trávě byly ještě další šaty - ty její. Pak jsem si uvědomil, že k bráně šla oblečená,

tady se svlékla a čekala na nás - "oblečená" stejně jako my.

Tomu se říká zdvořilost.

Když jsme se oblékli, nastoupili jsme do auta. Pan Farnsworth chvíli počkal, než nastartoval. "Katie, naši hosté jsou křesťani."

Zdalo se, že paní Farnsworthovou to potěšilo. "To je zajímavé!"

"Myslel jsem si to. Alecu? Chytrému napověz. Tady moc křesťanů není. Přede mnou a Katie můžete říkat, co si myslíte... ale když bude blízko někdo další, bude lepší, když o své víře nebudete mluvit.

Rozumíte mi?"

"No... obávám se, že ne." Hlava se mi točila a v uších mi zvonilo. "No... být tady křesťanem není zákonem zakázáno; v Texasu platí svoboda vyznání. Ale křesťani nejsou ani trochu populární a křesťanské vyznání je více méně ilegální. No, jestli se chcete setkat s lidmi stejného vyznání, myslím, že bychom to mohli zařídit v katakombách. Kate?"

"No, určitě najdeme někoho, kdo o nějakém bude vědět. Mohla bych zaangažovat nějaké zvědy."

"Jestli s tím bude Alec souhlasit, miláčku. Alecu, vystavuješ se nebezpečí ukamenování; tahle země není žádná ignorantská nádenická provincie. Nebo nějak zvlášť nebezpečná. Ale nechci, abyste byli diskriminováni nebo aby vás někdo urazil."

Katie Farnsworthová řekla: "Sybil."

"No, ano! Alecu, naše dcera je hodná holka a je civilizovaná, jak lze očekávat od mladého člověka, co je v pubertě. Ale je to čarodějnická učednice, nedávno se obrátila na starou víru - a protože je obojí - obrácená na víru i pubertáčka, myslí to smrtelně vážně. Sybil by nebyla vůči hostům nezdvořilá - Katie ji dobře vychovala. Kromě toho ví, že bych z ní zaživa stáhl kůži. Ale byl bych strašně rád, kdybyste na ní neviděli jenom chyby. Víte, já jsem přesvědčenější o tom, že puberta je načasovaná bomba, co čeká na výbuch."

Margrethe odpověděla místo mě: "Budeme co nejohleduplnější. Tahle 'stará víra' - je to víra v Odina?"

Cítil jsem mrazení... a byl jsem už naprosto vyvedený z konceptu. Ale náš hostitel odpověděl: "Ne. Nebo aspoň si myslím, že ne. Můžete se zeptat Sybil. Jestli chcete riskovat její nekonečně dlouhé povídání; bude se pokoušet vás obrátit. Velmi silně."

Katie Farnsworthová dodala: "Nikdy jsem neslyšela, že by se Sybil zmiňovala o Odinovi. Většinou mluví prostě o 'bohyni'. Neuctívají Druidové Odina? Já vážně nevím. Obávám se, že nás Sybil považuje za beznadějně staromódní, že s námi ani nebude chtít diskutovat o teologii."

"A víte co, nebudeme o tom teď mluvit," dodal Jerry a rozjeli jsme se.

Dům Farnsworthů byl dlouhý, nízký a rozlehlý a dýchal bohatstvím a pohodlností. Jerry nás provedl pod porte-cochere; všichni jsme vystoupili. Poplácal vršek svého auta, jako když někdo poplácá po krku kobyly. Auto odjelo a zajelo za roh domu; my jsme vstoupili dovnitř.

O tom domě nebudu moc vyprávět, protože, i když byl pěkný a zařízený, jak je v Texasu zvykem, není to nutné. Většinu toho, co jsme viděli, označoval Jerry za "hologramy". Jak bych je mohl popsat?

Zamrzlé sny? Trojrozměrné obrázky? Řekl bych to takhle: židle byly pevné.

Stejně jako desky stolů. Na cokoli jiného v jejich domě bylo lepší sahat velmi opatrně, protože to mohlo být krásné jako duha... a stejně tak neskutečně nehmotné.

Nevím, jak se to dělalo. Myslím, že je možné, že fyzikální zákony v tom světě se trochu liší od těch, co platily v Kansasu, kde jsem prožil svoje mládí.

Katie nás vedla do místnosti, které Jerry říkal "obývací" a Jerry se najednou zastavil. "Zatracenej hinduistický nevěstinec!"

Byla to velikánská místnost se stropy, co byly na jednopatrový dům neuvěřitelně vysoké. Každá stěna, oblouk, výklenek, klenba a trám zdobily plastiky. Ale jaké! Červenal jsem se. Ty postavy byly přesné kopie z té notoricky známé chrámové jeskyně v jižní Indii, tam, kde jsou popsány všechny možné neřesti koitu do necudných a nestydatých podrobností.

Katie řekla: "Promiň, miláčku! Ty mladý tady tancovali." Odešla rychle na levou stranu, vešla do jednoho sousoší a zmizela. "Co chceš, Geralde?"

"No, Remingtona číslo dvě."

"Hned to bude."

Najednou všechny ty obscénní figury zmizely, strop se snížil a změnil se na trámovou konstrukci, na jedné stěně se objevilo okno s výhledem na hory, co patřily k Utahu (ne k Texasu), u protější stěny teď byl masivní kamenný krb s plápolajícím ohněm, nábytek se změnil do stylu, kterému se říkalo "misionářský" a podlaha se stala dlaždicemi pokrytými indiánskými koberci.

"To je lepší. Díky, Katherine. Přátelé, posaďte se. Kam se vám zlíbí."

Sedl jsem si, vyhnul jsem se té židli, co docela jistě byla "tatínkova" byla velická a čalouněná kůží. Katie a Marga si sedly spolu na gauč. Jerry si sedl na tu tatínkovskou židli. "Co si dáš, pusinko?"

"Nalej mi, prosím tě, campari a sodu."

"Jseš baba. A ty, Margie?"

"Já si dám totéž."

"Dvě baby. Alecu?"

"Já si dám totéž, co dámy."

"Synku, tak tohle toleruju u slabšího pohlaví. Ale ne u dospělýho chlapa. Zkus to ještě jednou."

"Hm, tak skotskou se sodou."

"Kdybych měl kobylu, tak tě přetáhnu jezdeckým bičem. Máš ještě jednu možnost."

"No... bourbon bez ničeho?"

"Zachránil ses. Já se přikláním k Jackovi Danielsovi. Voda k tomu. Předevčirem si jeden v Dallasu zkusil objednat irskou whisky. Vyhostili ho z města a tvrdě ho potrestali. Pak se mu omluvili. Ukázalo se, že je to Yankee a nevěděl, co dělá." Celou dobu náš hostitel bubnoval prsty na stolek u lokte. Přestal s tím dráždivým poklepáváním a najednou se na stole u mé židle objevila whiskovka s hnědavou tekutinou a odlivka vody. Všiml jsem si, že i ostatní byli obslouženi. Jerry zdvihl svou sklenku. "Na peníze konfederace! Salud!"

Napili jsme se a on pokračoval: "Katherine, nevíš, kde se ten náš darebák schovává?"

"Myslím, že jsou všichni u bazénu, miláčku."

"Aha." Jerry pokračoval v tom nervózním bubnování. Najednou se ve vzduchu před naším hostitelem objevila na skokanském prkně, co vyčnívalo odnikud, mladá žena. Zalévalo ji jasné slunce, i když v místnosti byl chladný stín. Měla na sobě kapky vody. Byla otočená čelem k Jerrymu, takže ke mně zády.

"Ahoj, Nicko."

"Ahoj, tati. Pusinku."

"Jdi do háje. Kdy jsem ti naposled naplácal?"

"Když jsem měla devátý narozeniny. Když jsem založila požár u tety Minnie. Copak jsem provedla teď?"

"Co jsi sakra fix hergot myslela tím, že jsi v obýváku nechala ten vulgární, oplzlý pornoprogram?"

"Zklidni se, tatínku milej, viděla jsem ty tvoje knížky."

"Co mám ve své soukromý knihovně, do toho ti nic není; odpověz mi na moji otázku."

"Zapomněla jsem ten program vypnout, tati. Promiň."

"To je to, co ta kráva řekla paní Murphyový. Ale oheň vzplál. Heleď, moje milá, víš, že to ovládání můžeš používat, jak se ti zachce. Ale když už skončíš, musíš zase nahodit na displej to, co tam bylo, když jsi přišla. Nebo když nevíš, jak to udělat, tak to prostě vynulovat do výchozího zobrazení."

"Ano, tati. Já jen zapomněla."

"Nevykrucuj se tak; já tě nesním. Kde jsi, u velkých měděných vajec Kostěje, vzala ten program?"

"Ve škole. Byl to instruktážní program z hodiny tantra jógy."

"Tantra jógy"? Kroutit bokama? Takovej kurs nepotřebuješ. Ví o tomhle tvoje máma?"

Katherine řekla uhlazeně: "Já jsem ji k tomu přinutila, miláčku. Oba víme, že je Sybil talentovaná. Ale pouhý talent nestačí; potřebuje vedení."

"Ale? O tomhle se s tvou matkou nikdy nedohaduju, takže se vracím do předem připravené polohy. Ten pásek. Jak jsi k němu přišla? Znáš zákony týkající se autorských práv; oba si dobře pamatujeme ten rambajs kolem toho pásku Jefferson Starship -"

"Tati, ty jsi horší než slon! Copak ty nikdy nic nezapomeneš?"

"Ne, a bude to horší. Varuju tě, že cokoli řekneš, může být zaznamenáno a později použito proti tobě jindy a jinde. Jak jsi k němu přišla?"

"Chci tu mít svého advokáta!"

"Aha, takže tys to ukradla!"

"To bys chtěl! Aby ses mohl očima pást. Je mi líto, tati, ale zaplatila jsem si katalog, plnou cenu, v hotovosti, a ve školní knihovně mi to okopírovali. Takhle to bylo. Zklidni se."

"Ty se zklidni. Utrácela jsi zbytečně."

"To bych neřekla. Mně se to líbí."

"Mně taky. Ale utrácela jsi zbytečně. Měla sis o to říct mně."

"Co?"

"Mám tě! Já si napřed myslel, že jsi se dostala do zámku mé pracovny, nebo na ně vrhla kouzlo. Rád slyším, že jsi jenom marnotratná. Kolik?"

"No... čtyřicet devět padesát. To je studentská sleva."

"To je dobrý; já zaplatil šedesát pět. Tak jo. Ale jestli se to objeví na tvém semestrálním účtu, tak ti to strhnu z kapesného. Mám ještě něco, zlato - přivedl jsem domů dva moc prima lidi, paní a pána. Jdeme do salónu. Do toho, co byl salón. A tyhle dva prima lidi najednou stojí tváří v tvář Kámasútře v obrazech a v barvách. Co si o tom myslíš?"

"To jsem nechtěla."

"No, tak na to zapomenem. Ale nikdy není zdvořilé lidi lekat, hlavně hosty, takže příště buď opatrnější. Přijdeš na večeři?"

"Ano. Jestli budu moc odejít dřív a fofrovat. Mám rande, tati."

"Kdy se vrátíš?"

"Nevrátím se. Máme celonoční setkání. Nacvičujeme na Svatojánskou noc. Třináct sabatů čarodějnic." Povzdechl si. "Doufám, že můžu poděkovat těm třem babám za to, že pravidelně bereš antikoncepční tablety."

"Pilule blbule. Nebud' pad'our, tati. Na Sabatu ještě nikdy nikdo neotěhotněl; to ví každý."

"Kromě mě. No, tak ti teda děkujeme, že si uděláš čas a povečeříš s námi." Najednou vykřikla, protože padala z prkna. Na obraze bylo vidět, jak padá, sledoval ji.

Šplouchla, potom stříkala vodu. "Tati! Tys mě strčil!"

"Jak můžeš něco takového vůbec říct?" odpověděl upjatě. Živý obraz najednou zmizel.

Katie Farnsworthová řekla v konverzačním tónu: "Gerald se pořád snaží mít nad dcerou navrch. Je to samozřejmě beznadějně. Měl by ji vzít do postele a vykonat na ní svoje krvesmilný choutky. Ale voba jsou na to moc cimpřlich."

"Ženská, připomeň mi, že ti mám nabít."

"Ano, nejmilejší. Nemusel bys ji nutit. Prostě ty svoje záměry jednoduše proved', ona začne brečet a vzdá se. Pak oba prožijete nejhezčí chvíle svého života. No, že mám pravdu, Margrethe?"

"Myslím, že ano."

Tou dobou jsem byl příliš otupělý na to, abych byl šokován tím, co Margrethe říkala.

Večeře byla gurmánským požitkem a společensky zmatená. Podávala se v oficiální jídelně, t.j. v totéž obývací s jiným programem hologramů. Strop byl vyšší, okna vysoká, pravidelně od sebe vzdálená, se závěsy až na zem a byl z nich výhled na symetrické zahrady.

Jeden kus nábytku vjel sám do místnosti a nebyl to hologram -nebo ne tak docela. Byl to servírovací stolek, zároveň (co jsem postřehl) špižirna, sporák a lednice - všechno z dobře vybavené kuchyně. Tohle je závěr, jen to, co jsem viděl. Všechno, co můžu říct je, že jsem vůbec neviděl sluhu a taky jsem neviděl, že by naše hostitelka cokoli dělala. Ale její muž jí poblahopřál, jak umí výborně vařit - tak, jak se čekalo; a my jsme udělali totéž.

Jerry trochu pracoval; porcoval pečení (bylo to nádherné žebro, co by nasytilo hordu hladových skautů) a kladl ji na talíře. Když na talíř položil jídlo, tak talíř odplul k tomu, komu byla porce určena, jako kdyby se vezl dětským vláčkem na kolejničkách, jenže tam nebyl ani vlak ani koleje. Že by to byly stroje schované v hologramech? Asi ano. Ale to prostě jenom přináší další záhady.

(Později jsem se dověděl, že prudce elegantní texaská domácnost v tomhle světě okázale předvádí své služebnictvo. Ale Jerry a Katie měli prostý vkus.)

U stolu nás bylo šest, Jerry na jednom konci, Katie na druhém; Margrethe seděla po pravé ruce Jerryho, jeho dcera Sybil po levé ruce; já seděl napravo od naší hostitelky a po její levé ruce byl Sybilin přítel, se

kterým měla rande. Takže seděl proti mně a Sybil po mé pravé ruce.

Ten mladý muž se jmenoval Roderick Lyman Culverson III.; jemu se nepodařilo zachytit moje jméno. Dlouho jsem měl podezření, že muži tohoto druhu by měli být ve většině případů chováni v sudu a krmeni otvorem pro zátku. Když by jim bylo osmnáct let, bylo by třeba rozhodnout: buď je vyndat ze sudu nebo zasunout zátku.

Mladý Culverson mi nezavdal příčinu, abych o tomhle nějak pochyboval - a já bych určitě byl pro zasunutí zátky.

Brzy Sybil vysvětlila, že jsou z jedné školy. Ale zdálo se, že pro Farnsworthovy je stejně cizí jako pro nás. Katie se zeptala: "Rodericku, vy jste také čarodějnický učeň?"

Podíval se na ni, jako by učitil něco hodně ošklivého, ale Sybil ho zachránila před odpovědí na takhle krutou otázku. "Mami! Rod dostal svůj athame už strašně dávno."

"Tak pardon za takovou volovinu," řekla Katie klidně. "Je to osvědčení, co jste dostal po učení?"

"To je posvátný nůž, mami, používá se při rituálu. Může se použít..."

"Sybil! Jsou tu pohané." Culverson se na Sybil zamračil a pak se podíval na mě. Myslel jsem na to, jak by mu slušel monokl, a snažil jsem se, abych nedal na obličej znát, co se mi honí hlavou.

Jerry řekl: "Takže to jste diplomovaný černokněžník, Rode?"

Sybil zase vybuchla: "Tati! Správně se říká -"

"Zklidni se, pusinko! Nech ho, ať mi odpoví sám. Rode?"

"Tohle slovo používají jen ignoranti -"

"Zadrž! Některé věci neznám, takže se snažím o nich něco dozvědět, jako třeba teď. Ale ty neseďš za mým stolem, abys mi říkal, že jsem ignorant. A teď, jsi schopen mi odpovědět, aniž bys urážel?"

Culversonovi se rozšířily nozdry, ale vzpamatoval se. "Správným názvem pro adepty Společenství je ,čarodějník' a ,čarodějka'. ,Čaroděj' je přijatelný výraz, ale není technicky přesný; znamená to ,kouzelník' nebo ,mág'... ale ne všichni kouzelníci jsou čarodějové a ne všichni čarodějové umí kouzla. Ale výraz ,černokněžník' je považován za škodolibý a také nesprávný, protože se spojuje s uctíváním Pekla - a Společenstvo není pekelným společenstvem - a to slovo samo svým odvozením znamená ,porušovač přísahy' - a čarodějové přísahy neporušují. Opravuji: Společenstvo zakazuje přísahy. Čaroděj, který přísahu poruší, dokonce i v případě, že ji dal křesťanovi, musí být potrestán, někdy i vyloučen, je-li to přísaha závažná. Takže já nejsem ,diplomovaný černokněžník'. Správné označení mého současného statutu je ,diplomovaný mistr Společenství', to je tak říkajíc ,čaroděj'."

"Hezky jsi to řekl! Díky. Odpusť, že jsem použil slovo ,černokněžník', když jsem o tobě mluvil -" Jerry čekal.

Za poměrně dlouhou chvíli řekl Culverson chvatně: "Ale samozřejmě! Nechtěl jste mě urazit, takže se nic nestalo."

"Děkuji. K tomu komentáři o etymologii bych chtěl dodat, že čarodějky také nazýváme ,vědmy', což je odvozeno od slova věda, neboli ,moudrost', a je to slovo používané pouze v rodě ženském, což může vysvětlovat to, proč většina čarodějek jsou ženy a napovídá to i tomu, že naši předkové věděli něco, co my nevíme. V každém případě ,Společenství' je zkráceno ze ,Společenství moudrosti'. Mám pravdu?"

"Prosím? Ano, samozřejmě. Moudrost. O té právě vypovídá stará víra."

"Dobře. Synku, poslouvej mě pozorně. Moudrost znamená nezlobit se, když to není nutné. Zákon přehlíží maličkosti a hlouposti, moudrý člověk rovněž. Takové hlouposti, jako že třeba mladá dívka před pohany popisuje athame - znalost, která není nic víc než esoterická - a starý hlupák, který nevhodně použil jedno slovo. Chápeš?"

Jerry znovu čekal. Potom velmi jemně řekl: "Ptal jsem se: ,Chápeš?'"

Culverson se zhluboka nadechl. "Pochopil jsem vás. Moudrý člověk si nevšímá hlouposti."

"Dobře. Mohu ti nabídnout ještě kousek pečeně?"

Culverson pak chvíli mlčel. Jako já. Jako Sybil. Katie a Jerry a Margrethe společensky klábosili a tenhle hovor ignoroval fakt, že jeden z hostů právě veřejně dostal políček. Za chvíli Sybil řekla: "Tati, očekáváte s mamkou, že se zúčastním pátečního uctívání ohně?"

"Očekávat' není to správné slovo," odpověděl Jerry, "když sis vybrala jinou víru. ,Doufat' by asi bylo bližší."

Katie dodala: "Sybil, dneska ti připadá, že ten sabat čarodějnic je jediná víra, jakou kdy budeš potřebovat. Ale může se to změnit... a já chápu, že stará víra nezakazuje svým vyznavačům účastnit se bohoslužeb jiných církví."

Culverson se do toho vložil: "To odráží staletí, tisíciletí perzekucí, paní Farnsworthová. Naše pravidla také stanovují, že každý účastník našeho sabatu musí patřit i k některé společensky uznávané církvi. Ale už se příliš nesnažíme své členy k tomu nutit."

"Aha," řekla Katie. "Děkuju, Rodericku. Sybil, tvoje nová víra podporuje členství v jiné církvi, možná by bylo docela prozíravé pravidelně chodit i jen kvůli mínění. Možná ho budeš potřebovat."

"Přesně tak," řekl její otec. "Veřejné mínění'. Napadlo tě někdy, miláčku, že fakt, že tvůj otec je pevným pilířem kongregace, s šekovou knížkou vždy po ruce, a fakt, že taky prodává víc cadillaců než kterýkoli jiný dealer v Texasu, mohou být spojené?"

"Tati, to zní absolutně nestoudně."

"A taky to nestoudný je. To taky prodává cadillacy. Já tomu neříkám uctívání ohně; ty víš, že to uctívání ohně není. Neuctíváme oheň, ale to, co jej reprezentuje."

Sybil chvíli žmoulala ubrousek, vypadala spíš na utrápenou třináctiletou holku než na zralou ženu, jakou podle postavy byla. "Tati, to je právě ono. Celý život pro mě ten plamen znamenal léčení, očištění, věčný život - dokud jsem nezačala studovat Společenství. Jeho historii. Tati, pro čarodějnic... oheň znamená způsob, jak nás zabíjí!"

Byl jsem tak šokován, že jsem skoro nedýchal. Myslím, že mě emocionálně nijak zvlášť nezasáhl fakt, že ti dva, nepřístojný, ale úplně normální mladý nováček a hezká a docela rozkošná mladá dívka... dcera Katie, dcera Jerryho, našich dvou dobrých samaritánů, jimž není rovno - že tihle dva jsou čarodějové. Ano, ano, já vím: Exodus dvacet dva, verš osmnáct "Čarodějnic nenecháš naživu." Je to významný příkaz jako v Desateru přikázání, předaných Mojžíšovi přímo Bohem, za přítomnosti všech dětí Izraele - Jak jsem mohl jíst chléb s čarodějnicemi?

Klidně řekněte, že jsem zbabělec. Nezvedl jsem se a neodsoudil je. Napjatě jsem seděl.

Katie řekla: "Miláčku, miláčku! Tohle bylo jasné ve středověku. Ne dneska, ne teď, ne tady."

Culverson řekl: "Paní Farnsworthová, každý čaroděj ví, že ta hrůza může začít kdykoli. Signálem by mohla být i třeba špatná sklizeň. A Salem nebyl tak dávno. Ne moc daleko." Dodal: "Pořád jsou tu kolem křesťané. Zapálili by ohně, kdyby mohli. Jako v Salemu."

Tohle byla příliš velká příležitost, než abych mlčel. Vyhrkl jsem:

"V Salemu nebyla upálena žádná čarodějnice."

Podíval se na mě. "A co vy o tom víte?"

"Upalovalo se v Evropě, tady ne. V Salemu čarodějnice věšeli, až na jednu, co byla umačkána k smrti." (Oheň by se neměl nikdy používat. Bůh nám nařídil, abychom netrpěli jejich životy. Neřekl nám, abychom je umučili k smrti.)

Zase se na mě díval. "Takže? Zdá se, že obhajujete věšení."

"Nikdy jsem nic takového neřekl!"

(Pane Bože, odpusť mi!)

Jerry nám skočil do řeči: "Ruším tohle téma! U tohoto stolu nebude podobná diskuse pokračovat. Sybil, nepřejeme si, aby ses účastnila, pokud tě to rozruší nebo ti to připomíná nějaké tragické události. Když mluvíme o věšení, co uděláme s tím bekem z Dallas Cowboys?"

Za dvě hodiny jsme Jerry Farnsworth a já seděli v tomtéž pokoji, tentokrát to byl Remington číslo tři: sněhová bouře za okny, sem tam studený průvan na podlaze a jednou i zavytí vlka - plápolající oheň byl příjemný. Nalil nám kávu a koňak do obřích číší, kde by mohla plavat zlatá rybka. "Slyšel jsi o ušlechtilých koňacích," řekl. "Napoleon nebo Carlos Primero. Ale tohle je královský koňak - tak královský, že má hemofilii."

Polkl jsem naprázdno; tenhle žert se mi nelíbil. Pořád jsem ještě měl chvění kolem žaludku od toho přemýšlení o čarodějnicích, umírajících čarodějnicích. Co sebou zmítaly nebo tančily v plamenech. A všechny měly sladký Sybilin obličej.

Charakterizuje Bible někde "čarodějnic"? Je možné, že by tihle moderní členové Společenství nebyli vůbec tím, co měl na mysli Jehova pod pojmem "čarodějnice"?

Neuhýbej, Alexi! Předpokládejme, že "čarodějnice" v Exodu znamená přesně to, co "čarodějnice" dneska v Texasu. Ty jsi soudce a ona se doznala. Dokázal bys odsoudit nezletilou dceru Katie k smrti oběšením? Sklapl bys past? Neuhýbej, chlapče, uhýbal jsi celý život.

Pilát Pontský si umyl ruce.

Neodsoudil bych čarodějnici k smrti! Tak mi, Bože, pomoz. Nemohu jinak.

Jerry řekl: "Tak na úspěch vaší výpravy, tvé a Margie. Pijte pomalu a neopijete se; jenom vám to uklidní nervy a zbystří rozum. Alecu, teď mi řekni, proč myslíš, že bude konec světa."

Další hodinu jsem mu to všechno vysvětloval, poukazoval jsem na to, že se nejedná jen o jednu jedinou věštbu, ale o mnohé: Zjevení, Daniel, Ezechiel, Izaiáš, Pavel v listu Tessalonicenským a znovu Korintským, věštba samotného Ježíše ve všech čtyřech Evangelích, znovu a znovu v každém z nich.

K mému překvapení měl Jerry jeden exemplář Knihy. Vybral jsem pasáže laikovi snadno srozumitelné, napsal jsem mu kapitolu a verš, aby si je mohl později prostudovat. Jeden Tessalonicenským 4:15-17 samozřejmě a 24. kapitolu Evangelia podle svatého Matouše, všech jeho padesát jedna veršů a tytéž věštby svatého Lukáše, kapitola dvacet jedna a Lukáš 21:32 s náznakem záměny mnohých co do "téhle generace". Co Kristus skutečně řekl, bylo to, že generace, která uzří tato znamení a zázraky, se dožije toho, že uzří i jeho návrat, uslyší Výzvu, zažije Soudný den. To zvěstování je jednoduché, pokud jej čtete celé; k chybám dochází, pokud se vybírají jenom části a nebere se ohled na ostatní. Podobenství o fíkovníku to vysvětluje.

Taky jsem mu vybral Izaiáše a Daniela a někde jinde věštby Starého zákona, které jsou paralelní s věštbami Nového zákona.

Podal jsem mu ten seznam a zdůraznil jsem mu, aby si je bedlivě prostudoval a pokud by měl nějaké potíže, aby prostě četl pozorněji. A aby se povznesl k Bohu. "Požádej a bude ti dáno; hledej a najdeš."

Řekl: "Alecu, můžu souhlasit v jedné věci. Zprávy z několika posledních měsíců mi připadají, jako by nastával Armageddon. Například zítřejší odpoledne. Mohl by to být stejně tak konec světa a Soudný den, protože už nezbude dost času na to, aby se tohle zachránilo." Vypadal smutně. "Vždycky jsem měl obavy, do jakého světa Sybil vyroste. Teď mám obavy, jestli vůbec vyroste."

"Jerry. Pracuj na tom. Najdi svou cestu k milosti. Potom veď svou manželku a dceru. Mě nepotřebuješ, nepotřebuješ nikoho, jen Ježíše. Řekl: 'Hle, stojím přede dveřmi a tluču; zaslechne-li kdo můj hlas a otevře mi, vejdu k němu.' Zjevení svatého Jana tři, dvacet."

"Věříš."

"Věřím."

"Alecu, kdybych tě tak mohl následovat. Bylo by to povzbudivé, kdyby svět byl, jako je dneska. Ale ve snech dávno mrtvých věsteb pro mě není důkaz; můžeš do nich dát cokoli. Teologie nikdy nepomáhá; je to hledání černé kočky o půlnoci v temném sklepe - a ta kočka v tom sklepe není. Teologové jsou schopni sami sebe přesvědčit o čemkoli. Moje víra taky - ale aspoň je čestně panteistická. Kdokoli, kdo ctí Nejsvětější trojici a trvá na tom, že jeho víra je monoteistická, může věřit čemukoli - jen mu dejte čas, aby si to odůvodnil. Promiň, že to říkám takhle stroze."

"Jerry, strohost je ve víře potřebná. 'Já vím, že můj Vykupitel je živ a jako poslední se postaví nad prachem.' To je zase Job, kapitola devatenáctá. On je i tvůj vykupitel, Jerry - modlím se, abys ho našel."

"Obávám se, že moc velkou šanci nemáš." Jerry se postavil.

"Zatím jsi ho nenašel. Nepřestávej. Budu se za tebe modlit."

"Děkuju, děkuju za to, že to zkoušíš. Jak se cítíš v těch botách?"

"Jsou docela pohodlné."

"Jestli trváš na tom, že se zítra vydáte na další cestu, tak musíš mít boty, co ti nebudou dělat puchýře po celou tu cestu odtud až do Kansasu. Jseš si jist, že jsou dobré?"

"Ano. A jsem si jist, že musíme odejít. Kdybychom zůstali ještě o den déle, tak bys nás tak zkazil, že bychom se už na cestu nikdy nevydali." (Pravda, kterou jsem mu nemohl říci, byla taková, že jsem musel odejít proto, že mě rozčilovalo to čarodějnictví a uctívání ohně. Ale nemohl jsem na něj přenášet svoji slabost.)

"Odvedu tě do ložnice. Tiše, protože Margie už možná spí. Pokud naše dámy nebyly vzhůru ještě dýl než my."

U dveří ložnice mi řekl: "Jestli máš pravdu a já se mýlím, řekni mi, je možné, že i ty někdy uklouzneš?"

"To je pravda. Nejsem ve stavu milosti, teď ne. Musím na tom pracovat."

"Tak hodně štěstí. Ale jestli uklouzneš, tak mě v Pekle vyhledej, jo?"

Jak jsem to odhadoval, mluvil Jerry úplně vážně. "Nevím, jestli se to může."

"Pracuj na tom. A vyjde to. Slibuju," - usmál se - "pekelnou pohostinnost. Skutečně vroucí!"

Usmál jsem se. "Dohodnuto."

Moje milovaná zase usnula oblečená, Usmál jsem se na ni, aniž bych vydal hlásku, potom jsem si lehl vedle ní a její hlavu jsem si položil na rameno. Chtěl jsem ji pomalu probudit, pak ji, chudinku, svléknout a uložit do postele. Mezitím jsem měl tisíc - no, tucty - nápadů, jak to vyřešit.

Po chvíli jsem si všiml, že svítá. A pak jsem si všiml, jak škrábavou a boulovitou máme postel. Světlo bylo pořád jasnější a já viděl, že ležíme na žocích sena ve stodole.

XIX

Achab řekl Eliášovi: "Přece jsi mě našel, můj nepříteli?" On řekl: "Našel, protože ses zaprodal a dopouštíš se toho, co je zlé v Hospodinových očích."

První Kniha Královská 21:20

Urazili jsme posledních devadesát mil po šedesáté šesté z Clintonu do Oklahoma City, hrozně jsme pospíchali, nebrali jsme v úvahu, že jsme zase naprosto bez peněz, že nemáme co jíst ani kde spát. Viděli jsme říditelnou vzducholod'.

To ovšem měnilo situaci. Celé měsíce jsem byl nikdo, odnikud, bez jediného dolaru, jediným mým zaměstnáním bylo mytí nádobí - vlastně jsem byl tulák. Ale ve vlastním světě - tam jsem měl dobře placenou práci, dobré postavení ve společnosti, tučný účet v bance. A je konec tohohle d'ábelského putování různými světy.

Jeli jsme do Clintonu uprostřed dopoledne, svezl nás jeden farmář, co jel se zbožím do města. Slyšel jsem, jak Margrethe vyjekla. Podíval jsem se tam, kam tak upřeně zírала - a byla tam! - stříbrná a štíhlá a krásná. Nepřečetl jsem její jméno, ale podle emblému jsem poznal, že náleží Eastern Airlines.

"To je expres Dallas-Denver," poznamenal ten farmář a z kapsy montérek vytáhl hodinky. "Šest minut zpoždění. To je divné."

Snažil jsem se zakrýt vzrušení. "Je v Clintonu letiště?"

"Ale ne. Nejbližší je v Oklahoma City. Přestanete stopovat a poletíte?"

"To by bylo fajn."

"No jasně. Lepší než farmařit."

Pokračoval jsem s ním v rozhovoru o ničem, dokud nás za pár minut nevyklopil na trhu na kraji města. Ale když jsme s Margrethe osaměli, tak jsem se nemohl udržet. Začal jsem ji líbat, pak jsem najednou přestal. Oklahoma je stejně moralistická jako Kansas; ve většině komunit jsou přísné zákony týkající se milkování na veřejnosti.

Sám jsem se divil, jak moc práce mi dalo zase se přeorientovat po mnoha týdnech putování různými světy (a žádný z nich neměl tak zkostnatělá pravidla pro morálku), na ten můj domovský. Mohlo být dost složité vyhnout se potížím, když (to připouštím!) už jsem si zvykl líbat svoji ženu na veřejnosti a na další projevy, ve své podstatě nevinné, které se ovšem nesměly objevit na veřejnosti v morálních komunitách. Co horšího, dokážu ochránit svoji milovanou před potížemi? Já se tady narodil a dokázal bych se zase dostat zpátky do vyjetých kolejí... ale Marga byla mazlivá jako štěně a úplně bez zábran to dávala najevo.

Řekl jsem jí: "Promiň, miláčku, chtěl jsem tě políbit. Ale to se nesmí."

"Proč ne?"

"No, nemůžu tě líbat na veřejnosti. Tady ne. Jen v soukromí. To je to je jak se říká ,kdo chce s vlky být, musí s nimi výt'. Ale to teď nevadí. Miláčku, jsme doma! To je můj domov a teď i tvůj domov. Viděla jsi říditelnou vzducholod'."

"To byla vážně vzducholod'?"

"Docela doopravdická... a byl to ten nejšťastnější obrázek, jaký jsem za poslední měsíce viděl. Kromě - ale příliš se z toho nesmíme radovat a vkládat do toho všeho nějak zvlášť veliké naděje. Oba víme, jak se ty změněné světy navzájem hodně podobají. Předpokládám, že tohle je svět s řiditelnými vzducholoděmi... ale ne můj svět. Ne, tomu nevěřím ale nenechme se příliš vzrušovat."

(Nevšiml jsem si, že Margrethe nebyla vzrušená ani trochu.)

"Podle čeho poznáš, že je to tvůj svět?"

"Mohli bysme to zkusit jako v těch předchozích světech - podíváme se do knihovny. Ale existuje něco rychlejšího a lepšího. Chci vyhledat Bellův telefonní úřad - zeptám se tamhle v tom obchodě."

Chtěl jsem napřed telefonní úřad než veřejný telefon, protože jsem si chtěl prohlídnout telefonní seznamy, než začnu telefonovat - byl to můj svět?

Ano, byl! V úřadě byly telefonní seznamy pro celou Oklahomu a také seznamy velkých měst v ostatních státech - včetně mně nejznámějšího telefonního seznamu pro Kansas City. "Vidíš to, Margrethe?" ukázal jsem na heslo 'Svaz církví za slušnost, národní úřad'.

"Vidím."

"Není to vzrušující? Nechce se ti z toho tančit a zpívat?"

"Jsem moc šťastná, že se raduješ, Alecu."

(Znělo to jako: "A že vypadá jako živý? A tolik krásných květin.")

Ten výklenek, kde byly telefonní seznamy, jsme měli jenom pro sebe. Tak jsem zašeptal: "Co je s tebou, miláčku? Tohle je šťastný okamžik. Nechápeš? Jak se dostanu k tomu telefonu, tak budeme mít peníze. Už žádná špinavá práce, žádné starosti, co budeme jíst a kde budeme spát. Domů pojedeme lůžkovým vozem - ne, vzducholodí! Bude se ti to určitě líbit! Konečné stadium přepychu. Líbáňky, miláčku - líbáňky, které jsme si nemohli dopřát."

"Do Kansas City mě nevezmeš."

"Jak to myslíš?"

"Alecu... máš tam manželku."

Věřte mi, když vám říkám, že za strašně moc týdnů jsem si na Abigail ani nevzpomněl. Byl jsem přesvědčen o tom, že už ji nikdy neuvidím (vůbec jsem nečekal, že se vůbec někdy dostanu do svého světa) a teď jsem měl takovou manželku, jakou kdy mohl muž chtít: Margrethe.

Zajímalo by mě, jestli ta první plná lopata nebožtíka šokuje stejně.

Vykroutil jsem se z toho. Trochu. "Margo, uděláme to takhle. Ano, mám problém, ale můžeme ho vyřešit. Samozřejmě se mnou do Kansas City pojeděš! Musíš. Ale musím ti tam kvůli Abigail najít nějaké tiché místo, kde bys zůstala, než to všechno urovnám." (Urovnám? Abigail bude vriskat jako šílená.)

"Nejdřív se musím dostat ke svým penězům. Potom se musím setkat s právníkem." (Rozvod? Ve státě, kde byl jediný oprávněný důvod a ten dovozoval rozvod výlučně straně poškozené? Margrethe jako další žena? Vyloučeno. Nechám Margrethe vystavit v kládě? Nechám se podle zákona vyhnat z města, pokud o to Abigail požádá? Je mi jedno, co se stane se mnou, je mi jedno, že mě Abigail obere o poslední cent, Margrethe nesmí být zasažena zákonem o šarlatovém písmenu, co platí v mém světě. Ne!)

"Pak pojedeme do Dánska." (Ne, s rozvodem to nevyjde.)

"Pojedeme?"

"Pojedeme. Miláčku, jsi moje žena, teď a navždycky. Nemůžu tě tady nechat, než to všechno vyřídím, svět by se mohl změnit a já tě ztratím. Ale nemůžeme jet do Dánska, pokud se nedostanu k penězům. Je to jasný?" (A co když Abigail "vyčistila" mé konto?)

"Ano, Alecu. Pojedeme do Kansas City."

(Tak jsem část toho všeho vyřešil. Ale záležitost s Abigail zatím ne. Nevadí, tenhle most spálím, až k němu přijdu.)

Za třicet vteřin jsem měl další problém. Samozřejmě, to děvče, co mělo službu, by mě spojilo meziměstsky. Kansas City? Za Kansas City, ať už v Kansasu nebo Missouri, se účtoval poplatek ve výši dvacet pět centů. Vložte minci do krabičky, prosím, až vám řeknu. Budka číslo dvě.

Šel jsem k budce a lovil jsem v kapse, vyndal jsem ty mince, co jsem tam měl:

dvacetcent;

dva třipencové měďáky;
kanadský čtvrták s portrétem královny (královny?);
půldolar;

tři pěticienty, nebyly to nikláky, ale menší.

A ani jedna z těchhle mincí neměla vyraženo to známé "Bůh je naše opora", motto Severoamerické unie. Zíral jsem na tu sbírku a pokoušel jsem se spočítat, kdy se stala tahle poslední změna. Kdy jsem naposled dostal mzdu, to se stalo dřív než včera odpoledne, ale ještě před tím stopem, co jsme chytili hned po snídani. Když jsme spali v noci? Ale nepřišli jsme o oblečení ani o peníze. Měl jsem dokonce i holicí strojek, byla to ta boule v náprsní kapse.

Nevadí - můj pokus pochopit podrobnosti všech těchhle změn mohl vést jenom k tomu, abych se zbláznil. K té změně skutečně došlo; byl jsem tady v mém rodném světě... a zůstal jsem bez peněz. Bez platných peněz.

Když jsem se snažil vybrat něco, co by bylo alespoň trochu podobné, tak jsem zvolil kanadský čtvrták, ten vypadal moc dobře. Nezkoušel jsem sám sobě vysvětlit, že osmé přikázání se netýká velkých korporací. Místo toho jsem si slíbil, že to určitě splatím. Vložil jsem minci a zdvihl jsem sluchátko. "Číslo, prosím."

"Prosím vás, spojte mě na účet volaného se Svazem církví za slušnost v Kansas City, Kansas. Číslo je státní linka 1224J. Budu mluvit s kýmkoli, kdo zvedne telefon."

"Vložte, prosím, dvacet pět centů." Vložil jsem tam ten kanadský čtvrták a zadržel jsem dech - slyšel jsem ho, jak tam padá, ťuk-ťuk-ťuk. Centrála řekla: "Děkuji. Nezavěšujte. Vyčkejte, prosím." Čekal jsem. A čekal. A čekal.

"Váš telefonát do Kansas City - Svaz církví za slušnost oznamuje, že telefonáty na účet volaného nepřijímá."

"Počkejte! Řekněte jim, že volá reverend Alexander Hergensheimer."

"Děkuji. Vložte, prosím, dvacet pět centů."

"Ale! Za ten první čtvrták jste mi vlastně žádnou službu neprokázala. Zavěsila jste moc brzy."

"My jsme nezavěsili; telefon položili v Kansas City."

"No dobře, zavolejte jim znovu a tentokrát jim řekněte, aby nezavěšovali."

"Ano, pane. Vložte, prosím, dvacet pět centů."

"Centrálo, myslíte si, že bych volal na účet volaného, kdybych měl dost peněz? Zavolejte jim a řekněte, kdo jsem. Reverend Alexander Hergensheimer, zástupce výkonného ředitele."

"Čekajte, prosím, na lince."

Takže jsem znovu čekal. A čekal.

"Reverende? Z Kansas City říkají, abych vám vyřídila, že telefonát na účet volaného přijímají pouze od - cituji slovo od slova - samotného Ježíše Krista."

"Nemělo by se takhle mluvit po telefonu. Ani jinde."

"Přesně tak. Bylo toho ještě trochu víc. Ten člověk říkal, že vám mám vyřídit, že o vás nikdy neslyšel."

"Takže -" zmlkl jsem. Nevěděl jsem, co říct, abych se vyjádřil v rámci důstojnosti duchovního stavu.

"Ano. Zkoušela jsem se ho zeptat, jak se jmenuje, ale zavěsil."

"Byl to mladý muž? Nebo starý? Bas, tenor, baryton?"

"Chlapecký soprán. Na mě to působilo tak, že to byl nějaký pomocník, co zvedal telefony v době oběda."

"Aha. No, děkuji vám za trpělivost. Myslím, že jste udělala víc, než byla vaše povinnost."

"Nemáte za co, reverende."

Zůstal jsem tam a dělal jsem si výčitky. Margrethe jsem to nevysvětlil, až když jsme vyšli z budovy.

"Chytil jsem se do vlastní pasti, miláčku. To já jsem napsal 'Žádné telefonáty na účet volaného nepřijímat'. Když jsem zkontroloval telefonní záznamník, přišel jsem na to, že asociaci tyhle telefonáty neprospívaly. Devět z deseti byli žebráci... a Svaz církví za slušnost není žádná charitativní organizace. Sbírá peníze; nerozdává je. Desátým telefonujícím byl buď výtržník nebo blázen. Tak jsem zavedl tohle pevné pravidlo a prosadil jsem i jeho dodržování... a vyplatilo se to. Ušetřili jsme stovky dolarů ročně za telefonní poplatky." Podařilo se mi se usmát. "Nikdy mě nenapadlo, že bych se chytil do vlastní pasti."

"Jaké máš teď plány, Alecu?"

"Ted'? Vyjít na šedesátou šestou a stopovat. Chci, abychom se dostali do Oklahoma City ještě před pátou. Snad to vyjde. Není to moc daleko."

"Ano, pane. Smím se zeptat, proč zrovna do pěti hodin?"

"Můžeš se ptát vždycky a na všechno a ty to víš. Nehraj na mě trpělivou Criseldu, srdíčko; od té chvíle, co jsi viděla tu vzducholod', jsi apatická. Protože v Oklahoma City je místní úřad SCS a já tam chci dorazit, ještě než zavrou. Počkej a uvidíš, ještě budou rozvíjet červený koberec! Až se dostaneme do Oke City a bude po starostech."

To odpoledne se nekonečně vleklo. Neměli jsme žádný problém chytit stopa, ale vždycky to bylo jen na krátkou vzdálenost. Průměrně jsme ujeli asi dvacet mil za hodinu na silnici, kde bylo možné urazit šedesát za hodinu. Padesát pět minut jsme strávili tak, že jsme se zadarmo najedli, Bůh ví po kolikáté nám řidič nákladáku koupil něco k jídlu, když jedl sám... protože skoro žádné živé chlap nemůže přestat jíst a nemůže nepozvat Margrethe, když je s ním. (Pak se najím i já, prostě proto, že jsem s ní. Nestěžuju si.) Najedli jsme se za dvacet minut, on potom strávil třicet minut u hracího automatu, do kterého nastrkal nekonečné množství čtvrtáků... a já tam stál a vysloveně to ve mně vřelo, Margrethe stála vedle něj a tleskala vždycky, když se mu podařilo něco vyhrát. Ale má zdravé společenské instinkty; potom nás ten řidič dovezl až do Oklahoma City. Projel městem, i když ho mohl objet, a ve čtyři dvacet nás vysadil na rohu 36. a Lincolnovy, pouhé dva bloky od místního úřadu SCS.

Šel jsem kolem těch dvou bloků a pískal jsem si. Pak jsem řekl: "Usměj se, miláčku! Ode dneška za měsíc - nebo i dřív - budeme jíst v Tivoli."

"Opravdu?"

"Opravdu. Tys mi o tom už tolik vyprávěla, že se nemůžu dočkat. Tamhle je ta budova!"

Naše kancelář je ve druhém patře. Byl jsem potěšen, když jsem uviděl ty dveře s nápisem na skle: SVAZ CÍRKVÍ ZA SLUŠNOST - Vchod.

"Až po tobě, lásko moje!"

Sáhl jsem po knoflíku, abych jí otevřel.

Dveře byly zamčené.

Zaklepal jsem, pak jsem stiskl zvonek u dveří, rozezvučel se. Pak jsem kombinoval klepání a zvonění. A znovu.

Po chodbě šel černoch se smetákem a vědrem, upřeně se na nás díval a pak kolem nás prošel dál.

Zavolal jsem na něj: "Haló, strejdo! Máte klíč od tohoto apartmá?"

"Bohužel ne, kapitáne. Nikdo tam teď není. Obvykle to tady ve čtyři zamknou a odejdou."

"Aha. Díky."

"Není za co, kapitáne."

Když jsme byli zase venku na ulici, usmál jsem se malomyslně na Margrethe. "Jo, přivítání s červeným kobercem. Zavírá se ve čtyři. Když kocour není doma, myši mají pré. Bude to někoho stát místo, to ti slibuju. Nemůžu si vzpomenout na žádné jiné klišé, co by na tuhle situaci sedlo. Ale jo, můžu. Žebráci si nemohou vybírat. Madam, budete si dnes přát spát v parku? Bude teplá noc, déšť se neočekává. Za písečné blechy a moskyty není žádná přírážka."

Spali jsme v Lincolnově parku, na golfovém hřišti, jeho povrch byl jako živý samet - společně s písečnými blechami.

I když tam byly ty blechy, vyspali jsme se docela dobře. Vstali jsme, až když se objevili první hráči golfu, provázely nás jen jejich nevraživé pohledy, nic víc se nestalo. Použili jsme veřejné umývárny v parku a když jsme se setkali, byli jsme čistší, cítili jsme se o trochu svěžejší, já byl čerstvě oholen a oba jsme posnídali čistou vodu. Byl jsem docela šťastný a spokojený. Bylo ještě moc brzo na to, aby se ti samozvaní playboyové z SCS už objevili, takže když jsme potkali policajta, zeptali jsme se ho na místní knihovnu a pak jsem dodal: "Mimochodem, kde je tu letiště?"

"Kde je co?"

"Letiště pro vzducholodi."

Obrátil se na Margrethe.

"Paní, není mu špatně?"

Bylo mi špatně, o půl hodiny později, když jsem se podíval na plánek budovy, kde jsme byli předchozí odpoledne... bylo mi špatně, ale nijak mě nepřekvapilo, že jsem mezi nájemci nenašel Svaz církví za slušnost. Ale abych se o tom ubezpečil, šel jsem do druhého patra. V tom apartmá teď byla jakási pojišťovací firma.

"Tak, miláčku, pojď, půjdeme do veřejné knihovny. Zjistíme, v jakém světě jsme se to ocitli."

"Ano, Alecu." Vypadala šťastně a spokojeně. "Nejmilejší, je mi líto, že jsi zklamaný... ale mě se ulehčilo. Já - měla jsem šílený strach, když jsem pomyslela na tvoji ženu."

"To nebudeš muset mít. Nikdy. Slibuju. No, mně se taky tak trochu ulevilo. A taky mám hlad."

Ušli jsme ještě pár kroků. "Alecu. Nebudeš se zlobit?"

"No, co je?"

"Mám pět čtvrtáků. Ty pravé."

"A teď bych asi měl říct: 'Byla jsi, dcero, ve Filadelfii hodná?' Ven s tím. Koho jsi zabila? Teklo moc krve?"

"Včera, u těch automatů. Pokaždé, když Harry vyhrál, dal mi čtvrták. 'Pro štěstí', říkal."

Rozhodl jsem se, že ji nebudu bít. Samozřejmě, že to nebyly "ty pravé", ale ukázalo se, že se docela hodí. To znamená, že se hodily do automatů. Šli jsme průchodem, v takových místech obvykle byly automaty na jídlo. Byly i tady. Ceny byly příšerně vysoké - padesát centů stál jeden ošizený starý sendvič; dvacet pět centů čokoláda akorát tak jednou do pusy. Ale bylo to pořád lepší než některé naše snídaně na cestě. A určitě jsme nekradli, protože ty čtvrtáky z mého světa byly z pravého stříbra. Potom jsme šli do veřejné knihovny, abychom zjistili, s jakým světem se budeme muset vypořádat teď. Zjistili jsme to raz dva:

Tohle byl Margrethin svět.

XX

Svévolníci utíkají, i když je nikdo nepronásleduje, ale spravedliví žijí v bezpečí jako lvíče.

Přísluví 28:1

Margrethe byla v povznesené náladě jako já předchozí den. Klábosila, smála se, vypadala na šestnáct. Já se rozhlížel po nějakém soukromí - někde za hromadou knih - kde bych ji mohl políbit, aniž bych se musel obávat, že mě při tom nachytá zástupce diecéze. Potom jsem si uvědomil, že tohle je Margrethin svět, kde je to každému jedno... popadl jsem ji tam, kde stála, a začal jsem ji jaksepatří líbat.

A slízli jsme to od knihovníka.

Ne, ne pro to, co jsme udělali, ale proto, že jsme při tom byli hluchí. Veřejné líbání nijak nevybočovalo z atmosféry téhle knihovny. Všiml jsem si, když jsem sliboval, že už budeme potichu a omlouval se za ten přestupek, kterého jsme se dopustili, stojanu u knihovnickova stolu:

Nové tituly VZDĚLÁVACÍ PORNOGRAFIE věk 6-12 let

Za patnáct minut jsme zase stopovali na silnici 77 do Dallasu.

Proč do Dallasu? Právnícká firma: O'Hara, Rigsbee, Crumpacker a Rigsbee.

Hned, jak jsme vyšli z knihovny, začala Margrethe vzrušeně mluvit o tom, jak by mohla učinit přítrž našim problémům: svým účtem v bance v Kodani.

Řekl jsem: "Miláčku, počkej chvíli. Kde máš šekovou knížku? Kde máš nějaké doklady?"

Nakonec nám došlo, že Margrethe by mohla čerpat ze svého účtu v Dánsku po několika dnech, což byl velmi optimistický odhad, nebo po několika týdnech, což bylo pravděpodobnější... a dokonce i pro tuhle delší dobu jsme potřebovali docela dost peněz na kabelogramy. Telefonovat přes Atlantik? Marga netušila, že něco takového je vůbec možné. (A i když to možné bylo, všechno nasvědčovalo tomu, že kabelogramy jsou levnější a spolehlivější.)

Dokonce po tom, co bychom zvládli všechny administrativní záležitosti, bylo možné, že bude třeba poslat peníze poštou z Evropy - ve světě, který neměl žádnou leteckou poštu.

Tak jsme se vydali do Dallasu. Přesvědčil jsem Margu, že když bude nejhuř, mohli by Alecu Grahamovi

dát jeho právníci jako zálohu dost peněz na to, aby ho dostali z ulice, a s trochou štěstí bychom mohli přijít k velkému jmění.

(Nebo mě taky nemuseli poznat jako Aleca Grahama a mohli klidně dokázat, že nejsem on - podle otisků prstů, podle podpisu, čehokoliv - a tak uložit ducha "Aleca Grahama" do Margrethiny sladké, leč zmatené mysli. Ale o tomhle jsem se Margrethe nezmínil.)

Z Oklahoma City do Dallasu je to dvě stě mil. Dorazili jsme tam ve dvě odpoledne, chytili jsme stop na křižovatce silnic 66 a 77 a jeli jsme rovnou do texaské metropole. Vystoupili jsme na místě, kde 77 přetíná SO na řece Trinity a šli jsme pěšky do Smithovy budovy, trvalo nám to půl hodiny.

Sekretářka v apartmá 7000 vypadala jako z nějaké šou, na jejichž vymýcení vynakládala SCS mnoho peněz a času. Byla sice oblečená, ale ne moc, a její make up byl takový, jak říká Marga "ve vysokém stylu", Byla mladá a hezká a já, co jsem se naučil toleranci, jsem prostě měl potěšení z toho hříšného pohledu. Usmála se a řekla: "Přejete si?"

"Dneska je pěkný den na golf. Který z partnerů je ještě v kanceláři?"

"Obávám se, že jenom pan Crumpacker."

"Právě s ním bych chtěl mluvit."

"A koho mohu ohlásit?"

(První překážka - to jsem nezvládl. Nebo ona?) "Vy mě nepoznáváte?"

"Bohužel. Měla bych?"

"Jak dlouho tady pracujete?"

"Něco přes tři měsíce."

"To by odpovídalo. Řekněte Crumpackerovi, že je tu Alec Graham."

Neslyšel jsem, co jí Crumpacker říká, ale díval jsem se jí na oči; myslím, že se jí rozšířily - jsem si jist.

Ale jediné, co řekla, bylo: "Pan Crumpacker vás přijme." Pak se otočila na Margrethe. "Mohu vám nabídnout časopis, abyste si četla, když budete čekat? A dala byste si marihuanovou cigaretu?"

Řekl jsem: "Ona půjde se mnou."

"Ale -"

"Pojď se mnou, Margo." Rychle jsem si to namířil do prostoru, kde byly kanceláře.

Crumpackerovy dveře jsem našel snadno; bylo odtud slyšet vriskání. Přestalo v okamžiku, kdy jsem otevřel dveře a přidržel je Margrethe. Když jsem za ní vcházel, říkal:

"Slečno, budete muset počkat venku!"

"Ne," odporoval jsem a zavřel za sebou dveře. "Paní Grahamová tady zůstane."

Vypadal překvapeně. "Paní Grahamová?"

"To jsem tě překvapil, co? Od té doby, co jsme se naposledy viděli, jsem se stačil oženit. Miláčku, tohle je Sam Crumpacker, jeden z mých advokátů." (Jeho křestní jméno jsem si přečetl na dveřích.)

"Těší mě, pane Crumpacker."

"Hm, těší mě, že vás poznávám, paní Grahamová. Gratuluji vám. Všechno nejlepší, Alecu - vždycky sis uměl vybírat."

Řekl jsem: "Díky. Sedni si, Margo."

"Tak moment, lidičky! Paní Grahamová tady nemůže zůstat - opravdu ne! Ty to víš."

"Nic takového nevím. Tentokrát tady budu mít svědka." Ne, nevěděl jsem, že je nečestný. Ale už dávno jsem se naučil, při jednání se zákonodárci, že pokud se někdo snaží mluvit s vámi beze svědků, nevěstí to nic dobrého. Proto SCS měla vždycky svědky a vždycky byla v právu. Takhle to vyšlo levněji.

Marga si sedla; já se posadil vedle ní. Crumpacker, který vyskočil, když jsme vešli, stále stál. Jeho ústa se nervózně pohybovala. "Měl bych zavolat federálního prokurátora."

"Udělej to," souhlasil jsem. "Zvedni telefon a zavolej mu. Oba se s ním setkáme. A řekneme mu všechno. Před svědky. Zavoláme i tisk. Zástupce všeho tisku, nejen ty patolízaly."

(Co jsem věděl? Nic. Ale když je třeba blufovat, tak ve velkém. Byl jsem vyděšený. Tahle krysa by mohla obrátit a bojovat jako myš zahnaná do kouta - a rozzuřená.)

"To bych měl."

"Udělej to, jen to udělej! Pojmenuj, co je třeba pojmenovat, a řekni, co kdo udělal a kdo za to dostal zapláceno. Chci, aby všechno vyšlo najevo... než mi někdo nasype kyanid do polívky."

"Takhle nemluv."

"Kdo má větší právo? Kdo mě hodil přes palubu? Kdo?"

"Nedívej se na mě!"

"Ne, Sammie, nemyslím si, žeš to udělal ty, tys tam nebyl. Ale mohl to být klidně tvůj kmotřenec. Co?" Pak jsem se usmál tím nejpřátelštějším úsměvem. "Já si jen dělám legraci, Same. Můj starý přítel by nechtěl, abych zemřel. Ale mohl bys mi něco říct a podat mi pomocnou ruku. Same, není to nic příjemného, když tě hodí přes palubu na druhém konci světa - takže jsi můj dlužník." (Ne, pořád jsem ještě nic nevěděl... nic, co by dokazovalo, že to byl muž s nečistým svědomím - abych ho zmáčkł.)

"Alec, nebudeme se ukvapovat."

"Já nespěchám. Ale musíš mi leďacos vysvětlit a taky potřebuju peníze."

"Alec, dávám ti svoje čestné slovo, že jediné, co vím o tom, co se ti stalo, je, že ta skandinávská lod připlula do Portlandu a tys na palubě nebyl. A já musel jet celou tu cestu do Oregonu, abych, pro kristapána, byl svědkem, až se budou dobejvat do tvýho sejfu. A v něm je jenom sto tisíc; ten zbytek zmizel. Kdo ho má, Alec? Kdo tě dostal?"

Upíral na mě oči; doufám, že můj obličej nevyjadřoval vůbec nic. Ten mi ale dal! Byla to pravda? Ten žabař moh klidně lhát. Vyloupil můj kamarád pokladník, sám nebo spolu s kapitánem, tu uzamykatelnou skříňku?

Jako pracovní hypotézu upřednostňuji jednodušší vysvětlení. Tenhle muž byl spíš lhář než pokladník zloděj. A vypadalo to tak - ne, bylo to jasné - že by kapitán měl být u toho, když se pokladník snažil dostat do uzamčené skříňky, co patřila pohřešovanému cestujícímu. Kdyby tihle dva zodpovědní úředníci riskovali svoji kariéru a pověst a chtěli krást, proč by v té skříňce nechávali sto tisíc? Proč by nevzali úplně všechno a pak zdvořile dělali, jako že je obsah mého sejfu vlastně vůbec nezajímá? A jim to jedno určitě bylo. Něco tady nehraje.

"Co mi chceš naznačit, že tam jako chybělo?"

"Co?" Podíval se na Margrethe. "No - no, sakra, mělo tam přece bejt o devět set tisíc víc. Ty prachy, cos nepředal na Tahiti."

"Kdo říká, že jsem je nepředal?"

"Co? Alec, nedělej všechno ještě složitější. Pan Z. to říká. Pokusil ses utopit výběrčího."

Podíval jsem se na něj a začal jsem se smát. "Jo, ty myslíš ty barvotiskový gangstery? Tak ty se ze mě pokoušeli dostat ty prachy, aniž by dokázali, kdo vlastně jsou, a navíc mi ani nechtěli dát žádný potvrzení, že je dostali. Důrazně jsem je odmítl - takže ten chytrák řekl tomu svalovci, aby mě hodil do bazénu. Hmm - Same, teď je mi to jasný. Zjisti, kdo přišel na Konge Knut v Papeete."

"Proč?"

"To je tvůj chlápek. Nejen, že ty prachy dostal, hodil mě navíc ještě přes palubu. Až budeš vědět, kdo to je, neobtěžuj se s tím, že od něj ty peníze vyinkasuješ. Jen mi řekni, jak se jmenuje. Zbytek už zařídím sám. Osobně."

"Krucinál! My chceme ten milión dolarů!"

"Myslíš, že ho můžete získat? Ty peníze zůstaly panu Z.... ale vy o tom nemáte žádné potvrzení. A já měl jenom potíže z toho, když jsem takový potvrzení chtěl. Nebud' blázen, Same; devět set tisíc je v čudu. Ale ne můj honorář. Takže mi dej těch sto papírů. A hned teď."

"Co? Federální prokurátor v Portlandu je zabavil jako důkaz."

"Same, Same, chlapče, nezkoušej to na mě. Jako důkaz čeho? Kdo je obžalován? Jaký zločin je uváděn? Jsem snad já obviněn z toho, že jsem ukradl svoji vlastní skříňku? Jaký zločin?"

"Jaký zločin? Někdo ukradl těch devět set tisíc, to je vono!"

"Opravdu? Kdo je žalobce? Kdo tvrdí, že v té skříňce vůbec někdy bylo devět set tisíc? Já jsem to teda docela určitě nikomu neříkal - tak kdo to tvrdí? Zvedni ten telefon, Same. Zavolej federálnímu prokurátorovi do Portlandu. Zeptej se ho, proč ty peníze zabavil - na čí žádost. Dostaneme se ke kořenu toho všeho. Jestli tenhle federální kašpar má moje peníze, tak to z něj vytřepu."

"Nějak moc usilovně se snažíš mluvit s prokurátory! To je divný, že zrovna ty."

"Třeba jsem prodělal akutní útok cti. Same, tvoje neochota zavolat do Portlandu mi prozrazuje všechno, co potřebuju vědět. Tebe zavolali, abys tam jednal mým jménem, jako můj zástupce. Americký cestující

spadl přes palubu zahraniční lodi; vsad' se, že potřebovali advokáta toho cestujícího, aby se podíval na to, co tam po něm zbylo. Pak mu to všechno předali, a on jim to podepsal. Same, co jsi udělal s mým oblečením?"

"Ehm? No, dal jsem ho, samozřejmě, Červenému kříži."

"Jo?"

"No, teda, až když to federální prokurátor dovolil."

"To je zajímavý. Federální prokurátor si nechá peníze, třebaže si nikdo nestěžoval, že by nějaký chyběly... ale šatů se zbaví, když jediným možným zločinem je vražda."

"Cože?"

"Myslím moje. Kdo mě strčil a kdo si ho k tomu najal? Same, my oba dobře víme, kde ty peníze jsou."

Vstal jsem a ukázal jsem prstem. "V tamhletom sejfu. Logicky tam musí být. Nemohl jsi je dát do banky, protože by o tom museli udělat záznam. Nemohl jsi je schovat doma, protože tam by je třeba našla tvoje žena. A docela určitě jsi je neschoval u svých partnerů. Same, otevři ten sejf. Chci se podívat, jestli tam je sto tisíc... nebo milión."

"Ty jsi se zbláznil!"

"Zavolej federálnímu prokurátorovi. Ať je tu jako svědek."

Naštval jsem ho tak, že nemohl mluvit. Ruce se mu trásly. Není zrovna nejbezpečnější naštvat malýho mužskýho - a já byl vyšší o dobrých šest palců; podle toho jsem taky převyšoval jeho hmotnost a další míry. Sám by na mě nezaútočil - byl to právník - ale měl bych se mít na pozoru, až půjdu ze dveří a tak. Přišel čas uklidnit ho. "Same, Same, neber to vážně. Opřel ses do mě pěkně natvrdo... takže jsem ti to oplatil. Sám bůh ví, proč prokurátoři dělají cokoliv - teď už je ten syčák s největší pravděpodobností ukradl... v dobré víře, že jsem mrtvý a že se nikdy neozvu. Takže pojedu do Portlandu a tvrdě na něj přitlačím."

"Tam je na tebe vydaná zatykač."

"Neříkej? A proč?"

"Svedení pod slibem manželství. Jedna žena z posádky té lodi tě udala." Podíval se zdvořile a omluvně na Margrethe. "Promiňte, paní Grahamová. Ale váš manžel se mě na to ptal."

"To je v pořádku," odpověděla úsečně.

"Z toho se dostanu, že jo? Jak vypadá? Je hezká? Jak se jmenuje?"

"Já ji nikdy neviděl; nebyla tam. Jak se jmenuje? Bylo to nějaký švédský jméno. Počkej, vzpomenu si. Gundersonová, jo, tak to bylo. Margaret S. Gundersonová."

Margrethe, požeňnáno buď její srdce, nevydala ani hlásku - dokonce ani když o ní mluvil jako o Švédce. Řekl jsem udiveně: "Já jsem obviněn z toho, že jsem sváděl tuhle ženu... na palubě lodi pod cizí vlajkou kdesi v jižních mořích. Takže na mě je v Portlandu v Oregonu vydaná zatykač. Same, co ty jsi za právníka? Nechat svého klienta, aby mu o hlavu otloukali něco takového."

"Já jsem mazaný právník, pěkně mazaný. Přesně jak jsi říkal, není možné odhadnout motiv jednání prokurátorů. Při jmenování do funkce jim asi vymývají mozek. Prostě to nebylo tak závažný, abych o tom vůbec uvažoval, a zvláště, když jsi mrtvý - aspoň tak jsme se domnívali. Beru v úvahu prostě jenom tvoje zájmy a dávám ti o nich vědět, než se do něčeho pustím. Dej mi čas, já zařídím, aby to prohlásili za neplatný - pak jed' do Portlandu."

"To zní rozumně. Tady mě nemají za co stíhat, ne?"

"Ne. No, vlastně, ano i ne. Víš to sám; my jsme je ubezpečili, že se nevrátíš, takže se na to vykašlali, když jsi zmizel. Ale ty jsi teď tady. Alecu, nemůžeš si dovolit, aby tě tu viděli. Nebo kdekoli v Texasu. Nebo vlastně kdekoli ve Státech. Zprávy se šíří a oni se vytrasí s těmi starými obviněními."

"Já byl nevinnej!"

Pokrčil rameny. "Alecu, všichni moji klienti jsou nevinní. Mluvím s tebou jako tvůj otec, ve tvém vlastním zájmu. Odjed' z Dallasu. Jestli se ti podaří dostat se třeba do Paraguaye, tím líp."

"Jak? Jsem švorc. Musím získat nějaký prachy."

"Nechal jsem tě někdy na holičkách?" Vyndal peněženku, vytáhl pět stodolarovek a položil je přede mě. Podíval jsem se na ně. "Co to je? Spropitný?" Vzal jsem je a dal jsem si je do kapsy. "Za tohle se nedostaneme ani do Brownsville. Tak a teď se teda podíváme na nějaký peníze."

"Přijed' zejtra."

"Nezkoušej na mě nějakou nečistou hru, Same. Otevři ten sejf a dej mi nějaký doopravdivý prachy. Nebo sem zejtra nepřijdu; půjdu za tím federálním chlapíkem a budu pěkně zpívat. Až se s ním dohodnu - a to se teda dohodnu; federálové maj moc rádi státního svědka, je to jedinej způsob, jak kdy vyhrát nějakej případ - pak pojedou do Oregonu a vezmu si těch sto papírů."

"Alec, chceš mi vyhrožovat?"

"Ty hraješ nečistě, já taky hraju nečistě. Same, potřebuju auto, a to nemluvím vo nějakým votřískaným fordu. Chci cadillac. Nemusí bejt úplně novej, ale aby byl hezounkej, čistej a s dobrým motorem. Cadillac a pár papírů a do půlnoci jsme v Laredo a ráno v Monterrey. Zavolám ti z Mexico City a dám ti svoji adresu. Jestli fakt chceš, abych jel do Paraguaye a abych tam zůstal, tak mi pošli peníze do Federal District v Mexiku, abych to mohl udělat."

Tak úplně přesně mi to nevyšlo, ale spokojil jsem se s ojetým pontiacem a šesti tisíci dolary v hotovosti a s instrukcí, abych jel do určitého bazaru s ojetými vozy a přijal tam nabídku - Sam zavolá a všechno tam zařídí. Souhlasil i s tím, že zavolá Hyatt a zařídí, abychom dostali svatební apartmá a dohlídne na to, aby nám ho rezervovali. Pak jsem se měl druhý den ráno v deset vrátit.

Odmítl jsem vstávat tak brzy. "Necháme to na jedenáct. My ještě pořád máme líbánky."

Sam se usmál, poplácal mě po zádech a souhlasil s tím.

Venku na chodbě jsme si to namířili k výtahům, ale šli jsme ještě o deset stop dál a já otevřel dveře na požární schodiště. Margrethe šla beze slova za mnou, ale když už jsme byli z doslechu ostatních, řekla mi:

"Alec, ten člověk není tvůj přítel."

"Ne, není."

"Bojím se o tebe."

"Já se o sebe taky bojím."

"Strašně se bojím. Bojím se o tvůj život."

"Lásko moje, já se taky bojím o svůj život. I o tvůj. Jsi v nebezpečí, dokud jsi se mnou."

"Já tě neopustím!"

"Já vím. Ať jsme, kde jsme, jsme v tom spolu."

"Ano. Co máš teď v plánu?"

"Teď jedeme do Kansasu."

"Dobře. Takže my nejedeme do Mexika?"

"Miláčku, vždyť já ani neumím řídit."

Vyšli jsme v suterénní garáži a šli jsme nahoru po rampě na vedlejší ulici. Šli jsme dál několik bloků od Smith Building, zavolali jsme si projíždějící taxík, dojeli jsme na nádraží Texas & Pacific, tam jsme na stanovišti sehnali další taxík a jeli jsme do Fort Worth, dvacet pět mil na západ. Margrethe celou cestu mlčela. Neptal jsem se jí, na co myslí, protože jsem to věděl: člověka zrovna moc nepotěší fakt, že ten, do koho je zamilován, je zapletený do nějaký lumpárny, co zavání gangsterstvím a podvody. Sám sobě jsem slíbil, že se jí o tom nikdy nezmíním.

Ve Fort Worth nás taxikář vysadil na nejelegantnější nákupní ulici, nechali jsme ho, aby sám to místo vybral. Potom jsem řekl: "Margo, miláčku, teď ti chci koupit zlatej těžkej řetěz."

"Proboha, miláčku! Já zlatej řetěz k ničemu nepotřebuju."

"My ho potřebujeme, Margo, když jsem byl poprvé v tomhle světě - s tebou, na Konge Knut - poznal jsem, že dolar je nestabilní, není kryt zlatem, a všechny ceny, co jsem dneska zaregistroval, tomu odpovídají. Takže, jestli zase dojde ke změně - a to my nikdy nemůžeme vědět - i platné peníze tohoto světa, čtvrtáky a půldolary a desetáky, nebudou mít vůbec žádnou hodnotu, protože nejsou z pravého stříbra. A co se týče těch peněz, co mi dal Crumpacker - to jsou jenom papíry!

Pokud je nesměním za něco jinýho. Začneme tím zlatým řetězem a odteďka ho budeš nosit do postele, dokonce i při mytí si ho necháš - pokud mi ho nedáš na krk."

"Dobře. Ano."

"Pro nás oba nakoupíme nějaký těžký zlatý šperky, pak se pokusím sehnat nějakého obchodníka s mincemi, koupím pár stříbrných dolarů, možná i zlaté mince. Ale během další hodiny se musíme zbavit většiny těch papírovejch peněz - všech, necháme si jen na lístek na autobus do Wichity v Kansasu, to je

tři sta padesát mil na sever odtud. Vydržíš jet autobusem celou noc? Chci, abysme se dostali pryč z Texasu."

"Samozřejmě! Miláčku, já už chci být pryč z Texasu! Vážně, pořád se bojím."

"Vážně, nejsi sama."

"Ale -"

"Ale' co, miláčku? A nebuď tak smutná."

"Alecu, už čtyři dny jsem se nekoupala."

Vyhledali jsme klenotnictví, vyhledali jsme obchod s mincemi; utratil jsem asi polovinu těch tak zvaných peněz a zbytek jsem schoval na jízdenku a další potřeby v tomto světě - jako třeba oběd, ten jsme si dali hned, jak obchody začaly zavírat. Hamburger, co jsme snědli v Gainesville, se nám zdál strašně daleko v čase a prostoru. Pak jsem zjistil, že autobus, co jede na sever - do Oklahoma City, Wichity, Saliny - odjíždí v deset večer. Koupil jsem jízdenky a zaplatil jsem ještě dva dolary navíc za místenky. Zbytek peněz jsem utratil, jako bych byl opilý námořník - najal jsem pokoj v hotelu na druhé straně silnice od autobusového nádraží, i když jsem věděl, že ani ne za dvě hodiny z hotelu odejdeme.

Stálo to za to. Oba jsme si dali horkou koupel, moc nám to pomohlo. Když se jeden z nás koupal, ten druhý měl na sobě všechny věci a šperky, a u sebe všechny peníze. A taky můj holicí strojek, to byl vlastně talisman, jak přelstít Lokiho laškovné triky.

A pak jsme měli na sobě čisté spodní prádlo, co jsme si koupili, když jsme měnili ty papírové peníze za mince.

Doufal jsem, že budeme mít dost času na to, abychom se stačili i pomilovat - ale ne; v době, kdy jsem byl čistý a usušený, jsme se museli obléknout a vyrazit, abysme stihli autobus. Nevadí, čas ještě bude. Nastoupili jsme do autobusu, sklopili jsme si opěradla, Marga si opřela hlavu o moje rameno. Jak se autobus rozjel na sever, oba jsme usnuli.

Za nějakou dobu jsem se probudil, protože to s námi hrozně házelo. Seděli jsme hned za řidičem, takže jsem se k němu naklonil a zeptal jsem se ho: "To je objížďka?" Nemohl jsem si uvědomit, že bychom před dvanácti hodinami, kdy jsme tudy putovali na jih, jeli po takhle hrbolaté cestě.

"Ne," řekl. "Přejeli jsme do Oklahomy, to je celý. V Oklahomě není moc dlážděných cest. Něco jenom kolem Oke City a pár mil mezi Oke City a Guthrie."

Ten hovor probudil Margrethe; posadila se. "Co se děje, miláčku?"

"Nic. To jenom Loki si z nás udělal legraci. Spi dál."

XXI

"Kdo jsou a odkud přišli ti v bílém rouchu?"

Řekl jsem: "Pane můj, ty to víš!"

A on mi řekl: "To jsou ti, kteří přišli z velikého soužení a vyprali svá roucha a vybílili je v krvi Beránkově. Proto jsou před trůnem Božím a slouží mu v jeho chrámě dnem i nocí."

Zjevení Janovo 7:13-15

Řídil jsem koně s koleskou a nelíbilo se mi to. Den byl horký, prach, co vířila koňská kopyta, se lepil na zpocenou kůži, obtěžovaly nás mouchy a vzduch se ani nepohnul. Byli jsme někde blízko hranice Missouri, Kansasu a Oklahomy, ale nevěděl jsem, kde přesně. Už několik dní jsem neviděl mapu a cesty nebyly značené jako silnice pro orientaci automobilistů - tady nebyly žádné automobily.

Poslední dva týdny (více nebo méně - ztratil jsem pojem o dnech) byly nekonečnými útrapami Sisypfovými, jedna absurdní frustrace za druhou. Prodat stříbrné dolary místnímu dealerovi za peníze tohoto světa? - žádný problém; udělal jsem to několikrát. Ale ne vždycky to pomohlo. Jednou jsem prodal stříbro za místní papírové peníze a objednali jsme si večeri - když najednou, bum, další změna a my zůstali o hladu. Jindy jsem byl zase neskutečně podveden a když jsem si stěžoval, bylo mi řečeno: "Pane sousede, přechovávání tyhle mince je ilegální a vy to víte. Přesto vám chci za ni něco dát; jen proto, že jste mi sympatickejší. Berete? A nebo mám splnit svoji občanskou povinnost?"

Vzal jsem to. Papírové peníze, co nám dal za pět uncí stříbra, nestačily ani na večeři pro Margu a pro mě v zapadlé hospodě pro labužníky, co se jmenuje "Jídelna u maminky".

Tohle bylo v okouzlujícím místě nazvaném (podle vývěsního štítu):

DESATERO PŘIKÁZÁNÍ

Čistá společnost!

Negři, židáci, papeženci jděte pořád dál!

Šli jsme pořád dál. Celé dva týdny jsme se snažili dostat se dvě stě mil z Oklahoma City do Joplinu v Missouri. Musel jsem se vzdát myšlenky na to, že se vyhnu Kansas City. Pořád jsem ještě neměl v plánu zůstat v nebo blízko Kansas City, ne ve chvíli, kdy by mě náhlá změna světů vrhla do náruče Abigail. Ale v Oklahoma City jsem se dověděl, že nejrychlejší a nejlepší cesta do Wichity byla dlouhou objížděkou přes Kansas City. Vrátili jsme se do doby, kdy se jezdilo s koňmi a koleskami.

Když si uvědomíte celkové stáří země od Stvoření v roce 4004 před Kristem do roku našeho Pána 1994, tedy 5998 let - dejme tomu 6000 - za tak dlouhou dobu vlastně 80 nebo 90 let není nic. A právě tak málo času uplynulo od doby, kdy se v mém světě jezdilo s koňmi a koleskami. V té době se narodil můj táta (1909) a dědeček z otcovy strany nejen, že nikdy neměl automobil, ale odmítal do jakéhokoli nastoupit. Prohlašoval, že je to ďáblův vynález a aby to dokázal, citoval pasáže z Ezechiela. Možná měl pravdu.

Ale ta doba, kdy se jezdilo s koňmi zapraženými do kolesek, má svoje nedostatky. Některé jsou naprosto jasné, jako třeba, že neexistuje kanalizace, žádná klimatizace, žádná moderní medicína. Pro nás byla jedna nevýhoda ne zcela zřejmá, leč nesmírně důležitá. Tam, kde nejsou ani nákladňáky ani osobní auta, neexistuje ani autostop. No, někdy je možné svézt se farmářským povozem - ale rozdíl v rychlosti mezi chůzí koně a člověka není nijak pronikavý. Když to šlo, tak jsme se svezli, ale jinak, pokud jsme urazili patnáct mil za den, tak to bylo moc. Nezbyval nám vůbec čas vydělat si na jídlo a na nocleh. Je jeden takový starý paradox, Achilles a želva, kdy se zbývající vzdálenost mezi oběma každým krokem zkracuje na polovinu. Otázkou je: Jak dlouho trvá, než dosáhneš svého cíle? Odpověď zní: Nikdy ho nedosáhneš.

Tak takhle jsme "postupovali" z Oklahoma City do Joplinu.

K mé frustraci se připojila ještě další věc: pořád víc a víc jsem byl přesvědčen o tom, že nám zbývá posledních pár dní a že návrat Ježíše a Soudný den může nastat v každém okamžiku - a moje drahá, pro mě tak potřebná, se ještě stále nedostala do Ježíšova náručí. Zdržoval jsem se toho, abych ji v tomto smyslu nějak sekýroval, i když mě stálo veliké úsilí respektovat její přání, aby se s tím vyrovnala sama. Dělal jsem si o ní starosti a začal jsem kvůli tomu i špatně spát.

Taky jsem se maličko zbláznil (ještě navíc ke svému paranoickému přesvědčení, že všechny tyhle změny světa jsou namířeny proti mé osobě) - když jsem takhle bláznil, tak jsem si vzal do hlavy nepodložené, ale naléhavé přesvědčení o tom, že ukončit tuhle cestu je nezbytně nutné pro to, aby byla spasena nesmrtelná duše mojí milované. Nech nás, Pane, dojet jenom do Kansasu a já se budu bez ustání modlit, dokud ji neobráťím na víru a nepřivedu k milosti. Pane Bože izraelský, prokaž mi, prosím, tuhle laskavost!

Pořád jsem hledal práci - chtěl jsem mýt nádoby (nebo dělat cokoli jiného), i když jsme pořád ještě měli stříbro a zlato, co jsme mohli proměnit v místní měnu. Ale motely najednou zmizely; hotely se vyskytovaly jen vzácně a restaurace ubýly co do počtu i co do takové kapacity, aby vyhovovaly ekonomice, kdy se málo cestovalo a skoro všechna jídla se vařila doma.

Bylo jednodušší najít si práci při čištění stání v nájemních stájích než v restauracích. Dával jsem přednost mytí nádob před házením koňského hnoje - zvlášť, když jsem měl jen jedny boty. Ale držel jsem se toho pravidla přijmout každou poctivou práci, ale jít pořád dál!

Možná se divíte, proč jsme nejezdili nákladními vlaky. Především jsem nevěděl jak, nikdy jsem takhle necestoval. A co bylo ještě důležitější, nemohl jsem zaručit bezpečnost pro Margu. Bylo riskantní lézt na vagóny při jízdě. Ještě větší nebezpečí však hrozilo od lidí: od železniční policie a dětí cest - vagabundů, tuláků, vandráků, pobudů. Není třeba nějak zvlášť hovořit o těchhle hrůzách nahánějících nebezpečích, protože jsem ji chránil před železnicí a před tou džunglí okolo ní.

A dělal jsem si starosti. Zatímco jsem přísně respektoval její přání, abych na ni nenaléhal, každý večer

jsem se nahlas modlil, klečel jsem na kolenou a ona byla u toho. A nakonec, k mé obrovské radosti, se ke mně moje milovaná přidala, a také poklekla. Nemodlila se nahlas a já se modlil taky jen v duchu, jen nakonec jsem pronesl: "Ve jménu Ježíše, amen." Pořád jsme o tom nemluvili.

Zase jsem řídil tu kolesku taženou koněm (pane bože, takové vedro! - moje babička Hergensheimerová by to nazvala "cyklónové počasí"), což byl výsledek práce při čištění nájemní stáje. Jako vždycky jsem druhý den odcházel a svému dočasnému zaměstnavateli jsem řekl, že musím s manželkou odjet do Joplinu, protože její matka onemocněla.

Řekl mi, že má povoz, který by potřeboval vrátit do města, hned toho prvního cestou do Joplinu. Chtěl tím říct, že má příliš mnoho kolesek a příliš mnoho koby, svých i cizích, ale že může počkat, než ji pošle zpátky tak, že ji pronajme nějakému obchodnímu cestujícimu, který tím směrem pojede.

Nabídl jsem mu, že tam tu kolesku dopravím za denní mzdu, za stejně neuvěřitelně nízkou cenu, kterou mi platil za kydání koňského hnoje a za hřebelcování.

Upozornil mě na to, že mi dělá laskavost proto, že já a moje žena se potřebujeme dostat do Joplinu.

Z jeho pozice jednal logicky a oprávněně; souhlasil jsem. A jeho žena nám přichystala večeři a když jsme se vyspali v jejich stodole, připravila nám i snídani.

Takže jsem zase nebyl tak moc nešťastný, když jsem řídil tuhle kolesku, i přes to počasí, i přes ty frustrace. Každým dnem jsme se blížili k Joplinu - a teď se moje milá modlila. Nakonec to začalo vypadat, jako že se všechno mění k lepšímu.

Blížili jsme se k okraji tohotole města (Lowel? Racine? kdybych si to tak pamatoval), když jsme narazili na něco, co bylo jako vystřižené z mého dětství: táborové setkání, starosvětské náboženské shromáždění. Na levé straně cesty byl hřbitov, dobře udržovaný, ale tráva v něm usychala; naproti jemu byl na pravé straně stan a v tom probíhalo shromáždění. Zajímalo mě, jestli tohle biblické setkání u hřbitova bylo náhodné nebo plánované. Pokud by se toho účastnil reverend Danny, bylo by to naplánované; většinou se lidi, co se dívají na náhrobní kameny, nemohou vyhnout přemýšlení o tom, co bude po smrti.

U stanu stála dlouhá řada kolesek a zemědělských vozů a za nimi byla provizorní ohrada pro dobytek.

Na druhé straně stanu byly jednoduché stoly z fošen připravené na piknik; viděl jsem zbytky z oběda.

Tohle bylo vážné biblické setkání, takové, co začíná ráno, je přerušeno na oběd, dále trvá po celé odpoledne - nepochybně bude přestávka na večeři - a ukončeno budě, až když obrozenci usoudí, že už nezbyly žádné duše, co bude třeba týž den spasit.

(Opovrhoval jsem těmito duchovními z moderních měst s jejich pětiminutovými "inspiračními proslovy".

Říkají, že Billy Sunday se může modlit sedm hodin jen o sklenici vody - a večer znovu a druhý den znovu. Není divu, že se tak rozmohly pohanské kulty!)

Nedaleko stanu byl vůz se dvěma koňmi. Na postranici toho vozu byl nápis: Bratr "Bible" Barnaby.

Vpředu bylo plátno s nápisem:

Stará víra! Bratr "Bible" Barnaby!

Každá seance léčí!

10 hod - 14 hod - 19 hod.

Denně od neděle 5. června do

!!! SOUDNÉHO DNE !!!

Promluvil jsem na kobyly a zatáhl jsem za otěže, aby věděla, že chci zastavit. "Miláčku, podívej se na to!" Margrethe si přečetla nápis a neřekla nic.

"Obdivuji jeho odvalu," řekl jsem. "Bratr Barnaby dává najevo, že Soudný den přijde ještě dřív, než stačí sklídit pšenici z polí... což by letos, v tak horkém létě, mohlo být dost brzy."

"Ale ty si myslíš, že Soudný den je už blízko."

"Ano, ale nedávám v sázku profesionální pověst... jenom svoji nesmrtelnou duši a naději v Nebesa.

Margo, každý, kdo čte Bibli, chápe věštby trochu jinak. Nebo hodně jinak. Většina z těch, kdo věří ve druhý příchod Krista začátkem druhého tisíciletí, nepředpokládá, že by Soudný den přišel dřív než v roce dva tisíce. Chci slyšet, jak to obhajuje bratr Barnaby. Možná, že něco má. Vadilo by ti, kdybysme se tu na hodinku zastavili?"

"Zůstaneme tu, jak dlouho budeš chtít. Ale - Alecu, chceš, abych tam šla s tebou? Musím?"

"No -" (Ano, miláčku, samozřejmě chci, abys šla dovnitř.) "Chtěla bys radši počkat v kolesce?"

Její mlčení byla dost výmluvná odpověď. "Aha. Margo, nechci tě do ničeho nutit. Ale tak mě napadá - několik týdnů jsme se od sebe nevzdalovali, pokud to nebylo nezbytně nutné. A ty víš proč. S těmi změnami, co se denně dějí, bych byl nešťastný, kdyby k další změně došlo ve chvíli, kdy ty budeš sedět venku a já uvnitř, jen tak malý kousek od tebe. No, můžeme zůstat před stanem. Vidím, že na stranách mají vyhrnuté plátno."

Narovnala ramena. "Byla jsem hloupá. Ne, půjdeme dovnitř. Alecu, potřebuju tě držet za ruku, máš pravdu. Změna přichází strašně rychle. A nechci, aby ses neúčastnil setkání tvých spoluvěrců."

"Díky, Margo."

"A, Alecu - já to zkusím!"

"Děkuju. Děkuju moc! Amen!"

"Nemusíš mi děkovat. Jestli půjdeš do svých nebes, chci jít s tebou!"

"Pojď dovnitř, miláčku."

Kolesku jsem dal na konec řady, kobylu jsem odvedl do ohrady, Marg šla se mnou. Když jsme přišli do stanu, slyšel jsem:

"- nároží, kde jste! Očistěte nároží, kde jste! Někoho bez přístřeší můžete převést přes bránu! Tak -"

Přizvukoval jsem: "- očistěte nároží, kde jste!"

Bylo mi dobře.

Hudbu obstarávaly varhany a pozoun. Ten druhý nástroj mě překvapil, ale potěšil; neexistuje žádný jiný nástroj, který by mohl rovnou sestoupit a zápolit se Svatým městem tak, jak to dokáže pozoun, a je skoro nepostradatelný v písni Syn Boží jde do války.

Písň zpíval sbor oblečený do bílých andělských rouch. Pojal jsem podezření, že to byl náhodně sebraný sbor, podle toho, že ta bílá roucha byla podomácku vyrobená z prostěradel. Ale to, co možná tomu sboru chybělo na profesionalitě, doháněl horlivostí. Církevní hudba nemusí být příliš dobrá, jako spíš upřímná - a zvučná.

Středem vedla ulička, šest stop široká, vysypaná pilinami. Po obou stranách byla lemována lavičkami. Končila u oltářního zábradlí asi tak dva krát čtyři. Uvaděč nás vedl dolů k zábradlí, protože jsem se zeptal, zda jsou ještě dole vpředu volná místa. Bylo tam plno, ale on řekl lidem, aby se srazili k sobě a ve druhé řadě se tak vytvořilo místo pro dva, já seděl na vnější straně. Ano, vzadu ještě byla místa, ale každý duchovní pohrdal lidmi - a je jich bezpočet! - kteří si sedají rovnou dozadu, i když je vpředu dole dost volných míst.

Když hudba utichla, bratr Barnaby si stoupl a přistoupil ke kazatelně. Ruku položil na Bibli. "Všechno je v Knize," řekl tiše, skoro šeptem. Kongregace úplně znehybněla.

Postoupil dopředu, rozhlédl se. "Kdo tě miluje?"

"Ježíš mě miluje!"

"Ať vás slyší."

"JEŽÍŠ MĚ MILUJE!"

"Jak to víš?"

"JE TO V KNIZE!"

Zaregistroval jsem zápach, který jsem už dlouho necítil. Můj profesor homiletiky nám jednou při hodině říkal, že kongregace prodchnutá vřelostí víry má silný a ostrý zápach (použil slovo "smrad") z potu mužských a ženských hormonů. "Synové moji," řekl nám, "když vaše shromážděná kongregace zapáchá příliš sladce, tak se k lidem nedostáváte. Když je nezpótíte, když nevyučují svoje pižmo jako kočka, když se mrouská, tak toho můžete rovnou nechat a jít naproti přes ulici k papežencům. Náboženská extáze je nejsilnější lidská emoce; když k ní dochází, je cítit!"

Bratr Barnaby se k nim dostal.

(A musím přiznat, že mně se to nikdy nepodařilo. Právě proto jsem skončil jako organizátor a rozmnožovač peněz.)

"Ano, je to v Knize. Bible je Slovo boží, ne jen občas, sem tam, ale každé slovo. Ne jako alegorie, ale je to doslovná pravda. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí. Nyní vám přečtu z Knihy: 'Zazní povel, hlas archanděla a zvuk Boží polnice, sám Pán sestoupí z nebe, a ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve.'

Poslední řádek je veliká novina, bratři a sestry: - ti, kdo zemřeli v Kristu, vstanou nejdříve. Co to znamená? Znamená to, že mrtví vstanou první, znamená to, že mrtví v Kristu vstanou první. Ti, kdo byli umyti krví Beránkovou, znovu zrozeni v Ježíši a poté zemřeli ve stavu milosti před Jeho druhým příchodem, nebudou zapomenuti, budou první. Jejich hroby se otevřou, oni zázrakem ožijí, budou zdraví a povedou procesí do Nebes, tam budou ve štěstí navždy pobývat u velikého bílého trnu!"

Někdo vykřikl: "Aleluja!"

"Bud' požehnána, sestro. Dobrá zpráva! Všichni mrtví v Kristu, jeden každý! Sestra Ellen, kterou její rodině krutě vzala rakovina, ale těm, kdo zemřeli se jménem Ježíšovým na rtech, právě ona pomůže vést procesí. Asova milovaná manželka, která zemřela při porodu, avšak ve stavu milosti, tam bude také! Všichni vaši drazí, kteří zemřeli v Kristu, se tam shromáždí a vy je uvidíte v Nebesích. Bratr Ben, který žil hříšný život, ale našel Boha v krytu ještě před tím, než jej zasáhla nepřátelská kulka, tam bude... a jeho případ je zvlášť dobrá zpráva, je svědectvím toho, že Boha je možné nalézt kdekoli. Ježíš je přítomen nejen v kostelích - existují i církve dobročinné, kde je Jeho jméno slyšet jen zřídka -"

"Zkus to říct ještě jednou!"

"A řeknu. Bůh je všude; slyší vás, když mluvíte. Lépe vás slyší, když ořete pole nebo jste na kolenou u svého lůžka než ve vyumělkovaných katedrálách vyšperkovaných obrazy a vůněmi. Je tady i teď a slibuje vám: 'Nikdy vás neopustím ani se vás nikdy nevzdám. Zastavím se u dveří a zaklepu, jestli někdo uslyší můj hlas a otevře dveře, vstoupím k němu a budu s ním stolovat a on se mnou.' To je Jeho slib, milovaní bratři a sestry, v prostých slovech. Žádné nejasnosti, žádné nabubřelé 'interpretace', žádné tak zvané obrazné výrazy. Kristus sám na vás čeká, jen na to, kdy jej požádáte.

A jestli požádáte, pokud jste znovu zrozeni v Ježíšovi, pokud smyje vaše hříchy a dosáhnete stavu milosti... co potom? Přečtu vám první polovinu Božího slibu věrnému. Uslyšíš Výzvu, uslyšíš zvuk Polnice, oznamující Jeho advent, jak slíbil, a mrtví v Kristu znovu povstanou. Ty suché kosti znovu vstanou a pokryty budou živým zdravým masem. Potom co?

Slyšte slova Pána našeho: 'Potom my živí' - to jsme my - vy i já, bratři a sestry; Bůh mluví o nás. 'Potom my živí, kteří se toho dočkáme, budeme spolu s nimi uchvázeni v oblacích vzhůru vstříc Pánu. A pak už navždy budeme s Pánem! Tak stále budeme! Tak stále budeme! S Pánem v Nebesích!'

"Aleluja!"

"Požehnáno bud' Jeho jméno!"

"Amen! Amen!"

(Uvědomil jsem si, že já sám jsem jedním z těch, co říkají "Amen!".)

"Ale je třeba zaplatit. Do Nebes nejsou jízdenky zdarma. Co se stane, když nepožádáte Ježíše, aby vám pomohl? Co když opominete jeho nabídku, aby smyl vaše hříchy a abyste se znovu zrodili v krvi Beránkově? Co potom? No? Odpovězte mi!"

Kongregace úplně ztichla, bylo slyšet jen těžké dýchání, potom hlas zezadu řekl, ne hlasitě: "Pekelný oheň."

"Pekelný oheň a zatracení! Ne jenom na chvíli, ale na celou věčnost! Není to pouhý mystický, alegorický oheň, co lehce spaluje jen mír ve vaší mysli a nespaluje víc než prskavka čtvrtého července. Tohle je skutečná věc, plápolající oheň, reálný jako tohle." Bratr Barnaby zabouchal na kazatelnu a to třesnutí bylo slyšet v celém stanu. "Je to takový oheň, co zbarví kovádlinu do ruda a pak do běla. A vy jste v tom ohni jako hříšník a trpíte strašnou bolestí, co nikdy neustává. Nikdy! Nemáte žádnou naději. Nemá smysl žádat o další příležitost. Svou druhou příležitost jste už měli... a milióntou příležitostí. A víc. Po dva tisíce let vás Ježíš žádal, naléhal, abyste od něj přijali to, za co umřel v agónii na Kříži. Aby vám to mohl předat. Až jednou budete upalováni v ohnivém Pekle a budete se snažit vykašlávat pekelnou síru - to je síra, obyčejná normální síra, hořící a páchnoucí, a bude vám spalovat plíce a na vaší hříšné kůži bude dělat puchýře! - až se budete hluboko v tom Pekle smažit za svoje hříchy, nenaříkejte, jak moc vás to bolí a že jste netušili, že to bude takhle vypadat. Ježíš ví o bolesti všechno; zemřel na Kříži. Zemřel pro vás. Ale vy jste ho neposlouchali a teď jste hluboko v Pekle a naříkáte.

A tam i zůstanete, budete trpět, upalováni v agónii na věčnost! Váš nářek ze dna Jámy pekelné nebude slyšet; zanikne v křiku miliard dalších hříšníků!"

Bratr Barnaby snížil hlas do konverzačního tónu. "Chcete se spalovat v Pekle?"

"Ne!" - "Nikdy!" - "Ježíš nás zachrání!"

"Ježíš vás zachrání, když Ho o to požádáte. Ti, kdo zemřeli v Kristu, jsou zachráněni, o těch čteme. Ti, kdo budou naživu, až se vrátí, budou zachráněni, jsou-li znovu zrozeni a jsou-li v tomto stavu milosti. Slíbil nám, že se vrátí a že Satan bude na tisíc let spoután řetězy, zatímco On bude v míru a spravedlivosti vládnout na zemi. To je tisíciletí, přátelé, ten velký den je nablízku. Po těch tisíci letech bude Satan na nějakou dobu vypuštěn a dojde ke konečné bitvě. Archanděl Gabriel bude generálem na naší straně, povede Boží anděly proti Dáblu - to je zase Satan - a jeho zástupu padlých andělů. A Satan prohrál - prohraje, tedy za tisíc let ode dneška. A již nikdy nebude spatřen v Nebesích.

Ale to je až za tisíc let, vážení přátelé. Vy budete žít a uvidíte to... pokud přijmete Ježíše a budete znovu zrozeni, než zazní Polnice, aby oznámila Jeho návrat. Kdy to bude? Brzy, brzy! Co říká Kniha? V Bibli vám Bůh říká, nejednou, ale mnohokrát, v Izaiáš, v Danielovi, v Ezechielovi a ve všech čtyřech Evangelích, že vám nesdělí přesnou hodinu svého návratu. Proč? Abyste nemohli zamést svou špínu pod koberec, proto! Kdyby vám řekl, že se vrátí na Nový rok dva tisíce, budou mezi vámi takoví, kdo stráví příštích pět a půl roku obcováním s necudnými ženami, uctíváním podivných bohů, porušováním všech přikázání... potom, někdy přibližně na vánoce roku tisíc devět set devadesát devět je najdete v kostele, budou kajícíně plakat a budou se pokoušet o domluvu.

Ne, pane Bobe! Tak snadno to nepůjde. Pro všechny platí stejná cena. Výzva a Polnice mohou zaznít za několik měsíců... nebo je možná uslyšíte, ještě než dopovím tuhle větu. Záleží na vás, abyste byli připraveni ve chvíli, kdy přijde.

Ale víme, že to bude už brzy. Jak to víme? Zase je to v Knize. Znamení a zázraky. První, bez kterého se nestane to ostatní, je návrat dětí z Izraele do Země zaslíbené - viz Ezechiel, viz Matouš, viz dnešní noviny. Měli postavit chrám... a udělali to, píší to v Kansas City Star. Budou další znamení a zázraky, divy nejružnějšího druhu - ale největší jsou utrpení, soudy k otestování duší lidí tak, jak byl testován Job. Existuje snad jiné slovo než „utrpení“, které by charakterizovalo dvacáté století?

Války a terorismus a úkladné vraždy a požáry a epidemie. A další války. Nikdy v historii nebylo lidstvo tak těžce zkoušené. Ale vytrvejte, jako vytrval Job, a na konci vás čeká štěstí a věčný mír - Boží mír, který obsáhne veškeré porozumění. Nabízí vám svoji ruku, miluje vás, zachrání vás."

Bratr Barnaby zmlkl a otřel si čelo velkým kapesníkem, který už byl celý promočený. Sbor (možná na jeho znamení) začal jemně zpívat: "Shromáždíme se u řeky, krásné, krásné řeky, která plyne kolem trůnu Božího -" a po chvíli přešel k:

"Tak jak jsem, bez jediné žádosti -"

Bratr Barnaby poklekl a pozvedl k nám ruce: "Prosím! Neodpovíte mu? Pojd'te, přijmeme Ježíše, dovolte mu, aby vás přijal do své náruče..."

Sbor pokračoval jemně:

"Ale že tvoje krev byla prolita za mě a tys mě vyzval k sobě, ó, Beránku Boží, jdu, jdu!"

A Svatý duch sestoupil.

Cítil jsem, že mě přemohl a radost z Ježíše naplnila moje srdce. Vstal jsem a vykročil jsem do uličky. Teprve teď jsem si vzpomněl, že je se mnou Margrethe. Otočil jsem se a viděl jsem, jak na mě upřeně hledí a má sladký a hluboce vážný výraz v obličeji. "Pojď, miláčku," zašeptal jsem a vedl jsem ji do uličky. Šli jsme spolu cestou vysypanou pilinami k Bohu.

Před námi byli další u oltářního zábradlí. Našel jsem pro nás místo, posunul jsem maličko opěrky a krokvence stranou a poklekl jsem. Pravou rukou jsem uchopil zábradlí, položil jsem si na něj čelo a levou rukou jsem pořád držel Margu. Modlil jsem se k Ježíšovi, aby smyl naše hříchy a přijal nás do své náruče.

Jeden z pomocníků bratra Barnabyho mi šeptal do ucha: "Jak je to s tebou, bratře?"

"V pořádku," řekl jsem šťastně, "i s mojí ženou. Pomož někomu, kdo to potřebuje."

"Buď požehnán, bratře." Šel dál. Opoдал se jedna sestra svíjela a mluvila z cesty; zastavil se, aby ji uklidnil.

Znovu jsem sklonil hlavu, potom jsem si uvědomil, že slyším ržání a hlasité řčení vylekaných koní a že plátěná střecha nad námi se celá třepotá a natřásá. Podíval jsem se vzhůru a uviděl jsem trhlínu, která se neustále zvětšovala, potom bylo plátno úplně odváto. Země se třásla, obloha byla tmavá.

Polnice otrásla mými kostmi, hlas byl nejsilnější, jaký jsem kdy slyšel, rozradostněný a jásavý. Pomohl jsem Margrethe na nohy a usmál se na ni. "Teď je to, miláčku!"

Byli jsme nesení do výše.

Všelijak jsme se zmítali v nálevkovitém mraku, bylo to kansaské tornádo. Byl jsem odtržen od Margy a snažil jsem se dostat se k ní zpátky, ale nepodařilo se mi to. Ve víru se nedá plavat, pohybujete se tam, kam chce on. Ale věděl jsem, že je v bezpečí.

Ta bouřka mě obrátila vzhůru nohama a dlouho jsem tak zůstal, asi tak dvě stě stop nad zemí. Koně rozbořili ohradu a někteří lidé, co nebyli pojeti do víru, pobíhali sem tam. Vír mě zase plnou silou otočil a já se díval dolů na hřbitov.

Hroby se otevíraly.

XXII

Zatímco jitřní hvězdy společně plesaly a všichni synové Boží propukli v hláhol.

Job 38:7

Vítr mnou zmítal a já už neviděl žádné hroby. Po chvíli jsem se znovu otočil tváří k zemi a země už vidět nebyla - jen rozbouřený mrak s jasnou září uvnitř - jantarovou a šafránovou a šmolkově modrou a zeleně zlatou. Pořád jsem pátral po Margrethe, několik lidí kolem mne proplulo, ale ona mezi nimi nebyla. Nevadí, Pán ji ochrání. Její přechodná nepřítomnost mě nemůže vyděsit; jedinou důležitou překážku jsme zdolali společně.

Přemýšlel jsem o tom. Bylo to jen tak tak! Co kdyby třeba ta stará kobyla ztratila podkovu a to zdržení by znamenalo, že bychom na místo dorazili o hodinu později? Odpověď, nikdy bychom toho nedosáhli. Poslední Polnice by zazněla, když bychom byli ještě na cestě, ani jeden z nás by nebyl ve stavu milosti. Místo Nanebevzetí bychom museli projít Soudem nevykoupení, potom rovnou do Pekla.

Věřím v predestinaci?

To je těžká otázka. Přejdeme k otázkám, na které mohu odpovědět. Letěl jsem nad těmi mraky po dobu, kterou jsem nedokázal změřit. Občas jsem viděl ostatní lidi, ale nikdo z nich se ke mně nedostal natolik blízko, abychom spolu mohli hovořit. Začal jsem být zvědav, jestli bych mohl uvidět našeho Pána Ježíše - doslova slíbil, že se s námi setká "v oblacích".

Musel jsem sám sobě připomenout, že se chovám jako malé dítě, co chce, aby to maminka udělala teď a kterému matka odpoví: "Bud' trpělivý, miláčku. Ještě ne." Boží čas a můj čas nebyly stejné; tak stálo v Bibli. Soudný den musel být moc uspěchaný a já neměl pojem o tom, co všechno musí Ježíš udělat. Samozřejmě, věděl jsem jedno; ty otevírající se hroby mi to připomněly. Ti, kdo zemřeli v Kristu (miliony? miliardy? víc?), měli jít k Nebeskému Otci první a samozřejmě Pán Ježíš bude s nimi při té slavné příležitosti; slíbil jim to.

Když jsem si uvědomil důvod toho odkladu, tak jsem se uvolnil. Chtěl jsem čekat, až na mě přijde řada, abych viděl Ježíše... a až ho uvidím, požádám ho, aby nás s Margrethe svedl zase dohromady.

Už jsem se ničeho neobával, už jsem nepospíchal, bylo mi skvěle, ani vedro ani zima, neměl jsem hlad ani žízeň, plul jsem bez námahy jako oblak, začal jsem pocítovat slibované blaženství. Spal jsem.

Nevím, jak dlouho jsem spal. Dlouho - byl jsem úplně vyčerpán; poslední tři týdny byly namáhavé. Když jsem si přejel rukou obličej, zjistil jsem, že jsem musel spát několik dní; dorostly mi vousy, což znamenalo, že jsem se nejmíň dva dny neholil. Sáhl jsem si na náprsní kapsu - ano, můj věrný Gillette, dárek od Margy, byl bezpečně zapnutý uvnitř. Ale neměl jsem ani mýdlo, ani vodu, ani zrcadlo.

To mě znepokojovalo, protože mě vzbudilo troubení polnice (ne té Velké Polnice - patrně tohle byla taková, na kterou troubil anděl, co to měl za úkol), byla to výzva, kterou jsem pochopil, aniž by mi to musel někdo vysvětlovat. "Vstávej, ty tam! Jsi na řadě!"

To stačilo - takže když v dáli zaznělo volání, objevil jsem se s dvoudenním porostem na bradě. To je trapné!

Andělé s námi zacházeli jako dopravní strážníci, houfovali nás, jak sami potřebovali. Věděl jsem, že to

jsou andělé, protože měli křídla a bílá roucha a byli velcí - jeden, co letěl blízko mne, měřil devět nebo deset stop. Nemávali křídly (později jsem se dozvěděl, že křídla nosí jen při slavnostních příležitostech nebo jako znak autority). Přišel jsem na to, že se mohu pohybovat, jak mi ti dopravní strážníci ukazují. Předtím jsem svoje pohyby neovládal; teď jsem se mohl pohybovat libovolně všemi směry.

Napřed nás seřadili do zástupu, byli jsme roztaženi na míle (stovky mil? tisíce?). Potom ty zástupy proměnili na řady, po dvanácti vedle sebe - ty byly řazeny do vrstev, po dvanácti. Já byl, pokud jsem počítal dobře, čtvrtý v řadě ve třetí vrstvě dole. Byl jsem asi tak dvoustý v zástupu - to byl jenom můj odhad podle toho, jak jsme se řadili - ale nemohl jsem odhadnout, jak dlouhý ten zástup je.

A pluli jsme kolem Božího trůnu.

Ale první ve vzduchu byl anděl asi tak padesát yardů po naší levé straně. Jeho hlas se dobře nesl: "Teď poslouchejte! Půjдете v tom útvaru, ve kterém jste seřazeni. Celou dobu zůstaňte na svém místě. Držte se podle jedince po vaší levici, podle jedince pod vámi a nad vámi. Mezi řadami a vrstvami dodržujte vzdálenost deset loktů a v řadách pět loktů. Nesrucujte se, nenarušujte řady, nezpomalujte při průchodu kolem Trůnu. Každý z vás, kdo naruší disciplínu, bude přeražen na konec celého letu... a upozorňuji vás, že do té doby by mohl Syn odejít a celou přehlídku budou sledovat pak už jenom Petr nebo Pavel nebo některý jiný svatý. Někaké dotazy?"

"Jak dlouhý je loket?"

"Dva lokty jsou jeden yard. Je mezi vámi někdo, kdo neví, jak dlouhý je yard?"

Nikdo nic neřekl. Anděl dodal: "Někaké další dotazy?"

Žena, co byla vlevo ode mne nahoře, vykřikla: "Ano! Moje dcera neměla u sebe léky proti kašli. Tak já jsem jí je vzala. Můžete jí je předat?"

"Bytosti, přijmi moje ubezpečení, že kašel, který si tvoje dcera přinesla s sebou do Nebe, bude výlučně psychosomatický."

"Ale doktor říkal -"

"A teď mlč a budeme pokračovat v procesí. Zvláštní přání mohou být plněna po příchodu do Nebe."

Byly ještě další otázky, většinou hloupé, které potvrzovaly moje dlouholeté zkušenosti: zbožnost se nemůže dotknout zdravého selského rozumu.

Znovu zazněla polnice; anděl, co vedl naši kohortu, zvolal: "Vpřed!"

O pár vteřin později se ozvalo další zatroubení; zakřičel: "Letíme!" Pohnuli jsme se dopředu.

(Poznámka: Tomuhle andělovi říkám "on", protože se mi zdálo, že je to muž. Těm, co mi budou připadat jako ženy, budu říkat "ona". U anděla jsem si nikdy nebyl jist pohlavím. Pokud vůbec nějaké měli.

Myslím, že jsou oboupohlavní, ale nikdy jsem neměl příležitost se o tom přesvědčit. Ani odvalu se na to zeptat.)

(Ještě něco mi dělá starosti. Ježíš měl bratry a sestry; je Panenka Marie pořád ještě panna? Ani na tohle jsem neměl odvalu se zeptat.)

Daleko před námi byl vidět Jeho trůn. Nebyl to ten veliký bílý Trůn Božího Otce na Nebi; tenhle byl prostě jenom pracovní místo pro Ježíše pro tuhle příležitost. Ale i tak byl velkolepý, vytesán z jednoho diamantu s četnými broušenými ploškami, které odrážely Ježíšovo vnitřní světlo a lámaly jeho paprsky do deště ohně a ledu do všech stran. Tohle jsem viděl nejlépe, protože Ježíšův obličej v takové záplavě světél nemůžete bez slunečních brýlí spatřit; vlastně nevidíte Jeho rysy.

Nevadí; víte, kdo to byl. Ve vědění si člověk pomoci nemůže. Naplnil mě pocit přemáhající úcty, když jsme ještě pořád byli nejméně dvacet pět mil vzdáleni. Navzdory snahám profesorů teologie jsem poprvé ve svém životě pochopil (pocítil) tu jedinou emoci, kterou Bible nazývá dvěma slovy: láska a strach.

Miloval jsem/bál jsem se té Bytosti na tom trůně a teď jsem pochopil, proč Petr a Jakub opustili své rybářské sítě a následovali Ho.

A samozřejmě jsem mu neřekl svoji žádost, když jsme šli nejbliž kolem něj (asi sto yardů). Ve svém životě na zemi jsem oslovoval (modlil se k němu) Ježíše jménem tisíckrát; když jsem Ho viděl živého, tak jsem si prostě vzpomněl na anděla, co nás vedl, který nám slíbil, že až se dostaneme do Nebes, budeme mít možnost požádat o splnění svých proseb. To už bude docela brzy. Zatím mi dělalo dobře myslet na Margrethe, která je také někde v těch zástupech, vidí Pána Ježíše na trůně... a kdybych se o to nepříčinil, tak by Ho nikdy neviděla. Ta myšlenka mě hřála a dělalo mi to dobře, cítil jsem se na vrcholu

extatické úcty při pohledu na Jeho oslepující světlo.

Několik mil za trůnem zástup zahrnul doprava a opustili jsme nejprve sousedství Země a potom Sluneční soustavu. Pohybovali jsme se přímo do Nebes a nabírali jsme rychlost.

Víte, že Země, když se na ni podíváte z kosmu, vypadá jako srpek Měsíce? Zajímalo mě, jestli k Nanebevzetí dospěl i některý z vyznavačů teorie, že Země je placatá. Nebylo to moc pravděpodobné, ale tahle ignorantská pověra není úplně neslučitelná s vírou v Krista. Některé pověry jsou zcela zakázány - například astrologie a darwinismus. Ale víra v ten nesmysl, že Země je placatá, není, pokud vím, zakázána nikde. Pokud s námi byli vyznavači téhle teorie, jak jim asi bylo, když se ohlédlí a viděli, že Země je kulatá jako tenisový míček?

(Nebo jim Pán ve svém milosrdenství dovolil, aby ji spatřili jako plochou? Může vůbec smrtelník někdy pochopit hledisko Boha?)

Trvalo nám asi dvě hodiny, než jsme se dostali do sousedství Nebe. Říkám "asi", protože to mohlo trvat v podstatě jakkoli dlouho; nebylo tu žádné lidské měřítko, podle něhož by se to dalo posoudit. Ve stejném duchu se mi celková doba Nanebevzetí zdála dlouhá asi tak dva dny... ale později jsem měl důvod k tomu, abych věřil, že to mohlo trvat sedm let - alespoň podle některých výpočtů. Měření času a prostoru bylo bez pozemských hodin a měřítek velmi nejisté.

Když jsme se blížili ke Svatému městu, naši průvodci nás přibrzdili a potom trochu provedli, než jsme vstoupili jednou z bran.

Nebyl to žádný malý výlet. Nový Jeruzalém (Nebesa, Svaté město, Jehovovo hlavní město) má čtvercové uspořádání podobné jako District of Columbia, ale je mnohem větší, jedna strana měří tisíc tři sta dvacet mil, obvod je pět tisíc dvě stě osmdesát mil, což tvoří plochu jeden milión sedm set čtyřicet dva tisíc čtyři sta čtverečních mil.

Proti tomu vypadají Los Angeles a New York titěrně.

Plocha Svatého města je vlastně šestkrát větší než Texas! A je tam plno. Ale po nás už očekávají jen málo příchozích.

To město je, samozřejmě, obehnáno zdi a ty zdi jsou dvě stě šestnáct stop vysoké a stejně široké. Nahoře na zdi vede dvanáctiproudová silnice a není tam žádné ochranné zábradlí. Děsivé. Do města vede celkem dvanáct bran, tři v každé stěně, známé perleťové nebeské brány (a to skutečně jsou); ty normálně zůstávají otevřené - nebudou se zavírat jak nám řekli, až do Konečné bitvy.

Stěna samotná je z měňavého jaspisu, ale základ tvoří tucet horizontálních vrstev, které jsou oslnivější než stěna sama: safír, chalcedon, smaragd, sardonyx, chryzolit, beryl, topaz, ametyst - možná jsem si některých nevšiml. Nový Jeruzalém je celý tak oslnivější, že pro člověka je strašně těžké to unést - je těžké uchopit to všechno najednou.

Když jsme ukončili pochod kolem Svatého města, anděl, co vedl naši kohortu, nás shromáždil do vyčkávacího obrazce jako řiditelné vzducholodi v O'Hara a nechal nás tak, dokud nedostal signál, že jedna z bran je volná - a já doufal, že alespoň zahlédnu svatého Petra, ale ne - jeho úřadovna je v hlavní bráně, v Judově, zatímco my jsme vcházeli protější branou, pojmenovanou po Asherovi. Tam si nás zapsali andělé pověření touto činností pro Petra.

Přestože byly využívány všechny brány a tucty Petrových pověřených úředníků pracovaly u každé z bran a upustilo se od přezkušování (protože to, že jsme všichni byli uchopeni při Nanebevzetí, znamenalo, že jsme spaseni), museli jsme se řadit do fronty, abychom byli zaregistrováni a zároveň obdrželi dočasné identifikace, dočasné právo na nocleh, dočasné právo na stravu -

("Stravu"?)

Ano, já si to myslel taky a ptal jsem se anděla, co mě zapisoval.

Shlédl/a na mě. "Občerstvení není povinné. Nic se ti nestane, nebudeš-li jíst ani pít. Ale mnohé bytosti a někteří andělé rádi jedí, hlavně ve společnosti. Udělej, jak budeš chtít."

"Děkuji. A teď ještě k tomu noclehu. Je to jedno lůžko. Chtěl bych dvě, pro mě a pro moji ženu. Chci -"

"Myslíš svou bývalou ženu. V Nebi není žádné manželství ani se tu neoddává."

"Cože? Znamená to, že nemůžeme žít spolu?"

"Vůbec ne. Ale oba si musíte společně podat žádost na ústředním ubytování. Hledejte kancelář změn. Ale oba si musíte napřed vyzvednout stvrzenku na lůžko."

"Ale v tom je právě ten problém! Byl jsem od své ženy odloučen. Jak ji najdu?"

"To nespadá do mé kompetence. Zeptej se u informačního stánku. Do té doby budeš používat svůj jednolůžkový pokoj v Gideonových kasárnách."

"Ale -"

Povzdech(a?). "Uvědomuješ si, kolik tisíc hodin tady sedím? Dokážeš si vůbec představit, jak složité je zaopatřit milióny bytostí najednou, některé živé, jiní nikdy neumřeli, jiné nově ztělesněné? Je to poprvé, kdy jsme namontovali kanalizaci kvůli bytostem z masa - dovedeš si srovnat v hlavě, jak je tohle obtížné? Říkám, že když už jsme tady zařídili kanalizaci, musíme získat bytosti, které ji potřebují - a to je celé sídliště! Ale poslouchali mě? Ne! Vem si svoje papíry, projdi těmhle dveřmi, vyzvedni si roucho a svatozář - harfa není povinná. Jdi po zelené linii do Gideonových kasáren."

"Ne!"

Viděl jsem, jak se mu (jí) pohybují rty, možná se modlil(a). "Myslíš si, že je správné pohybovat se v Nebesích a vypadat takhle? Jsi neupravený. My nejsme zvyklí na živé bytosti. No... Eliáš je poslední, na kterého si vzpomínám, a musím říct, že ty vypadáš skoro stejně ošuntěle jako vypadal on. Kromě toho, že bych odložil tyhle cáry, co máš na sobě, a oblékl bych si elegantní bílou róbu, být tebou, tak ještě něco se sebou udělám. Podívej se, jak to vypadáš. Ty lupy."

"Podívej se," řekl jsem strnule. "Nikdo neví, jaké trable jsem zažil, nikdo, jen Ježíš sám. Zatímco tys tady seděl v čistém bílém rouše a svatozáří v neposkvřněném městě s ulicemi ze zlata, já bojoval se samotným Satanem. Víš, že nevypadám zrovna elegantně, ale já sám jsem nechtěl přijít v tato místa v téhle podobě. Ale - kde se tady dají sehnat nějaké žiletky?"

"Nějaké co?"

"Žiletky na holení. Holicí čepelky Gillette s dvojitým břitem nebo nějaké podobné. Do tohohle." Vytáhl jsem svůj holicí strojek a ukázal jsem mu/jí ho. "Nejlíp z nerezavějící oceli."

"Tady je všechno z nerezavějící oceli. Ale pro Nebesa, co je tohle?"

"Holicí strojek. Abych odstranil ten nepěkný porost z tváře."

"Opravdu? Kdyby Pán ve své Moudrosti chtěl, aby jeho samčí stvoření měla hladké obličej, tak by je takové stvořil. Tak mi tohle dej a já to zlikviduji." Sáhl/a po mém holicím strojků.

Ucukl jsem. "Ne, to nesmíš! Kde jsou tady informace?"

"Nalevo. Šest set šedesát mil odtud." Vtahoval/a vzduch nosem.

Otočil jsem se a soptil jsem. Byrokrati. Dokonce i v Nebi. Na víc jsem se už neptal, protože jsem pochopil skrytý význam. Šest set šedesát mil je cifra, kterou si pamatuji z okružní jízdy: je to přesná vzdálenost od středu brány (Asherovy brány, kde jsem byl) do středu Nebes, t.j. k Velkému bílému Trůnu Pána Boha Jehovy, Božího Otce. Anděl mi chtěl/a říct, ne příliš ohleduplně, že pokud se mi nelíbí, jak se mnou jedná, mohu si stěžovat u Šéfa - t.j. "Vypadni!"

Sebral jsem svoje papíry a odstoupil jsem, rozhlédl jsem se po někom dalším, kdo tu má službu. Ten, kdo tuhle sportovní slavnost organizoval, Gabriel nebo Michael nebo kdo to byl, předvídal, že spousta bytostí tady bude chodit dokola a každá z nich bude mít nějaký problém, co nebude úplně zapadat do celého systému. Takže v davu byli rozptýleni cherubíni. Ale nemyslete při tom na Michelangela nebo na Lucu della Robbiu; tohle nebyla děťátka s buclatými kolínky; byli to lidi o stopu a půl vyšší než my, nově přichozí byli jako andělé, ale s malými cherubínskými křídly a každý z nich měl na sobě označení "PERSONÁL".

Nebo možná to byli docela andělé; nikdy jsem si nebyl jist, jak od sebe rozeznat anděly a cherubíny a serafíny; Bible, jak se zdá, předpokládala, že tyhle věci znáte, aniž by vám bylo třeba cokoli vysvětlovat. Papeženci dělí anděly na devět různých tříd! Podle čeho nebo koho? V Knize to rozhodně není!

Já jsem v Nebi shledal jen dvě rozdílné třídy: anděly a lidi. Andělé se považují za nadřazené a neváhají dát vám to najevo. A jsou nadřazení co do pozice a moci a privilegií. Spasené duše jsou občané druhé kategorie.

Představa, že člověk projde celým protestantským křesťanstvím a nebo stejně dobře i přes papežence, že spasená duše bude vlastně sedět na klíně Božím - no, tak to teda není! Budiž, jste spaseni a jdete do Nebe - a najednou zjistíte, že vlastně nejste nikdo, pro všechny kolem jste jenom ucho.

Spasená duše má v Nebi postavení jako negr v Arkansasu. A jsou to právě andělé, co vám to neustále

vtloukají do hlavy.

Nikdy jsem nepotkal anděla, co by se mi líbil.

A to vyplývá z toho, jaký k nám mají vztah. Podívejme se na to z pohledu anděla. Podle Daniela v Nebi přebývá sto miliónů andělů. Před Vzkříšením a Nanebevzetím nemohlo být v Nebesích plno, určitě se tam žilo dobře a Nebesa nabízela i dobrou práci - někdo byl poslíček, někdo pracoval ve sboru, při příležitostných obřadech. Jsem si jist, že se to andělům líbilo.

A najednou se objeví spousta příchozích, mnoho miliónů (miliard?), a někteří z nich nejsou vůbec krotcí. Všichni vyžadují péči. Po nesčetných eónech blaženého života musí andělé najednou pracovat přesčas, musí pečovat o obrovský azyl pro sirotky. Není divu, že se jim nelíbíme a že nás nemají rádi.

Ale stejně... mně se taky nelíbí. Snobi!

Vyhledal jsem cherubína (anděla?) s označením PERSONÁL a zeptal jsem se, kde je tu nejbližší stánek s informacemi. Ukázal přes rameno. "Dolů po bulváru šest tisíc furlongů. Je to u Řeky, která vytéká z Trůnu."

Upřeně jsem se díval na bulvár. V té dálce vypadal Boží Otec na svém Trůnu jako vycházející slunce.

Řekl jsem: "Šest tisíc furlongů, to je víc než šest set mil. Někde blíž žádný jiný není?"

"Bytosti, to je záměr. Kdybychom zřídili informační stánek na každém rohu, tak by se kolem nich všichni seskupili a kladli by hloupé otázky. Takhle se bytost nebude namáhat, pokud se nechce zeptat na něco skutečně závažného."

To je logické. A dohání to k zuřivosti. Zase jsem se přistihl při úplně nenebeských myšlenkách. Vždycky jsem si maloval Nebe jako místo zaručené blaženosti - ne plné frustrací běžných na zemi. Počítal jsem do deseti napřed anglicky, pak latinsky. "Ehm, jak dlouho se tam letí? Platí tu nějaké omezení rychlosti?"

"Samozřejmě si nemyslíš, že tam budeš moci letět, že ne?"

"Proč ne? Před chvílí jsem letěl sem a potom celou cestu kolem Města."

"To sis jenom myslel. Ve skutečnosti to všechno za vás udělal ten, kdo vedl vaši kohortu. Bytosti, já ti dám radu, která ti pomůže vyhnout se potížím. Až dostaneš křídla - pokud někdy dostaneš křídla - nepokoušej se letět přes Svaté město. Přistaneš tak rychle, že tě z toho budou bolet zuby. A křídla ti seberou."

"Proč?"

"Protože na to nemáš postavení. Vy opozdilci se tady ukážete a myslíte si, že vám tu všechno náleží.

Vytesali byste svoje iniciály do Trůnu, kdybyste se k němu dostali tak blízko. Nebesa fungují jenom podle jednoho pravidla: P.M.S.P. Víš, co to znamená?"

"Ne," odpověděl jsem, ne tak docela pravdivě.

"Poslouchej a uč se. Můžeš zapomenout na Desatero přikázání. Tady platí jen dvě nebo tři z nich a zjistíš, že ani ty nemůžeš porušit, i kdybys chtěl. Zlaté pravidlo všude v Nebi zní: Postavení Má Svoje Přednosti. V téhle chvíli jsi pouhý nováček v Armádě Páně s nejnižším možným postavením. A nejmenšími privilegii. V podstatě jediné tvé privilegium, na které si teď mohu vzpomenout, je v tom, že jsi tady, prostě jen, že tu jsi. Pán ve své nekonečné Moudrosti rozhodl, že jsi způsobilý vstupu sem. Ale to je všechno. Chovej se slušně a bude ti dovoleno tady zůstat. A teď k tomu dopravnímu pravidlu, na které jsi se ptal. Přes Svaté město létají pouze andělé a nikdo jiný. Při slavnostech, pokud jsou ve službě. To se tebe netýká. Dokonce ani v tom případě, že dostaneš křídla. Pokud je dostaneš. To zdůrazňuji, protože překvapující množství vás bytostí, co se sem dostalo, má mylnou představu, že když se dostane do Nebe, znamená to, že se bytost automaticky změní v anděla. Není tomu tak. Ani nemůže. Bytosti se nikdy nestanou anděly. Někdy se stávají svatými. Ale to jen zřídka. Andělem nikdy."

Počítal jsem do deseti pozpátku v hebrejštině. "Jestli ti to nevádí, tak já se pořád snažím dostat se ke stánku s informacemi. A když nesmím létat, tak jak se tam dostanu?"

"Proč jsi to neřekl hned? Jed' autobusem."

Po chvíli jsem seděl v lehkém autobuse městské dopravy Svatého města a kodrcali jsme se ke vzdálenému Trůnu. Autobus byl otevřený, měl tvar lodí, nastupovalo se do něj zezadu a neměl žádnou viditelnou hybnou sílu ani řidiče nebo průvodčího. Zastavoval na označených zastávkách, takhle jsem do něj nastoupil i já. Zatím jsem ještě nepřišel na to, jak se to zařídí, aby zastavil.

Patrně všichni z Města jezdili těmito autobusy (kromě VIPů - ti měli k dispozici soukromé vozy).

Dokonce i andělé. Většina cestujících byli lidi oblečení do konvenční bílé a měli běžné svatozáře. Ale několik jich bylo oblečeno do různých dobových kostýmů a nad hlavou měli větší a hezčí svatozáře. Všiml jsem si, že k těmhle bytostem s hezčími svatozářemi se andělé chovali docela zdvořile. Ale neseděli s nimi. Andělé seděli vpředu, tihle privilegovaní lidé ve střední části a ti obyčejní (včetně vaší maličkosti) vzadu.

Zeptal jsem se jedné bytosti mého druhu, jak dlouho to trvá, než dojedeme ke Trůnu.

"Nevím," zněla odpověď. "Já tak daleko nejedu."

Ta duše vypadala jako žena středního věku a byla přátelská, takže jsem začal rozhovor běžnou frází: "Vy máte kansaský přízvuk, že?"

Usmála se. "Myslím, že ne. Narodila jsem se ve Flandrech."

"Skutečně? Mluvíte velmi dobře anglicky."

Mírně potřásla hlavou. "Nikdy jsem se anglicky neučila."

"Ale -"

"Já vím. Vy jste nedávno přijel. Nebesa nejsou zasažena kletbou Babylónu. Tady se nikdy jazyky nepletou... a to je pro mě moc dobré, protože já nemám talent na jazyky - tenhle handicap jsem měla, než jsem zemřela. Tady ne." Podívala se na mě se zájmem. "Můžu se vás zeptat, kde jste zemřel? A kdy?"

"Já jsem nezemřel," řekl jsem jí. "Byl jsem přinesen živý při Nanebevzetí."

Oči se jí rozšířily. "To je vzrušující! To musíte být velmi zbožný."

"To bych neřekl. Proč to říkáte?"

"Nanebevzetí přijde - přišlo? - bez upozornění. Nebo tak mě to učili."

"To je pravda."

"Takže, když bez upozornění, tak není čas na zpověď a žádný duchovní ti nepomůže... tys byl připraven!

Byl jsi očištěn od hříchu jako Panenka Marie. Přišel jsi rovnou do Nebe. Musíš být svatý." Dodala: "To jsem si myslela, když jsem uviděla tvůj kostým, protože svatí - hlavně mučedníci - se často oblékají tak, jak se oblékali na zemi. Všimla jsem si také, že nemáš svou svatou svatozář. To je tvoje privilegium."

Najednou vypadala plaše. "Požehnáš mi? Netroufám si příliš?"

"Sestro, já nejsem svatý."

"Ty mi neudělíš svoje požehnání?"

(Drahý Ježíši, jak se mi tohle stalo?) "Slyšela jsi dobře, co jsem ti říkal, při nejlepší vůli a při veškeré své víře, nejsem svatý, pořád ještě chceš, abych ti požehnal?"

"Kdybys mohl... svatý otče."

"Tak dobře. Natoč se a skloň trochu hlavu -" Místo toho se úplně otočila a klesla na kolena. Položil jsem jí ruku na hlavu. "Právem, které mi náleží jako vysvěcenému služebníku jediné pravé katolické církve Ježíše Krista, syna Svatého Otce, a z moci Ducha Svatého, žehnám této naší sestře v Kristu."

Kolem jsem slyšel v ozvěnu "Amen!"; měli jsme docela dost diváků. Bylo mi trapně. Nebyl jsem si jist, a pořád si nejsem jist, že mohu udělit požehnání v samotném Nebi. Ale ta drahá žena mě o to žádala a já nemohl odmítnout.

Vzhlédla ke mně se slzami v očích: "Já to věděla, já to věděla!"

"Věděla co?"

"Že jsi svatý. Teď už ji máš!"

Chtěl jsem říct: "Mám co?", když se stal malý zázrak. Najednou jsem se na sebe díval zvenčí: pomačkané a špinavé pracovní kalhoty, košile z armádních přebytků s tmavými propocenými skvrnami pod pažemi a s vybouleninou v levé náprsní kapse, kde jsem měl holicí strojek, tři dny neholena tvář a vlasy, co potřebují ostříhat... a nad mojí hlavou se vznášela svatozář veliká jako škopek, zářící a jiskřící! Místo toho jsem řekl: "Vstaň a neupozorňuj na nás."

"Ano, otče." Dodala: "Neměl bys sedět tady vzadu."

"To posoudím sám, dcero. Řekni mi něco o sobě." Když si znovu sedla na svoje místo, rozhlédl jsem se kolem a náhodou si mě všiml anděl, který seděl vpředu úplně sám. Pokynul/a mi, abych šel dopředu.

Byl jsem našťavaný na tu aroganci andělů; napřed jsem jeho gesto ignoroval. Ale všimli si toho všichni a dělali, že to nevidí, a moje společnice v posvátné hrůze naléhavě šeptala: "Nejsvatější, anděl chce s tebou

promluvit."

Vzdal jsem to - částečně proto, že to bylo jednodušší, částečně proto, že jsem se chtěl anděla na něco zeptat. Vstal jsem a šel jsem do přední části autobusu.

"Chtěl jsi se mnou mluvit?"

"Ano. Znáš pravidla. Andělé vpředu, bytosti vzadu, svatí uprostřed. Jestli si sedneš dozadu mezi bytosti, učíš je zlovykům. Jak potom můžeš čekat, že budou uchována tvá privilegia, když nedbáš na protokol? Ať se to už neopakuje."

Napadlo mě hned několik odpovědí, všechny nenebeské. Místo toho jsem řekl: "Mohu se na něco zeptat?"

"Ptej se."

"Jak dlouho ještě pojede tenhle vůz, než se dostaneme k Řece, co vytéká z Trůnu?"

"Proč se ptáš? Máš před sebou celou věčnost."

"Znamená to, že to nevíš? Nebo mi to jen nechceš říct?"

"Běž si sednout na místo, které ti náleží. Hned!"

Šel jsem zpátky a zkoušel jsem najít místo v zadnějším prostoru. Ale moje spolubytosti mi nenechaly žádné místo. Nikdo nic neřekl a nepodíval se mi ani do očí, ale bylo jasné, že nikdo mi nechce pomoci vzdorovat autoritě anděla. Povzdechl jsem si a sedl jsem si do střední části autobusu, do osamělé záře, protože jsem tu byl jediný svatý. Jestli jsem svatý byl.

Nevím, jak dlouho trvalo, než jsme dorazili ke Trůnu. Světlo v Nebi je pořád stejné a počasí se nemění a já neměl hodinky. Byla to prostě nekonečně nudná doba. Nudná? Nádherný palác postavený z drahých kamenů je na pohled krásný. Tucet paláců z drahokamů může znamenat tucet krásných pohledů, každý je jiný. Ale sto mil takových paláců vás uspí a šest set mil téhož je strašně nezajímavých. Začalo se mi stýskat po dvorku s ojetými vozy nebo po skládce nebo (to by bylo úplně nejlepší) po pruhu zelené a otevřené krajiny.

Nový Jeruzalém je město dokonale krásné; jsem připraven to potvrdit. Ale dlouhá jízda mě poučila o tom, jak užitečná je ošklivost.

Nikdy jsem nepřišel na to, kdo navrhl Svaté město. Že by autorem designu a konstrukce byl Bůh, je axiomatické. Ale Bible neuvádí architekta(y) ani stavitele. Svobodní zednáři mluví o "Velkém architektovi", což je Jehova - ale v Bibli to nenajdete. Jen jednou jsem se zeptal anděla: "Kdo projektoval tohle město?" Nevysmíval se mé ignoranci, nespílal mi - ukázalo se, že takovou otázku nedokáže pochopit. Ale pro mě to stále zůstává otázkou: Vytvořil Bůh (projekt a stavbu) Svaté město sám, do posledního nejmenšího drahokamu? Zadal tu práci svým poddaným?

Ať už Svaté město projektoval kdokoli, má podle mého názoru jeden veliký nedostatek - a je mi jedno, že mi řeknete, že moje troufalost posuzovat Boží projekt je rouhačská. Je to nedostatek - a vážný.

Není tam totiž veřejná knihovna.

Jedna knihovnice, která celý svůj život zasvětila odpovídání na nejrůznější otázky, triviální i závažné, by byla v Nebi mnohem užitečnější než další kohorta arogantních andělů. V Nebi musí být celá spousta takových žen, protože pracovat ve veřejné knihovně a vydržet to čtyřicet let je zárukou svaté dispozice k andělské trpělivosti. Ale k tomu, aby ve své práci mohly pokračovat i dál, by potřebovaly knížky a regály a katalogy knížek - ale kde by se ty knížky vzaly? Nevypadá to, že by v Nebi byl nějaký knižně-vydavatelský průmysl.

V Nebi není žádný průmysl. Nebe nemá hospodářství. Když Jehova stanovil po vyhnání z Ráje, že my, potomci Adamovi, musíme v potu své tváře jíst chléb, vytvořil hospodářství, které od té doby funguje asi tak 6000 let.

Ale ne v Nebi.

V Nebi nám On dává chléb náš každodenní bez potu na našich tvářích. Popravdě řečeno, každodenní chléb nepotřebujete; nehladovíte, dokonce nemáte ani takový hlad, že by vám to nějak vadilo - hlad máte prostě jen takový, abyste měli požitek z jídla, když se vám chce zastavit se v některé z mnoha restaurací, jídelen a bufetů. Nejlepší hamburgery, jaké jsem kdy jedl, dělají v malém bufetu za Náměstím u Trůnu, na břehu Řeky. Ale abych pokračoval ve vyprávění.

Další nedostatek na můj vkus zas tak závažný není, ale přece jenom. Žádné zahrady, myslím kromě hájku

kolem Stromu života u Řeky u Trůnu a pár, strašně málo, soukromých zahrad. Myslím, že vím, proč je to tak. A jestli mám pravdu, tak je to ospravedlňující. Než jsme se dostali do Nebe (lidé z Nanebevzetí a vzkříšení mrtvých v Kristu), byli skoro všichni obyvatelé Nebe andělé, kromě asi tak miliónu mučedníků za víru; izraelské děti, svaté tak, že se sem dostaly aniž by měly jakoukoli osobní zkušenost s Kristem (t.j. většinou před rokem 30 po Kristu) a další skupina z neosvícených zemí - duše počestných, kteří nikdy o Kristu neslyšeli. Takže 99 procent obyvatel Svatého města tvořili andělé.

Nevypadalo to, že by se andělé nějak zvlášť zajímali o zahradničení. Myslím, že to sedí - nedovedu si představit anděla, jak klečí na kolenou, pleje a klade kompost na půdu ke kořenům rostlin. Prostě nemají potřebu získávat nejcennější růže takovouhle špinavou prací.

Ted', když lidi početně převyšují anděly nejmíň deset ku jedné, myslím, že si nějaké ty zahrady zařídí - zahrady, zahradní kluby, budou pořádát kurzy o tom, jak připravovat půdu a tak dále. Celý ten nekonečný rituál oddaného zahradníka. Ted' na to čas mít budou.

Většina lidí v Nebi dělá jen to, co chce, bez jakékoli potřeby, která by je k tomu nutila. Ta sympatická paní (Suzanne), co chtěla, abych jí požehnal, byla ve Flandrech krajčářkou, ted' to vyučuje ve škole všechny, koho to zajímá. Získal jsem silný dojem, že pro většinu lidí je skutečným problémem věčnosti blaha, co si počít s časem. (Dotaz: může se ukrývat v myšlence převtělení, s kterou se tak často setkáváme v jiných vírách, něco, co křesťanství přísně odmítá? Může dojít spasená duše nakonec odměny tím, že se vrátí zpátky do života? Když ne na zemi tak někde jinde? Musím si prolistovat Bibli a hledat. K mému naprostému úžasu to vypadá, že sehnat Bibli tady v Nebi je velmi složité.)

Informační stánek byl přesně tam, kde podle předpokladu být měl, blízko břehu Řeky se Živou vodou, která vytéká z Trůnu Božího a vine se přes hájek Stromu života. Trůn se tyčí uprostřed hájku, ale když jste takhle blízko u jeho základu, tak z něj moc nevidíte. Je to, jako když se díváte na nejvyšší newyorské mrakodrapy z chodníku hned vedle nich. A samozřejmě nevidíte obličej Boha; díváte se do výšky tisíc čtyři sta čtyřicet loktů. Vidíte Záři... a cítíte Přítomnost.

U informačního stánku bylo hodně lidí, jak mě na to ten cherubín upozorňoval. Ti, co se chtěli na něco zeptat, se neřadili do fronty; stály tam stovky lidí v zástupu. Díval jsem se na ten houf a zkoušel jsem odhadnout, za jak dlouho se mi asi tak podaří propracovat se až k pultu. Byla nějaká možnost prodrat se tam, aniž bych musel použít ten nejošklivější způsob (jako při nákupu) tak, že budu šlapat ostatním na kuří oka, že se budu strkat lokty a dělat všechny ty věci, kvůli kterým jsou obchodní domy pro muže tak odpudivé?

Stál jsem vzadu, díval jsem se na ten dav a pokoušel jsem se přijít na to, co s tím udělám. Nebo byl nějaký jiný způsob, jak se něco dozvědět o Margrethe, bez šlapání na kuří oka?

Pořád jsem tam stál, když ke mně přistoupil cherubín s označením PERSONÁL. "Svatý muži, pokoušíš se dostat se k informačnímu stánku?"

"To teda jo!"

"Pojď se mnou. Drž se hned za mnou." Nesl dlouhou tyč, kterou používají přepadové policejní oddíly.

"Uličku! Udělejte místo pro svatého! Rychle ustupte!" V okamžiku jsem se ocitl u pultu stánku.

Nemyslím, že by byl někdo zraněn, ale určitě někdo zakusil pocit bolesti. Neschvaluji tento druh činnosti; myslím, že zacházet by se mělo se všemi spravedlivě. Ale tam, kde platí pravidlo P.M.S.P., je mnohem lepší být pánem než kmánem.

Otočil jsem se, abych cherubínovi poděkoval; už tam nebyl. Někáký hlas řekl: "Svatý, co si přeješ?"

Anděl z druhé strany pultu na mě shlížel.

Vysvětlil jsem mu, že chci vědět, kde je moje žena. Zabubnoval na pult. "Tuto službu běžně neposkytujeme. K těmto účelům je zřízeno družstvo, které obhospodařují bytosti, jmenuje se 'Hledáte svoje přátele a blízké'."

"Kde to je?"

"U Asherovy brány."

"Cože? Odtud jsem právě přijel. To je tam, kde jsem byl zapsán."

"Tak jsi se tam měl zeptat anděla, co tě zapisoval. Zaregistroval ses nedávno?"

"Úplně nedávno; dostal jsem se sem při Nanebevzetí. Ptal jsem se toho anděla, co mě zapisoval... a ten mě odbyl. On, ona, no, prostě ten anděl mi řekl, abych jel sem."

"Hm. Ukaž mi svoje papíry."

Podal jsem mu je. Prohlížel si je, dlouze a pečlivě, potom zavolal na dalšího anděla, ten hned přestal hlídat dav. "Tírlé! Podívej se na tohle."

Takže se ten druhý anděl taky díval do mých papírů, moudře pokyvoval hlavou, pak mi je podal zpátky - zběžně se na mě podíval a smutně zavrtěl hlavou. "Něco není v pořádku?" zeptal jsem se.

"Ne. Svatý, měl jsi smůlu, že tě obsluhoval anděl, jestli se tomu dá říkat 'obsluha', který by nepomohl ani svému nejlepšímu příteli, kdyby nějakého měl, což nemá. Ale jsem trochu překvapen, že se takhle choval ke svatému."

"V tu dobu jsem neměl tuhle svatozář."

"To by odpovídalo. Ty sis ji vzal později?"

"Já si ji nebral. Získal jsem ji zázrakem, cestou od Asherovy brány sem."

"Aha. Svatý, můžeš o Khromitycinelovi sepsat zprávu. A já na druhou stranu mohu použít dálkové spojení, abych ti pomohl s hledáním."

"Myslím, že to bude lepší."

"Já také. Na dlouho. Pro tebe. Jestli to říkám jasně."

"Říkáš to úplně jasně."

"Ale než zavolám na to družstvo, zajdeme do úřadu svatého Petra a ubezpečíme se, že tvoje žena je tady. Kdy zemřela?"

"Nezemřela. Dostala se sem také při Nanebevzetí."

"Aha. Takže v tom případě to vyřídíme rychle a snadno, nebude třeba hledat ve starých matrikách. Celé jméno, věk, pohlaví, pokud lze uvést místo a datum - ne, to nepotřebujeme. Nejdřív celé jméno."

"Margrethe Svensdatter Gundersonová."

"Raději to vyhláskuj."

Vyhláskoval jsem to.

"To bude zatím stačit. Jestli Petrovi úředníci umí hláskovat. Tady nemůžeš čekat, nemáme tu čekárnu.

Přímo naproti je malá restaurace - vidíš ten nápis?"

Otočil jsem se a podíval se. "Svatá kráva?"

"Ano. Dobře tam vaří, jestli jíš. Počkej tam; vzkážu ti."

"Děkuju!"

"Není za co -" podíval/a se ještě jednou na moje papíry a pak mi je podal/a, "- svatý Alexandře Hergensheimere."

Svatá kráva bylo nejdělejší místo, jaké jsem viděl od Nanebevzetí: malá útulná jídelna, která by vypadala docela domácky v Saint Louis nebo v Denveru. Vstoupil jsem dovnitř. Vysoký černý, co měl nasazenou skrz svatozář šéfkuchařskou čepici, stál zády ke mně u grilu. Sedl jsem si k pultu a odkašlal jsem si.

"Počkej chvíli." Dokončil napřed to, co dělal, pak se otočil. "Co to - no, no teda! Svatý muži, co pro tebe můžu udělat? Řekni si, no, jen si řekni!"

"Luke! To je fajn, že tě vidím!"

Upřeně se na mě díval. "My se známe?"

"Ty si na mě nepamatuješ? Pracoval jsem pro tebe. Ron's Grill v Nogales. Já jsem Alec. Umýval jsem ti nádobí."

Zase na mě zíral, zhluboka se nadechl. "Tys mě fakt převez... svatý Alecu."

"Jenom 'Alec' pro přátele. Došlo jenom k nějaké administrativní chybě, Luke. Až na to přijdou, tak už tuhle neděli budu na mši s obyčejnou svatozáří."

"No, to pochybuju - svatý Alecu. V Nebi se nemýlí. Hele! Alberte! Vem to za mně. Já si tady se svým kamarádem svatým Alecem sednu do jídelny. Albert je můj francouzský šéfkuchař."

Potřásl jsem si rukou s malým tlustým mužem, který byl skoro parodií na to, jak by francouzský šéfkuchař měl vypadat. Na hlavě měl klobouk Cordon Bleu a svatozář. Luke a já jsme prošli postranními dveřmi do malé jídelny, sedli jsme si ke stolu. Přišla k nám servírka a já měl další šok.

Luke řekl: "Hazel, dovol, abych ti představil svého starého přítele, svatého Aleca - byli jsme společníci.

Hazel je hostinská ve Svaté krávě."

"Já jsem u Luka myl nádobí," řekl jsem jí. "Hazel, to je prima, že tě vidím!" Postavil jsem se a chtěl jsem jí potrást rukou, pak jsem si to ale rozmyslel a objal jsem ji.

Usmála se na mě a nevypadala, že by byla nějak moc překvapená. "Vítám tě, Alecu! Ted', jak vidím, jsi ,svatý Alec'. Nejsem překvapená."

"Já ano. To je omyl."

"V Nebi se chyby nedělají. Kde je Margie? Ještě žije na Zemi?"

"Ne." Vysvětlil jsem jim, jak jsme se rozdělili. "Tak já ted' tady čekám na vzkaz."

"Najdeš ji." Dala mi pusku, rychlou a vřelou - a to mi připomnělo, že jsem se už čtyři dny neholil. Uklidnil jsem se, seděl jsem s přáteli. "Určitě ji najdeš brzy, protože nám to tak slíbili a sliby plní důsledně.

Setkání s přáteli a milovanými v Nebi. ,Sejdeme se u Řeky' a je to jasné, je to tady, hned za dveřmi.

Steve - Svatý Alecu, pamatuješ si na Steva? Byl s tebou a s Margie, když jsme se seznámili."

"Jak bych na něj mohl zapomenout? Zaplatil nám večeri a dal zlatý desetidolar, když jsme byli úplně bez peněz. Jasně, že si na Steva pamatuju!"

"To jsem moc ráda, že to slyším... protože Steve ti připisuje k dobru, že jsi ho obrátil na víru - že se znovu narodil - a tak jsi ho dostal do Nebe. Víš, Steva zabili na planině Meggido a mě taky zabili ve válce, no, bylo to asi pět let po tom, co jsme se setkali -"

"Pět let?"

"Ano. Mě zabili hned na začátku války; Steve vydržel až do Armageddonu -"

"Hazel... to nemohlo být víc než měsíc po tom, co nám Steve koupil tu večeri v Rimrocku."

"To je logický. Ty ses dostal k Nanebevzetí a tak jsi se vyhnul válce.

Celý ty válečný roky jsi strávil ve vzduchu, takže to vychází tak, že Steve a já jsme tady byli dřív, i když ty jsi ze Země odešel ještě před námi. Můžeš si o tom promluvit se Stevem; za chvíli přijde.

Mimochodem, ted' jsem jeho konkubína - jeho žena, až na to, že tady se nikdo nezení ani nevdává. Ale stejně, Steve se vrátil do armády, když začala válka, a než ho zabili, dotáhl to až na kapitána. Jeho skupina se dostala do Haify a Steve zemřel v boji za Pána ve víru Armageddonu. Jsem na něj opravdu pyšná."

"To bys měla být. Luke, tebe taky dostala válka?"

Luke se zešíroka zasmál. "Ne, pane, svatý Alecu. Mně oběsili."

"Ty si děláš legraci!"

"Žádnou legraci. Oběsili mě právem a na náměstí. Pamatuješ si, jak jsi s tou prací u mně praštil?"

"Já jsem s ničím nepraštil. Stal se zázrak. Tak jsem potkal Hazel. A Steva."

"No... o zázracích toho víš víc než já. V každém případě jsme museli honem sehnat dalšího umývače nádobí a museli jsme vzít Mexičana. Ten chlápek byl vopravdu pěkný blbec. Vytáh na mě kudlu. Byla to jeho chyba. Vzít nůž na kuchaře v jeho vlastní kuchyni? Říznul mě, ale jen tak trochu, já ho šmiknul pořádně. Porota byla, myslím, plná jeho bratranců. V každém případě místní zmocněnec prohlásil, že je čas dát všem lidem výstražnej příklad. Ale to bylo v pořádku. Dlouho před tím jsem byl už duchovně očištěnej; vězeňskéj kněz mi pomohl znovu se narodit. Když jsem stál na těch padacích dveřích s oprátkou na krku, tak jsem odříkával modlitbu. Pak jsem řekl: ,Ted' už to můžete udělat! Pošlete mě k Ježíšovi! Halelujá! A voni to udělali. Nejšťastnější den v mém životě."

Albert strčil hlavu do dveří: "Svatý Alecu, hledá tě tady anděl."

"Už jdu!"

Anděl čekal venku, protože byl vyšší než veřeje na vstupních dveřích a on se nechtěl shýbat. "Ty jsi svatý Alexander Hergensheimer?"

"Ano, to jsem já."

"Šetření ve věci bytosti označované jako Margrethe Svensdatter Gundersonová: ve zprávě stojí: jmenovaná byla zachycena při Nanebevzetí, ale neukázala se při žádném zapisování. To stvoření, Margrethe Svensdatter Gundersonová, není na Nebi a ani se neočekává, že by se tu objevila. To je všechno."

Volám k tobě o pomoc, a ty mi neodpovídáš,
stojím tu, měj pro mě pochopení.
Job 30:20

Takže jsem nakonec došel až do úřadu svatého Petra v Judově bráně když jsem se před tím honil po celém Nebi. Na radu Hazel jsem se vrátil k Asherově bráně a navštívil jsem to družstvo "Hledáte svoje přátele a milované".

"Svatý Alecu, andělé nepředávají nepravdivé informace a záznamy, do kterých nahlížíjí, jsou přesné. Ale je možné, že se nepodívali do správných záznamů a já si myslím, že nehledali tak pečlivě, jak bys hledal ty, kdybys to dělal pro sebe - andělé jsou andělé. Margie je třeba v záznamech uvedena pod dívčím jménem."

"Ale to jméno jsem jim řekl!"

"Aha. Já myslela, že jsi uvedl jméno ,Margie Grahamová'."

"Ne. Mám se vrátit a poprosit je o to?"

"Ne. Ještě ne. A když to uděláš - jestli to udělat musíš - tak se neptej u tohodle informačního stánku. Jdi rovnou do úřadu svatého Petra. Tam se ti budou osobně věnovat další lidé, ne andělé."

"Speciálně mně!"

"Ano. Ale napřed zkus ještě ,Hledáte své přátele a milované'. To nejsou byrokrati; to je družstvo založené dobrovolníky, všichni to jsou lidi, co o to skutečně mají zájem. Takhle mě našel Steve, když ho zabili. Neznal moje příjmení a já ho stejně už celá léta nepoužívala. Nevěděl, kdy a kde jsem se narodila. Ale jedna malá stará paní v ,Hledáte svoje přátele' hledala právě jen ženy, co se jmenují Hazel, dokud Steve neřekl ,Bingo!'. Kdyby zašel jenom do hlavního osobního úřadu - ke svatému Petrovi - mohli mu říct ,nedostatečné údaje, žádná definice'."

Usmála se a pokračovala: "Ale družstvo používá představitivost. Dali dohromady Luka a mě, dokonce i když jsme se nikdy před smrtí nesetkali. Když už mě přestalo bavit lenošit, řekla jsem si, že bych si mohla zařídit malou restauraci - to je bezvadný způsob, jak být s lidmi a seznamovat se. Tak jsem se zeptala v družstvu a tam nastavili počítače na heslo ,kuchař' a po spoustě omylů a špatných čísel nás to dalo s Lukem dohromady, stali jsme se partnery a založili Svatou krávu. Podobně jsme k sobě našli Alberta."

Hazel je, stejně jako Katie Farnsworthová, z toho druhu žen, které vám pomáhají prostě jenom tím, že jsou s vámi. Ale ona je navíc praktická, stejně, jako můj poklad. Nabídla se, že mi vypere špinavé prádlo a půjčila mi Stevovo oblečení, než moje šaty uschly. Našla pro mně zrcadlo a kostku mýdla; konečně jsem se začal zabývat i svou zarostlou tváří (pět dní, sedm dní?). Moje jediná žiletka se spíš podobala pile, ale po půlhodině trpělivého obtahování na vnitřní straně skleněné odlivky (trik, který jsem se naučil v semináři) byla zase docela použitelná.

Ale teď jsem se potřeboval pořádně oholit, i když jsem se holil - pokoušel jsem se oholit - před pár hodinami. Nevím, jak dlouhou dobu jsem to zkoušel, ale věděl jsem, že jsem se holil čtyřikrát... ve studené vodě, dvakrát bez mýdla a jednou popaměti - bez zrcadla. Vodovod sice zavedli kvůli nám, živým... ale neměl kvalitu amerického standardu. Není to nic překvapivého, protože andělé vodovod nepoužívají a nepotřebují jej a velká většina živých má s vodovodní instalací jen malé zkušenosti.

Lidi, co pracovali v družstvu, mi byli nápomocní, jak říkala Hazel, jak to šlo nejvíc (a nemyslím si, že by to nějak ovlivnila moje dokonalá svatozář), ale nic z toho, co zjistili, mi o Margrethe nepodalo žádnou informaci, i když trpělivě zkoušeli v počítači každou kombinaci, co jsem si dokázal vymyslet.

Poděkoval jsem jim, požehnal jsem jim a vydal jsem se k Judově bráně, přes celé Nebe, třináct set dvacet mil odtud. Zastavil jsem se jenom jednou, na Náměstí Trůnu, na jeden Lukův nebeský burger a na šálek té nejlepší kávy v celém Novém Jeruzalémě a na pár povzbudivých slov od Hazel. Pokračoval jsem v únavném hledání a cítil jsem se o trochu líp.

Nebeský osobní úřad zabírá prostory dvou obrovských paláců na pravé straně hned za branou. První, ten menší, je pro příchozí před Kristem; druhý je pro všechny ostatní příchozí a je v něm také kancelář svatého Petra, ve druhém patře. Šel jsem rovnou tam.

Na velkých dvoukřídlových dveřích bylo napsáno SVATÝ PETR - Vstupte. Takže jsem vstoupil. Ale ne do jeho kanceláře; tady byla čekárna, dost velká pro Hlavní nádraží. Prodral jsem se k turniketu, který fungoval, když jste si vytáhli z otvoru lístek. Mechanický hlas řekl:

"Děkuji. Posad'te se, prosím, a vyčkejte na vyzvání."

Na mém lístku bylo "2013" a v čekárně bylo plno; napadlo mě, když jsem hledal volné místo, že než na mě přijde řada, budu se muset ještě jednou oholit.

Pořád jsem se ještě rozhlížel, když ke mně přispěchala jeptiška, klesla na koleno a udělala rychlé pukrle.

"Svatý muži, mohu vám nějak pomoci?" Nevěděl jsem toho příliš o oděvech římskokatolických řádů, abych poznal, k jakému sesterstvu patřila, ale její oblečení bych nazval "typickým" - dlouhé černé šaty ke kotníkům a k zápěstím, bílá naškrobená součást oděvu na hrudníku a kolem krku, která jí zakrývala uši a černá pokrývka hlavy, co schovávala všechno ostatní; dodávalo jí to siluetu sfingy. Na krku měla veliký růženec... a nestárnoucí jasný obličej korunovaný cvikrem nakloněným k jedné straně. A samozřejmě měla i svatozář.

Co na mě udělalo největší dojem, byl ten fakt, že se tam objevila. Byla prvním důkazem, který jsem viděl, že papeženci mohou být spaseni. V semináři jsme se o tom dlouho dohadovali při dlouhých nočních leženích... i když oficiální názor mé víry byl, že samozřejmě spasení být mohou, protože věří stejně jako my a jsou znovu zrozeni v Ježíši. V duchu jsem si řekl, že se jí zeptám, kdy a jak se znovu narodila - mohl by to být, o tom jsem byl přesvědčen, podnětný příběh.

Řekl jsem: "Ovšem, děkuji ti, sestro. Je to od tebe moc milé. Ano, mohla, bys mi pomoci - tedy, doufám, že můžeš. Jmenuji se Alexander Hergensheimer a pokouším se najít svou ženu. Jsem tady dobře, ano? Jsem tu nový."

"Ano, svatý Alexandře, to je to správné místo. Ale ty ses chtěl setkat se Svatým Petrem, že?"

"Rád bych mu složil poklonu. Jestli není příliš zaneprázdněn."

"Určitě tě bude chtít vidět, svatý Otče. Okamžik, promluvím se sestrou představenou." Zdvihla kříž na růženci, vypadalo to, jakoby do něj šeptala, pak se na mě podívala. "Píše se to H,E,R,G,E,N,S,H,E,I,M,E,R, svatý Alexandře?"

"Ano, správně, sestro."

Zase mluvila do růžence. Potom mi řekla: "Sestra Marie Charles je sekretářka svatého Petra. Já jsem její asistentka a hlavní spojka." Usmála se. "Sestra Mary Rose."

"Těší mě, sestro Mary Rose. Řekněte mi něco o sobě. Z jakého jste řádu?"

"Jsem dominikánka, svatý Otče. Za života jsem byla nemocniční administrátorka ve Frankfurtu v Německu. Tady, kde nejsou zdravotní sestry zapotřebí, dělám tuhle práci, protože jsem ráda mezi lidmi. Pojď za mnou, pane."

Dav se rozestupoval jako vody Rudého moře, nevím, zda to bylo z úcty k jeptišce nebo k mojí zdobné svatozáři. Možná obojí. Vedla mě k neoznačeným bočním dveřím a rovnou dovnitř; tak jsem se ocitl v kanceláři její šéfky, sestry Marie Charles. Byla vysoká jako já a byla hezká - nebo "krásná" by možná bylo přesnější. Vypadala mladší než její asistentka... ale jak se to vlastně dá u jeptišek poznat? Seděla u stolu zavaleného papíry a z jeho strany vyčníval starodávný psací stroj Underwood. Rychle vstala, podívala se mi do tváře a udělala to divné pukrle.

"Vítej, svatý Alexandře! Jsme poctěni tvou návštěvou. Svatý Petr tě za chvíli přijme. Posadíš se? Mohu ti nabídnout malé občerstvení? Sklenku vína? Nebo coca-colu?"

"Řekněme, že bych si s radostí dal coca-colu! Tu jsem si dal naposledy na zemi."

"Jedna coca-cola. Hned to bude." Usmála se. "Prozradím ti tajemství. Coca-cola je slabost svatého Petra. Takže ji tady vždycky máme chlazenou."

Nad jejím stolem ve vzduchu zazněl hlas - silný zvučný baryton takového typu, který pokládám za dobrý hlas pro kazatele - byl to hlas jako měl ten "Bible" Barnaby, požehnáno buď jeho jméno. "Slyšel jsem to, Charlie. Přines mu tu coca-colu sem. Mám teď čas."

"Šéfe, ty jsi zase tajně poslouchal?"

"Žádné drzosti, děvče. A mně přines taky jednu."

Svatý Petr kráčel ke dveřím s nataženou rukou, když mě k němu uváděli. V hodinách církevní historie nás učili, že mu bylo devadesát, když zemřel. Nebo když byl popraven (ukřižován?) Římany, pokud

tomu tak bylo. (Kazatelství bylo vždycky riskantní povolání, ale v době, kdy Petr zastával úřad pastora, to bylo nejisté jako být rotným u námořnictva.)

Tenhle muž vypadal jako zdravý šedesátník, možná mu mohlo být i sedmdesát - takový člověk, co je zvyklý žít na čerstvém vzduchu, co je pořád opálený a má jizvičky, jak mu slunce ublížilo. Měl husté vlasy i vousy a vypadalo to, že si je nikdy nestříhal, byly prokvetlé, ale ne bílé a (k mému překvapení) vypadal, jako by kdysi byl zrzavý. Měl pořádné svaly a široká ramena, jeho ruce byly ztvrdlé, to jsem zjistil, když mi utiskl ruku. Měl sandály a hnědé roucho ze surové vlny, svatozář stejnou jako já a na temeni měl elegantní malou čepičku uprostřed těch hezkých vlasů.

Na pohled se mi líbil.

Usadil mě na pohodlnou židli blízko své židle u stolu, sedl si až po mně. Sestra Marie Charles vešla hned za námi se dvěma kolami na podnose v těch známých prohnutých láhvích a se skleničkami, už ne tolik známými (neviděl jsem je už celá léta), s hrdlem ve tvaru tulipánu a s registrovanou obchodní známkou Coke. Zajímalo mě, kdo má v Nebi licenci a jak takový obchod vlastně probíhá.

Řekl: "Díky, Charlie. Vyříd' všechny telefonáty."

"Dokonce?"

"Nebud' taková. Odejdi." Otočil se ke mně. "Alexandře, snažím se pozdravit každého nově příchozího svatého osobně. Ale nějak jsem tě propásl."

"Přijel jsem v davu, svatý Petře. Při Nanebevzetí. A ne touhle bránou. Asherovou bránou."

"Tak to je jasné. To byl rušný den a ještě jsme se z toho nevzpamatovali. Ale svatý by měl přijít hlavní bránou... s dvaceti čtyřmi anděli a dvěma polnicemi. Já se na to podívám."

"Abych byl upřímný, svatý Petře," vyhrkl jsem, "nemyslím si, že jsem svatý. Ale nemůžu tu krásnou svatozář sundat."

Potrásl hlavou. "Jsi svatý, to je v pořádku. A nenech se šířat pochybnostmi; žádný svatý nikdy neví, že svatý je, je třeba mu o tom říct. Je to svatý paradox, že kdokoli se sám za svatého pokládá, nikdy jím není. Takže já, když jsem se sem dostal a dali mi klíče a řekli mi, že jsem tady pánem, nevěřil jsem tomu. Myslel jsem si, že Pán mi oplácí žert za několik šprýmů, které jsem na něj vymyslel, když jsme putovali po moři Galilejském. Ale ne! Myslel to vážně. Rabi Simon bar Jona, starý rybář, odešel a od té doby jsem svatý Petr. Tak jako ty jsi svatý Alexandr, ať se ti to líbí nebo ne. A časem se ti to líbit bude."

Poklepal na tlustý fascikl na svém stole. "Četl jsem si tvůj záznam, o tvé svatosti není pochyb. Jednou jsem si prohlédl tvůj záznam a vzpomněl jsem si na tvůj soud. Dábelický advokát proti tobě byl Tomáš Aquinský. Potom ke mně přišel a řekl mi, že ten útok na tebe byl pro forma, protože nikdy nepochyboval o tom, že jsi ten pravý. Řekni mi, ten první zázrak, boží soud ohněm - zakolísala někdy tvá víra?"

"Myslím, že ano. Měl jsem puchýř."

Svatý Petr odfrkl. "Jeden jediný puchýř! A ty si myslíš, že nejsi ten pravý Synu, kdyby svatá Johanka měla tvoji víru, tak by uhasila oheň, který ji trýznil. Vím o -"

Hlas sestry Marie Charles oznámil: "Manželka svatého Alexandra je tady."

"Uved' ji!" A mně řekl: "Povím ti to později."

Sotva jsem ho slyšel; srdce mi bušilo.

Otevřely se dveře; vstoupila Abigail.

Nevím, jak popsat několik následujících minut. Dalo by se to vyjádřit jako zklamání drásající srdce spojené s rozpaky.

Abigail se na mě podívala a řekla ledově: "Alexandře, co to, u boha, máš za komickou svatozář?"

Okamžitě to sundej!"

Svatý Petr zahřměl: "Dcero, tady nejsi ,u boha'; jsi v mé soukromé kanceláři. Se svatým Alexandrem takhle mluvit nebudeš!"

Abigail obrátila pohled k němu a odfrkla. "Ty jemu říkáš svatej? A tvoje máma tě nenaučila, se máš vstát ze židle, když přijde dáma? Nebo svatejch se tyhle detaily netýkaj?"

"Já vstávám před dámami. Dcero, se mnou budeš mluvit uctivě. A se svým manželem budeš mluvit s úctou, jakou má každá manželka vůči svému manželovi."

"On není můj manžel!"

"Co?" Svatý Petr se podíval z Abigail na mě a pak zase zpátky. "To mi vysvětlí."

"Ježíš řekl: ‚Když lidé vstanou z mrtvých, nežení se ani nev dávají, ale jsou jako nebeští andělé.‘ Tak je to! A znovu to řekl v Markovi dvanáct, dvacet tři."

"Ano," souhlasil svatý Petr, "já jsem ho slyšel, když to říkal. Podle toho pravidla už nejsi manželka."

"Ano! Halelujá! Celý roky jsem čekala, abych se zbavila toho ťulpase - abych se ho zbavila a nemusela při tom hřešit."

"Nejsem si jist tím posledním, co říkáš. Ale když nejsi manželka, tak to neznámá, že jsi zproštěna povinnosti mluvit zdvořile se svatým, který byl jednou tvůj manžel." Petr se znovu obrátil ke mně. "Chceš, aby tady zůstala?"

"Já? Ne, ne! To byl určitě omyl."

"Vypadá to tak. Dcero, můžeš jít."

"Tak to si počkáš! Když už jsi mě takhle přivolal, tak ti teda řeknu, co jsem ti chtěla říct. Viděla jsem tady pěkně skandální věci. Proč, bez sebemenší slušnosti -"

"Dcero, propustil jsem tě. Půjdeš sama? A nebo na tebe mám poslat dva statné anděly a nechat tě odtud vyhodit?"

"Jakže, no, to je teda nápad! Já ti jen chtěla říct -"

"Nic mi neřekneš!"

"No, snad mám stejný právo jako každé jiné říct, co si myslím!"

"Ne v této kanceláři. Sestro Marie Charles!"

"Ano, pane?"

"Pamatujete si ještě ty hmaty z juda, co vás naučili, když jste pracovala u detroitské policie?"

"Ano!"

"Vyhod'te tuhle semetrikou."

Vysoká jeptiška se usmála a sepjala ruce. Co se dělo dál, dělo se tak rychle, že to ani nedokážu popsat. Ale Abigail tam najednou nebyla.

Svatý Petr se posadil, vzdechl a vzal si colu. "Na tu ženskou aby měl člověk svatou trpělivost. Jak dlouho jsi s ní byl ženatý?"

"No, něco přes tisíc let."

"Chápu tě. Proč jsi pro ni poslal?"

"Já pro ni neposlal. No, nechtěl jsem tuhle." A začal jsem mu to vysvětlovat.

Přerušil mě. "Samozřejmě! Proč jsi neřekl, že hledáš svoji konkubínu? Ty jsi popletl Mary Rose. Ano, já vím, koho máš na mysli: "zaftig shiksa", co se objevuje v té poslední části tvého záznamu. Moc milé děvče, mně připadá. Ty ji hledáš?"

"Ano, pochopitelně. Ten den za zvuku Polnice a Výzvy jsme byli vzati oba. Ale ten vír, opravdové kansaské tornádo, bylo tak prudké, že nás rozdělilo."

"Ty už jsi ji hledal, vid'? Tohle pátrání vyšlo od informačního stánku u Řeky."

"Ano, je to tak."

"Alexandře, to pátrání je poslední poznámka ve tvém záznamu. Můžu nařídít, aby to pátrání zopakovali... ale rovnou ti říkám, že to jen potvrdí ten předchozí výsledek. Odpověď bude tatáž: Ona tady není."

Vstal, přišel ke mně a položil mi ruku na rameno. "To je tragédie, kterou jsem viděl opakovaně a pořád dokola bez konce. Pár zamilovaných lidí přesvědčený o společné věčnosti: Jeden z nich se dostane sem, druhý ne. Co můžu dělat? Přál bych si, abych něco udělat mohl. Nemůžu."

"Svatý Petře, musela se stát chyba!"

Neodpověděl.

"Poslouchej mě! Já to vím! Ona a já jsme byli vedle sebe, klečeli jsme u oltáře u zábradlí, modlili jsme se... a těsně před tím, než zazněl zvuk Polnice a Výzva, vstoupil do nás Duch svatý a byli jsme v absolutním stavu milosti a byli jsme uchopeni společně. Zeptej se ho! Zeptej se ho! Tebe vyslyší."

Petr si znovu povzdechl. "Vyslyší kohokoliv, ale jestli odpoví! Ale já se zeptám." Zvedl telefonní přístroj, tak starodávný, že ho snad montoval sám Alexander Graham Bell. "Charlie, dej mi Špióna. Dobře, počkám. Ahoj! Tady je Pét'a, dole v hlavní bráně. Něco nového? Ne? Já taky nemám nic. Poslouchej,

mám jeden problém. Prosím tě, podívej se zpátky na ten den, kdy zazněla Výzva a Polnice, když jsi v podobě mladíka uchopil všechny ty živý duše, co byly zrovna ve stavu milosti. Soustřed' se na to široké místo na cestě, co se jí říká Lowell v Kansasu - to je Severní Amerika - a na shromáždění ve stanu. Jseš tam? A teď, hele, několik temposekund před zvukem Polnice, jak říká jeden Alexander Hergensheimer, teď je kanonizován, že jsi sestoupil k němu a jeho milované konkubíně Margrethe. Popis - asi tak tři a půl lokte vysoká, blondýnka, pihovaná, osmdesát - co, ano? Hm. Příliš pozdě, co? Toho jsem se obával. Řeknu mu to."

Přerušil jsem ho. Šeptal jsem mu důrazně: "Zeptej se ho, kde je!"

"Šéfe, svatý Alexandr je v agónii. Chce vědět, kde je. Ano, řeknu mu to." Svatý Petr zavěsil. "Není v Nebi, není na Zemi. Odpověz si sám. Je mi to líto."

Musím říct, že svatý Petr měl se mnou nekonečnou trpělivost. Ubezpečil mě, že bych mohl mluvit s někým ze Svaté Trojice... ale upozornil mě, že když mluvil se Svatým Duchem, mluvil s nimi se všemi. Petr měl nový seznam z Nanebevzetí, seznam všech z otevřených hrobů a průběžně doplňovaný seznam všech, kteří od té doby přišli - když mi říkal, že žádné pátrání v počítači nemůže popřít neomylné odpovědi samotného Boha, který hovořil prostřednictvím Ducha Svatého... což jsem pochopil a souhlasil jsem s ním. Zatím podnikal nová pátrání.

Řekl jsem: "Ale co na Zemi? Může být tam někde živá? Třeba v Kodani?"

Petr odpověděl: "Alexandře, on je Vševědoucí na Zemi jako na Nebi. Copak to nevíš?"

Zhluboka jsem si povzdechl. "Já vím. Vyhybal jsem se něčemu, co je zřejmé. Dobře, jak se tady odtud dostanu do Pekla?"

"Alecu! Nemluv takhle!"

"Vůbec takhle nechci mluvit! Petře, věčnost tady bez ní není věčnost blaženosti; je to věčnost nudy, samoty a smutku. Myslíš, že tahleta sakramentská zdobná svatozář pro mě něco znamená, když vím - ano, tys nic o tom přesvědčil! - že moje milovaná se smaží v Pekle? Nechtěl jsem toho moc. Chtěl jsem jenom žít s ní. Chtěl jsem navždycky umývat nádoby, jen abych viděl, jak se směje, abych slyšel její hlas, abych se mohl dotýkat jejích rukou! Vyběhli s ní jen kvůli formalitě, a ty to víš! Snobský anděl ve špatné náladě tady žijí, aniž by cokoli udělali pro to, aby si to zasloužili. Ale moji Margu, která je skutečný anděl, pokud vůbec někdy nějaký žil, vyhodili dolů a poslali do Pekla do věčného utrpení jenom hloupým překroucením pravidel. Můžeš klidně říct Otci a jeho sladce hovořícímu Synu a tomu donašeči Duchovi, že si můžou to svoje zdobný Svatý město klidně nechat! Jestli má být moje Marga v Pekle, tak to je přesně to místo, kde chci být i já!"

Petr řekl: "Odpusť mu, Otče; trpí horečkou ze zármutku - neví, co říká."

Trochu jsem se uklidnil. "Svatý Petře, vím přesně, co říkám. Nechci tady zůstat. Moje milovaná je v Pekle, tak já tam chci být taky. Tam, kde být musím."

"Alecu, z toho se dostaneš."

"Ty prostě nechápeš, že se z toho nechci dostat? Chci být se svojí milovanou a, sdílet s ní její osud."

Říkáš, že je v Pekle -"

"Ne, řekl jsem ti, že docela určitě není v Nebi a ani na Zemi."

"Existuje ještě nějaké čtvrté místo? Limbus nebo něco tak?"

"Limbus je mýtus. Já o žádném čtvrtém místě nevím."

"Tak potom chci odtud okamžitě odejít a hledat ji v Pekle. Jak?"

Petr si povzdechl.

"Sakra, neposilej mě od Pontia k Pilátovi! Toho už bylo dost od té doby, co jsem prošel tím ohněm - pořád dokola, znovu a znovu. Copak jsem vězeň?"

"Ne."

"Tak mi řekni, jak se dostanu do Pekla."

"Tak dobře. Do Pekla nemůžeš jít s touhle svatozáří. Nepustí tě tam."

"Tu jsem nikdy nechtěl. Jdeme na to!"

Zanedlouho jsem stál na prahu Judovy brány, doprovázeli mě dva andělé. Petr se se mnou nerozloučil; řekl bych, že byl znechucen. To mě mrzelo, moc se mi líbil. Ale nenechal si vysvětlit, že Nebe bez Margrethe pro mě není Nebe.

Na kraji jsem se zastavil. "Chtěl bych, abyste svatému Petrovi vyřídili..."

Nevěnovali mi ani zbla pozornosti, popadli mě každý z jedné strany a vyhodili mě. Padal jsem. A padal.

XXIV

Kéž bych věděl, kde ho najdu.

Vydal bych se k jeho sídlu,

předložil bych mu svou při

a plno důkazů by podala má ústa.

Job 23:3-4

A pořád jsem padal.

Pro moderního člověka je nejsložitější stránkou věčnosti zvyknout si nu těžko uchopitelnou kvalitu času. Trvání je subjektivní a odpověď na otázku "Kolik je hodin?" je věcí názoru, nikoli faktu, nemáte-li po ruce hodinky, kalendář, když neexistuje změna dne v noc a nemění se ani roční období.

Myslím, že jsem padal déle než dvacet minut; neřekl bych, že jsem padal dvacet let.

Ale stejně, peníze na to raději nesázejte, je to moc velké riziko.

Nebylo vidět vůbec nic, jen vnitřní strana mých očních bulv. Dokonce nebylo vidět ani vzdalující se Sváté město.

Po chvíli jsem se pokoušel pobavit se vzpomínkami na nejšťastnější časy v mém životě - a přišel jsem na to, že šťastné vzpomínky jsou smutné. A tak jsem myslel na smutné věci a bylo to ještě horší.

Zanedlouho jsem usnul. Aspoň myslím, že jsem spal. Jak se to dá spolehlivě říct, když nemáte absolutně žádné vjemy? Pamatuju si, jak jsem četl o jednom z těch všetečných "vědců", který sestrojil cosi, čemu se říkalo "komora smyslové deprivace". To, co tak získal, připomínalo cirkus plný atrakcí ve srovnání se skromnými pocity pádu z Nebe do Pekla.

První, podle čeho jsem poznal, že se blížím k Peklu, byl smrad, Zkažená vejce. H₂S. Sirovodík. Smrad hořící pekelné síry.

Sice se na to neumírá, ale jen slabou útěchou je, že ti, kteří se s tímto zápachem setkají, zemřou v okamžiku, kdy jej vdechnou. Nebo obvykle tomu tak bývá; já mrtvý nejsem. V historii a literatuře se hovoří jiných, co to přežili - Dante, Aeneas, Odysseus, Orfeus. Ale nejednalo se ve všech těchto případech o fikci? Já jsem první živý člověk, který jde do Pekla, když opomineme všechny ty nepravděpodobné příběhy.

Jestli tomu tak je, jak dlouho zůstanu naživu a zdravý? Dost dlouho na to, abych dosáhl ohnivého povrchu Jezera? - a pak přijde psst! a zbude ze mě rychle mizící mastný flek? Nebylo moje donkichotské gesto přece jen poněkud ukvapené? Nějaký rychle mizící mastný flek Margrethe zrovna moc nepomůže; možná jsem měl zůstat v Nebi a smlouvat. Svatý s velkou svatozáří, který stráží Boha před Jeho Trůnem, by možná mohl zvrátit Jeho rozhodnutí... protože to muselo být Jeho rozhodnutí, strážce života Jehovy všemohoucího.

Je trochu pozdě na to myslet, chlapče! Vidiš tu rudou září na oblaku? Tam dole je určitě vroucí láva. Jak daleko je to dolů? Už ne moc daleko! Jak rychle padám? Moc rychle!

Ted' vidím, co je ta známá Jáma: kaldera nepředstavitelně obrovského vulkánu. Její stěny mě obklopují, na míle vysoko, zatím jsou ještě plameny a rozžhavená láva hluboko, hluboko pode mnou. Ale blíží se rychle! Jakkpak si dneska stojíš se svou zázračnou silou, svatý Alecu? Tamtu druhou ohnivou jámu jsi zvládl s jediným puchýřem; přemýšlej o tom, jak zvládneš tuhle. Rozdíl je jen věcí velikosti.

"S trpělivostí a spoustou slin defloroval slon komára." Celé to bylo také jen věcí velikosti; dokážeš to udělat jako ten slon? Svatý Alecu, tohle nebyla svatá myšlenka; co se stalo s tvou zbožností? Možná na tebe má vliv blízkost té zpustlosti. No, dobře, už si nemusíš víc dělat starosti s hříšnými myšlenkami; už je pozdě dělat si starosti s jakýmkoli hříchem. Už neriskuješ, že se za svoje hříchy dostaneš do Pekla; teď právě do Pekla vcházíš - teď jsi v Pekle. Asi tak za tři vteřiny se z tebe stane mastný flek. Sbohem, Margo, má jediná! Škoda, že jsem ti nemohl dát ten zmrzlinový pohár s horkým fondánem. Satane,

přijmi moji duši; Ježíš je mizera -

Lapili mě do sítě jako motýla. Ale motýl by potřeboval azbestová křídla, aby byl zachráněn tak, jako jsem byl zachráněn já; kalhoty mi doutnaly. Když mě dostali na břeh, vychrstli na mě vědro vody.

"Podepiš tenhle papír."

"Jakej papír?"

Posadil jsem se a díval jsem se do plamenů.

"Tenhle papír." Někdo mi před nosem držel kus papíru a podával mi pero.

"Proč chcete, abych to podepsal?"

"Musíš to podepsat. Je to důkaz, že jsme tě zachránili před ohnivou Jámou."

"Chci mluvit s právníkem. Do té doby to nepodepíšu." Když jsem se naposledy dostal do takovéhle šlamastyky, tak jsem pak měl svázané ruce a čtyři měsíce jsem musel umývat nádobí. Tentokrát jsem nemohl obětovat čtyři měsíce; musel jsem se hned pustit do práce, hledat Margrethe.

"Nebud' labuť. Chceš, abysme tě hodili dolů do toho marastu?"

Druhý hlas řekl: "Nech toho, Berte. Zkus mu říct pravdu."

("Berte?" ten první hlas je mi byl povědomý!) "Berte! Co ty tady děláš?" Byl to můj kamarád z dětství, líbila se nám stejná literatura. Verne a Wells a Tom Swift - "brak", jak tomu říkal bratr Draper.

Majitel toho prvního hlasu si mě zblízka prohlédl. "No, já se snad z toho pomínu! Padavka

Hergensheimer!"

"Jako živej!"

"To se z toho fakt zblázním! Moc jsi se nezměnil. Rode, rozprostři znovu tu síť; tohle je špatnej úlovek, tys nás teda přišel pěkně draho; měli jsme nalíčeno na svatýho Alexandra."

"Svatýho koho?"

"Alexandra. Nákýho svatýho Ira, co se rozhod živořit ve slumech. Proč sem nepřijel spojem sedm-čtyři-sedm ví jen Bůh; normálně tady u Jámy nechytáme. Možná, že kvůli tobě přijdeme o velkého klienta, když ses připlet do cesty zrovna ve chvíli, kdy tohodle svatýho čekáme... a budeš nám za to muset zaplatit."

"A co ta pětka, co mi dlužíš?"

"Teda chlape, ty máš ale paměť! To už je dávno promlčený."

"Tak to mi teda ukaž v pekelných právnicejch knihách. Ale stejně, promlčení neplatí, nikdy jsi se neozval, když jsem ti říkal, abys mi to vrátil. Takže to bude pět doláčů, zvyšuje se to nárůstem šesti procent za... kolik let?"

"To si řeknem později, Padavko. Ted' musím dávat bacha na toho svatýho."

"Berte."

"Pozdějc, Padavko."

"Pamatuješ si na moje opravdický jméno? Jaký mi dali rodiče?"

"No, řek bych - Alexandr! To ne, Padavko, to nemůže bejt pravda! Vždyť ty jsi skoro vyletěl z tý venkovácký biblický školy, po tom, co tě vylili z Rolla." V jeho obličejí se zračila bolest a nedůvěra.

"Život přece nemůže bejt tak nespravedlivej."

"Pán chodí nejpodivnějšími cestami a koná svoje zázraky.' Seznam se se svatým Alexandrem, Berte. Chceš, abych ti požehnal? Myslím, jako místo toho poplatku."

"Trváme na penězích. A stejně, já tomu nevěřím."

"Já tomu věřím," vložil se toho ten druhý muž, co mu Bert říkal "Rode". "A já bych chtěl, abys mi požehnal, otče; ještě nikdy mi nepožehnal svatý. Berte, na obrazovce snímání se nic neukazuje a jak víš sám, při tyhle hlídce jsme čekali jen jeden balistickej příchod - takže tohle musí bejt svatej Alexandr."

"To není možný. Rode, já tuhle figuru znám. Jestli je tenhle svatej, tak já jsem teda růžová vopice -" Z čistě oblohy vyšlehl blesk. Když se Bert sebral, šaty na něm plandaly. Ale nepotřeboval je, protože měl po celém těle růžový kožich.

Opice se na mě rozhořčeně podívala. "To se dělá starýmu kamarádovi?"

"Berte, já to neudělal. Nebo aspoň jsem to neměl v úmyslu. Kolem mě se prostě dějí zázraky; já je nedělám schválně."

"Jenom se vymlouváš, jestli mám vzteklinu, tak tě pokoušu."

Za dvacet minut jsme byli v baru na břehu Jezera, pili jsme pivo a čekali jsme, až se doplazí kouzelnice, která se vyzná v přeměnách a zjeveních. Řekl jsem jim, proč jsem v Pekle. "Takže já ji musím najít. Napřed musím prohlídnout Jámu; jestli je tam, tak to už to teda hodně spěchá."

"Tam není," řekl Rod.

"Cože? Doufám, že to můžeš dokázat. Jak to víš?"

"Nikdy v Jámě nikdo není. To jsou všechno nesmysly pro venkovany, aby je udrželi v lajně. Jasně, že spousta všelijaký chátři se sem dostává balisticky, a několik jich do Jámy spadlo, než šéf zavedl tyhle hlídky, co tu dneska mám já s Bertem. Ale ten pád do Jámy duši neublíží. . . jenom ji to šileně vyděsí. Pálí to, samozřejmě, takže vyskočí ven ještě rychleji, než tam vletěla. Ale neublíží jí to. Ohnivá koupel jenom léčí alergie, pokud nějaký má."

(Nikdo není v Jámě! Žádné "spalování v plamenech pekelných na věčnost" - bratr "Bible" Barnaby by z toho měl pěkný šok. . . a spousta dalších, jejichž výdělků byly závislé na pekelných plamenech. Ale já tu nebyl proto, abych diskutoval o eschatologii se dvěma ztracenými dušemi; byl jsem tu, abych našel Margu.) "Ten šéf, jak jste o něm mluvili. To je jenom eufemismus na Starýho?"

Opice - Bert, myslím - vypískla. "Jestli myslíš Satana, tak to řekni!"

"Jo, toho mám na mysli."

"No. Pan Ashmedai je správce města; Satan nikdy nepracuje. Proč taky? Patří mu celá planeta."

"Tohle je planeta?"

"Myslíš, že by to mohla bejt kometa? Podívej se z okna. Nejhezčí planeta tyhle galaxie. A nejlíp udržovaná. Nejsou žádný hadi. Žádný švábi. Žádný písečný blechy. Žádná jedovatá škumpa. Žádný výběrčí daní. Žádný krysy. Žádná rakovina. Žádný kazatelé. Jen dva právníci."

"To zní, jako by to bylo v Nebi."

"Tam jsem nikdy nebyl. Ty říkáš, že jdeš odtud; ty nám řekni, jak to tam vypadá."

"No. . . v Nebi je dobře, když jsi anděl. Není to planeta; je to uměle vytvořené místo jako Manhattan. Já tady nejsem proto, abych dělal Nebi reklamu; jsem tu, abych našel Margu. Mohl bych se pokusit setkat se s panem Ashmedaiem? Nebo mám radši jít rovnou za Satanem?"

Opice se pokusila hvízdnout, ale povedlo se mu jen takové jakoby myší písknutí. Rod potřásl hlavou.

"Svatý Alecu, ty mě pořád překvapuješ. Já jsem tady od roku 1588 a za celou tu dobu jsem Majitele ani jednou nezahlídnul. A nikdy jsem ani nepomyslel na to, že to zkusím. Nevím, jak bych začal. Berte, co ty myslíš?"

"Myslím, že potřebuju další pivo."

"Kam to dáváš? Od toho, co tě zasáh ten blesk, nejsi dost velkej ani na to, aby se do tebe vešlo jedno pivo, natož tři."

"Nebud' rejpavej a zavolej číšníka.."

Úroveň rozhovoru se nezvýšila, protože každá otázka, kterou jsem položil, vyvolala další otázky a odpovědi žádné. Kouzelnice se dostavila a odnesla Berta na rameni, Bert se s ní zlostně domlouval o poplatku - chtěla polovinu celého jeho jmění a chtěla, aby podepsal smlouvu svou krví, ještě než se dá do práce. On jí chtěl zaplatit deset procent a po mně chtěl, abych z toho polovinu zaplatil já.

Když odešli, řekl Rod, že je čas, aby mi našel nějaké spaní; dovede mě do dobrého hotelu, který je nedaleko odtud.

Řekl jsem mu, že jsem bez prostředků. "To je dobrý, svatý Alecu, sem všichni přicházejí švorcový, ale American Express a Diners Club a Chase Manhattan soutěží o to, aby tady získaly první kredit a vědí, že komu se podaří získat první podpis příchozího, má velkou šanci udržet si ho navždycky a ještě na dalších šest tejdů."

"Nepřicházejí o moc peněz, když takhle dávají nekryté kredity?"

"Ne. Tady v Pekle to nakonec splatí každej. Uvědom si, že tady ani nejposlednější povaleč nemůže zemřít, aniž by splatil svoje dluhy. Tak se prostě zapíšeš na kreditní kartu, dokud to nevyřídíš s jedním z velké trojky."

Sans-Souci Sheraton je na Plaza, hned proti Paláci. Rod mě přivedl ke stolku; podepsal jsem registrační kartu a požádal jsem o jednolůžkový pokoj s koupelnou. Recepční, malá čertice s hezkými růžky, se podívala na kartu, co jsem podepsal, a vykulila oči. "Hm, svatý Alexandr?"

"Jmenuji se Alexander Hergensheimer, přesně jak jsem se zapsal. Někdy mi říkají ,svatý Alexandr', ale myslím, že tady ten titul neplatí."

Měla moc práce, neposlouchala mě, hledala v rezervacích. "Tady to je, vaše svatosti - rezervace vašeho apartmá."

"Cože? Nepotřebuji apartmá. Na to nebudu mít dost peněz."

"Pozornost podniku, pane."

XXV

Měl mnoho žen: sedm set kněžen a tři sta ženin.

Jeho ženy odklonily jeho srdce.

První Kniha Královská 11:3

Což je člověk spravedlivější než Bůh,
čistší muž než jeho Stvořitel?

Job 4:17

"Pozornost podniku!!" Jak to? Nikdo přece nevěděl, že sem přijdu, až do okamžiku, než mě vyhodili z Judovy brány. Copak měl svatý Petr horkou linku s Peklem? Existovala snad nějaká zákulisní spolupráce s Dáblem? Bratře, jaký skandál by takováhle myšlenka způsobila doma v biskupské radě!

A navíc - proč? Ale neměl jsem čas nad tím uvažovat; ta malá čertice čertík? - co měla službu, stiskla zvonek a zavolala: "Fronte!"

Hotelový poslíček, který na to reagoval, byl člověk, a to velmi pohledný a mladý. Divil jsem se, jak mohl zemřít tak mladý a proč nepřišel do Nebe. Ale nic mi do toho nebylo, tak jsem se neptal. Všiml jsem si jedné věci: zatímco mi, když se objevil, připomínal reklamu na cigarety Philip Morris, když šel pak přede mnou a vedl mě do apartmá, vzpomněl jsem si na jinou reklamu na cigarety - "Tak oblé, tak pevné, tak plné". Tenhle mladík měl takový druh zadečku, o kterém hinduističtí chlípníci píší básně - mohlo by to být i tak, že právě tohle byl ten hřích, kvůli kterému se dostal sem?

Zapomněl jsem na to, když jsme vešli do toho apartmá.

Obývací byl moc malý na fotbalové hřiště, ale dost velký na tenisový kurt. Zařízení by se dalo popsat jako "adekvátní" k zazobanému orientálnímu potentátovi. V přistěnků, kterému se říkalo "spíží", byla studená tabule, co by nasýtila čtyřicet hostů, včetně několika teplých jídel - pečené prase s jablkem v hubě, pečený páv s naaranžovanými pery, několik takových pamlsků. Naproti téhle výstavě čekal velmi dobře zásobený bar - na hlavního pokladníka Konge Knut by to udělalo veliký dojem.

Můj poslíček ("Říkej mi ,Pat'.") chodil po apartmá, roztahoval záclony, upravoval okna, nastavoval termostaty, kontroloval ručníky - všechny ty věci, co obvykle poslíčci dělají, aby dostali spropitné - a já se zatím snažil přijít na to, jak ho za to odměním. Existoval nějaký způsob, jak dát poslíčkovi spropitné za pokojové služby? No, budu se muset Pata jednoduše zeptat. Prošel jsem do ložnice (byla to cesta jak na Sabbat!) a našel jsem Pata v koupelně.

Svlékal se. Kalhoty měl na půl žerdi, akorát si je chtěl svléknout. Zadkem byl otočený ke mně. Vykřikl jsem: "Ale chlapče. Ne! Díky za tu myšlenku... ale já nemám slabost na chlapečky."

"Ale já ano," odpověděl Pat, "ale já nejsem chlapec," - a otočil se čelem ke mně.

Pat měla pravdu, rozhodně nebyla chlapec.

Stál jsem tam, čelist mi visela, zatímco ona si svlékala zbývající šaty, vložila je do koše na prádlo. "Tak!" řekla s úsměvem. "To jsem ráda, že jsem ze sebe stáhla tuhle oslí kůži! Mám ji na sobě od té chvíle, jak ses objevil na radaru. Co se stalo, svatý Alecu? Zastavil ses na pivu?"

"No... ano. Dal jsem si dvě nebo tři piva."

"Myslela jsem si to. Bert Kinsey měl hlídku, že jo? Jestli někdy Jezero přeteče a tuhle část města zalije lávou, tak se Bert napřed zastaví na pivu, než uteče. Hele, proč vypadáš tak ustaraně? Řekla jsem něco špatně?"

"No, slečno. Jste moc hezká - ale já o děvče nežádal."

Přistoupila ke mně, podívala se na mě a poplácala mě po tváři. Na bradě jsem ucítil její dech, voněla moc sladce. "Svatý Alecu," řekla něžně, "nepokouším se tě svést. Jsem samozřejmě přístupná; jedna dívka nebo dvě nebo tři patří ke všem našim luxusním apartmá. Ale já můžu udělat víc, než se s tebou milovat." Natáhla se, vzala osušku a uvázala si ji přes boky. "Koupelnová ichiban mohu být taky. Budete si přát, abych vám udělala masáž zad?" Mile se usmála a odhodila osušku. "Jsem taky vynikající barmanka. Mohu vám nabídnout dánské zombie?"

"Kdo ti řekl, že mám rád dánské zombie?"

Otočila se a otevřela skříň. "Všichni svatý, se kterými jsem se setkala, je měli rádi. Líbí se ti tohle?"

Vytáhla šaty, co vypadaly jako utkané z bledě modré mlhy.

"Je to moc hezké. Kolik svatých jsi potkala?"

"Jednoho. Tebe. Ne, dva, ale ten druhý nepil zombie. To jsem jenom tak plácla. Promiň."

"Ale to by mohla být stopa. Řekla ti to jedna Dánka? Blondýnka, velká asi jako ty, váží asi stejně jako ty. Margrethe nebo Marga. Někdy 'Margie'."

"Ne. Výhradní zpráva o tobě, co mi dali, byla z výstupu, když jsem ti byla určena. Tahle Margie - to je tvoje přítelkyně?"

"Víc než přítelkyně. Ona je důvod, proč jsem v Pekle."

"Vím docela určitě, že jsem ji nikdy neviděla, tu tvoji Margie."

"Jak tady můžeš někoho najít? Máte tady telefonní seznamy? Volební listiny? Nebo něco?"

"Nikdy jsem nic takového neviděla. Peklo není moc organizované. Vládne tu anarchie, jen v některých věcech je to spíš absolutní monarchie."

"Myslíš, že bych se mohl zeptat Satana?"

Zaváhala. "Neznám žádné pravidlo, podle kterého bys nemohl napsat dopis jeho pekelnému Veličenstvu. Ale neexistuje ani žádné pravidlo, podle něhož ten dopis musí přečíst. Myslím, že by ten dopis otevřel a přečetl nějaký sekretář, do Jezera by ho hned nevyhodili. To myslím, že ne." Dodala: "Půjďme do pracovny, nebo už chceš jít do postele?"

"No, myslím, že potřebuju koupel. Vím to docela určitě."

"Dobře! Ještě nikdy jsem nekoupala svatého. To bude psina!"

"Ale já nepotřebuju pomoc. Vykoupu se sám."

Vykoupala mě.

Udělala mi manikúru. Udělala mi pedikúru a šmik šmik nehty na nohách - "ostudné" byl nejmírnější výraz, který použila. Sestříhala mi vlasy. Když jsem poprosil o žiletky, ukázala mi skříňku v koupelně, kde bylo snad osm nebo devět různých přístrojů na holení. "Doporučuju ti elektrický holicí strojek s trojitou rotační hlavou, ale jestli mi budeš důvěřovat, přijdeš na to, že to umím docela dobře i se staromódní břitvou."

"Já hledám Gillette."

"Tu značku neznám, ale jsou úplně nové žiletky, co se všem těm značkám vyrovnají."

"Ne, já chci svoji značku. S dvojím ostřím. Nerez."

"Wilkinson Sword, dvojí břit na celý život?"

"Případně. Á, tady jsou! - 'Gillette Stainless' - koupíte-li si dva balíčky, třetí dostanete zdarma."

"Dobře. Oholím tě."

"Ne, já to umím."

Po půl hodině jsme se uvelebili v posteli, co se hodila pro královské lůžky. V žaludku jsem měl jemnou Dagwood, v ruce dánské zombie na dobrou noc a na sobě úplně nové hedvábné pyžamo v kombinaci barev kaštanově hnědá a zlatá. Pat si sundala ten průhledný peignoir z modrého kouře, co měla na sobě, (svlékla ho, jen když mě koupala), nalila si Glenlivet s ledem a dala si ho k posteli tak, aby na něj dosáhla.

(Řekl jsem si: "Hele, Margo, já si to nevybral. Je tu jenom jedna postel. Ale je to velká postel a ona se se mnou nechce muchlat. Ty bys přece nechtěla, abych ji vyhodil, vid'? Je to takové roztomilé dítě; nechci jí ublížit. Jsem unavený, tohle vypiju a hned usnu.")

Hned jsem neusnul. Pat ani v nejmenším nebyla agresivní. Ale vydatně spolupracovala. Část své mysli jsem intenzivně věnoval tomu, co mi nabízela Pat (a byla toho spousta!), zatímco druhá část mé mysli

vysvětlovala Marze, že to není nic vážného; miluju tebe, jenom tebe a vždycky tě milovat budu... ale nemohl jsem usnout a -

Pak jsme na chvíli usnuli. Pak jsme se dívali na živý hologram, o němž Pat říkala, že byl "pouze pro dospělé" a dověděl jsem se věci, o kterých jsem nikdy neslyšel, ale Pat, jak se ukázalo, je uměla i dělat a mohla mě je naučit. V tu dobu jsem docela na dlouho přestal Marze vykládat o tom, že se to učím pro nás oba a plně jsem se soustředil na výuku.

Pak jsme si zase zdřímli.

Za nějakou dobu se Pat natáhla a dotkla se mého ramene. "Otoč se takhle, miláčku, abych ti viděla do obličeje. To jsem si myslela. Alecu, já vím, že se trápíš pro nešťastnou lásku, proto jsem tady: abych ti to ulehčila. Ale nedokážu to, když to aspoň nezkusíš. Udělala pro tebe něco, co já neudělala nebo nedokážu udělat? Řekni mi to, popiš mi to. Buď to udělám nebo to napodobím nebo pro to pošlu.

Prosím tě, miláčku. Zraňuješ moji profesionální pýchu."

"Děláš všechno dobře," poplácal jsem ji po ruce.

"No, nevím. Třeba bys chtěl víc takových děvčat, jako jsem já, a s různými chutěmi. Aby ti nabízely svoje bradavky? - čokoládové, vanilkové, jahodové, tutti-frutti. ,Tutti-frutti' - hmm... Třeba bys chtěl něco jako sendvič San Francisco. Nebo nějaké jiné povyražení ze Sodomy a Gomory? Mám jednoho kamaráda z Berkley, ale není tak úplně muž; má perfektní hravou představitost; pracovala jsem s ním v týmu už mockrát. A má telefony na další takové jako je on sám; je členem i Aleister Crowley Associates i Nero's Heroes and Zeroes. Jestli se ti líbí spíš skupinové scény, tak ti s Donny můžeme zahrát, co se ti bude líbit. Perskou zahradu, dívčí dům, turecký harém, bubny džungle s obscénními rituály, klášter jeptišek - ,Klášter jeptišek' - říkala jsem ti, co jsem dělala, než jsem zemřela?"

"Nebyl jsem si jist, jestli jsi zemřela."

"No, samozřejmě. Já nejsem čertík, co napodobuje člověka; já jsem člověk. Přece si nemyslíš, že takovouhle práci by mohl dělat někdo, kdo nemá lidské zkušenosti. Musíš být člověk do morku kostí, abys co nejvíc potěšil svoje lidské přátele; ty nesmysly o výjimečných erotických schopnostech prostitutek jsou jenom reklamní výmysly. Já byla jeptiška. Alecu, od puberty až do smrti, většinu té doby jsem učila mluvnici a aritmetiku děti, co se učit nechtěly.

Brzy jsem přišla na to, že tohle zaměstnání nebyla dobrá volba. Ale nevěděla jsem, jak z toho ven. Tak jsem u toho zůstala. Asi ve třiceti jsem si uvědomila, jak obrovská to byla chyba; moje sexualita dozrála. Chci říct, že jsem byla nadržovaná, svatý Alecu, a zůstala jsem nadržovaná a každým rokem se to stupňovalo. Nejhorší na těch mých trampotách nebylo to, že jsem byla v pokušení, ale to, že jsem v pokušení nebyla - protože jinak bych se chopila jakékoli příležitosti. Nulová šance! Můj zpovědník by mě považoval za vilnou, kdybych byla chlapcem ve sboru - a tak to také bylo, někdy při mé zpovědi i chrápal. Není na tom nic překvapujícího. Moje hříchy byly hloupé, i mně to tak připadalo."

"Jaké byly tvoje hříchy, Pat?"

"Myšlenky na sex, z většiny z nich jsem se nezpovídala. Nebyly mi odpuštěny, šlo to rovnou do počítače ke svatému Petrovi. Rouhačské cizoložné smilstvo."

"Cože? Pat, ty máš ale fantazii!"

"Není to nic zvláštního, je to jen z nadržovanosti. Ty asi netušíš, jak sevřená je jeptiška. Je nevěsta Kristova, taková je smlouva. Takže dokonce i pomyslet na radost ze sexu z ní udělá tu nejhorší cizoložnici."

"Buď zatracena. Pat, nedávno jsem se setkal se dvěma jeptíškami, v Nebi. Obě vypadaly jako veselé dívky, hlavně ta jedna. A stejně tam byly."

"To se nevylučuje. Většina jeptišek se pravidelně zpovídá ze svých hříchů, a ty jsou jim odpuštěny. Potom obvykle umírají v objetí své rodiny, se svým kaplanem nebo zpovědníkem nablízku. Tak je naposledy zaopatřena, hříchy jsou jí odpuštěny a dostane se rovnou do Nebe, čistá jako lilie.

Ale já ne!" Usmála se. "Já jsem trestána za svoje hříchy a líbí se mi každá hříšná minuta. Zemřela jsem jako panna v roce 1918 při velké chřipkové epidemii. Tehdy zemřelo najednou tolik lidí, že žádný kněz na mě neměl čas, aby mi dal poslední pomazání a abych se dostala do Nebe. A tak jsem tady. Na konci svého tisíciletého učení -"

"Počkej! Ty jsi zemřela v roce 1918?"

"Ano. Za veliké epidemie španělské chřipky. Narodila jsem se v roce 1878, zemřela jsem v roce 1918, v den svých čtyřicátých narozenin. Byl bys radši, abych vypadala na čtyřicet? To umím, víš?"

"Ne, takhle vypadáš dobře. Moc pěkně."

"To jsem si nebyla jistá. Někteří muži - je tu spousta takových, co se pořád drželi máminy sukně a za života k tomu neměli ani jednu příležitost. Při tom se snadno pobavím. Prostě tě zhypnotizuju a ty dáš údaje. Pak se podívám a budu přesně jako tvoje máma. Budu i stejně vonět. Všechno úplně stejně. Akorát, že ti budu k dispozici tak, jak ti tvoje máma asi nebyla. Já -"

"Patty, mně se moje máma dokonce ani nelíbila!"

"Aha. A to jsi kvůli tomu neměl potíže při Posledním soudu?"

"Ne. To není v pravidlech. V Knize stojí, že musíš ctít otce svého a matku svou. Není tam ani slovo o tom, že je musíš milovat. Já jsem ji ctil, přesně podle protokolu. Měl jsem na stole její fotografii. Psal jsem jí každý týden. Telefonoval jsem jí, když měla narozeniny. Navštěvoval jsem ji, jak jen mi to dovolily moje pracovní povinnosti. Poslouchal jsem její nekonečné nadávky a jedovaté pomluvy o jejích přítelkyních. Nikdy jsem jí neodporoval. Platil jsem za ni nemocniční účty. Doprovodil ji na poslední cestě. Ale neplakal jsem. Ona neměla ráda mě a já neměl rád ji. Na moji matku zapomeň! Pat, ptal jsem se tě na něco a ty jsi změnila téma rozhovoru."

"Promiň, miláčku. Jé, podívej, co jsem našla!"

"Neměň zase téma hovoru; drž to pořád v ruce a přitom mi odpověz na moji otázku. Říkala jsi něco o 'tisíciletém učení'."

"Ano?"

"Ale taky jsi říkala, že jsi umřela v roce 1918. Polnice zatroubila v roce 1994 - to vím; byl jsem u toho. To je jenom sedmdesát šest let po tvé smrti. Mně připadá, že Polnice zazněla před několika dny, snad před měsícem, ne dřív. Narazil jsem na něco, co mi napovědělo, že to bylo před sedmi lety. Ale i tak to není přes devět set, natož tisíc let. Já nejsem duch, já jsem živý. A nejsem Metuzalém." (Sakra, Margrethe je ode mě odloučená tisíc let? To není spravedlivé!)

"Alecu, ve věčnosti není tisíc let žádná doba; je to prostě dlouho. V tomto případě je to dost dlouho na to, abych se přesvědčila, jestli mám talent a dispozice k tomuhle povolání. To zabere dost dlouhou dobu, protože dost dlouho jsem byla nadržena - a tak jsem zůstala. Skoro každý host mě může strčit do kapsy - jak sis všiml - přišla jsem sem, aniž bych o sexu cokoli věděla. Nevěděla jsem naprosto nic! Ale učila jsem se a nakonec mi Máří Magdaléna dala dobré známky a doporučila mě na stálou smlouvu."

"Ona je tady dole?"

"No. Je tady hostující profesorkou; nastálo učí na fakultě v Nebi."

"Co vyučuje v Nebi?"

"Nemám tušení, ale nemůže to být to, co učila mě. Myslím, že ne. Hmm. Alecu, ona je jedna z těch věčných velikánů; dělá si svoje vlastní pravidla. Ale teď jsi změnil téma hovoru ty. Já jsem ti jen chtěla říct, že nevím, jak dlouho trvalo moje učení, protože čas je všechno, co chceš, aby byl. Jak dlouho jsme my dva spolu v posteli?"

"No, docela dlouho. Ale ne moc. Myslím, že už bude skoro půlnoc."

"Je půlnoc, jestli chceš, aby to byla půlnoc. Chceš, abych šla nahoru?"

Druhý den ráno, nebo kdy to bylo, jsme s Pat snídali na balkóně s výhledem na Jezero. Měla na sobě nejoblíbenější kostým Margy, těsné a krátké šortky a vršek, spíš to byla podprsenka, vypadalo to, že jí z ní každou chvíli prsa vyskočí. Nevím, kdy sehnala to svoje oblečení, ale moje kalhoty a košile byly čisté a vyspravené a moje spodní prádlo a ponožky vyprané - zdálo se, že v Pekle mají čertíci všude hodně práce. Navíc, klidně mohli přes naši ložnici nechat proletět hejno hus, aniž by mě to nějak rušilo.

Díval jsem se přes stůl na Pat, oceňoval jsem její zdravou dívčí krásu, pihy roztroušené po nose a myslel jsem na to, jak je to divné, že jsem se vůbec kdy mohl mýlit v jejím pohlaví. Sex může mít za následek hřích, to jistě - jakýkoli lidský čin může mít za následek krutost a nespravedlivost.

Ale sex sám v sobě nemá ani náznak hříchu. Když jsem sem přišel, byl jsem unavený, popletený a nešťastný - Pat mě napřed učinila šťastným, pak mě přiměla, abych si odpočinul, potom mě nechala v to krásné ráno šťastného.

Moje dychtivost najít tě, Margo, moje jediná, se ani trochu nezmenšila - ale teď mám pro pátrání

mnohem lepší formu.

Bude se na to Margrethe takhle dívat?

No, nikdy se mi nezdálo, že by na mě žárlila.

Jak by bylo mně, kdyby si udělala prázdniny, sexuální prázdniny, takové, jakých jsem si teď užíval já? To je dobrá otázka. Radši o tom popřemýšlej, hochu, protože tak dlouho se chodí se džbánem pro vodu, až se ucho utrhne.

Podíval jsem se na Jezero, viděl jsem stoupající dým a plameny, co červeně ozařovaly dým... zatímco napravo a nalevo se naskýtal pohled na zelené a slunečné ranně letní scenérie s horami se sněhovými čepicemi v dálce. "Pat -"

"Ano, miláčku?"

"Břeh Jezera odtud není dál než jeden furlong. Ale necítím vůbec pekelnou síru."

"Všiml sis, jak vánek povívá těmi praporky? Ze všech stran fouká vítr vždycky směrem do Jámy. Tam se zdvihá - mimochodem, tak zpomaluje pád duší, co sem dopadají balisticky - na vzdálenou stranu planety, tam je vtažen do chladné jámy, kde sirovodík reaguje s kyslíkem a vytváří tak vodu a síru. Síra se uchovává; voda vychází ven ve formě vodní páry a vrací se. Ty dvě jámy a tenhle koloběh tady řídí počasí podobně jako Měsíc působí na počasí na Zemi. Ale míměji."

"Nikdy jsem příliš nevynikal ve fyzikálních vědách... ale tohle nezní moc jako přírodní zákony, o kterých jsem se učil ve škole."

"Samozřejmě, že ne. Tady je jiný Šéf. Řídí tuhle planetu tak, jak mu to vyhovuje."

Co jsem chtěl na tohle odpovědět, bylo přehlušeno jemným gongem z apartmá. "Mám otevřít, pane?"

"Určitě, ale jak si to představuješ říkat mi ,pane'? To bude asi pokojská. Hm?"

"Ne, milý Alecu, pokojská přichází, až když jsme pryč." Vstala a rychle se vrátila s obálkou. "Dopis od říšského kurýra. Pro tebe, miláčku."

"Pro mě?" Vzal jsem ho opatrně a otevřel jsem ho. Nahoře byla reliéfní pečeť: konvenční Ďábel v červeném, rohy, kopyta, ocas, vidle a stál v plamenech. Pod tím jsem četl:

Svatý Alexander Hergensheimer

Sans-Souci Sheraton

Hlavní město

Pozdravy:

V odpověď na tvou žádost o audienci u jeho pekelného Veličenstva Satana Mekratriga, vládce Pekla a okolních kolonií, prvního z padlých trůnů, prince lží, mám tu čest podat ti zprávu, že jeho Veličenstvo čeká na zdůvodnění tvé žádosti dodáním celého tvého životopisu do tohoto úřadu. Až toto provedeš, pak bude učiněno rozhodnutí stran tvé žádosti.

Dovoluji si ještě připojit toto upozornění Jeho Veličenstva: jakýkoli pokus o vynechání, pominutí či přibarvení víry, které bys mohl učinit proto, abys Jeho Veličenstvo potěšil, ho nepotěší.

Zůstávám v úctě

Belzebub Sekretář Jeho Veličenstva

Přečetl jsem to Pat nahlas. Zamrkala očima a pískla. "Miláčku, měl by ses hned pustit do práce!"

"Já -" Papír vzplanul; hodil jsem ho mezi špinavé nádoby. "Tohle se stane pokaždé?"

"Já nevím, ještě jsem nikdy neviděla vzkaz od Nejvyššího. A poprvé slyším, že by někdo, i když s podmínkou, byl k němu přijat na audienci."

"Pat, já jsem nežádal o audienci. Dneska jsem chtěl zjistit, jak to mám vlastně udělat. Ale nežádal jsem tyhle odpovědi."

"Tak to musíš tu žádost okamžitě podat. To nejde, nechat to nevyřízené. Já ti pomůžu, miláčku - napíšu ti to na stroji."

A čertíci už zase byli všude kolem nás. V rohu toho velkého obývacího pokoje umístili dva stoly, jeden psací stůl se stohy papíru a se stojánkem s pery, ten druhý byl mnohem složitější. K tomu se Pat hned vydala.

"Miláčku, vypadá to tak, že jsem ti přidělená napořád. Ted' jsem tvoje sekretářka. Tohle je

nejmodernější a nejnovější vybavení Hewlett-Packard - no, to bude asi sranda! Nebo ty umíš psát na stroji?"

"Obávám se, že ne."

"Tak jo, ty budeš psát v ruce; já tomu dám formu... opravím ti pravopis a gramatiku - a ty se s tím pak vytasíš. Teď už vím, proč mě na takovou práci vybrali. Ne pro můj dívčí úsměv, miláčku - kvůli psaní na stroji. Většina příslušníků našeho bratrstva neumí psát na stroji. Mnozí z nich se klaněli modlám, protože těsnopis a psaní na stroji byly nad jejich síly. Já to zvládla. Tak, dáme se do práce, bude to trvat celé dny, týdny, nevím. Chceš, abych tady spala i dál?"

"Ty chceš odejít?"

"Miláčku, rozhodnutí je na hostovi. Musí si to rozhodnout sám."

"Nechci, abys odešla." (Margo! Prosím tě, pochop to!)

"Ještě, žes to řekl, jinak bych se rozbřečela. Kromě toho dobrá sekretářka musí být pořád k dispozici pro případ, že se něco v noci semele."

"Pat, tohle byl starý vtip, když jsem byl v semináři."

"Byl to starý vtip ještě před tím, než ses narodil, miláčku. Dáme se do práce."

Představuju si kalendář (který nemám), listy odtrhávané větrem. Tenhle rukopis je pořád delší a delší, ale Pat trvá na tom, že rada prince Belzebuba musí být plněna doslovně. Pat dělá dvě kopie všeho, co píšu; jednu kopii pokládá na můj stůl, druhá vždycky v noci zmizí. Zase čertíci. Pat říká, že si můžu spočítat, že ta druhá kopie jde do Paláce, přinejmenším na princův stůl... takže to, co doposud dělám, je určitě uspokojivé.

Pat každý den za necelé dvě hodiny přepíše na stroji a rozmnoží to, co já píšu celý den. Ale trochu jsem přibrzdil, když jsme dostali rukou psaný vzkaz:

Pracuješ příliš pilně. Užívej si. Vezmi ji do divadla. Vyjed'te si na piknik. Nebud tak snaživý.

B.

Ten vzkaz se sám zničil, takže jsem poznal, že je pravý. Takže jsem se podle něj zařídil. S radostí! Ale nebudu popisovat luxusní zábavní podniky Satanova hlavního města.

Dneska ráno jsem dospěl do takového divného bodu, kde jsem psal (píšu) teď, o tom, co se právě děje - a dávám Pat poslední stránku.

Ani ne hodinu po tom, co jsem napsal tu předchozí řádku, se rozezněl gong; Pat vyšla do foyeru, rychle se vrátila. Objala mě. "To znamená sbohem, miláčku. Už se s tebou nebudu vídat."

"Co!"

"Jenom tohle, miláčku. Dneska ráno mi řekli, že moje smlouva skončila. A musím ti něco říct. Přijdeš na to, musíš se to dozvědět, že o tobě denně podávám zprávy. Prosím tě, nezlob se pro to na mě. Jsem profesionálka, jsem součástí Říšského bezpečnostního sboru."

"Bud' prokleta! Takže každý polibek, každý tvůj vzdech byly falešné."

"Falešného nebylo nic! Ani ň! A až najdeš svoji Margu, vyříd' jí ode mě, že je šťastná žena."

"Sestro Mary Patricie, je tohle další lež?"

"Svatý Alexandře, nikdy jsem ti nelhala. Některé věci jsem musela zamlčet, dokud jsem nemohla mluvit otevřeně, to je všechno." Pustila mě z objetí.

"Haló! Nepolíbíš mě na rozloučenou?"

"Alecu, kdybys mě opravdu chtěl políbit, tak se nebudeš ptát."

Tak jsem se neptal; udělal jsem to. Jestli to Pat jenom hrála, tak je lepší herečka, než se domnívám.

Dva velcí padlí andělé na mě čekali, aby mě vzali do Paláce. Byli v plné zbroji a v brnění. Pat zabalila můj rukopis a řekla mi, že ode mne očekávají, že ho přinesu. Už jsem chtěl odejít - pak jsem se najednou zastavil. "Můj holicí strojek!"

"Podívej se do kapsy, miláčku."

"No ne! Jak se to tam dostalo?"

"Věděla jsem, že se nevrátíš, miláčku."

Zase jsem se ubezpečil, že v doprovodu andělů umím létat. Ze svého vlastního balkónu, kolem

Sans-Souci Sheraton, přes Plaza a přistáli jsme na balkóně ve třetím patře Satanova Paláce. Potom několika chodbami a letem přes schody s výtahy příliš vysokými na to, aby byly pohodlné pro lidi. Když jsem klopýtl, jeden z mých strážců mě zachytil, pak mě přidržel, dokud jsme se nedostali až nahoru, ale neřekl nic - žádný z nich nic neřekl.

Velké mosazné dveře, tak složité jako dveře Ghibertiho, se otevřely. Uvedli mě dovnitř.

A já Ho viděl.

Tmavá a začouzená hala, ozbrojené strážce po obou stranách, vysoký trůn, na něm Stvoření, nejmíň dvojnásobně vyšší než člověk... Stvoření, co vypadalo jako typický Ďábel, který je vymalován na láhvi Pluta nebo na konzervě ostře kořeněné šunky - ocas a rohy a divoké oči, vidle místo žezla, světlo z pánve na žhavé uhlíky, které se mihotalo na jeho tmavě rudé kůži a lesklých svalech. Musel jsem sám sobě připomenout, že princ lží může vypadat jak sám chce; tohle mě mělo pravděpodobně zastrašit. Zahřměl silným hlasem: "Svatý Alexandře, můžeš ke mně přistoupit."

XXVI

Stal jsem se bratrem šakalů,
druhem pštrosů.
Job 30:29

Šel jsem vzhůru po schodech, co vedly ke trůnu. A zase, stupně byly příliš vysoké a příliš široké a teď už mě neměl kdo držet. Musel jsem se plazit nahoru po těch prokletých schodech a Satan na mě shlížel s ironickým úsměvem. Odevšad zněla hudba a nebylo vidět odkud vychází, hudba smrti, neurčitě wagnerovská, ale nedokázal jsem nic určit přesně. Myslím, že byla podmalována takovou nízkou akustickou frekvencí, co provází vytí psů, přebíhání koní a co působí na lidi tak, že se jim chce letět nebo spáchat sebevraždu.

Schodiště nemělo konce.

Když jsem šel nahoru, tak jsem ty schody nepočítal, ale na první pohled to vypadalo tak na třicet schodů, víc ne. Když jsem se po nich plazil několik minut, tak jsem si všiml, že to vypadá pořád stejně vysoko. Princ lží!

Tak jsem se zastavil a čekal jsem.

Po chvíli ten hromový hlas řekl: "Něco není v pořádku, svatý Alexandře?"

"Všechno je v pořádku," odpověděl jsem, "protože jsi to takhle naplánoval. Jestli opravdu chceš, abych k tobě přistoupil, tak budeš muset vypnout tenhle žertovný okruh. Do té doby nemá smysl, abych se úmorně pokoušel šplhat nahoru."

"Ty myslíš, že ti to dělám já?"

"Já vím, že to děláš ty. Je to hra. Kočka a myš."

"Chceš ze mě udělat blázna, před mými džentlmeny?"

"Ne, Vaše Veličenstvo. Já z tebe blázna udělat nemůžu. To můžeš udělat jen ty."

"Ach tak. Uvědomuješ si, že tě můžu sežehnout tam, kde stojíš?"

"Veličenstvo, od chvíle, kdy jsem vstoupil do tvé říše, jsem zcela ve tvé moci. Co ode mně chceš? Mám pokračovat v tom úmorném lezení?"

"Ano."

Tak jsem tedy pokračoval a schodiště se přestalo natahovat a stupně se zmenšily na pohodlných sedm palců. Během několika vteřin jsem došel až k Satanovi - lépe řečeno k jeho nohám s rozdělenými kopyty. Tak jsem se dostal těsně k němu. Příšerná nebyla jenom jeho přítomnost - musel jsem se hodně ovládat - ale on taky smrděl! Špinavými popelnicemi, zkaženým masem, cibetkou a skunkem, pekelnou sirou, nevětranými pokoji a plyny z nemocných vnitřností - tím vším a ještě hůř. Řekl jsem si: Alexi Hergensheimere, jestli ho popíchneš k tomu, aby vyletěl, tak zmaříš všechny šance na to, že Marga a ty budete zase spolu - nedělej to! Ovládej se!

"Místo pro tebe," řekl Satan. "Posaď se."

Vedle trůnu bylo sedátko bez opěradla, dost nízké na to, aby ponížilo kohokoli, kdo si na něj sedne. Sedl jsem si.

Satan vzal rukopis rukou tak velikou, že v ní běžně velké papíry vypadaly jako balíček karet. "Četl jsem to. Není to špatný. Trochu rozvleklý, ale moji redaktori to skrouhnou - takhle je to lepší, než kdyby to bylo moc stručný. Budeme k tomu potřebovat konec... od tebe nebo přes ducha. Asi spíš to druhý. Řekni mi, pomyslel jsi někdy na to, že by ses živil psaním? Spíš než modlením?"

"Myslím, že na to nemám talent."

"Talent šmalent. Měl bys vidět ty slátaniny, co se vydávají. Ale budeš muset rozepsat ty sexy scény; současnému konzumnímu čtenáři se líbí takový scény pěkně šťavnatý. Zatím to nevádí. Já tě nezavolal proto, abych s tebou probíral tvůj literární styl a jeho nedostatky. Zavolal jsem tě, abych ti udělal nabídku."

Čekal jsem. On taky. Za chvíli řekl: "Ty nejsi zvědavý, co je to za nabídku?"

"Samozřejmě že jsem, Veličenstvo. Ale jestli se lidská rasa něco naučila z těch lekcí, cos jí dal, pak je to fakt, že při obchodech s tebou musí být člověk velmi obezřelý."

Zasmál se pro sebe a základy se otřásl. "Ty chudáku člověčí, ty sis vážně myslel, že s tebou chci smlouvat o tvou ubohou duši?"

"Nevím, co chceš. Ale nejsem tak bystrý jako doktor Faust a nejsem ani tak bystrý jako Daniel Webster. Mně zbývá být jen velmi opatrný."

"Tak hele! Já nechci tvoji duši. Dneska není trh s dušemi; je jich už moc a kvalita klesá. Za niklák si jich můžu koupit celej svazek, jako ředkvičky. Ale neudělám to; mám plný sklady. Ne, svatý Alexandře, já chci tvoje služby. Tvoje profesionální služby."

(Najednou jsem byl ve střehu. V čem je háček? Alexi, tohle je nebezpečné! Podívej se za sebe! Po čem jde?) "Potřebuješ umývače nádobí?"

Znovu se zasmál pro sebe, asi tak 4,2 RichtEROVY stupnice. "Ne, ne, svatý Alexandře! Tvoje povolání - ne to, co jsi dělal dočasně z nutnosti. Chci si tě najmout jako hlasatele Evangelia, vykladače Bible. Chci, abys pracoval ve věci Ježíše, přesně na co jsi byl vyškolený. Nebudeš muset počítat peníze nebo chodit a vybírat do čepice; budeš mít víc než postačující plat a povinností málo. Co tomu říkáš?"

"Říkám, že se mě pokoušíš napálit."

"No, to není zrovna zdvořilý. Žádný triky, svatý Alexandře. Budeš se moci modlit jak budeš chtít. Bez omezení. Tvůj titul bude můj osobní kaplan a pekelný arcibiskup. Zbylý čas - málo nebo moc - budeš moci věnovat spasení ztracených duší... a tady jich je hodně. O platu budeme jednat... ale nebudeš mít míň než má úřadující papež Alexander Šestý, notoricky nenasytná duše. Bez peněz nebudeš, to ti slibuju. No? Co ty na to?"

(Kdo se tady zbláznil? Dábel nebo já? Nebo je to další noční můra, jedna z těch, co mě poslední dobou pronásledují?) "Veličenstvo, nezmínil jste se ani jednou o tom, co bych chtěl."

"Ach tak. Každý potřebuje prachy. Ty jsi švorc. Nemůžeš zůstat v tom krásném apartmá už ani den bez toho, že by sis našel práci." Poklepal na rukopis. "Tohle jednou možná něco vynese, jednou. Nebude to brzy. Zálohu ti na to žádnou nedám; třeba to nepude na odbyt. Dneska už je na trhu spousta knížek typu 'Byl jsem vězněm pekelného krále'."

"Veličenstvo, četl jsi moje paměti, víš, co chci."

"Co? Pojmenuj to."

"Ty to víš. Moji milovanou. Margrethe Svensdatter Gundersonovou."

Vypadal překvapeně. "Já jsem ti o tom nedal vědět? Ona v Pekle není."

Cítil jsem se jako pacient, co držel pořad bradu vzhůru přesně do minuty, ve které se biopsie vrátí... a pak nedokáže tu špatnou zprávu přijmout.

"Jseš si jistý?"

"Samozřejmě, že jsem si jistý. Kdo si myslíš, že tu vládne?"

(Princ lhářů, princ lži!) "Jak si můžeš být jistý. Podle toho, co jsem slyšel, tak tady nikdo nedělá žádné záznamy. Někdo může být v Pekle celá léta a ty to nikdy vědět nebudeš, tak nebo tak."

"Jestli jsi to slyšel takhle, tak jsi to slyšel špatně. Hele, jestli přijmeš moji nabídku, tak si budeš moci dovolit najmout ty nejlepší agenty v historii od Shelocka Holmese po J. Edgara Hoovera, aby kvůli tobě

prohledali celý Peklo. Ale budeš zbytečně mrhat penězma; ona v mé jurisdikci není. To ti říkám úplně oficiálně."

Váhal jsem. Peklo je strašně velké; mohl bych hledat sám celou věčnost a Margu bych nemusel najít. Ale dost peněz (jak dobře jsem to věděl!) těžké věci zjednoduší a nemožné se změní jen ve složité.

Ale stejně - Některé věci, co jsem dělal jako výkonný zástupce SCS by se daly šmahem vyřešit (dělat rozpočet není nic jednoduchého), ale jako vysvěcený duchovní bych se nikdy nedal najmout Nepřítelem. Naším dávným protivníkem. Jak by mohl služebník Krista být kaplanem Satana? Margo, miláčku, nemůžu.

"Ne."

"Neslyším tě. Tak já teda něco přidám. Když to přijmeš, tak jako odměnu ti přidělím ženského agenta sestru Mary Patricii napořád. Bude tvoje otrokyně - jen s jednou malou výhradou, nesmíš ji prodat. Ale můžeš si ji najmout, jestli chceš. Co na to říkáš teď?"

"Ne."

"Ale, no tak! Ty chceš jednu ženskou; já ti nabízím lepší. Neříkej, že jsi s Pat nebyl spokojenej, bydlel jsi s ní a spal jsi s ní celý tejdny. Mám ti přehrát některý vzdechy a steny?"

"Ty jsi nevyslovitelný hulvát!"

"No tak, no tak! Nebuď na mě drzej v mém vlastním domě. Ty to víš, já to vím taky a víme to všichni, že mezi ženskejma žádný velký rozdíly nejsou - až snad na vaření. Já ti nabízím něco lepšího místo té, co postrádáš. Za rok mi poděkuješ. Za dva roky se budeš sám divit, jak jsi vůbec kdy mohl protestovat. Radši to ber, svatý Alexandře; je to nejlepší nabídka, jakou můžeš dostat, protože, a to ti říkám vážně, to dánský zombie, který chceš, v Pekle není. No tak?"

"Ne."

Satan bubnoval do opěrky svého trůnu a vypadal rozzlobeně. "To je tvoje poslední slovo?"

"Ano."

"Dejme tomu, že bych ti tady nabídl místo kaplana s tou tvou ledovou pannou."

"Ale říkal jsi, že v Pekle není!"

"Já jsem neřek, že nevím, kde je."

"Můžeš ji přivést?"

"Odpověz mi na mou otázku. Přijmeš to místo kaplana, když ve smlouvě bude napsáno, že ti jí vrátím?" (Margo, Margo!) "Ne."

Satan řekl ostře: "Seržante generále, propusť strážce. Ty půjdeš se mnou."

"Vpravo a vlevo!... Bok! Kupředu!... Chod!"

Satan sestoupil z trůnu, šel za něj a mně neřekl jediné slovo. Musel jsem spěchat, abych stačil jeho dlouhým krokům. Za trůnem byl dlouhý temný tunel; rozběhl jsem se, když se mi zdálo, že se ode mne vzdaluje. Jeho silueta se proti matnému světlu, které vycházelo z konce tunelu, rychle zmenšovala.

Pak jsem mu skoro šlápl na podpatky. Neustupoval tak rychle, jak mi to připadalo; měnil výšku. Nebo já. Teď jsme byli oba skoro stejně velcí. Když došel ke dveřím na konci tunelu, zastavil jsem se těsně za ním. Byla tam slabá červená záře.

Satan se dotkl něčeho na dveřích; rozsvítilo se nad nimi bílé světlo. Otevřel ty dveře a otočil se ke mně.

"Pojď dál, Alecu."

Srdce mi poskočilo a zalapal jsem po dechu.

"Jerry! Jerry Farnsworth!"

XXVII

Neboť kde je mnoho moudrosti, je i mnoho hoře,
a čím víc vedení, tím víc bolesti.

Kazatel 1:18

Job mluvil takto:

"Ať zanikne den, kdy jsem se zrodil,
noc, kdy bylo řečeno: „Je počat muž."
Job 3:2-3

Zatmělo se mi v očích, hlava se mi zatočila a kolena se mi podlomila. Jerry řekl příkře: "Hej, nic takovýho!" - popadl mě kolem pasu, vtáhl dovnitř a zabouchl dveře.

Držel mě, abych neupadl, potom se mnou zatřásl a poplácal mě po obličeji. Zatřepal jsem hlavou a popadl jsem dech. Slyšel jsem hlas Katie: "Dáme ho támhle, aby si mohl lehnout."

Zaostřil jsem oči. "Jsem v pořádku. Jenom na vteřinu mi bylo divně." Rozhlédl jsem se kolem sebe. Byli jsme v předsíni Farnsworthova domu.

"Byl jsi na chvíli v bezvědomí, to se s tebou stalo. Není divu, měl jsi šok. Pojd' do obývacího."

"Dobře. Ahoj, Katie. To jsem teda ale rád, že tě vidím."

"Já taky, miláčku." Přistoupila ke mně blíž, objala mě a políbila. Zase jsem si uvědomil, že zatímco Marga byla pro mě všechno, Katie byla přesně můj typ. A Pat. Margo, chtěl bych, abys poznala Pat. (Margo!) Obývací pokoj vypadal celý holý - bez nábytku, bez oken, bez krbu. Jerry řekl: "Katie, dej tam Remington číslo dvě, prosím tě. Já zatím připravím pití."

"Ano, miláčku."

Zatímco se věnovali své práci, vtrhla dovnitř Sybil, vrhla se ke mně, objala mě (skoro mě srazila k zemi; to dítě mělo pořádnou sílu) a políbila mě, byl to rychlý vroucí polibek. Ne jako pozeňání od Katie.

"Pane Grahame! Byl jsi vohromnej! Na všechno jsem se dívala. Se sestrou Pat. Ona si taky myslí, že jsi ohromnej."

Levá stěna se změnila na obraz okna s výhledem na hory; na protější stěně byl kamenný krb s plápolajícím ohněm, stejným, jako byl ten, co jsem tu viděl posledně. Strop teď byl nízký a podlaha a vybavení bylo všechno, jak jsem si pamatoval "Remington číslo dvě". Katie se otočila od ovladačů.

"Sybil, miláčku, nech ho být. Alecu, sedni si. Odpočiň si."

"Dobře." Posadil jsem se. "Hm... je tohle Texas? Nebo Peklo?"

"To je věc názoru," řekl Jerry.

"Je v tom nějaký rozdíl?" zeptala se Sybil.

"Těžko říct," odpověděla Katie. "S tím si teď starosti nedělej, Alecu. Já jsem se na tebe taky dívala a souhlasím s děvčaty. Byla jsem na tebe pyšná."

"Je to zatvrzelec," vložil se do toho Jerry. "Neměl jsem proti němu šanci. Alecu, ty tvrdohlavče, prohrál jsem kvůli tobě tři sázky." Pití se nám objevilo u ruky. Jerry zvedl sklenici. "Tak na tebe."

"Na Aleca!"

"Správně!"

"Tak na mě," souhlasil jsem a dal jsem si pořádný doušek Jacka Danielse. "Jerry? Ty opravdu nejsi -"

Usmál se na mě. Šaty v rančerském stylu šité od krejčího zmizely; vysoké boty se přeměnily na rozdělená kopyta, na hlavě se mu mezi vlasy objevily rohy. Jeho kůže se zbarvila do šarlátu a zaleskla se na silných svalech; v klíně se mu do výše divoce vypínal obrovský falus.

Katie řekla jemně: "Myslím, že jsi ho přesvědčil, miláčku, a tohle není tvoje nejhezčí maska."

Klasický ďábel rychle zmizel a vrátil se zase typický texaský milionář. "To je lepší," řekla Sybil. "Tati, proč používáš tuhle otřepanou masku?"

"Je to zřetelný symbol. Ale to, jak vypadám teď, se sem hodí. A ty bys měla mít na sobě taky texaský šaty."

"Musím? Myslím, že zásluhou Patty si pan Graham zvyknul na nahotu."

"Na její nahotu, ne na tvoji. Udělej to, než si tě upeču k večeři."

"Tati, ty jsi podvodník." Sybil se převlékla do modrých džinsů a živůtku, aniž by se hnula ze židle. "A já už jsem unavená z toho bejt pořád pubertáčkou a nevidím žádný důvod, proč v té šarádě pokračovat. Svátý Alec ví, že byl podveden."

"Sybil, moc mluvíš."

"Miláčku, možná má pravdu," klidně se do toho vložila Katie.

Jerry potřásl hlavou. Povzdechl jsem si a řekl jsem, co jsem říct musel. "Ano, Jerry, vím, že jsem byl

podveden. Podvedli mě ti, které jsem považoval za svoje přátele. A taky přátele Margy. Za tím vším jsi byl ty? Kdo jsem potom já? Job?"

"Ano i ne."

"Co to znamená... Veličenstvo?"

"Alec, nemusíš mi takhle říkat. Setkali jsme se jako přátelé. Doufám, že přáteli zůstaneme."

"Jak bychom my dva mohli být přáteli? Jestli já jsem Job, Veličenstvo... kde je moje žena!"

"Alec, to bych taky chtěl vědět. Ve tvých pamětech jsem našel některé stopy a šel jsem po nich. Ale zatím nevím. Musíš být trpělivý."

"No... sakra, trpělivý tedy nejsem! Jaké stopy? Řekni mi to! Copak nevidíš, že z toho přicházím o rozum?"

"Ne, nevidím, protože o rozum nepřicházíš. Já jsem tě prostě jenom tak natahoval na skřípec. Dostal jsem tě tam, kde mohl být tvůj kritický bod, bod zlomu, kdy selžeš. Ty se nedáš zlomit. Ale stejně mi v jejím hledání pomoci nemůžeš, ne teď. Alec, musíš si pořád uvědomovat, že jsi člověk... a já ne. Mám moc, jakou si nedovedeš představit. A mám i sílu, jakou si nedovedeš představit. Takže se uklidni a poslouchej."

Jsem tvůj přítel. Jestli tomu nevěříš, můžeš odejít z mého domu a starat se sám o sebe. U Jezera najdeš nějakou práci - jestli to vydržíš v tom kouři z pekelné síry. Můžeš Margu hledat po svém. Vám dvěma já nic nedlužím, protože já nejsem příčinou vašich potíží. Věř mi."

"No... chci ti věřit."

"Možná uvěříš Katie."

Katie řekla: "Alec, Jerry ti říká pravdu. Neusiloval o vaše potíže. Miláčku, dával jsi někdy obvaz raněnému psovi... a měl jsi ubohé zvíře, co si ve své nevědomosti ten obvaz ohryzalo a samo sobě ublížilo ještě víc?"

"No, ano." (Můj pes Brownie. To mi bylo dvanáct. Brownie zemřel.)

"Nechovej se jako ten ubohý pes. Věř Jerrymu! Jestli ti má pomoci, tak musí dělat věci, které jsou nad tvoje chápání. Zkusil bys dirigovat mozkového chirurga? Nebo by ses pokusil na něj pospíchat?"

Smutně jsem se usmál a natáhl jsem se, abych ji pohladel po ruce. "Já budu hodný, Katie. Zkusím to."

"Ano, zkus to, kvůli Marze."

"Zkusím to. Hele, Jerry - říkal jsi, že jsem jenom člověk a nemůžu všemu rozumět, můžeš mi aspoň něco říct?"

"Co můžu, to ti řeknu. Kde začneme?"

"No, já se tě ptal, jestli jsem Job. Tys řekl: „Ano i ne.“ Jak jsi to myslel?"

"Ty jsi nový Job. K tomu původnímu Jobovi, to přiznávám, jsem se choval jako darebák. Tentokrát ne. Nejsem hrdý na způsob, jakým jsem Joba očaroval. Nejsem hrdý na to, jak často dovolím svému bratrovi Jehovovi, aby mě manévroval do situace, kdy za něj musím udělat špinavou práci - už od začátku s pramáti Evou - a ještě předtím, způsoby, které ti nemohu vysvětlit. A vždycky jsem se hrozně rád sázel, měl jsem rád všechny druhy sázek... a ani na tuhle slabost nejsem hrdý."

Jerry se díval do ohně a hluboce přemýšlel. "Eva byla hezká. Když jsem se na ni podíval, hned jsem poznal, že Jehova nakonec stvořil dílo hodné umělce. Pak jsem zjistil, že většinu okopíroval."

"Co? Ale -"

"Človče, nepřerušuj mě. Většina tvých chyb - podporovaných i mým bratrem - má počátek v tom, že věříš, že tvůj Bůh je jediný a všemocný. Ve skutečnosti není můj bratr - a já samozřejmě taky ne - nic víc než dopravní důstojník Nejvyššího Velitele. A musím dodat, že pod pojmem Nejvyšší myslím Nejvyššího Velitele, Vedoucího, Konečnou Moc, možná zcela vlastní nějaké vyšší Síle, kterou nechápu."

Za každou záhadou je další záhada. A tak je to do nekonečna. Ale ty nepotřebuješ znát definitivní odpovědi - jestli takové vůbec existují - a já také ne. Ty chceš vědět, co se stalo tobě... a Margrethe. Jehova ke mně přišel a nabídl mi stejnou sázku, jakou jsme uzavřeli na Joba a řekl mi, že má někoho, kdo je dokonce ještě tvrdohlavější než Job. Odmítl jsem ho. Ta sázka na Joba nebyla žádná legrace; dlouho před tím už jsem byl unaven z toho, že jsem stále musel dělat Jehovovi šmíru. Takže tentokrát jsem svému bratrovi řekl, aby se svými skořápkami šel někam jinam.

To bylo, ještě než jsem viděl tebe a Margu, jak se plahočíte po mezistátní čtyřicítce, nazí jako čerstvě

narozená mládata a stejně tak bezmocní, tehdy jsem si uvědomil, že Jehova našel někoho jiného, s kým bude hrát své ošklivé hry. Tak jsem vás vzal sem a nechal jsem vás tady týden nebo tak nějak -"

"Cože! Jen jednu noc!"

"Nechytej mě za slovo. Nechal jsem vás tady dost dlouho na to, abych vás do sucha vyždímal a pak vás poslal na cestu... dal jsem vám několik rad, jak jednat, ano, ale všechno jste vlastně sami dělali správně. Ty jsi houževnatý čubčí syn, Alecu, tak moc, že jsem hledal tu čubku, jejíž syn jsi. Čubka to je a pořádná a zkřížením té dračice a tvého sladkého a jemného otce bylo zroeno stvoření schopné přežít. Tak jsem vás nechal samotné.

Řekli mi, že se blížíš sem; moji zvědové jsou všude. Polovinu personálu mého bratra tvoří dvoustranní špióni."

"Svatý Petr?"

"Co? Ne, Pét'a ne. Pét'a je dobrý chlap, nejdokonalejší křesťan v Nebi nebo na Zemi. Mockrát se postavil na odpor svému šéfovi, od té doby si ho snažil naklonit. Úplně spokojený, že si se svým Místrem tykal ve všech třech Jeho základních konvenčních aspektech. Pét'a se mi líbí. Kdyby se někdy rozkmořil s mým bratrem, tak by tady dostal práci.

Pak jsi se dostal do Pekla. Pamatuješ si, jak jsem ti dával pozvánku do Pekla?"

("- prohlídni si mě. Slibuju ti pekelnou pohostinnost.") "Ano!"

"Splnil jsem to? Odpovídej opatrně; sestra Pat poslouchá."

"Neposlouchá," popřela to Katie. "Pat je dáma. Ne jako některý lidi. Miláčku, můžu to zkrátit. Alec chce vědět, proč byl pronásledován a co s tím teď může udělat. Myslí tím s Margou. Alecu, to proč je jednoduché; byl jsi vybrán ze stejného důvodu jako je vybrán býk, co půjde do arény, aby byl roztrhán na cucky: protože Jehova si myslel, že bys mohl vyhrát. To jak, je stejně jednoduché. Hádal jsi správně, když sis myslel, že jsi pomatený. Pomatený ano, ale ne blázen. Spikli se proti tobě. Vždycky, když jsi se dostal blízko k odpovědi, začal zase ten bengál. Ten milión dolarů. Drobnůstka. Ty peníze existovaly jen tak dlouho, aby tě to zmátlo. Myslím, že se to týká všeho, ale co můžeš dělat. Můžeš udělat jedno a pouze jedno - věřit Jerrymu. Třeba se mu to nepovede - je to moc nebezpečné - ale pokusí se."

Díval jsem se na Katie s větší úctou a s trochou úzkosti. Mluvila o věcech, o kterých jsem se Jerrymu nikdy nezmínil. "Katie? Jsi člověk? Nebo jsi, no, padlá z trůnu nebo tak něco?"

Zahihňala se. "To je poprvé, co mě z toho někdo podezřívá. Jsem člověk, celá jsem člověk, milovaný Alecu. Navíc pro tebe nejsem ani v nejmenším cizí; hodně toho o mně víš."

"Ano?"

"Vzpomeň si. Duben roku tisíc čtyři sta a čtyřicet šest let před narozením Ježíše Nazaretského."

"Měl bych to takhle poznat? Promiň, to nedokážu."

"Tak to teda zkus takhle: přesně čtyřicet let po exodu izraelských dětí z Egypta."

"Dobytí Kanaanu."

"Á, správně! Zkus Knihu Jehovovu, kapitola dvě. Jak se jmenuji, jaká byla moje úloha; byla jsem matka, manželka nebo služka?"

(Jeden z nejznámějších biblických příběhů. Ona? Mluvím s ní?)

"No... Rahab?"

"Děvka z Jericha. To jsem já. Já schovala hlavní Jehovovy špióny ve svém domě... a tak jsem zachránila svoje rodiče, bratry a sestry před masakrem. A teď mi řekni, že jsem ,zachovalá'."

Sybil se zahihňala.

"Pokračuj. Vyzývám tě."

"Sakra, Katie, jsi zachovalá! To bylo před více než třemi tisíci lety, asi tak v roce tři tisíce čtyři sta. Skoro bez vrásek. No, nemáš jich moc."

"Nemáš jich moc! Nedostaneš snídani, mladý muži!"

"Katie, jsi krásná a víš o tom. Ty a Margrethe jste obě na prvním místě."

"Podíval jsi se vůbec na mě?" zeptala se důrazně Sybil. "Mám svoje přednosti. Ale stejně, mám je víc než čtyři tisíce let. Je to babizna."

"Ne, Sybil, Rudé moře se rozestoupilo v roce tisíc čtyři sta devadesát jedna před Kristem. To připočti k datu Nanebevzetí, tisíc devět set devadesát čtyři po Kristu. A pak ještě přidej sedm let -"

"Alec." "

"Ano, Jerry?"

"Sybil má pravdu. Jen sis toho nevšiml. Tisíc let míru mezi Armageddonem a válkou v Nebi z poloviny uplynulo. Můj bratr, co je ve funkci Ježíše, teď vládne na Zemi a já jsem řetězy připoután k Jámě na celých těch tisících let."

"Tady odtud to ani moc nevypadá, že bys byl spoutaný v řetězech. Mohl bych ještě dostat Jacka Danielse? - Jsem z toho nějak popletený."

"Jsem svázaný dostačujícím způsobem. Nemůžu se uvolnit, abych omámil národy všech čtyř stran Země. Jehova má všechno pro sebe na tu krátkou dobu, než to všechno zničí. Nebudu ho rušit v jeho hrách." Jerry pokrčil rameny. "Odmítl jsem účastnit se Armageddonu - a řekl jsem mu, že na to má dost vlastních darebáků. Alec, můj bratr píše scénáře a o mně se vždycky předpokládalo, že budu divoce bojovat, jako Harvard, a pak že prohraju. Připadá mi to jednotvárné. Zase mě chce potopit na konci tohoto tisíciletí, aby se splnily jeho předpovědi. Ta 'Válka v Nebi', co ji předpovídá v tak zvaném Zjevení svatého Jana. Já do ní nejdu. Řekl jsem svým andělům, že mohou zformovat cizineckou legii, jestli chtějí, ale já se z toho uleju. Jaký smysl má bojovat, když výsledek je určený tisíce let před začátkem bitvy?" Když mluvil, tak se na mě díval. Najednou přestal. "Co tě teď šírá?"

"Jerry... jestli uběhlo pět set let od té doby, co jsem ztratil Margrethe, tak je to beznadějný. Nebo ne?"

"Hele! Sakrametskej chlape, copak jsem ti neřikal, aby ses nepokoušel pochopit něco, co prostě pochopit nemůžeš? Copak bych se do toho pouštěl, kdyby to bylo beznadějný?"

Katie řekla: "Jerry, já jsem Aleca uklidnila... a tys ho znovu rozčilil."

"Pardon."

"Nemyslel jsi to tak. Alec, Jerry je necitlivý, ale má pravdu. Pro tebe, když na to budeš sám, je to hledání beznadějné. Ale s Jerryho pomocí ji možná najdeš. Ne úplně určitě, ale ta naděje je taková, že to stojí za pokus. Ale čas není důležitý. Pět set let nebo pět vteřin. Nemusíš tomu rozumět, ale, prosím tě, věř tomu."

"Dobře. Budu tomu věřit. Protože jinak nemám naprosto žádnou naději."

"Ale naděje existuje; jediný, co teď musíš udělat, je být trpělivý."

"Zkusím to. Ale myslím, že Marga a já už nikdy nebudeme mít svůj malý lokál v Kansasu."

"Proč ne?" zeptal se Jerry.

"Pět století? Vždyť nebudou mluvit ani stejným jazykem. Nebude tam nikdo, kdo by rozeznal zmrzlinový pohár z horkým fondánem od jehněčího kari. Zvyky se mění."

"Tak prostě znovu vynalezneš zmrzlinový pohár s horkým fondánem a bude to. Nebud' pesimista, synu."

"Chtěl bys jeden hned teď?" zeptala se Sybil.

"Myslím, že by to radši neměl míchat s Jackem Danielsem," poradil jí Jerry.

"Díky, Sybil... ale já bych do něj určitě brečel. Vybavuje se mi při tom Marga."

"To nedělej. Synu, pláč do vlastního pití není nic moc dobrého, brečet do zmrzlinového poháru s horkým fondánem je nechutné."

"Mám dopovědět ten příběh z mého skandálního mládí nebo mě nikdo nebude poslouchat?"

Řekl jsem: "Katie, já poslouchám. Udělala jsi dohodu s Jehovou."

"S jeho zvědy. Víš, milovaný Alec, každému, jehož lásku a úctu chci získat - tím myslím tebe - musím něco vysvětlit. Lidé, kteří ví, kdo jsem a dokonce i ti, kteří to neví - říkají, že Rahab je děvka a zrádkyně. Mluví o velezradě ve válce, o zradě spoluobčanů, tohle všechno. Já -"

"Já si to nikdy nemyslel, Katie. Jehova rozhodl, že Jericho padne. Protože to bylo nařízeno, tak jsi to nemohla nijak změnit. Udělala jsi to proto, abys zachránila svého otce, matku a ostatní děti."

"Ano, ale je toho ještě víc, Alec. Patriotismus je docela nový pojem. Tehdy, v zemi Kanaan, byla věrnost komukoli jinému než vlastní rodině věc osobní loajality vůči představenému určitého druhu - obvykle to byl úspěšný válečník, který si říkal 'král'. Alec, děvka nemá - neměla - tenhle typ loajality."

"Aha. Katie, i když jsem studoval v semináři, nemám žádnou reálnou představu o tehdejších životech."

Pokouším se na to pohlížet jako na Kansas."

"Nebyl to příliš veliký rozdíl. Postavení děvky v té době bylo buď jako chrámová prostitutka nebo otrokyně nebo to provozovala soukromě. Já jsem byla svobodná žena. Děvky nedobývají městskou

radnici, nemohou. Královský úředník přijde a očekává číslo zadarmo a ještě k tomu pití, stejně jako městská patrola - strážníci. Totéž pro všechny politiky. Alecu, řeknu ti pravdu; měla jsem víc čísel zadarmo, než za peníze - a často jsem jako odměnu dostala monokl. Ne, já jsem k Jerichu necítila loajalitu; Židi nebyli krutější a byli mnohem čistší!"

"Katie, neznám jediného protestantského křesťana, který by si o Rahab myslel něco špatného. Ale dlouho jsem nic nevěděl o podrobnostech jejího - tvého příběhu. Tvůj dům byl na městské zdi?"

"Ano. Pro vedení domácnosti to bylo nepohodlné - nosit vodu do těch schodů - ale kvůli obchodu to bylo výhodné a nájem byl nízký. Právě to, že jsem žila na zdi, způsobilo, že jsem zachránila agenty Jehovovy. Použila jsem prádelní šňůru; vylezli oknem. Ale tu šňůru už jsem zpátky nedostala."

"Jak vysoká byla ta zeď?"

"Proboha, já nevím. Byla vysoká."

"Dvacet loktů."

"Tolik, Jerry?"

"Já jsem tam byl. Šlo o profesionální zájem. První použití psychologické války v kombinaci se zvukovými zbraněmi."

"Na tu výšku se ptám proto, Katie, protože v Knize je napsáno, že v domě byla po celou dobu obléhání shromážděna celá tvoje rodina."

"Ano, je to tak, sedm přišerných dnů. Tak zněla moje domluva s izraelskými špióny. Měli jsme jenom dvě místnosti, ani nebyly dost velké pro tři dospělé a sedm dětí. Došlo nám jídlo, došla nám voda, děti plakaly a můj otec se zlobil. Za ty peníze, co jsem mu dala, byl moc rád; se sedmi dětmi je potřeboval. Ale cítil odpor k tomu, aby byl pod střechou, pod kterou jsem bavila svoje kunčafy, a hlavně mu vadilo, že musel spát v mé posteli. Byl to můj pracovní nástroj. Ale používal ji. Já spala na podlaze."

"Takže celá vaše rodina byla v domě, když se zdi zřítily."

"Ano, samozřejmě. Neodvážili jsme se odejít z domu, dokud pro nás nepřišli, ti dva špióni. Měla jsem znamení na domě - červenou stuhu."

"Katie, tvůj dům byl na zdi třicet stop vysoko. V Bibli je psáno, že celé spadly. Nebyl nikdo zraněn?"

Vypadala překvapeně. "Ne."

"Copak se ten dům nezbořil?"

"Ne. Alecu, už je to hrozně dávno. Ale pamatuju si polnice a křik a potom hřmot zemětřesení, jak městské hradby padly. Ale můj dům zůstal nedotčený."

"Svatý Alecu!"

"Ano, Jerry?"

"Ty bys to měl vědět, jsi svatý. Zázrak. Kdyby Jehova nedělal v jednom kuse zázraky, Izraelci by nikdy Kanaanity nedobyli. Tak se tahle banda otrhanců dostane do země opevněných měst - a nikdy neprohraje žádnou bitvu. Zázraky. Zeptej se Kannanitů. Jestli nějaký potkáš. Můj bratr je všechny pěkně pravidelně zabíjel, až na pár případů, kdy mladý a hezký se zachránili jako otroci."

"Ale byla to Zaslíbená země, Jerry, a oni byli Jeho vyvolení."

"Jo, vyvolení teda jsou. Samozřejmě, být vyvolení Jehovou ještě neznamená, že seš nějaký velký lumen. Znáš Knihu dost dobře na to, abys věděl, kolikrát je podvedl. Můj bratr je pěkně hlupák."

Vypil jsem příliš mnoho Jacka Danielse a měl jsem za sebou příliš mnoho šoků. Ale Jerryho nonšalantní rouhání mě rozhněvalo. "Pán Bůh Jehova je spravedlivý Bůh!"

"Nikdy jsi s ním husy nepás. Alecu, spravedlnost není boží pojem; je to jen lidská iluze. Základem židovsko-křesťanského zákona je nespravedlivost, systém obětních beránků. Obětní beránek se prolíná celým Starým zákonem a kulminuje to v Novém zákoně v pojmu Mučednického Spasitele. Jak je vůbec možné spravedlnost chápat tak, že svoje hříchy položíš na bedra někoho jiného? Ať už se jedná o berana rituálně podříznutého nebo o ukřižovaného Mesiáše, který 'umírá za tvé hříchy'. Někdo může říct všem Jehovovým stoupencům, židům a křesťanům, že nic není zadarmo.

Nebo možná ano. Za té katatonické podmínky, které se říká 'milost' v okamžiku smrti - nebo při zvuku Polnice - a která vás dostane do Nebe. Je to tak? Takhle ses dostal do Nebe, ne?"

"Správně. Měl jsem štěstí. Protože jsem těsně před tím připsal hříchy na svoje konto."

"Pět minut dokonalé milosti po dlouhém a hříšném životě tě dostane do Nebe. Dlouhý čestný život

naplněný poctivou prací, po němž jednou vezmeš jméno Pána nadarmo - pak máš infarkt, jsi odsouzen na věčnost. Funguje to takhle?"

Odpověděl jsem škrobeně: "Chápeš-li Bibli doslovně, tak to takhle funguje. Cesty Páně jsou..."

"Pro mě to nejsou žádné zázraky, chlapče: znám Ho příliš dlouho. Je to Jeho svět, Jeho pravidla, Jeho práce. Jeho pravidla jsou přesná a kdokoli se jich drží, může sklidit odměnu. Ale 'spravedlivá' nejsou. Co si myslíš o tom, co udělal tobě a Marze? Je to spravedlivé?"

Zhluboka jsem se nadechl: "Na to se pokouším přijít od Soudného dne... a Jack Daniels nepomáhá. Ne, myslím, že tohle není to, k čemu jsem se upsal."

"Ale upsal jsi se!"

"Jak?"

"Můj bratr Jehova v Kristově podobě řekl: 'Takto se modlete.' Jen dál, řekni to."

", 'Náš Otec, jenž na nebi pracuje, požehnáno buď jeho jméno. Tvé království přijde. Buď vůle Tvá -'"

"Stop! Tady přestaň. 'Buď vůle Tvá - ' Žádný mouřenín, tvrdící, že je 'otrokem Boha' nikdy neudělil jednoznačnější souhlas. V té modlitbě ho vyzýváš, aby udělal to nejhorší. Dokonalý masochista. To je Jobova zkouška, chlapče. S Jobem jednali nespravedlivě, den po dni, celá léta - já to vím, vím, já jsem tam byl; já jsem to udělal - a můj milý bratr stál u mě a nechal mě to udělat. Nechal mě? Nutil mě, tajně na tom spolupracoval, spolupachatel ještě před činem.

Ted' jsi na řadě ty. Tvůj Bůh ti to udělal. Ztratíš ho? Nebo se připlazíš zpátky po břiše jako zmlácený pes?"

XXVIII

Proste, a bude vám dáno; hledejte, a naleznete; tlučte, a bude vám otevřeno.

Matouš 7:7

Před odpovědí na tuhle nemožnou otázku mě zachránilo přerušení - a já byl rád! Myslím, že čas od času každý člověk pochybuje o Boží spravedlnosti. Připouštím, že jsem v poslední době měl mnoho potíží a musel jsem si znovu a znovu připomínat, že cesty Boží nejsou cesty lidské a že nemohu očekávat, že vždy porozumím úmyslům Pána.

Ale o svých pochybnostech nemohu mluvit nahlas a už vůbec ne před dávným protivníkem Pána. Zvlášť sužující bylo, že si Satan pro tuhle chvíli vybral podobu a hlas mého jediného přítele.

Diskuse s Dáblem je zatracená záležitost.

Přerušení bylo světské: zvonek telefonu. Bylo to přerušení náhodné? Nemyslím, že by Satan toleroval "náhody". Možná to bylo proto, že jsem nesměl odpovědět na otázku, na kterou jsem odpovědět nemohl.

Katie řekla: "Mám to zvednout, miláčku?"

"Buď tak hodná."

Telefonní sluchátko se objevilo v ruce Katie. "Úřad Lucifera, u telefonu Rahab. Okamžik, prosím. Zeptám se." Podívala se na Jerryho.

"Vezmu si to." Jerry zacházel s neviditelným aparátem. "U telefonu. Ne. Řekl jsem ne. Ne, sakra! Vyříd' to panu Ashmedaimu. Spoj mě s ním." Zamumlal něco o nemožnosti získat odbornou pomoc, potom řekl: "U telefonu. Ano, pane!" Potom docela dlouho mlčel. Nakonec řekl: "Hned, pane. Děkuji."

Jerry se zvedl. "Omluv mě, Alecu; mám práci. Nevím, kdy se vrátím. Zkus to čekání chápat jako prázdniny... můj dům je ti k dispozici. Katie, postarej se o něj, Sybil, bav ho." Jerry zmizel.

"Já ho teda pobavím!" Sybil vstala a postavila se přede mě, mnula si ruce. Její westernové oblečení zmizelo, Sybil ne. Usmívala se.

Katie řekla jemně: "Sybil, nech toho. Koukej se oblíknout, nebo tě pošlu domů."

"Ty jsi otravná, všechno zkazíš." Sybil si vzala maličkaté bikiny. "Chci to jen zařídit tak, aby svatý Alec zapomněl na tu dánskou holku."

"O co se vsadíš, miláčku? Mluvila jsem s Pat."

"Ano? Co říkala Pat?"

"Margrethe umí vařit."

Sybil vypadala znechuceně. "Tak já strávím padesát let na zadku a pilně se učím. Pak si přijde nějaká taková, co umí udělat kuře a knedlíky. To není spravedlivé."

Rozhodl jsem se změnit téma. "Sybil, ty tvoje triky se šatama jsou fascinující. Jsi vyučená čarodějka?"

Místo toho, aby mi hned odpověděla, podívala se na Katie, a ta jí řekla:

"Klidně, miláčku. Mluv otevřeně."

"Tak jo, svatý Alecu, já nejsem čarodějka. Celý čarodějnictví jsou kecy. Znáš tu větu z Bible o tom, že nemáme strpět, aby čarodějnice žily?"

"Exodus dvacet dva, osmnáct."

"To je ono. To staré hebrejské slovo je přeloženo jako 'čarodějnice', ale ve skutečnosti znamená 'travič'. Nenechat žít traviče mi připadá docela dobrá myšlenka. Ale zajímalo by mě, kolik starých žen bez přátel bylo oběšeno nebo upáleno jenom kvůli lajdáckému překladu."

(Je vůbec možné, aby to byla pravda? A co pojem "pravé Slovo Boží", o které jsem se opíral?

Samozřejmě, slovo "čarodějnice" je anglické, ne původní hebrejské... ale překladatele verze krále Jakuba podporoval Bůh - proto lze tuto verzi Bible [a nejen tuhle] brát doslovně. Ale - Ne! Sybil se určitě mylí. Dobrý Pán by přece nenechal stovky, tisíce nevinných lidí umučit k smrti jenom kvůli špatnému překladu, který by sám mohl snadno opravit.)

"Takže tu noc jsi nebyla na Sabatu? Co jsi dělala?"

"Ne to, co si myslíš; já a Israfel zase takový kamarádi nejsme."

"Israfel"? Myslel jsem, že je v Nebi?"

"To je jeho kmotr. Trubač. Tenhle Israfel neumí zahrát ani notu. Ale poprosil mě, abych ti řekla, jestli k tomu budu mít příležitost, že opravdu není takový vimrle, jak se dělá jako Roderick Lyman Culverson třetí."

"To rád slyším. Protože toho nesnesitelného mladého usmrkance předváděl opravdu dobře. Nechápal jsem, jak může dcera Katie a Jerryho - nebo jenom Katie? - mít tak špatný vkus a vybrat si takového křupana. Ne Israfela, samozřejmě, ale toho, koho hrál."

"No. Tak tohle taky radši dáme do pořádku. Katie, v jakém jsme příbuzenském vztahu?"

"Myslím, že ani doktor Darwin by nenašel žádný genetický vztah, miláčku. Ale jsem na tebe pyšná, jako bych byla na svou vlastní dceru."

"Díky, mamko!"

"Ale všichni jsme příbuzní," namítl jsem, "prostřednictvím pramáti Evy. Protože, Katie, vrásky a všechno, co se zrodilo, když izraelské děti putovaly divočinou, od Evy ke Katie je jenom asi tak osmdesát generací. Vezmu-li v úvahu tvé datum narození, tak jednoduchým aritmetickým výpočtem mohu zhruba odhadnout, jak blízké je vaše pokrevní příbuzenství."

"Oho! A jsme zase u toho. Svatý Alecu, máma Kate je potomek z Evy; já ne. Jsme různé druhy. Já jsem čertík. Skřítek, jestli to chceš technicky."

Zase nechala zmizet šaty a změnila tělo. "Vidíš?"

Řekl jsem: "Pověz mi. Nebyla ty jsi v recepci v Sans-Souci Sheraton ten večer, co jsem přišel do Pekla?"

"Samozřejmě. A lichoť mi, že si mě pamatuješ v mé vlastní podobě." Zase si vzala lidskou podobu a ty mrňavé bikiny. "Byla jsem tam, protože jsem tě znala od vidění. Tat'ka nechtěl, aby se to nějak zvirtlo." Katie si stoupla. "Pojďte, dopovíme si to venku, chci se před večerí vykoupat."

"Teď mám moc práce se sváděním svatého Aleca."

"Snílku. Pokračuj venku."

Venku bylo příjemné texaské pozdní odpoledne, stíny se prodlužovaly. "Katie, odpověz mi, prosím tě, přímo. Je tohle Peklo? Nebo je to Texas?"

"Obojí."

"Beru otázku zpátky."

V mém hlase určitě postřehla rozmrzelost, protože se otočila a položila mi ruku na prsa. "Alecu, jen jsem si dělala legraci. Celá staletí si Lucifer tu a tam na zemi vydržoval pieds-a-terre. A do každého dosadil

svýho člověka, prostě nastrčená osoba. Po Armageddonu, když se jeho bratr jmenoval králem na tisíciletí, přestal Zemi navštěvovat. Ale některá místa tam pro něj byla domovem, tak si je sbalil a vzal s sebou. Chápeš?"

"Asi ano. Asi tak, jako kráva chápe počty."

"Nechápu to technicky; je to na Boží úrovni. Ale všechny ty změny, které jste s Margou prodělávali při pronásledování: jak hluboko může taková změna zasáhnout? Myslíš, že se to vždycky týkalo celé planety?"

Skutečnost mě praštila do hlavy, jak se mi to od těch "změn" nestalo.

"Katie, já nevím! Vždycky jsem měl spoustu práce, abych to přežil. Počkej. Každá změna zasáhla celou planetu Zemi a asi století její historie. Protože vždycky jsem si kontroloval historii a zapamatoval jsem si co nejvíc jsem si zapamatoval mohl. I změny v kultuře. Celý souhrn."

"Každá ta změna měla svůj konec ne moc daleko od tvého nosu, Alecu, a nikdo, jen vy dva, si neuvědomoval nějakou změnu. Ty jsi se nedíval do historie; ty jsi listoval historickými knihami. Aspoň tohle je způsob, jak by to dělal Lucifer, kdyby tenhle podvod připravoval sám."

"Katie, víš, jak dlouho trvá udělat revizi, přepsat a vytisknout celou encyklopedii? Do těch jsem se obvykle díval."

"Ale, Alecu, už jsem ti řekla, že čas na Boží úrovni není vůbec žádný problém. Nebo prostor. Cokoli bylo potřeba k tomu, abyste byli oklamáni, bylo uděláno. Ale nic víc než to. To je konzervativní princip umění na Boží úrovni. I když já to neumím, protože nejsem na takové úrovni, spoustu jsem toho viděla. Šikovný umělec tvarů a podobizen nedělá nic víc, než je nutné pro efekt."

Rahab si sedla na kraj bazénu, máchala si nohy ve vodě. "Pojď si sednout vedle mě. Uvažuj o okraji ,Velkého třesku'. Co je v něm navíc, za limitem, kde je rudý posuv tak velký, že rozpínání vesmíru dosahuje rychlosti světla - co je dál?"

Odpověděl jsem poněkud upjatě: "Katie, tvoje hypotetická otázka postrádá smysl. Držel jsem více méně krok s takovými hloupými pojmy jako ,Velký třesk' a ,rozpínající se vesmír', protože kazatel Evangelia musí takové teorie znát, aby je dokázal vyvrátit. Ty dvě, o kterých jsi se zmiňovala, mají v sobě neskutečnou dlouhou dobu - neskutečnou, protože svět byl stvořen přibližně před šesti tisíci lety. Říkám ,přibližně' proto, že určitě přesně den Stvoření je velmi těžké a také proto, že si nejsem docela jist dnešním datem. Ale je to kolem šesti tisíc let - ne miliarda let nebo kolik vyžadují vyznavači Velkého třesku."

"Alecu... tvůj vesmír je starý asi dvacet tři miliard let."

Chtěl jsem jí ostře odpovědět, zavřel jsem pusku. Nebudu své hostitelce tvrdit pravý opak.

Dodala: "A tvůj vesmír byl stvořen v roce čtyři tisíce čtyři před Kristem."

Díval jsem se vody dost dlouho, aby se Sybil vynořila a cákala na nás.

"No, Alecu?"

"Nenechala jsi mě nic říct."

"Ale uvažuj pečlivě o tom, co jsem řekla. Neřekla jsem, že svět byl vytvořen před dvaceti třemi miliardami let; řekla jsem, že tak je starý. Byl stvořen starý. Byl stvořen se zkamenělinami a s krátery na Měsíci, všechno to vypovídá o vysokém stáří. Tak jej stvořil Jehova, protože se mu to takhle líbilo. Jeden z těch vědců řekl: ,Bůh s vesmírem nehraje kostky'. Bohužel to není pravda. Jehova si se svým vesmírem kostky hraje... aby oklamal svá stvoření."

"Proč by to dělal?"

"Lucifer říká, že je to proto, že je špatnej umělec, takový, co pořád mění svoje rozhodnutí a mění to, co namaloval. A taky rád provádí kanadský žertíky. Ale já skutečně nemám právo na žádný názor; nejsem na té úrovni. A Lucifer je zaujatý ve věcech, co se týkají jeho bratra; myslím, že to je jasné. Ještě jsi nic neříkal o tom největším zázraku."

"Možná jsem si ho nevšiml."

"Ne, myslím, že jsi jen chtěl být zdvořilý. Jak je možné, že stará děvka ví něco o kosmologii a teologii a eschatologii a o těch dalších dlouhých slovech odvozených z řečtiny; to je ten největší div. Ne?"

"Ale, Rahab, miláčku, já jen měl co dělat, abych spočítal, kolik máš vrásek, že jsem nepos-"

Za tohle mě strčila do vody. Vynořil jsem se, prskal jsem a stříkal kolem sebe a obě ty ženské se mi

strašně smály. Oběma rukama jsem se chytil kraje bazénu a uvěznil jsem tak Katie do kruhu. Nevypadala, že by jí tohle zajetí nějak zvlášť vadilo. Naklonila se ke mně jako kočka. "Chtěla jsi něco říct?" zeptal jsem se.

"Alec, umět číst a psát je hezké jako sex. Nebo skoro. Možná si toho požehnání moc nevážíš, protože ses to určitě učil jako dítě a od té doby toho využíváš. Ale když jsem byla děvka v Kanaanu, skoro před čtyřmi tisíci lety, tak jsem neuměla číst ani psát. Učila jsem se poslechem... poslouchala jsem kunčafy, sousedy, drby na trhu. Jenže tak se toho člověk moc nenaučí a tehdy byli dokonce i písaři a soudci nevzdělání.

Byla jsem už mrtvá skoro tři sta let, když jsem se naučila číst a psát, a naučil mě to duch děvky, co sem přišla po mně z velké krétské civilizace. Svatý Alec, možná tě to překvapí, ale v celé historii vůbec se děvky naučily číst a psát daleko dřív, než se do toho nebezpečí pustily vážené dámy. Když jsem se naučila číst, bratře, na určitou dobu jsem ze svého života vymazala sex."

Usmála se na mě: "No, skoro. Později jsem našla zdravou rovnováhu a četla jsem a věnovala se sexu stejně."

"Já nejsem dost silný, abych si tenhle poměr udržel."

"U žen je to jiné. Nejlepšího vzdělání se mi dostalo při spálení knihovny v Alexandrii. Jehova ji nechtěl, takže Lucifer sebral duchy všech těch tisíců kodexů, vzal je do Pekla, pečlivě je zregeneroval - a Rahab měla piknik! A ještě něco ti řeknu: Lucifer si brousí zuby na Vatikánskou knihovnu, protože ta bude brzy zničena. Místo regenerování duchů má v případě Vatikánské knihovny Lucifer v plánu štípnout ji netknutou těsně před tím, než se zastaví čas, a neporušenou ji odnést do Pekla. Nebylo by to bezvadný?"

"Zní to tak, že by to bezvadný bylo. Jediné, co jsem papežencům vždycky záviděl, je jejich knihovna.

Ale... ,regeneroval duchy?"

"Bouchni mě do zad."

"Co?"

"No, bouchni mě. Ne, ještě víc; nejsem křehká jako motejl. Víc. To už je lepší. Ted' sis právě plácnul do regenerovaného ducha."

"Je pevný."

"Měl by, zaplatila jsem za to. To bylo ještě, než si mě Lucifer všiml, a udělal ze mě ptáka ve zlaté kleci; byl to politováníhodný pohled. Chápu, že když jsi spasen a dostaneš se do Nebe, regenerace probíhá spásou... ale tady si ji kupuješ na kredit a pak si můžeš prdel ušoupat, abys ho splatil. Tak takhle přesně jsem za to zaplatila já. Svatý Alec, já vím, ty jsi nezemřel. Zregenerované tělo je přesně takové, jaké bylo před smrtí, ale lepší. Žádné infekční nemoci, žádné alergie, žádné stařecké vrásky. Já neměla vrásky, než jsem zemřela... nebo aspoň ne moc. Jak jsi docílil toho, že mluvím o vráskách? Mluvili jsme o relativitě a roztahujícím se vesmíru, skutečné konverzace na vysoké intelektuální úrovni."

Tu noc se Sybil strašně snažila dostat se mi do postele, tu snahu jí ovšem Katie důsledně kazila - pak se mnou šla do postele sama. "Pat říkala, že nesmíš spát sám."

"Pat si myslí, že jsem nemocný. Nejsem."

"Nebudu se s tebou hádat. Já ti bradu neroztřesu, miláčku; matka Rahab tě nechá spát."

V noci jsem se probudil a vzlykal jsem a Katie byla u mě. Utěšila mě. Pat jí určitě řekla o mých nočních můrách. Když mě Katie uklidnila, docela rychle jsem znovu usnul.

Byla to sladká arkadická epizoda... až na to, že tam nebyla Margrethe. Ale Katie mě přesvědčila, že kvůli Jerrymu (a kvůli ní) musím být trpělivý a nemyslet na svou ztrátu. Takže jsem na to nemyslel nebo ne tak moc, ve dne, ale v noci to mohlo být horší, ale ani osamělé noci nejsou tak osamělé, když mě konejší matka Rahab, když se vzbudím a jsem jako uzlíček roztřesených nervů. Byla tam vždycky... jen jednu noc musela být pryč. Sybil mě hlídala, Katie jí dala podrobné instrukce, a dělala to úplně stejně. Přišel jsem na jednu docela legrační věc. Když Sybil spí, tak se mění do své původní podoby čertíka nebo skřítky a neví o tom. Je o šest palců menší a má ty roztomilé růžky. To bylo první, čeho jsem si na ní v Sans-Souci všiml.

Ve dne jsme se koupali a opalovali a jezdili na koních a chodili jsme na piknik do kopců. U téhle enklávy Jerry štípl hodně čtverečních mil; ukázalo se, že můžeme jít všemi směry, jak chceme daleko.

Nebo možná vůbec nechápu, jak se tyhle věci dělají.

Vypusť me "možná" - o práci na boží úrovni toho vím asi tolik jako slepice o počítači.

Jerry byl pryč asi týden, když mi Rahab při snídani přinesla ke stolu rukopis mých pamětí. "Svatý Alecu, Lucifer poslal instrukce, že to máš doplnit a každý den dopisovat."

"Dobře. Stačí to v ruce? Nebo, jestli je tady někde psací stroj, myslím, že bych to snad nějak nadatloval."

"Napiš to v ruce; já to pak přepíšu. Dělal jsem pro prince Lucifera spoustu sekretářský práce."

"Katie, někdy mu říkáš Jerry, někdy Lucifer, ale nikdy Satan."

"Alecu, dává přednost 'Luciferovi', ale slyší na všechno. 'Jerry' a 'Katie' byly jména vymyšlený pro tebe a pro Margu -"

"A 'Sybil'," dodala Sybil.

"A 'Sybil'. Ano, Egret. Chceš zase zpátky svoje původní jméno?"

"Ne, myslím si, že je prima, že Alec - a Marga - mají pro nás jména, který nikdo jinej nezná."

"Moment," vložil jsem se do toho. "Ten den, kdy jsme se seznámili, tak jste všichni tři na ty jména reagovali, jako byste je měli po celý život."

"Mamka a já se dokážeme snadno přizpůsobit improvizovanému dramatu," řekla Sybil-Egret. "Nevěděli, že jsou uctívači ohně, až když jsem jim to podsunula do rozhovoru. A já nevěděla, že jsem čarodějnice, dokud mi o tom mamka nedala hlášku. Israfel je taky docela bystřej. Ale ten měl víc času přemejšlet vo své úloze."

"Takže jsme všichni byli ve všech směrech připravení. Pár příbuzných z venkova."

"Alecu," řekla mi Katie naléhavě, "Lucifer má vždycky důvod k tomu, co dělá. Málokdy to vysvětluje. Jeho záměry jsou škodolibé jen vůči zlomyslným lidem... a to vy nejste."

Opalovali jsme se u bazénu, když se Jerry najednou vrátil. Rovnou mi úsečně řekl, ani neztratil slovo s Katie: "Obleč se, hned odcházíme."

Katie vyskočila a rychle mi přinesla šaty. Ženské mě pak oblékly tak rychle, jako se oblékají hasiči při poplachu. Katie mi dala do kapsičky holicí strojek a zapnula mi knoflík. Ohlásil jsem: "Jsem připraven!" "Kde má rukopis?"

Katie ho rychle přinesla. "Tady!"

Za tu krátkou chvíli vyrostl Jerry na dvanáct stop - a změnil se. Byl to pořád Jerry, ale v tu chvíli jsem pochopil, proč je Lucifer znám jako nejhezčí anděl. "Tak ahoj!" řekl. "Rahab, zavolám ti, jestli budu moct." A popadl mě.

"Počkej! Egret a já ho musíme políbit na rozloučenou!"

"No, tak fofr!"

Udělal to, jak řekl, jen takové rychlé polibky, obě najednou. Jerry mě chytil, držel mě jako dítě, a stoupali jsme. V rychlosti jsem viděl Sans Souci, Palác a Plaza, potom dým a plamen z Jámy, které je zahálily. Pokračovali jsme dál, pryč z tohoto světa.

Jak jsme cestovali, jak dlouho jsme cestovali, kudy jsme cestovali - to nevím. Bylo to jako ten nekonečný pád do Pekla, ale teď, v Jerryho náručí, to bylo mnohem příjemnější. Vzpomněl jsem si na to, jak jsem byl hodně malý, když mi byly asi tak dva nebo tři roky, to mě táta po večeri vždycky choval tak dlouho, dokud jsem neusnul.

Myslím, že jsem usnul. Za dlouhou dobu jsem se probral, protože jsem měl pocit, že Jerry se chystá přistát. Postavil mě na zem, na nohy.

Tady byla přitažlivost; cítil jsem váhu a "dolů" zase mělo svůj význam. Ale nemyslím, že jsme byli na planetě. Vypadalo to, jako bychom byli na nějaké rampě nebo na verandě velké budovy. Neviděl jsem to, protože jsme byli přímo u toho. Nikde jinde nebylo nic vidět, jenom takové neuspořádané příšeří.

Jerry řekl: "Jsi v pořádku?"

"Ano. Ano, myslím, že jo."

"Tak jo. Teď mě dobře poslouchej. Teď tě vezmu dovnitř, abys viděl - ne, aby tebe viděl - Bytost, co je pro mě a pro mého bratra, tvého boha Jehovu, jako je Jehova pro tebe. Rozumíš mi?"

"No... snad. Nejsem si docela jistý."

"A je k B jako je B k C. Pro tuhle Bytost znamená tvůj pán bůh Jehova asi tolik co dítě, které si staví hrady z písku na pláži a pak je v záchvatu vzteku ničí. Já jsem pro Něj taky dítě. Já k Němu vzhlížím

jako ty na svoje trojité božstvo - otce, syna a svatého ducha. Já tuhle Bytost neuctívám jako Boha; On to nevyžaduje, neočekává a nechce tenhle druh pochlebování. Jehova je možná jediný bůh, který si vymyslel ten podivný zlozvyk - já aspoň nevím o žádné jiné planetě ani místu ve vesmíru, kde by se uctívali bohové. Ale já jsem mladý a ne příliš zcestovalý."

Jerry se na mě díval zblízka. Vypadal, jako by měl problémy. "Alec, třeba to takhle analogie vysvětlí. Když jsi vyrůstal, musel jsi někdy vzít zvíře k veterináři?"

"Ano, ale nelíbilo se mi to, protože se to nelíbilo ani tomu zvířeti."

"Mně se to taky nelíbí. Sám dobře víš, jaké to je nést nemocné nebo zraněné zvíře k veterináři. Pak musíš počkat, až ti veterinář řekne, jestli to s tím zvířetem bude dobré. Nebo jestli je třeba udělat tu věc, která to malé stvoření zbaví trápení. Je to tak?"

"Ano. Jerry, chceš mi říct, že je to riskantní. Nejisté."

"Naprostě nejisté. Je to úplně poprvé. Člověk na téhle úrovni ještě nikdy nebyl. Nevím, co udělá."

"Dobře. Upozorňoval jsi mě předem, že to může být riskantní."

"Ano. Jsi ve velikém nebezpečí. Já taky, i když si myslím, že ty jsi na tom hůř. Ale, Alec, můžu tě ujistit: jestli se rozhodne, že tě zničí, tak o tom nebudeš vědět. Není to sadistický Bůh."

"To' - je to ,To' nebo ,On'?"

"Hm... říkej ,On'. Jestli se ztělesní, tak patrně použije lidskou podobu. Jestli to tak bude, můžeš ho oslovovat ,pane Předsedo' nebo ,pane Kostěji'. Chovej se k Němu jako k muži, který je mnohem starší než ty a kterého si vážíš. Neukláněj se ani ho nijak neuctívej. Prostě jenom stůj vzpřímeně a mluv pravdu. Jestli budeš muset zemřít, zemři důstojně."

Příslušník stráže, co nás zastavil u dveří, nebyl člověk - až když jsem se na něj podíval znovu, pak už člověk byl. A tohle charakterizuje nejistotu všeho, co jsem viděl na místě, kterému Jerry říkal "Pobočka". Příslušník stráže mi řekl: "Svlékni se, prosím. Nech tady u mě svoje šaty; pak si je vyzvedneš. Co je to za kovový předmět?"

Vysvětlil jsem mu, že je to jenom holicí strojek.

"K čemu to je?"

"To je... nůž na řezání vlasů z obličejů."

"Ty si tam pěstuješ vlasy?"

Snažil jsem se mu vysvětlit, co je to holení.

"Když tam nechceš mít vlasy, tak proč ti tam rostou? Kvůli zisku? Ty je prodáváš?"

"Jerry, myslím, že ztrácím půdu pod nohama."

"Já to zařídím." Myslím, že potom mluvil se strážným, ale neslyšel jsem nic. Jerry mi řekl: "Nech ten holicí strojek u svých šatů. Myslí si, že jsi blázen, ale o mně si to myslí taky. To nevádí."

Možná, že pan Kostěj je "To", ale mně připadal jako dvojče doktora Simmonse, jednoho veterináře u nás v Kansasu, ke kterému jsem nosil kočky a psy a jednou i želvu - procesí zvířat, co byla součástí mého dětství. A Předsedova kancelář vypadala přesně jako pracovna doktora Simmonse, dokonce včetně stolu se stahovací roletou, co ho doktor určitě zdědil po svém dědečkovi. Byly tam i ty osmidenní hodiny Seth Thomas, co jsem si je dobře pamatoval z malé poličky nad doktorovým stolem.

Uvědomil jsem si (když jsem se zklidnil), že tohle není doktor Simmons a že to zdání bylo záměrné, ale ne proto, aby mě to zmátlo. Předseda, ať už to byl On nebo Ono nebo Ona, se mi nějakou hypnózou dostal do mysli, aby vytvořil takovou atmosféru, v níž bych se uvolnil. Doktor Simmons měl ve zvyku zvíře pomazlit a promluvit s ním, než musel udělat něco, co bylo pro to zvíře nepříjemné, neznámé a často i bolestivé.

Fungovalo to. Na mě to taky fungovalo. Věděl jsem, že pan Kostěj nebyl starý veterinář z mého dětství... ale takhle napodobenina ve mně vzbudila tentýž pocit důvěry.

Pan Kostěj vzhlédl, když jsme přicházeli. Pokynul Jerrymu a podíval se na mě. "Posaďte se."

Sedli jsme si. Pan Kostěj se otočil ke svému stolu. Byl na něm můj rukopis. Zvedl ho, urovnal papíry a položil je zpátky. "Tak, jak to vypadá ve tvé správní oblasti, Lucifere? Máš nějaké potíže?"

"Ne, pane. Běžné potíže s ventilací. Nic, s čím bych si sám neporadil."

"Chceš v tomhle tisíciletí vládnout na Zemi?"

"Cožpak se můj bratr neohlásil jejím pánem?"

"Udělal to, to ano - vyhlásil zastavení času a zničil ji. Ale já nemám za povinnost nechat ho, aby ji znovu stvořil. Chceš ji? Řekni si."

"Pane, mnohem raději bych začínal s úplně novým materiálem."

"Celý ten tvůj spolek raději začíná s něčím novým. A samozřejmě, bez úvah o výdajích. Mohl bych tě přenést na několik cyklů na Glaroon. Co ty na to?"

Jerry odpovídal pomalu.

"Rozhodnutí musím nechat na úsudku Předsedy."

"Máš pravdu, to musíš. Tak si o tom promluvíme později. Proč jsi se začal zajímat o tohle stvoření tvého bratra?"

Musel jsem asi na chvíličku usnout, protože jsem viděl, jak si štěňata a koťata hrají na dvorku - a nic takového tam nikde nebylo. Slyšel jsem, jak Jerry říká: "Pane Předsedo, skoro všechno na lidských bytostech je absurdní, kromě jejich schopnosti hrdinně trpět a galantně zemřít pro něco, co milují nebo v co věří. Hodnota té víry, vhodnost té lásky jsou vedlejší; počítá se jen to hrdinství a galantnost. To jsou výlučně lidské vlastnosti, nezávislé na stvořiteli lidstva, který žádnou z nich nemá - to dobře vím, protože je to můj bratr... a nemám je ani já."

Ptáš se, proč tohle zvíře a proč já? Tohle zvíře jsem sebral u cesty, je to zatoulaný pes - a když opomenu jeho potíže - pro něho příliš velké! - zcela se zasvětil pozoruhodnému (a neplodnému) pokusu spasit mou 'duši' podle pravidel, která ho naučili. Že jeho pokus byl bezvýsledný a špatně vedený nevádí, zkoušel to pořád, když věřil, že jsem ve velikém nebezpečí. Teď má potíže on a já mu chci splatit dluh stejným úsilím."

Pan Kostěj si posunul brýle a díval se přes ně. "Zatím jsi neuvedl jediný důvod, proč bych já měl zasahovat do práce lokálních vlád."

"Pane, neexistuje snad takové pravidlo, které nabádá umělce, aby byli laskaví v jednání s těmi, kdo mají vůli?"

"Ne."

Jerry vypadal vystrašeně. "Pane, v tom případě jsem určitě špatně pochopil výuku."

"Ano, myslím, že ano. Existuje jeden umělecký princip - ne pravidlo - že s těmi, kteří mají vůli, je třeba jednat konsekventně*. Ale trvat na laskavosti by znamenalo vymýtit ten stupeň volnosti, pro kterou byly bytosti stvořeny. Bez možnosti tragického vývoje událostí by ti, kdo mají vůli, mohli být golemi."

"Pane, myslím, že jsem to pochopil. Ale byl by pan Předseda tak laskav a rozvedl by umělecký princip konsekventního jednání?"

"Na tom není nic složitého, Lucifere. Aby bytost mohla tvořit své vlastní, malé umění, musí pravidla, která ji zavazují, být známá, nebo taková, aby je bylo možné odhalit metodou pokusů a omylů - aby neodvolatelně nevedla k osudovému konci. Krátce řečeno, bytost se musí umět učit a využívat své zkušenosti."

"V tom přesně spočívá stížnost na mého bratra, pane. Podívej se na ten záznam, co máš před sebou."

Jehova nasadil návnadu a svedl tuto bytost k boji, který nemůže vyhrát - pak prohlásil, že hra skončila a cenu si vzal sám. A i když je to extrémní případ - jedná se o destrukční zkoušku - je tohle jeho typické jednání s těmi, kdo mají vůli. Hry jsou vymyšleny tak, aby je bytosti nemohly vyhrát. Po dobu šesti tisíciletí ke mně přicházeli ti, co prohráli... a mnozí z nich se do Pekla dostavili se strachem - se strachem ze mě, se strachem z věčného mučení. Nechtějí uvěřit, že byli obelháni. Moji terapeuti mají spoustu práce s tím, aby ty chudáky dali nějak dohromady. Není to žádná legrace."

Nezdálo se, že by pan Kostěj poslouchal. Seděl opřený ve své dřevěné otočné židli, vrzal s ní - a, ano, vím docela určitě, že to vrzání vycházelo z mých vzpomínek - a znovu se podíval na moje memoáry. Poškrábal se na šedém věnci vlasů kolem holé hlavy a působil tím nepříjemný hluk, napůl jakoby pískot, napůl hučení - taky to pramenilo z mých pohřbených vzpomínek na doktora Simmonse, ale bylo to úplně reálné.

"Ta ženská bytost, ta návnada. Má vůli?"

"Myslím, že ano, pane Předsedo."

(Proboha, Jerry! Copak to nevíš?)

"Pak si myslím, že můžeme předpokládat, že tenhle by se nespokojil s napodobeninou." Mumlal a pískal

přes zuby. "Tak se na to podíváme podrobněji."

Když jsme byli přijati, vypadalo to, že kancelář pana Kostěje je malá; teď se tam objevilo několik dalších jedinců: další anděl, který se hodně podobal Jerrymu, ale byl starší a měl takový uskrípnutý výraz, který se vůbec nepodobal Jerryho žoviálnosti, dál tam byl ještě jeden starší v dlouhém kabátě, s kloboukem se širokou krempou, cvikrem na jednom oku a na jednom rameni mu seděla vrána a - vždyť je ještě arogantnější! - Sam Crumpacker, ten gauner z Dallasu.

Za Crumpackerem stáli tři muži, dobře vykrmení a všichni mi nějak povědomí. Věděl jsem, že jsem je už někdy předtím viděl.

Pak mi to došlo. Vyhrál jsem sto (nebo to bylo tisíc?) na každém z nich v nejztěštěnější sázce.

Podíval jsem se znovu na Crumpackera a strašně jsem se dopálil - ten mizera teď měl můj obličej!

Otočil jsem se na Jerryho a začal jsem mu důrazně šeptat. "Vidíš toho chlapa támhle? Toho..."

"Drž hubu."

"Ale -"

"Bud zticha a poslouvej."

Mluvil Jerryho bratr. "Tak kdopak si stěžuje? Mám to jako Ježíš dokázat? Už ten fakt, že některým z nich se to povede, je důkazem, že to není zase tak těžké - sedm celých, jedna desetina procenta v poslední skupině, když nepočítám fanatiky. Není to dobrý poměr? Kdo to říkal?"

Ten starý chlápek v černém klobouku řekl: "Já počítám každý výsledek pod padesát procent za neúspěch."

"Co to říkáš? A kdo ztrácel, rok po roce, vliv na moje záležitosti po celé tisíciletí? Jak ty zacházíš se svými bytostmi, je tvoje věc. Co já dělám se svými, je zase moje věc."

"Proto jsem tady," odpověděl velký klobouk. "Hrubě jsi napadl jednu moji bytost."

"Já ne!" Jehova ukázal prstem na toho muže, co vypadal jako já a Sam Crumpacker. "Tenhle! Můj gój Shabbes. Že byl trochu hrubý? Tak či je to chlapec? Odpovězte mi!"

Pan Kostěj poklepal na moje paměti, mluvil k tomu muži s mým obličejem. "Loki, kolik postav jsi ztělesnil v téhle historii?"

"Záleží na tom, jak se to počítá, Šéfe. Osm nebo devět, když počítáte i malé role. Přes celou tuhle historii, když vezmete v úvahu, že jsem strávil čtyři perné týdny, abych zlomil odpor tý mazaný učitelky tak, aby padla na záda, když se objevil náš boží prost'áček."

Jerry mi položil velikou pěst na levou ruku, když jsem ji zvedal. "Mlč!"

Loki pokračoval: "A Jehova nezaplatil."

"A proč bych měl? Kdo vyhrál?"

"Tys podváděl. Já měl tvého šampióna, tvého cenného slepého fanatika, už na háčku, když ty jsi spustil Soudný den dřív. Tamhle sedí. Zeptej se ho. Zeptej se ho, jestli ještě pořád na tebe přísahá. Nebo pro tebe? Zeptej se ho. Pak zaplat'. Musím zaplatit účty za municí."

Pan Kostěj řekl: "Prohlašuji tuto diskusi za nesprávnou. Tato kancelář není úřad smířčího soudce.

Jehovo, základní stížnost na tebe, jak to tak vypadá, spočívá v tom, že nedodržuješ důsledně pravidla stanovená pro tvé bytosti."

"Měl bych je líbat? Když děláš omelety, musíš rozbít vejce."

"Mluv k věci. Provedl jsi zkoušku destrukce. Fakt, zda to bylo umělecky nezbytné, je sporný. Ale po zkoušce jsi vzal jednu bytost do Nebe, druhou ne - a tak jsi potrestal obě. Proč?"

"Stejná pravidla pro všechny. Ona to nedokázala."

"Nejsi ty ten bůh, co vyhlásil pravidlo, které nabádá k tomu, aby se zavázaly huby kravám, co pošlapávají zrna?"

Dál si pamatuji, že jsem stál na stole pana Kostěje a zíral jsem mu přímo do velikého obličeje. Asi mě tam postavil Jerry. Zeptal se mě: "Je tohle tvoje?"

Podíval jsem se tím směrem, kam mi ukazoval - a měl jsem co dělat, abych neomdlel. Marga!

Margrethe studená a mrtvá a uzavřená v ledovém krunýři ve tvaru rakve. Zabírala většinu desky stolu a pomalu na něm tála.

Chtěl jsem se k tomu vrhnout, ale zjistil jsem, že se nemůžu hýbat.

"Myslím, že taková odpověď mi stačí," pokračoval pan Kostěj. "Odine, jaký je její osud?"

"Zemřela v boji, během Ragnaroku. Zasloužila si celý cyklus ve Valhalle."

"Poslouchej ho!" šklebil se Loki. "Ragnarok ještě neskončil. A tentokrát vyhrávám já. Tahle pige je moje! Všechny dánský coury jsou chtivý... ale tahle je přímo dynamit!" Uculoval se a zamrkal na mě. "Že jo?"

Předseda řekl tiše: "Loki, nudíš mě," - a najednou tam Loki nebyl. Nezbyla tam ani jeho židle. "Odine, můžeš ji na část toho cyklu postrádat?"

"Na jak dlouho? Vysloužila si právo dostat se Valhally."

"Na neurčito. Tahle bytost vyjádřila svoje přání umývat nádoby ,navždycky', aby se o ni postarala. Lze pochybovat o tom, že si uvědomuje, jak dlouhé je ,navždycky'... ale i tak je v tom příběhu upřímný úmysl."

"Pane Předsedo, moji bojovníci, muži i ženy, zemřeli v čestném boji, nejsou mými otroky, jsou mi rovni - jsem hrdý na to, že budu první mezi těmito rovnými. Nemám námitek... pokud s tím bude souhlasit ona." Moje srdce se vznášelo. Potom mi Jerry přes celou místnost šeptal do ucha: "Nedělej si veliké naděje. Pro ni to mohlo být třeba i tisíc let. Ženy zapomínají."

Předseda řekl: "Vytvořené vzory nebyly narušeny, že?"

Jehova odpověděl: "Pak kdo ničí kopie v záznamech!"

"Podle potřeby regenerujte."

"A kdo to zaplatí?"

"Ty. Bude to pro tebe pokuta, aby ses naučil dávat pozor na konsekvenci."

"Ale! Všechny věštbý jsem vyplnil! A On mi teď řekne, že jsem nedůsledný! Je to spravedlivé?"

"Ne. To je umění. Alexandře. Podívej se na mě."

Podíval jsem se do toho velkého obličej. Jeho oči mě úplně zajaly. Pořád se zvětšovaly a zvětšovaly a zvětšovaly. Padl jsem dopředu a upadl jsem do nich.

XXIX

Nelze podržet v paměti věci minulé;
a ani budoucí, které nastanou,
nezůstanou v paměti těch, kteří budou potom.
Kazatel 1:11

Tento týden Margrethe a já, za pomoci naší dcery Gerdy, děláme v našem domě a v našem obchodě pravý skandinávský generální úklid, protože k nám přijedou naši přátelé z Texasu - nejlepší přátelé na celém světě - Farnsworthovi. Pro Margu a pro mě je návštěva Katie a Jerryho jako vánoce a ještě jako čtvrtý červenec. A pro naše děti taky; Sybil Farnsworthová je stejně stará jako Inga; děvčata spolu kamarádí.

Tentokrát bude jejich návštěva zvlášť výjimečná; přijede s nimi Patricia Marymountová. Pat je naše přítelkyně skoro stejně dlouho jako Farnsworthovi a je to nejsladší osoba na světě - je to stará panna, je učitelka, ale není ani trochu afektovaná.

Farnsworthovi nám pomohli ke štěstí. Marga a já jsme byli v Mexiku na svatební cestě, když v Mazatlánu bylo zemětřesení. Nebyli jsme zraněni, ale měli jsme veliké potíže - přišli jsme o pasy, peníze a cestovní šeky. Na poloviční cestě domů jsme se setkali s Farnsworthovými a to změnilo úplně všechno - už jsme neměli žádné problémy. Je pravda, že jsme se vrátili do Kansasu úplně beze všeho, měl jsem jen holicí strojek (taková sentimentální záležitost - Marga mi ho dala na svatební cestu; od té doby ho používám).

Když jsme se dostali do mého domovského státu, našli jsme přesně takový rodinný podnik, jaký jsme chtěli - jídelna v maličkém univerzitním městečku, v Edenu v Kansasu, jižně od Wichity. Obchod vlastnili pán a paní A.S. Modeovi; chtěli už jít do důchodu. Začali jsme u nich pracovat jako jejich zaměstnanci, ani ne za měsíc jsme byli už jejich podnájemníci. Pak jsem se v bance zadlužil až po uši, a tak jsme se stali majiteli podniku ZMRZLINOVÝ POHÁR S HORKÝM FONDÁNEM MARGA - občerstvení,

párky v rohlíku, hamburgery a Margrethiny božské dánské chlebičky.

Margrethe původně chtěla, aby se jmenoval "U Margy a Aleca" - ale já jsem to zamítl, nemá to totiž potom ten správný rytmus. Kromě toho se se zákazníci setkává ona; je naší nejlepší reklamou. Já pracuju vzadu, kde mě není vidět - umývám nádobí, jsem vrátný, dveřník, říkejte tomu, jak chcete. Margrethe pracuje vpředu a pomáhá jí při tom Astrid. A já taky; všichni umíme vařit nebo namíchat něco podle jídelního lístku, dokonce umíme udělat i chlebičky. Ale k tomu musíme mít jako předlohu barevnou fotku od Margy a seznam ingrediencí; ze slušnosti vůči zákazníkům může tvůrčím způsobem zasahovat jenom Margrethe.

Ten chod, co je v názvu našeho podniku, zmrzlinový pohár s horkým fondánem, je vždycky k dispozici a já udržuji cenu na deseti centech, i když na tom vyděláme jenom jeden a půl centu. Když má některý ze zákazníků narozeniny, dostane jeden zdarma a my mu k tomu zazpíváme Happy Birthday!, tlučeme při tom pořádně na buben a ještě dostane pusu. Studenti si váží víc pusy od Margrethe než toho poháru. To je pochopitelné. Ale taťka Graham taky není pro studentky úplně k zahození. (Nevynucuju si pusu, když má narozeniny nějaké děvče.)

Náš obchod má od prvního dne úspěch. Je na dobrém místě - proti bráně Elm Street a Old Main. Zárukou dobrého obchodu jsou nízké ceny a zázračný vliv Margrethe na jídlo... a její krása a její sladká osobnost, neprodáváme kalorie, prodáváme štěstí. Na každý talíř servíruje spoustu štěstí.

Protože já mám na starosti peníze, tak náš tým nemůže nic trazit. Já na penízky pozor dávám; když se ceny ingrediencí dostanou blízko ke hranici zmrzlinového poháru, cena se zvedá. Pan Belial, prezident naší banky, říká, že naše země je v dlouhém, stálém období mírné prosperity. Doufám, že má pravdu; zatím si hlídám zisk.

Ve městě je teď boom obchodu s nemovitostmi, který způsobili Farnsworthovi a změna klimatu. Bývalo kdysi zvykem, že bohatý Texasan měl letní sídlo v Colorado Springs, ale teď, když už si vajíčka nesmažíme na chodníku, Texasané pomalu objevují kouzlo Kansasu. Říkají, že je to změna v Tryskovém proudu. (Nebo je to Golfský proud? Nikdy jsem nebyl příliš dobrý vědátor.) Ať tak či tak, léta jsou u nás uklidňující a zimy mírné; mnozí Jerryho přátelé nebo partneři si kupují půdu v Edenu a staví si tam domy na letní pobyt. Pan Ashmedai (má na starosti nějaké Jerryho podíly), tady teď žije celoročně - a doktor Adramelech, rektor edenské koleje, zařídil, že byl zvolen do rady předsednictva a dostal také čestný doktorát - protože jsem dřív pracoval s penězi, tak to chápu.

Všechny je rádi vidíme a nejen kvůli jejich penězům... ale nechtěl bych, aby Eden byl tak zalidněný jako Dallas.

Ne, že by to hrozilo. Tohle je venkovské místo. Kolej je náš jediný "průmysl". Naše církevní komunita slouží všem sektám, církev Svatého Orgasmu - škola Sabbath v 9:30 dopoledne, církevní mše v 11, piknik a orgie následují.

Nevěříme, že bychom měli našim dětem vtoukat církev do hlavy, ale faktem je, že mladí lidé mají naši komunitu v oblíbě - díky našemu pastorevi, reverendovi doktoru M.O. Lochovi. Malcolm je presbyterián, aspoň se domnívám, pořád říká to své skotské rrr. Ale není v něm ani za mák skotské zarputilosti a děti ho milují. Řídí oslavy a vede rituály - naše dcera Elise se u něho učí striptérkou a on říká, že má talent. (Kecá. Vdá se hned po střední škole; dokonce vím, jak se ten kluk jmenuje - i když nechápu, co na něm vidí.)

Margrethe chodí do Oltářního bratrstva; já obcházím s talířkem při Sabbathu a pracuji ve finanční radě. Nikdy jsem se nevzdal svého členství u Apokalyptických bratří, ale musím přiznat, že my Bratři to neděláme dobře; konec tisíciletí přišel a minul a žádnou Výzvu slyšet nebylo.

Člověk, který je doma šťastný, se nerad budí po nocích s obavami z budoucnosti.

Co je to úspěch? Moji bývalí spolužáci na průmyslovce Rolla si možná myslí, že toho mám málo, jen malou restauraci s dluhem v bance v zapadlém městečku. Ale mám, co chci. Nechtěl bych být svatým v Nebi, kdyby se mnou nebyla Margrethe; nebál bych se jít do Pekla, kdyby tam byla - ne, že bych na Peklo věřil nebo že bych někdy měl šanci stát se svatým v Nebi.

Jak řekl Samuel Clemens: "Kde byla ona, tam byl Eden." Omar to formuloval takhle: "- mám-li tě po boku, i divočina se stane rájem." Browning tomu říkal: "Summum Bonum* ". Ti všichni řekli jednu velikánskou pravdu, která pro mě zní:

Nebe je tam, kde je Margrethe.